ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ
ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΑΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ

Υπάρχει άραγε μια μυστική παράδοση; Μια παράδοση για φοβερές οντότητες, για πλάσματα πέρα από το χώρο και το χρόνο που από χιλιάδες χρόνια τώρα προσπαθούν να κυριαρχήσουν στη Γη... τον κόσμο που ήταν κάποτε δικός τους;

Υπάρχουν μυστικές αδελφότητες που λατρεύουν αυτά τα πλάσματα στους σκοτεινούς τόπους της Γης, και με αποτρόπαιες τελετουργίες επιζητούν να τα φέρουν πίσω, ξαναδίνοντάς τους τον παλιό θρόνο τους;

Όταν αρχίσουν να σας βασανίζουν τα *Όνειρα του Σπιτιού της Μάγισσας* και αρχίσετε να περιπλανιέστε σ' έναν κόσμο όπου λάμπει η *Φωτιά του Ασσουρμπανιπάλ*, προσέξτε μήπως άθελά σας ξυπνήσετε τον *Κάτοικο του Σκοταδιού* που κρύβεται στη *Σκιά στο Κωδωνοστάσι*. Γιατί ίσως αυτό να σημάνει και την *Επιστροφή των Λοΐγκόρ*.

Δρχ. 300

7

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΑΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΑΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ

Εισαγωγή - Μετάφραση - Σχόλια: ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΛΑΝΟΣ

ΠΗΓΑΣΟΣ - βιβλία τσέπης
Σειρά Επιστημονικής Φαντασίας

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΑΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ

7

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΑΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ

Εισαγωγή - Μετάφραση - Σχόλια: ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΛΑΝΟ

ΠΗΓΑΣΟΣ · βιβλία τσέπης
Σειρά Επιστημονικής Φαντασίας

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟ 7ο

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ:

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΑΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΛΑΝΟΣ
ΔΙΕΘΝΕΣ ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ
«ΚΑΡΕΛ»
ΑΠΟ ΤΗΝ WORLD SCIENCE FICTION ASSOCIATION

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΗΓΑΣΟΣ
Σειρά Επιστημονική Φαντασία

Ασκληπιού 7, Αθήνα
τηλ. 36.15.209

Φωτοστοιχειοθεσία: «ΒΙΒΛΙΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ» ΣΥΝ. Π.Ε.
Φειδίου 18, Αθήνα
τηλ. 36.44.332

Κεντρική Διάθεση: Εκδόσεις «ΩΡΟΡΑ»
Μαυρομιχάλη 11, Αθήνα
τηλ. 36.01.395

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

«Νομίζω ότι το πιο σπλαχνικό πράγμα στον κόσμο», έγραφε σ' ένα διήγημά του ο Χ. Φ. Λάβκραφτ, «είναι η αδυναμία του ανθρωπίνου νου να συσχετίσει όλα όσα περιέχει. Ζούμε σε μια γαλήνια νησίδα άγνοιας καταμεσής στις μαύρες θάλασσες του απείρου και δεν είμαστε φτιαγμένοι για μακρινές περιπλανήσεις... Κάποια μέρα όμως ο συνδυασμός των ώς τώρα ασύνδετων γνώσεων θα ανοίξει μπροστά μας τρομακτικούς ορίζοντες από άλλες πραγματικότητες και θα μας αποκαλύψει τη φοβερή θέση που κατέχουμε ανάμεσά τους».

«Τρομακτικούς ορίζοντες από άλλες πραγματικότητες...»

Δεν ξέρω εσάς, αλλά εμένα η πρόταση αυτή με γοητεύει και με συναρπάζει. Αν και ο Λαβκραφτ την αναφέρει σαν προειδοποίηση και σαν απειλή, νομίζω ότι κρύβει και μια εκπληκτική υπόσχεση, που δεν άφηνε ασυγκίνητο ούτε εκείνον. Ποιος είναι άξιος του τίτλου «άνθρωπος» και δεν τον συναρπάζει η σκέψη ότι υπάρχουν τέτοιοι «ορίζοντες από άλλες πραγματικότητες;»

Και το γεγονός ότι είναι τρομακτικοί;

Α... Και λέτε πως ήταν τυχαίο που κάποτε φάγαμε το μήλο που μας πρόσφερε το φίδι; Ήταν τυχαίο που κάποτε δεχτήκαμε τη φωτιά που μας πρόσφερε ο Προ-

μηθέας; Ήταν τυχαίο που κάποτε ανοίξαμε το κουτί της Πανδώρας; Ποιος που ήξερε τον άνθρωπο δε θα ήξερε ότι θα υπέκυπτε στον πειρασμό; Δεν ήταν οι συγκεκριμένες υποσχέσεις, αλλά η γοητεία του Αγνώστου. Το Συγκεκριμένο σου υπόσχεται ένα μονάχα πράγμα, ενώ το Αγνωστο τα πάντα. Και Αγνωστο δίχως τρόμο; Πώς θα 'ταν δυνατό;

Και βγήκαμε πάντοτε κερδισμένοι ερευνώντας το Άγνωστο, αψηφώντας τον τρόμο που μας κρατούσε δέσμιους στο Γνωστό;

Όχι, βέβαια. Κι αυτό ακριβώς είναι το συναρπαστικό!

Για σκεφτείτε το. Άγνωστο με εγγυημένη την επιτυχία. Άγνωστο δίχως κινδύνους, Άγνωστο δίχως τρόμο... Ε, δε μοιάζει λίγο με την απαίτηση να υπάρχουν λαχεία που εγγυημένα κερδίζουν όλα τον πρώτο αριθμό;

Επιτρέψτε μου να σας πω και μια προσωπική μου άποψη εδώ. Έτσι κι αλλιώς, ελάχιστοι διαβάζουν προλόγους, οπότε μπορώ να είμαι σίγουρος ότι αυτά που γράφω θα μείνουν μεταξύ μας. Λοιπόν, ομολογώ ότι πολλές φορές το γεγονός πως με τρομάζει κάτι είναι αρκετό για ν' ασχοληθώ μαζί του και να το ερευνήσω. Όχι γιατί τάχα θέλω ν' ανακαλύψω την αιτία και να κατανικήσω το φόβο μου. Επίσημα, αυτό λέω, αλλά — μεταξύ μας — αυτό είναι δικαιολογία. Στην πραγματικότητα το γεγονός ότι κάτι με τρομάζει με κάνει να υποψιαστώ πως κάτι άλλο, που αξίζει τον κόπο, κρύβεται πίσω του. Ο τρόμος είναι μια μορφή απειλής, και για να με απειλεί κάποιος σημαίνει ότι κάτι πολύτιμο έχω κρύψει.

Κατά κανόνα...

Ναι, υπάρχουν κι εξαιρέσεις αλλά, όπως είπα και πιο πάνω, αυτή η απουσία κάθε εγγύησης είναι που

κάνει το πράγμα πιο συναρπαστικό. Το ομολογώ, εγώ θα έτρωγα και πάλι εκείνο το μήλο...

Όμως γιατί να σας ταλαιπωρώ άλλο; Επειδή βρήκα και κάποιον που διαβάζει προλόγους δε σημαίνει και ότι δεν πρέπει να τον αφήσω να μου ξεφύγει.

Λοιπόν... σε λίγο θα διαβάσετε μια σειρά από πολύ, μα πολύ παράξενα και τρομακτικά διηγήματα. Γραμμένα από τους μεγαλύτερους συγγραφείς του είδους, όλα έχουν έναν κοινό άξονα: το όνομα Χάουαρντ Φίλιπς Λάβκραφτ. Και, επίσης, όλα έχουν και κοινό χαρακτηριστικό: το ελκυστικά αξεδιάλυτο ανακάτωμα φαντασίας και πραγματικότητας.

Α, ναι... και κάτι ακόμα.

Τα διηγήματα αυτά οδηγούν ανεπαίσθητα τον αναγνώστη σε ένα δρόμο που, σε κάποιο ακαθόριστο σημείο, διακλαδίζεται σε δύο μονοπάτια. Αν ακολουθήσετε το ένα μονοπάτι θα παραμείνετε στον ανώδυνο, φανταστικό δρόμο των διηγημάτων· αν ακολουθήσετε το άλλο, θα δείτε να ξανοίγετε μπροστά σας ένας πραγματικός κόσμος που δε φανταζόσαστε καν ότι υπήρχε.

Ένα κόσμος τρομακτικός;

Ειλικρινά, δεν είναι εύκολο ν' απαντήσω. Πόσο τρομακτικό είναι το Έβερεστ για τον ορειβάτη; Πόσο τρομακτική είναι η ζούγκλα για τον εξερευνητή; Πόσο τρομακτικό είναι οτιδήποτε που σε συναρπάζει;

Ε... άλλο τόσο τρομακτικός είναι κι ο κόσμος αυτός.

Γ.Μ.

Η ΣΚΙΑ ΣΤΟ ΚΩΔΩΝΟΣΤΑΣΙ

του Ρόμπερτ Μπλακ

*Ο Ρόμπερτ Μπλακ — ο γνωστός συγγραφέας του κινηματογραφικού **Ψυχώ** — γεννήθηκε στο Σικάγο το 1917, αλλά μεγάλωσε στο Μιλγουώκι. Ξεκίνησε τη συγγραφική του καριέρα στα 17 του χρόνια, ύστερα από παρότρυνση και ενθάρρυνση του Χ. Φ. Λάβκραφτ με τον οποίο αλληλογραφούσε από τα 15 του. Αν και οι δύο τους δε συναντήθηκαν ποτέ εκτός αλληλογραφίας, ανάμεσά τους αναπτύχθηκε μια θερμή φιλία που κράτησε ώς το θάνατο του Λάβκραφτ.*

*Υπάρχει μια ενδιαφέρουσα και κεφάτη ιστορία πίσω από τούτο το διήγημα. Ήταν το 1935 όταν ο νεαρός τότε Ρόμπερτ Μπλακ ζήτησε την άδεια από τον Λάβκραφτ να... τον σκοτώσει με φρικαλέο τρόπο σ' ένα του διήγημα. Η άδεια δόθηκε με κάθε επισημότητα — ανάμεσα στους μάρτυρες υπέγραφε και ο.. Αμπντούλ Αλχαζρέντ του **Νεκρονομικόν! —** και το διήγημα αυτό του Μπλακ ήταν το **Επισκέπτης από τ' Άστρα.** (Ελεύθερη μετάφραση του "The Shambler from the Stars".)*

*Μερικούς μήνες αργότερα ο Λάβκραφτ πήρε την «εκδίκησή» του σκοτώνοντας τον Μπλακ — πίσω από τ' όνομα Ρόμπερτ Μπλέηκ — στο δικό του διήγημα **Ο***

Στοιχειωτής του Σκοταδιού. *Δεκατρία χρόνια μετά τον πραγματικό θάνατο του Λάβκραφτ, το 1950, ο Μπλακ ξαναγυρίζει στο ίδιο θέμα και δημοσιεύει τη* ***Σκιά από το Κωδονοστάσι***.

Το διήγημα αυτό ξεκινά με τις έρευνες του Έντμουντ Φισκ, ενός νεαρού που προσπαθεί να διαλευκάνει το μυστήριο του θανάτου του Μπλέηκ. Αλλά και ο Φισκ δεν είναι άλλος από τον ίδιο τον Μπλακ — «Φισκ» ήταν ένα από τα ψευδώνυμα που χρησιμοποίησε κατά καιρούς ο συγγραφέας για να υπογράψει τα διηγήματά του. Όπως θα δείτε, ***Η Σκιά από το Κωδονοστάσι*** *είναι ένα διήγημα που κινείται σε κάμποσα επίπεδα — στο γνωστό παιχνίδι φαντασίας και πραγματικότητας — και έχει να μας παρουσιάσει μια ακόμη ενδιαφέρουσα όψη από το όλο κθουλοειδές πάνθεο.*

Γ. Μ.

Ο Ουίλλιαμ Χάρλυ ήταν Ιρλανδός από γεννησιμιού του και χρόνια ταξιτζής στην Αμερική — συνεπώς, αν λάβουμε υπόψη τα δύο αυτά στοιχεία, θα ήταν μάλλον περιττό ν' αναφέρουμε πως ήταν και φοβερός λογάς.

Από την πρώτη στιγμή που πήρε τον πελάτη του από μια κεντρική πιάτσα της Πρόβιντενς εκείνο το ζεστό καλοκαιριάτικο βράδυ, το στόμα του πήγαινε ροδάνι. Ο επιβάτης, ένας ψηλός λεπτός άντρας γύρω στα τριάντα με τριανταπέντε, είχε μπει στο ταξί και είχε καθίσει πίσω σφίγγοντας ένα χαρτοφύλακα στα χέρια του. Έδωσε κάποια διεύθυνση στην Οδό Μπένεφιτ, και ο Χάρλυ ξεκίνησε για κει μαρσάροντας τη μηχανή και τη γλώσσα του.

Ο Χάρλυ ξεκίνησε τη φλυαρία του με αυτό που λέμε διαλογικό μονόλογο, σχολιάζοντας το απογευματινό παίξιμο της ομάδας των Τζάιαντς της Νέας Υόρκης. Αδιαφορώντας εντελώς για τη σιωπή του επιβάτη του, συνέχισε με μερικές παρατηρήσεις για τον καιρό — της προηγούμενης, της ίδιας καθώς και τον πιθανό της επομένης. Μην παίρνοντας απάντηση, ο ταξιτζής συνέχισε με την είδηση της ημέρας: την απόδραση δύο μαύρων πανθήρων ή λεοπαρδάλεων από το Τσίρκο των Αδελφών Λάνγκερ που έδινε εκείνες τις ημέρες παραστάσεις στην πόλη. Όταν ο Χάρλυ ρώτησε στα ίσια τον επιβάτη του αν είχε πάρει το μάτι του αυτά τα θηρία να τρέχουν στους δρόμους, εκείνος είχε απλώς κουνήσει αρνητικά το κεφάλι του.

Στη συνέχεια ο ταξιτζής προχώρησε απτόητος σε μερικά διόλου κολακευτικά σχόλια για την τοπική α-

αστυνομία και για την ανικανότητά της να πιάσει τα θηρία. Όπως υπογράμμισε, ακόμη και ένας λόχος αστυφυλάκων δε θα ήταν ικανός να πιάσει ούτε μια βαλσαμωμένη χελώνα κλειδωμένη πίσω από βιτρίνα μουσείου. Ο επιβάτης του δε φάνηκε να εντυπωσιάζεται από αυτή την εξυπνάδα, αλλά πριν ο Χάρλυ μπορέσει να συνεχίσει το μονόλογό του είχαν φτάσει κιόλας στη διεύθυνση της οδού Μπένεφιτ. Ογδόντα πέντε σέντσια άλλαξαν χέρι, ο επιβάτης με το χαρτοφύλακα κατέβηκε, και ο Χάρλυ ξεμάκρυνε με το ταξί του.

Δε θα μπορούσε να το ξέρει τότε, αλλά συνέβη έτσι να γίνει ο τελευταίος άνθρωπος που θα μπορούσε να καταθέσει ότι είδε τον άνθρωπο εκείνο ζωντανό.

Όλα τα υπόλοιπα είναι υποθέσεις, και ίσως είναι καλύτερα έτσι. Σίγουρα είναι αρκετά εύκολο να καταλήξει κανείς σε ορισμένες εικασίες ως προς το τι διαδραματίστηκε εκείνη τη νύχτα στο παράξενο σπίτι της οδού Μπένεφιτ, αλλά αυτές θα ήταν δύσκολο ν' αποδειχτούν.

Ένα μικρό μυστήριο — η περίεργη σιωπή και ακατάδεχτη στάση του επιβάτη — είναι εύκολο να εξηγηθεί. Το συγκεκριμένο άτομο, ο Έντμουντ Φισκ από το Σικάγο του Ιλλινόις, ήταν απορροφημένος από τις σκέψεις ότι επιτέλους είχαν ευοδωθεί οι προσπάθειες δεκαπέντε ετών έρευνας, κι αυτές τις προσπάθειες αναλογιζόταν στο δρόμο.

Η έρευνα του Έντμουντ Φισκ είχε αρχίσει στις 8 Αυγούστου του 1935, ύστερα από το θάνατο ενός στενού του φίλου, του Ρόμπερτ Χάρρισον Μπλέηκ από το Μιλγουώκι.

Όπως και ο ίδιος ο Φισκ εκείνη την εποχή, ο Μπλέηκ ήταν ένας νεαρός με πρόωρη πνευματική ανάπτυξη που τον ενδιέφερε το γράψιμο φανταστικών διηγημάτων. Έτσι είχε γίνει μέλος του «Κύκλου του Λάβκραφτ», μιας ομάδας συγγραφέων που διατηρούσαν αλληλογραφία τόσο μεταξύ τους, όσο και με το μακαρίτη Χάουαρντ Λάβκραφτ της Πρόβιντενς.

Ήταν μέσω της αλληλογραφίας αυτής που είχαν γνωριστεί ο Φισκ με τον Μπλέηκ. Συναντιόντουσαν συχνά, πότε στο Μιλγουώκι πότε στο Σικάγο, και το αμοιβαίο ενδιαφέρον τους για το αλλόκοτο και το φανταστικό στο χώρο της λογοτεχνίας και της τέχνης είχε γίνει το θεμέλιο για μια στενή φιλία που συνεχίστηκε ώς τον απρόσμενο και ανεξήγητο θάνατο του Μπλέηκ.

Τα περισσότερα από τα γεγονότα αυτής της υπόθεσης — καθώς και ορισμένες από τις εικασίες — σχετικά με το θάνατο του Μπλέηκ είχαν ενσωματωθεί στο διήγημα του Λάβκραφτ, *Ο Στοιχειωτής του Σκοταδιού*, που δημοσιεύτηκε ένα χρόνο μετά το θάνατο του νεαρότερου συγγραφέα.

Ο Λάβκραφτ είχε μια εξαιρετική ευκαιρία να παρακολουθήσει τις εξελίξεις από κοντά, γιατί ήταν ύστερα από δική του πρόταση που ο νεαρός Μπλέηκ είχε επισκεφτεί την Πρόβιντενς στις αρχές του 1935. Εκεί είχε φροντίσει να του βρει κατάλυμα στην οδό Κόλετζ ο ίδιος ο Λάβκραφτ, που έμενε σ' αυτό το δρόμο. Έτσι ήταν και σαν φίλος και σαν γείτονας που ο πιο ηλικιωμένος συγγραφέας είχε περιγράψει στο διήγημά του τους τελευταίους μήνες της ζωής του Ρόμπερτ Χάρριστον Μπλέηκ.

Σ' εκείνο το διήγημά του, ο Λάβκραφτ περιγράφει τις προσπάθειες του Μπλέηκ να γράψει ένα μυθιστόρημα βασισμένο σε ορισμένες μορφές μαγικής λατρείας που επιβίωναν ακόμη στη Νέα Αγγλία, αλλά από σεμνότητα παραλείπει να κάνει λόγο για τη βοή-

θεια που πρόσφερε στο νεαρό φίλο του προκειμένου να βρει το σχετικό υλικό. Προφανώς ο Μπλέηκ είχε αρχίσει να εργάζεται στο σχέδιό του, για να βρεθεί μπλεγμένος αργότερα με μια φρίκη μεγαλύτερη από την όποια είχε τυχόν συλλάβει με τη φαντασία του.

Γιατί ο Μπλέηκ είχε παρασυρθεί να ερευνήσει τ' αποσαθρωμένα μαυρισμένα χαλάσματα στο λόφο Φέντεραλ — τα ερειπωμένα απομεινάρια μιας εκκλησίας που κάποτε φιλοξενούσε τους πιστούς μιας απόκρυφης αδελφότητας. Στις αρχές της άνοιξης είχε επισκεφθεί εκείνο το κτίσμα που απέφευγαν οι πάντες, και εκεί είχε κάνει ορισμένες ανακαλύψεις οι οποίες (κατά τη γνώμη του Λάβκραφτ) είχαν κάνει αναπόφευκτο το θάνατό του.

Κοντολογίς, ο Μπλέηκ είχε μπει στη σφραγισμένη με σανίδες Εκκλησία της Ελεύθερης Βούλησης και εκεί είχε ανακαλύψει το σκελετό ενός δημοσιογράφου της *Πρόβιντενς Τέλεγκραμ*, κάποιου Έντουιν Μ. Λίλλιμπριτζ. Ο τελευταίος, κατά τα φαινόμενα, είχε αποπειραθεί να κάνει μια παρόμοια έρευνα εκεί, πίσω στα 1893. Το ότι ο θάνατος του δημοσιογράφου ήταν ανεξήγητος φαινόταν ήδη κάτι αρκετά δυσοίωνο, αλλά ακόμη πιο ανησυχητικό ήταν το γεγονός ότι από το 1893 κανένας δεν είχε αποτολμήσει να μπει στην εκκλησία και ν' ανακαλύψει έτσι το πτώμα του.

Ο Μπλέηκ ανακάλυψε στα ρούχα του δημοσιογράφου το καρνέ με τις σημειώσεις του, και το περιεχόμενο ήταν εν μέρει αποκαλυπτικό.

Σύμφωνα με τις σημειώσεις αυτές, κάποιος καθηγητής Μπάουεν από την Πρόβιντενς είχε κάνει μια ασυνήθιστη ανακάλυψη. Ο καθηγητής ήταν έμπειρος αιγυπτιολόγος και είχε κάνει την ανακάλυψή του κατά τη διάρκεια αρχαιολογικών ερευνών στην κρύπτη του Νεφρέν-Κα.

Ο Νεφρέν-Κα είναι ο «ξεχασμένος φαραώ», το όνομα του οποίου είχαν καταραστεί οι ιερείς και φρόντισαν να το εξαλείψουν από τα επίσημα γενεαλογικά αρχεία της δυναστείας. Την εποχή εκείνη το όνομα ήταν γνώριμο στο νεαρό συγγραφέα, κυρίως χάρη στη δουλειά ενός άλλου συγγραφέα του Μιλγουώκι. Ο τελευταίος είχε αναφερθεί σ' αυτόν το μισομυθικό μονάρχη στο διήγημά του, *Ο Ναός του Μαύρου Φαραώ*. Όμως η ανακάλυψη που είχε κάνει ο Μπάουεν στην κρύπτη ήταν εντελώς απρόσμενη.

Το σημειωματάριο του δημοσιογράφου δεν αποκάλυπτε πολλά για την αληθινή φύση αυτής της ανακάλυψης, αλλά κατέγραφε τα γεγονότα που επακολούθησαν με αυστηρή χρονολογική σειρά. Αμέσως μετά την ανακάλυψη αυτού του μυστηριώδους ευρήματος στην Αίγυπτο, ο καθηγητής Μπάουεν είχε εγκαταλείψει τις έρευνές του και είχε επιστρέψει στην Πρόβιντενς. Εκεί, στα 1844, είχε αγοράσει την Εκκλησία της Ελεύθερης Βούλησης και την είχε μετατρέψει σε αρχηγείο μιας μυστικής αδελφότητας που την αποκαλούσε «Αστρική Σοφία».

Τα μέλη αυτής της θρησκευτικής αδελφότητας, που προφανώς είχαν προσηλυτιστεί από τον ίδιο τον Μπάουεν, ισχυρίζονταν ότι λάτρευαν μια οντότητα που την αποκαλούσαν «Στοιχειωτή του Σκοταδιού». Κοιτάζοντας μέσα σε κάποιο κρύσταλλο μπορούσαν, λέει, να καλέσουν την αληθινή παρουσία αυτής της οντότητας στην οποία πρόσφεραν αιματηρές θυσίες.

Αυτή τουλάχιστον ήταν η απίστευτη ιστορία που είχε κυκλοφορήσει στην Πρόβιντενς εκείνης της εποχής — και το κτίριο της εκκλησίας έγινε τελικά ένα σημείο που το απέφευγαν όλοι. Οι τοπικές δεισιδαιμονίες και φόβοι έγιναν αιτία να δημιουργηθεί λαϊκή αναταραχή και η αναταραχή έγινε αιτία να ληφθούν

δραστικά μέτρα. Το Μάη του 1877, ύστερα από την πίεση του κοινού, οι αρχές διέλυσαν με τη βία την αδελφότητα και κάμποσες εκατοντάδες από τα μέλη της αναχώρησαν βιαστικά από την πόλη.

Η ίδια η εκκλησία σφραγίστηκε αμέσως, και φαίνεται ότι η περιέργεια του κόσμου δεν ήταν αρκετή για να νικήσει το φόβο, γιατί ούτε και μετά δε ζύγωνε κανένας εκεί. Αυτό κράτησε ώς το 1893, όταν ο Λίλλιμπριτζ έκανε τη μοιραία γι' αυτόν έρευνα.

Αυτή ήταν με λίγα λόγια η ιστορία όπως πρόκυπτε από το σημειωματάριό του. Ο Μπλέηκ τη διάβασε, αλλ' αυτό δεν τον αποθάρρυνε και προχώρησε για να ρίξει μια ματιά και στον υπόλοιπο χώρο. Έτσι, κάποια στιγμή έφτασε και στο μυστηριώδες αντικείμενο στο οποίο είχε στηριχτεί η αδελφότητα της Αστρικής Σοφίας. Ήταν μια μετάλλινη κασετίνα με ασύμμετρο σχήμα και περίεργα στερεωμένο καπάκι, ένα καπάκι που είχε παραμείνει κλειστό για αμέτρητα χρόνια.

Ανοίγοντάς το ο Μπλέηκ είχε αντικρίσει μέσα το μαυροκόκκινο κρυστάλλινο πολύεδρο των δέκα πόντων να αιωρείται κρεμασμένο από τα εφτά στηρίγματά του. Και είχε κοιτάξει όχι μόνο την επιφάνεια αλλά και *στα βάθη* αυτού του κρυστάλλου· όπως λέγεται ότι κοιτούσαν παλιά οι πιστοί της αδελφότητας. Και, βέβαια, τ' αποτελέσματα ήταν τα ίδια. Δέχτηκε μια περίεργη ψυχική επιρροή και του φάνηκε πως «έβλεπε οράματα από άλλους κόσμους και από τα χάη πέρα από τ' άστρα», ακριβώς όπως το 'λεγαν οι παλιές, δεισιδαίμονες φήμες.

Και μετά ο Μπλέηκ έκανε το μεγαλύτερο του λάθος. Έκλεισε το κουτί.

Το κλείσιμο του κουτιού — πάλι σύμφωνα με τις δοξασίες που είχε καταγράψει ο Λίλλιμπριτζ — ήταν η πράξη που καλούσε την ίδια την ξένη οντότητα, το

Στοιχειωτή του Σκοταδιού. Και σ' εκείνο το σφραγισμένο με σανίδες μαύρο χώρο της εκκλησίας, το πλάσμα είχε υλοποιηθεί μέσα στο σκοτάδι.

Ο Μπλέηκ, έντρομος, το είχε βάλει στα πόδια φεύγοντας όσο πιο γρήγορα μπορούσε από την εκκλησία, αλλά η ζημιά είχε γίνει. Στα μέσα Ιούλιο, μια καταιγίδα είχε σβήσει για μια ώρα τα φώτα της Πρόβιντενς, και τα μέλη της ιταλικής παροικίας που έμεναν κοντά στην έρημη εκκλησία είχαν ακούσει κρότους και χτυπήματα μέσα στο κατασκότεινο κτίριο.

Αμέσως πλήθη με κεριά μαζεύτηκαν απέξω στη βροχή, πασχίζοντας να φωτίσουν το κτίριο και να προστατευτούν από την πιθανή έξοδο της τρομερής οντότητας πίσω από ένα φράγμα φωτός.

Κατά τα φαινόμενα, η ιστορία αυτή είχε διατηρηθεί ζωντανή σε όλη την περιοχή. Μόλις κόπασε η καταιγίδα, ο τοπικός τύπος έδειξε ενδιαφέρον, και στις 17 Ιουλίου δύο δημοσιογράφοι είχαν μπει στην παλιά εκκλησία μαζί με έναν αστυνομικό. Δε βρέθηκε τίποτε το συγκεκριμένο, αν και υπήρχαν περίεργες και ανεξήγητες κηλίδες και λεκέδες στις σκάλες και στα στασίδια.

Λιγότερο από ένα μήνα αργότερα — και συγκεκριμένα στις 2:35 το πρωί της 8ης Αυγούστου — ο Ρόμπερτ Χάρρισον Μπλέηκ βρήκε το θάνατο στη διάρκεια μιας άλλης καταιγίδας, ενώ καθόταν μπροστά στο παράθυρο του δωματίου του στην οδό Κόλλετζ.

Πριν τον βρει ο θάνατος και ενώ πλησίαζε η καταιγίδα, ο Μπλέηκ έγραφε σαν μανιακός στο ημερολόγιό του, αποκαλύπτοντας σταδιακά τις πιο κρυφές έμμονες ιδέες και αυταπάτες του σχετικά με το Στοιχειωτή του Σκοταδιού. Πίστευε ακλόνητα ότι με το να κοιτάξει στα βάθη του περέργου κρύσταλλου στην κασετίνα, είχε κατά κάποιο τρόπο δημιουργήσει ένα είδος

επαφής με την εξωγήινη οντότητα. Πίστευε ακόμη ότι με το κλείσιμο της κασετίνας είχε καλέσει το πλάσμα να κατοικήσει στο σκοτάδι του καμπαναριού, και ότι τώρα η μοίρα του ήταν αναπόσπαστα δεμένη μ' εκείνη του τέρατος.

Όλα αυτά αποκαλύπτονται από τα τελευταία λόγια που πρόλαβε να γράψει ενώ παρακολουθούσε την εξέλιξη της καταιγίδας από το παράθυρό του.

Στο μεταξύ, στην ίδια την εκκλησία πάνω στο λόφο Φέντεραλ, ένα πλήθος από τρομαγμένους περίοικους είχε πάλι μαζευτεί για να φωτίσει το οικοδόμημα. Το ότι είχαν ακουστεί ανησυχητικοί θόρυβοι από το εσωτερικό του σφραγισμένου με σανίδες κτιρίου είναι γεγονός αναμφισβήτητο· τουλάχιστον δύο αξιόπιστοι μάρτυρες το διαβεβαιώνουν αυτό. Ο ένας, ο πάτερ Μερλούτζο, εφημέριος του ναού του Αγίου Πνεύματος, ήταν παρών για να δίνει κουράγιο στους ενορίτες του. Ο άλλος, ο αστυφύλακας (τώρα αρχιφύλακας) Ουίλλιαμ Τζ. Μόναχαν του Κεντρικού Τμήματος, ήταν εκεί σε μια προσπάθεια να επιβάλει την τάξη στο πανικόβλητο πλήθος. Ο Μόναχαν είδε με τα μάτια του την εκτυφλωτική «θολούρα» που φάνηκε να βγαίνει σαν καπνός απο το κωδωνοστάσι της αρχαίας εκκλησίας καθώς χτυπούσε εκείνη η τελευταία αστραπή.

Αστραπή, μετεωρίτης, αστροβολίδα — πέστε το όπως θέλετε — γεγονός είναι ότι κάτι άστραψε με εκτυφλωτική λάμψη πάνω σ' όλη την πόλη. Ίσως ήταν την ίδια ακριβώς στιγμή που, στην άλλη άκρη της πόλης, ο Ρόμπερτ Χάρρισον Μπλέηκ έγραφε, «Μήπως δεν ήταν ένας αβατάρ του Νυαρλαθοτέπ, που στο αρχαίο και σκοτεινό Χεμ πήρε ακόμη και τη μορφή ανθρώπου;»

Λίγες στιγμές αργότερα ο Μπλέηκ ήταν νεκρός. Το πόρισμα του ιατροδικαστή απέδιδε το θάνατό του σε

«ηλεκτροπληξία», αν και κανένα ίχνος κεραυνού δεν είχε πειράξει το τζάμι μπροστά του. Ένας άλλος γιατρός, γνωστός του Λάβκραφτ, διαφώνησε κατ' ιδίαν με αυτό το πόρισμα και ανακατεύτηκε στην υπόθεση από την άλλη κιόλας μέρα. Δίχως νόμιμη εξουσιοδότηση, μπήκε στην εκκλησία και ανέβηκε στο δίχως παράθυρα κωδωνοστάσι. Εκεί ανακάλυψε την παράξενη ασύμμετρη — ήταν χρυσή; — κασετίνα που έκλεινε μέσα της το αλλόκοτο πετράδι. Φαίνεται ότι η πρώτη του κίνηση ήταν ν' ανοίξει το καπάκι και να πλησιάσει το πετράδι στο φως. Η επόμενη κίνησή του που γνωρίζουμε είναι ότι μίσθωσε μια βάρκα, πήρε μαζί του την κασετίνα και το παράξενα σμιλεμένο πετράδι, και τα πόντισε στο πιο βαθύ σημείο του κόλπου Ναρραγκάνσετ.

Εδώ τελειώνει η ομολογουμένως μυθιοστορικοποιημένη απόδοση του θανάτου του Μπλέηκ όπως την απέδωσε ο Χ. Φ. Λάβκραφτ. Και από δω αρχίζει η δεκαπενταετής έρευνα του Έντμουντ Φισκ.

Ο Φισκ, βέβαια, γνώριζε ήδη μερικά από τα γεγονότα που σκιαγραφούνται στο διήγημα. Όταν ο Μπλέηκ αναχώρησε την άνοιξη για την Πρόβιντενς, ο Φισκ είχε υποσχεθεί ότι, αν μπορούσε, θα πήγαινε να τον βρει εκεί το επόμενο φθινόπωρο. Στην αρχή οι δύο φίλοι διατηρούσαν τακτική αλληλογραφία, αλλά ήδη από τις αρχές του καλοκαιριού ο Μπλέηκ σταμάτησε εντελώς να γράφει.

Την περίοδο εκείνη ο Φισκ αγνοούσε τις έρευνες του Μπλέηκ στην ερειπωμένη εκκλησία. Μην μπορώντας να ερμηνεύσει τη σιωπη του φίλου του, κάθισε κι έγραψε στον Λάβκραφτ μήπως εκείνος είχε καμιά εξήγηση.

Ο Λάβκραφτ δεν μπόρεσε να τον φωτίσει ιδιαίτερα. Ο νεαρός Μπλέηκ, απάντησε στον Φισκ, τον επισκέ-

πτονταν συχνά τις πρώτες λίγες βδομάδες της παραμονής του στην Πρόβιντενς· τον συμβουλευόταν γι' αυτά που έγραφε και τον είχε συνοδέψει σε αρκετούς νυχτερινούς περιπάτους στην πόλη.

Αλλά στη διάρκεια του καλοκαιριού ο Μπλέηκ είχε σταματήσει τις επισκέψεις του. Ο μοναχικός χαρακτήρας του Λάβκραφτ τον έκανε να μη θέλει να ενοχλεί απρόσκλητος τους άλλους, και για κάμποσες βδομάδες δεν είχε επιχειρήσει ν' αναζητήσει τον Μπλέηκ. Όταν το έκανε — και πληροφορήθηκε από τον σχεδόν σε υστερική κατάσταση νεαρό για τις εμπειρίες του στη φοβερή και απαγορευμένη εκκλησία του λόφου του Φέντεραλ — ο Λάβκραφτ προσπάθησε να τον προειδοποιήσει για τους κινδύνους και να τον συμβουλέψει σχετικά. Αλλά ήταν ήδη αργά. Δέκα μέρες μετά την επίσκεψή του σημειώθηκε το συγκλονιστικό μοιραίο τέλος.

Ο Φισκ πληροφορήθηκε από τον ίδιο τον Λάβκραφτ τα καθέκαστα την επομένη. Σ' αυτόν έλαχε το δυσάρεστο καθήκον να φέρει τη θλιβερή είδηση στους γονείς του Μπλέηκ. Για μια στιγμή μπήκε στον πειρασμό να φύγει αμέσως από την Πρόβιντενς, αλλά κάτι οικονομικές δυσκολίες και οι οικογενειακές του υποχρεώσεις δεν του το επέτρεψαν. Η σωρός του φίλου του εστάλη πίσω, και ο Φισκ φρόντισε για τη λιτή τελετή της αποτέφρωσης.

Ύστερα ο Λάβκραφτ ξεκίνησε τη δική του έρευνα — μια έρευνα που κατέληξε τελικά στη δημοσίευση της όλης ιστορίας. Και εκεί θα μπορούσε να έχει παραμείνει το θέμα.

Αλλά ο Φισκ δεν είχε μείνει ικανοποιημένος.

Ο πιο καλύτερος φίλος του είχε πεθάνει υπό συνθήκες που ακόμη και ο πιο δύσπιστος θα όφειλε να ομολογήσει ότι ήταν μυστηριώδεις. Και οι τοπικές αρχές είχαν δείξει μια ύποπτη βιασύνη να περάσουν στο αρχείο την όλη υπόθεση με κάποια ηλίθια και ανεπαρκή εξήγηση.

Έτσι ο Φισκ πήρε την απόφαση να εξακριβώσει την αλήθεια.

Εδώ πρέπει να λάβετε υπόψη ένα σημαντικό γεγονός: Και οι τρεις αυτοί άντρες, ο Λάβκραφτ, ο Μπλέηκ και ο Φισκ, ήταν επαγγελματίες συγγραφείς και, ταυτόχρονα, μελετητές του υπερφυσικού ή παραφυσικού. Και οι τρεις είχαν ασυνήθιστη πρόσβαση σ' έναν πλούτο υλικού σχετικά με αρχαίους θρύλους και δεισιδαιμονίες. Κατά αρκετά ειρωνικό τρόπο, χρησιμοποιούσαν περιορισμένα αυτές τις γνώσεις τους σε διηγήματα της λεγόμενης «φανταστικής λογοτεχνίας». Όμως κανένας τους, αν λάβουμε υπόψη τις εμπειρίες που είχαν, δε θα συμφωνούσε απόλυτα με το αναγνωστικό τους κοινό περιγελώντας τους μύθους για τους οποίους έγραφαν.

Γιατί, όπως ανέφερε ο Φισκ σ' ένα γράμμα του προς τον Λάβκραφτ, «ο όρος "μύθος", όπως ξέρουμε είναι απλώς ένας ευγενικός ευφημισμός της αλήθειας. Ο θάνατος του Μπλέηκ δεν είναι μύθος, αλλά μια φοβερή πραγματικότητα. Σε ικετεύω να ερευνήσεις το θέμα σε βάθος. Φρόντισε ν' ανακαλύψεις όλη την αλήθεια, γιατί αν το ημερολόγιο του Μπλέηκ κρύβει έστω και έναν κόκκο συγκαλυμμένης αλήθειας, κανείς δεν ξέρει ποια φρίκη μπορεί να λευτερώθηκε στον κόσμο».

Ο Λάβκραφτ υποσχέθηκε τη συνεργασία του, ανακάλυψε την τύχη της μετάλλινης κασετίνας και του περιεχομένου της, και προσπάθησε να κανονίσει μια συνάντηση με το Δρ Άμπροουζ Ντέξτερ της οδού Μπένεφιτ. Κατά τα φαινόμενα ο Δρ Ντέξτερ είχε αναχωρήσει από τη πόλη αμέσως μετά τη δραματική

αρπαγή της κασετίνας και το ρίξιμο στη θάλασσα του «Λαμπερού Τραπεζόεδρου», όπως αποκαλούσε ο Λάβκραφτ τον κρύσταλλο.

Μετά, προφανώς, ο Λάβκραφτ συνάντησε τους Πάτερ Μερλούτζο και αστυφύλακα Μόναχαν και κατέγραψε τις μαρτυρίες τους. Ύστερα άρχισε να ερευνά τα αρχεία της εφημερίδας *Μπούλετιν* και προσπάθησε ν' αναπλάσει από τα διαθέσιμα στοιχεία την ιστορία της αδελφότητας της Αστρικής Σοφίας και της οντότητας που λάτρευαν τα μέλη της.

Ασφαλώς ο Λάβκραφτ έμαθε πολύ περισσότερα απ' όσα θα τολμούσε ν' αναφέρει στο διήγημα που δημοσίευσε στο περιοδικό. Τα γράμματά του προς τον Έντμουντ Φισκ στα τέλη του φθινόπωρου και τις αρχές της άνοιξης του 1936 περιέχουν επιφυλακτικούς υπαινιγμούς και μισόλογα σε κάποιες «απειλές από Έξω». Αλλά ταυτόχρονα φαινόταν να θέλει να καθησυχάσει τον Φισκ, διαβεβαιώνοντάς τον ότι αν υπήρχε κανένας κίνδυνος, έστω και με τη ρεαλιστική μάλλον παρά με την υπερφυσική έννοια της λέξης, αυτός είχε τώρα αποτραπεί από τη στιγμή που ο Δρ Ντέξτερ είχε ξεφορτωθεί το Λαμπερό Τραπεζόεδρο που χρησίμευε σαν μέσο καλέσματος. Αυτή ήταν συνοπτικά η απάντησή του, και το θέμα παρέμεινε εκεί για ένα διάστημα.

Στις αρχές του 1937 ο Φισκ έκλεισε ένα μη οριστικό ραντεβού να επισκεφθεί τον Λάβκραφτ σπίτι του, με σκοπό να συνεχίσει τις προσωπικές του έρευνες ως προς τα αίτια του θανάτου του Μπλέηκ. Αλλά για μια ακόμη φορά, η μοίρα ανέτρεψε αυτά τα σχέδια. Γιατί το Μάρτη εκείνης της χρονιάς ο Λάβκραφτ πέθανε. Ο απροσδόκητος θάνατός του βύθισε τον Φισκ σε μια περίοδο κατάθλιψης, από την οποία άργησε να συνέλθει. Έτσι, πέρασε σχεδόν ένας χρόνος πριν ο Έντμουντ Φισκ επισκεφθεί την Πρόβιντενς και τον τόπο των τραγικών επεισοδίων που είχαν καταλήξει στο θάνατο του Μπλέηκ.

Γιατί, κατά κάποιο τρόπο, ο Φισκ είχε από την αρχή ορισμένες σκοτεινές υποψίες. Ο ιατροδικαστής φαινόταν να 'χει πολύ έτοιμες τις απαντήσεις του, ο Λάβκραφτ είχε δείξει πολύ διακριτικότητα, ο τύπος και το ευρύ κοινό είχαν φανεί ν' αποδέχονται πολύ πρόθυμα τις επίσημες ερμηνείες — ωστόσο ο Μπλέηκ ήταν νεκρός και κάποια οντότητα είχε βγει στον κόσμο εκείνη τη νύχτα.

Ο Φισκ πίστευε ότι αν μπορούσε να επισκεφθεί ο ίδιος την καταραμένη εκκλησία, να μιλήσει με το Δρ Ντέξτερ, να μάθει τι τον είχε τραβήξει στην υπόθεση, να κουβεντιάσει με τους δημοσιογράφους και να ερευνήσει κάθε σχετική ένδειξη ή στοιχείο, ίσως να κατάφερνε ν' αποκαλύψει την αλήθεια ή τουλάχιστον ν' απαλλάξει το όνομά του πεθαμένου φίλου του από το δυσάρεστο στίγμα της πνευματικής ανισορροπίας.

Έτσι, το πρώτο βήμα του Φισκ, όταν έφθασε στην Πρόβιντενς και έκλεισε δωμάτιο σε ξενοδοχείο, ήταν να ξεκινήσει για το λόφο Φέντεραλ και την ερειπωμένη εκκλησία.

Η έρευνά του ήταν καταδικασμένη σε άμεση και ανεπανόρθωτη απογοήτευση. Γιατί η εκκλησία δεν υπήρχε πια. Την είχαν κατεδαφίσει το προηγούμενο φθινόπωρο και το οικόπεδο το είχε αναλάβει ο δήμος. Το μαύρο και απειλητικό ψηλό κωδονοστάσι δεν έριχνε πια τη βαριά σκιά του στο λόφο.

Αμέσως μετά ο Φισκ ξεκίνησε να βρει τον Πάτερ Μερλούτζο της εκκλησίας του Αγίου Πνεύματος, λίγα τετράγωνα πιο πέρα. Εκεί έμαθε από μια περίεργη εκκλησάρισσα ότι ο Πάτερ Μερλούτζο είχε πεθάνει το 1936, μέσα σ' ένα χρόνο μετά το νεαρό Μπλέηκ.

Αποθαρρυμένος αλλά επίμονος, ο Φισκ προσπάθησε μετά να έρθει σ' επαφή με το Δρ Ντέξτερ, αλλά το παλιό σπίτι του τελευταίου στην οδό Μπένεφιτ ήταν κατάκλειστο. Ύστερα από ένα τηλεφώνημά του στον Ιατρικό Σύλλογο, ο Φισκ πήρε την ασαφή απάντηση ότι ο Δρ Άμπροουζ Ντέξτερ είχε εγκαταλείψει την πόλη για ακαθόριστο διάστημα.

Αλλά και η επίσκεψή του στον αρχισυντάκτη της *Μπούλετιν* δεν είχε ουσιαστικότερο αποτέλεσμα. Ο τελευταίος επέτρεψε στον Φισκ να πάει στο αρχείο της εφημερίδας και να διαβάσει την απογοητευτικά σύντομη και ξερή είδηση του θανάτου του Μπλέηκ, αλλά και οι δύο δημοσιογράφοι που είχαν καλύψει τα γεγονότα και είχαν μετά επισκεφθεί την εκκλησία στο λόφο Φέντεραλ είχαν εγκαταλείψει την εφημερίδα, για να δουλέψουν σε άλλες πόλεις.

Υπήρχαν, βέβαια, και άλλα στοιχεία να ερευνήσει, κι αυτό ακριβώς έκανε ο Φισκ στη διάρκεια της επόμενης εβδομάδας. Μια ματιά στο *Ποιος είναι Ποιος* δεν πρόσθεσε τίποτα το σημαντικό στα όσα ήξερε για το Δρ Άμπροουζ Ντέξτερ. Ο γιατρός ήταν γέννημα θρέμμα της Πρόβιντενς, ήταν σαράντα χρονών, εργένης, γενικός παθολόγος, μέλος μερικών ιατρικών συλλόγων — αλλά δεν υπήρχε καμιά ένδειξη για ασυνήθιστα «χόμπυ» ή «άλλα ενδιαφέροντα» που μπορεί ν' αποκάλυπταν κάτι για τη συμμετοχή του στην υπόθεση.

Εκείνος που βρέθηκε ήταν ο αρχιφύλακας Ουίλλιαμ Τζ. Μόναχαν του Κεντρικού Τμήματος, και για πρώτη φορά ο Φισκ κατάφερε να μιλήσει με κάποιον που είχε από πρώτο χέρι γνώση των γεγονότων τα οποία είχαν οδηγήσει στο θάνατο τον Μπλέηκ. Ο Μόναχαν ήταν ευγενικός, αλλά αρκετά συγκρατημένος στα λόγια του.

Ακόμη και όταν ο Φισκ του αποκάλυψε τα πάντα για τους σκοπούς της έρευνάς του, ο αστυνομικός παρέμεινε διακριτικά λιγόλογος.

«Ειλικρινά δεν υπάρχει τίποτα που να μπορώ να σας πω», απάντησε. «Είναι αλήθεια, όπως είπε και ο κύριος Λάβκραφτ, ότι ήμουν στην εκκλησία εκείνη τη νύχτα. Το πλήθος εκεί ήταν πολύ ερεθισμένο και ένας Θεός ξέρει τι μπορεί να κάνουν μερικοί εκείνης της γειτονιάς έτσι και ξεσηκωθούν. Όπως έγραφε και το διήγημα, η παλιά εκκλησία είχε από παλιά κακή φήμη, και φαντάζομαι ότι ο Σήλυ θα μπορούσε να σας πει πολλές ιστορίες».

«Ο Σήλυ;» τον διέκοψε ο Φισκ. «Ποιος είναι ο Σήλυ;»

«Ο Μπερτ Σήλυ — ήταν δικός του εκείνος το τομέας περιπολίας, ξέρετε, όχι δικός μου. Αλλά ήταν άρρωστος με πνευμονία και τον αντικατέστησα για δυο βδομάδες. Ύστερα, όταν πέθανε —».

Ο Φισκ κούνησε απελπισμένα το κεφάλι του. Άλλη μια πιθανή πηγή πληροφοριών είχε χαθεί. Ο Μπλέηκ νεκρός, ο Λάβκραφτ νεκρός, ο Πάτερ Μερλούτζο νεκρός και τώρα ο Σήλυ. Οι δημοσιογράφοι είχαν σκορπίσει και ο Δρ Ντέξτερ απουσίαζε μυστηριωδώς. Ο Φισκ αναστέναξε, αλλά δεν το έβαλε κάτω.

«Εκείνη την τελευταία νύχτα, όταν είδατε τη θολούρα», ρώτησε τον αστυνομικό, «υπάρχει καμιά άλλη λεπτομέρεια που θα μπορούσατε να προσθέσετε; Μήπως ακούστηκαν και τυχόν θόρυβοι; Μήπως είδε τίποτα κανένας από το πλήθος; Προσπαθήστε να θυμηθείτε — ό,τι και να προσθέσετε ίσως μου φανεί πραγματικά χρήσιμο».

Ο Μόναχαν κούνησε το κεφάλι του. «Από θορύβους άλλο τίποτα», απάντησε. «Αλλά με τ' αστραπόβροντα και τα σχετικά δεν μπορούσα να καταλάβω αν κανένας προερχόταν από το εσωτερικό της εκκλη-

σίας, όπως το έλεγε στο διήγημα. Κι όσο για το πλήθος, με τις γυναίκες να σκούζουν και τους άντρες να μουρμουρίζουν, τους κεραυνούς και τα ουρλιαχτά του αέρα, μόλις κι άκουγα τα δικά μου γκαρίσματα, πόσο μάλλον τα όσα λέγονταν».

«Και η θολούρα;» επέμεινε ο Φισκ.

«Ήταν μια θολούρα, αυτό είν' όλο. Καπνός, σύννεφο ή απλώς μια σκιά πριν χτυπήσει πάλι η αστραπή. Αλλά δεν μπορώ να πω ότι είδα διαβόλους ή τέρατα ή πωσταλένε από εκείνα που έγραφε ο κύριος Λάβκραφτ στις παλαβές ιστορίες του».

Ο αρχιφύλακας Μόναχαν έκανε μια κίνηση με τους ώμους τους για να υπογραμμίσει τη θέση του και μετά σήκωσε το τηλέφωνο που άρχισε να κουδουνίζει πάνω στο γραφείο του. Ήταν φανερό ότι η συζήτηση είχε τελειώσει.

Το ίδιο, προς το παρόν, και η έρευνα του Φισκ. Ωστόσο αυτός δεν έχασε κάθε ελπίδα. Για μια ολόκληρη μέρα έμεινε στο δωμάτιο του ξενοδοχείου, τηλεφωνώντας σε κάθε «Ντέξτερ» που υπήρχε στον κατάλογο, σε μια μάταιη προσπάθεια να εντοπίσει κάποιον συγγενή του εξαφανισμένου γιατρού. Άλλη μια μέρα την ξόδεψε πάνω σ'ένα μικρό σκάφος στον κόλπο Ναρραγκάνσετ, σε μια προσεκτική και διεξοδική προσπάθεια να εξοικειωθεί με την τοποθεσία του «βαθύτερου σημείου», όπως το ανέφερε ο Λάβκραφτ.

Αλλά ύστερα από μια άκαρπη βδομάδα στην Πρόβιντενς, ο Φισκ αναγκάστηκε να παραδεχτεί την ήττα του. Έτσι, επέστρεψε στο Σικάγο, στη δουλειά του, και στις συνηθισμένες του ενασχολήσεις. Σιγά σιγά η όλη ιστορία έπαψε να είναι στο προσκήνιο του μυαλού του, αλλά ποτέ δεν την ξέχασε εντελώς ούτε και εγκατέλειψε την ιδέα να ξεδιαλύνει κάποτε το μυστήριο — αν πρόκειτο για μυστήριο.

Το 1941, στη διάρκεια τριήμερης άδειας από τη βασική εκπαίδευση, ο υποδεκανέας Έντμουντ Φισκ ήταν περαστικός από την Πρόβιντενς στο δρόμο του προς τη Νέα Υόρκη, και προσπάθησε ξανά, αλλά δίχως επιτυχία, να εντοπίσει το Δρ Άμπροουζ Ντέξτερ.

Στη διάρκεια των ετών 1942 και 1943 ο λοχίας Έντμουντ Φισκ έγραψε κάμποσες φορές από τη μονάδα του στο εξωτερικό προς το Δρ Άμπροουζ Ντέξτερ, Ποστ Ρεστάντ, Πρόβιντενς, Ρόουν Άιλαντ. Τα γράμματά του δεν πήραν ποτέ απάντηση, αν δηλαδή είχαν φτάσει ποτέ στον παραλήπτη τους.

Το 1945, στο σαλόνι της στρατιωτικής βιβλιοθήκης στη Χονολούλου, ο Φισκ έτυχε να διαβάσει μια είδηση σε — ποιος θα το περίμενε; — ένα περιοδικό αστροφυσικής. Εκεί έγραφε ότι σ' ένα πρόσφατο συνέδριο στο πανεπιστήμιο του Πρίνστον, κύριος ομιλητής ήταν ο Δρ Άμπροουζ Ντέξτερ, ο οποίος είχε δώσει μια διάλεξη με θέμα «Πρακτικές Εφαρμογές στη Στρατιωτική Τεχνολογία».

Ο Φισκ επέστρεψε στις Ηνωμένες Πολιτείες γύρω στα τέλη του 1946. Όλη την επόμενη χρονιά την έφαγε στην προσπάθειά του να προσαρμοστεί πάλι στην πολιτική ζωή. Ήταν το 1948 όταν έτυχε να ξανασυναντήσει το όνομα του Δρ Ντέξτερ — τούτη τη φορά σε μια λίστα «ερευνητών στο χώρο της πυρηνικής φυσικής» που δημοσίευσε ένα μεγάλο εβδομαδιαίο περιοδικό. Ο Φισκ έγραψε ένα γράμμα στη σύνταξη ζητώντας περισσότερες πληροφορίες, αλλά δεν πήρε απάντηση. Άλλο ένα γράμμα του στην Πρόβιντενς επίσης δεν είχε απάντηση.

Αλλά στα τέλη του φθινόπωρου του 1949, το όνομα του Ντέξτερ εμφανίστηκε πάλι στην ειδησεογραφία. Τούτη τη φορά σε σχέση με μια συζήτηση για τη μυστική βόμβα υδρογόνου.

Ό,τι κι αν υποψιαζόταν, ό,τι κι αν φοβόταν, ό,τι κι αν αποτολμούσε να φανταστεί, ο Φισκ κατάλαβε ότι έπρεπε να δράσει. Ήταν τότε που έγραψε σε κάποιον Όγκντεν Πέρβις, ιδιωτικό ντεντέκτιβ της Πρόβιντενς, και του ανέθεσε να βρει το Δρ Άμπροουζ Ντέξτερ. Το μόνο που ζητούσε από τον ντεντέκτιβ, τον οποίο πλήρωσε αδρά, ήταν να τον φέρει σε επαφή με τον Ντέξτερ. Ο Πέρβις δέχθηκε τη δουλειά.

Ο ιδιωτικός αστυνομικός έστειλε κάμποσες αναφορές στον Φισκ στο Σικάγο, και αρχικά όλες τους ήταν αποθαρρυντικές. Το σπίτι του Ντέξτερ εξακολουθούσε να παραμένει ακατοίκητο. Ο ίδιος ο Ντέξτερ, σύμφωνα με πληροφορίες που είχε πάρει από κυβερνητικές πηγές, βρισκόταν σε ειδική αποστολή. Ο ντεντέκτιβ φάνηκε να συμπεραίνει απ' αυτό ότι επρόκειτο για πρόσωπο υπεράνω κατηγορίας, που ασχολείτο σε μυστικά αμυντικά σχέδια.

Η αντίδραση του Φισκ ήταν ο πανικός.

Μεγάλωσε το ποσό της αμοιβής του ντεντέκτιβ και ζήτησε από τον Όγκντεν Πέρβις να συνεχίσει τις προσπάθειές του για τον εντοπισμό του γιατρούφάντασμα.

Ο χειμώνας του 1950 έφτασε κάποτε, και μαζί του μια ακόμη αναφορά. Ο ιδιωτικός αστυνομικός είχε καταφέρει ν' ακολουθήσει κάθε αρχή νήματος που υποδείκνυε ο Φισκ, κι ένα από αυτά τα νήματα τον οδήγησε σε κάποιον Τομ Τζόνας.

Ο Τομ Τζόνας ήταν ο ιδιοκτήτης μιας μικρής βάρκας που είχε νοικιάσει ο Ντέξτερ ένα βράδυ στα τέλη του καλοκαιριού του 1935 για να φτάσει ώς «το βαθύτερο σημείο του κόλπου Ναρραγκάνσετ».

Ο Τομ Τζόνας είχε αφήσει τα κουπιά για να επιτρέψει στον Ντέξτερ να πετάξει στη θάλασσα τη μουντά γυαλιστερή, ασυμμετρική, μετάλλινη κασετίνα, με α-

νοιχτό το καπάκι και με το Λαμπερό Τραπεζόεδρο μέσα της.

Ο γερο-ψαράς είχει μιλήσει ελεύθερα στον ντεντέκτιβ, και τα λόγια του αναφέρονταν κατά γράμμα στην εμπιστευτική αναφορά του προς τον Φισκ.

«Πολύ περίεργο», ήταν το πρώτο σχόλιο του Τζόνας για εκείνο το επεισόδιο. «Ο γιατρός μου είχε προσφέρει είκοσι κολλαριστά για να τον πάω με τη βάρκα μου στα μαύρα μεσάνυχτα και να πετάξει εκείνο το μυστήριο μαραφέτι στη θάλασσα. Μου 'πε πως δεν ήταν τίποτα κακό· μονάχα ένα παλιό ενθύμιο που 'θελε να το ξεφορτωθεί. Αλλά σ' όλο το δρόμο προς τ' ανοιχτά δεν έπαψε στιγμή να κοιτάζει εκείνο το πράμα σαν πετράδι που κρεμόταν από κάτι σιδερένια τσέρκια μέσα στο κουτί, και μουρμούριζε συνέχεια, σε κάποια ξένη γλώσσα. Όχι, δεν ήταν ούτε φραντζέζικα, ούτε γερμανικά, ούτε ιταλιάνικα. Μπορεί να ήταν πολωνέζικα. Δε θυμάμαι κανένα από τα λόγια. Πάντως φαινόταν σαν μεθυσμένος. Όχι ότι θα 'λεγα ποτέ τίποτα κακό για το γιατρό Ντέξτερ· είναι από παλιά, καλή φαμίλια, έστω κι αν, απ' ό,τι έμαθα, δε μένει πια στα μέρη μας. Αλλά μου φάνηκε ότι ήταν κομματάκι πιωμένος, ξέρεις. Εξάλλου, πώς αλλιώς θα με πλήρωνε είκοσι κολλαριστά για μια τέτοια παλαβομάρα;»

Υπήρχαν κι άλλα στην κατά λέξη καταγραφή των όσων είχε πει στο μονόλογό του ο γερο-ψαράς, αλλά δεν εξηγούσαν τίποτα.

«Σίγουρα φάνηκε να χαίρεται που το ξεφορτώθηκε. Στο γυρισμό μου είπε να μη βγάλω τσιμουδιά σε κανένα γι' αυτό, αλλά δε νομίζω να πειράζει ύστερα από τόσα χρόνια. Δε θα 'θελα να 'χω μυστικά από το νόμο».

Προφανώς ο ιδιωτικός ντεντέκτιβ είχε καταφύγει σε ένα μάλλον ανέντιμο κόλπο, παριστάνοντας τον α-

ληθινό αστυνομικό για να πείσει τον Τζόνας να μιλήσει.

Αυτό δεν ενόχλησε τον Φισκ στο Σικάγο. Αρκούσε που είχε μάθει επιτέλους κάτι το συγκεκριμένο· αρκετό για να στείλει στον Πέρβις και άλλα λεφτά με οδηγίες να συνεχίσει την έρευνα για τον Άμπροουζ Ντέξτερ. Μερικοί μήνες αναμονής κύλησαν έτσι.

Ύστερα, γύρω στα τέλη της άνοιξης, έφτασαν τα καλά νέα που περίμενε ο Φισκ. Ο Δρ Ντέξτερ είχε επιστρέψει· ήταν πίσω στο σπίτι του της οδού Μπένεφιτ. Τα σανίδια είχαν αφαιρεθεί από τις πόρτες και τα παράθυρα, και φορτηγά μεταφορών είχαν ξεφορτώσει έπιπλα. Ένας υπηρέτης άνοιγε πάντα την πόρτα ή απαντούσε στο τηλέφωνο.

Ο Δρ Ντέξτερ δεν ήταν στο σπίτι ούτε για τον ντετέκτιβ ούτε για κανέναν άλλον. Φαίνεται ότι βρισκόταν σε ανάρρωση από κάποια σοβαρή αρρώστια που είχε πάθει όταν δούλευε για την κυβέρνηση. Ο υπηρέτης πήρε την κάρτα του Πέρβις και υποσχέθηκε να μεταφέρει ένα μήνυμα αλλά, παρά τ' αλλεπάλληλα τηλεφωνήματά του ντεντέκτιβ, δεν υπήρξε καμιά ανταπόκριση.

Ούτε και ο Πέρβις, που παρακολουθούσε ευσυνείδητα το σπίτι και τη γειτονιά, δεν κατάφερε να δει ποτέ το γιατρό ή έστω να βρει κανέναν που να τον είχε δει να βγαίνει.

Τρόφιμα παραδίνονταν κανονικά, γράμματα έφταναν στο κουτί, και τα φώτα έλαμπαν όλη νύχτα στο σπίτι της οδού Μπένεφιτ.

Εδώ που τα λέμε, αυτή ήταν και η μόνη σαφής δήλωση που μπορούσε να κάνει ο Πέρβις σχετικά με οτιδήποτε το αφύσικο στον τρόπο ζωής του Δρ Ντέξτερ — το ότι φαινόταν να κρατά αναμμένα τα ηλεκτρικά φώτα είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο.

Ο Φισκ έστειλε αμέσως ένα ακόμη γράμμα στο γιατρό Ντέξτερ, και μετά άλλο ένα. Και πάλι δεν έλαβε απάντηση. Έτσι, ύστερα από μερικές ακόμη άκαρπες αναφορές του Πέρβις, ο Φισκ πήρε την απόφασή του: Θα πήγαινε στην Πρόβιντενς να δει, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο τον Ντέξτερ, κι ας γινόταν ό,τι ήθελε.

Μπορεί οι υποψίες του ν' αποδεικνύονταν εντελώς αβάσιμες· μπορεί να έκανε μεγάλο λάθος υποθέτοντας ότι ο Δρ Ντέξτερ θα δεχόταν ν' αφαιρέσει το στίγμα από το όνομα του μακαρίτη του φίλου του· μπορεί να έπεφτε εντελώς έξω υποθέτοντας ότι υπήρχε κάποια σχέση μεταξύ των δυο τους — αλλά επί δεκαπέντε χρόνια τώρα ήταν κάτι που το συλλογιζόταν και τον απασχολούσε. Ήταν καιρός πια να δοθεί ένα τέρμα στην εσωτερική του αναστάτωση.

Έτσι, αργότερα εκείνο το καλοκαίρι, ο Φισκ τηλεγράφησε στον Πέρβις εξηγώντας τις προθέσεις του και ζητώντας από τον ντεντέκτιβ να τον περιμένει στο ξενοδοχείο του όταν θα έφθανε.

Και έτσι ο Έντμουντ Φισκ έφτασε στην Πρόβιντενς για τελευταία φορά. Ήταν τη μέρα που οι Τζάιαντς έχασαν το ματς· τη μέρα που οι Αδελφοί Λάνγκερ έχασαν τους δύο μαύρους πάνθηρες, τη μέρα που ο ταξιτζής Ουΐλλιαμ Χάρλυ είχε πολυλογάδικη διάθεση.

Ο Πέρβις δεν ήταν στο ξενοδοχείο να τον συναντήσει, αλλά τόση ήταν η ανυπομονησία του Φισκ που αποφάσισε να ενεργήσει από μόνος του. Όπως είδαμε, πήρε ένα ταξί, και νωρίς το ίδιο βράδυ έφτασε στην οδό Μπένεφιτ.

Όταν αναχώρησε το ταξί, ο Φισκ στάθηκε να περιεργαστεί την ξύλινη πόρτα και τα φώτα που ξεχύνονταν από τα πάνω παράθυρα του γεωργιανού οικήματος. Μια μπρούντζινη πινακίδα γυάλιζε στην πόρτα, και στο φως από τα παράθυρα μπορούσε κανείς

να διαβάσει το όνομα του Δρ Άμπροουζ Ντέξτερ.

Αν και ασήμαντο, το γεγονός ήταν ενθαρρυντικό για τον Έντμουντ Φισκ. Ο γιατρός δε φαινόταν να θέλει να κρύψει από τον κόσμο την παρουσία του στο σπίτι έστω κι αν έκρυβε τον εαυτό του. Οπωσδήποτε ο άπλετος φωτισμός και η πινακίδα ήταν ενθαρρυντικά μηνύματα.

Ο Φισκ ανασήκωσε μοιρολατρικά τους ώμους του και χτύπησε το κουδούνι.

Η πόρτα άνοιξε σχεδόν αμέσως. Ένας μικροκαμωμένος, μαυριδερός άντρας με ελαφρά σκυφτούς ώμους έκανε την εμφάνισή του. «Τι θα θέλατε;» τον ρώτησε.

«Το Δρ Ντέξτερ, παρακαλώ».

«Ο γιατρός δε δέχεται επισκέπτες. Είναι ασθενής».

«Μπορείτε να του μεταφέρετε ένα μήνυμά μου, παρακαλώ;»

«Ευχαρίστως». Ο μαυριδερός υπηρέτης χαμογέλασε.

«Πείτε του ότι ο Έντμουντ Φισκ από το Σικάγο θα ήθελε να συζητήσει για λίγα λεπτά μαζί του, αν είναι δυνατόν. Ήρθα από το Ιλλινόις ειδικά για το σκοπό αυτό, και τα όσα έχουμε να πούμε δε θα τον απασχολήσουν πάνω από μερικές στιγμές».

«Περιμένετε, παρακαλώ».

Η πόρτα έκλεισε. Ο Φισκ περίμενε στο σκοτάδι που έπεφτε, και μετέφερε το χαρτοφύλακά του από το ένα χέρι στο άλλο.

Ξαφνικά η πόρτα άνοιξε πάλι, και αντίκρυσε το πρόσωπο του υπηρέτη.

«Κύριε Φισκ... είστε ο άνθρωπος που έστελνε τα γράμματα;».

«Τα γράμματα... α, ναι, εγώ είμαι. Δεν ήξερα ότι ο γιατρός τα είχε λάβει καν».

Ο υπηρέτης έγνεψε καταφατικά. «Αγνοώ την περίπτωση. Αλλά ο Δρ Ντέξτερ είπε ότι αν είστε ο άνθρωπος που του έγραψε, μπορείτε να περάσετε».

Ο Φισκ επέτρεψε στον εαυτό του ένα βαθύ στεναγμό ανακούφισης και πέρασε το κατώφλι. Είχε χρειαστεί δεκαπέντε χρόνια για να φτάσει ώς εδώ και τώρα—.

«Ανεβείτε από εκείνες τις σκάλες, παρακαλώ. Θα βρείτε το Δρ Ντέξτερ να σας περιμένει στο γραφείο του, το δωμάτιο αμέσως μετά το κεφαλόσκαλο».

Ο Έντμουντ Φισκ ανέβηκε τις σκάλες, είδε μια πόρτα και μπήκε σ' ένα δωμάτιο όπου το φως πονούσε σχεδόν τα μάτια, τόσο εκτυφλωτικό ήταν.

Και εκεί, από μια πολυθρόνα δίπλα στο τζάκι, σηκώθηκε να τον υποδεχτεί ο Δρ Άμπροουζ Ντέξτερ.

Ο Φισκ είδε αντίκρυ του ένα ψηλό, αδύνατο, άψογα ντυμένο άντρα. Θα πρέπει να ήταν πενηντάρης, αλλά δεν έδειχνε ούτε τριανταπεντάρης καλά καλά. Η φυσική κομψότητα και λυγεράδα των κινήσεών του έκρυβαν τη μόνη ανορθογραφία στην όλη εμφάνισή του: το έντονα ηλιοκαμένο δέρμα του

«Ωστε εσείς λοιπόν είστε ο Έντμουντ Φισκ».

Η φωνή ήταν απαλή, μελωδική, με ολοφάνερη την προφορά της Νέας Αγγλίας. Και συνοδευόταν από μια θερμή και εγκάρδια χειραψία. Το χαμόγελό του Δρ Ντέξτερ ήταν φυσικό και φιλικό. Τα λευκά δόντια του έλαμπαν στο ηλιοκαμένο πλαίσιο των χαρακτηριστικών του.

«Καθίστε, παρακαλώ», του είπε ο γιατρός, δείχνοντας μια πολυθρόνα και κάνοντας μια ελαφριά υπόκλιση. Ο Φισκ δεν μπορούσε να μην τον κοιτάξει έκπληκτα· σίγουρα η όλη εμφάνιση και συμπεριφορά του οικοδεσπότη του δε μαρτυρούσε τωρινή ή πρόσφατη ασθένεια. Ο Δρ Ντέξτερ κάθισε πάλι στην πολυθρόνα

του δίπλα στη φωτιά και ο Φισκ γύρισε τη δική του προς το μέρος του. Το βλέμμα του έπεσε στις βιβλιοθήκες ολόγυρα. Το μέγεθος και το σχήμα ορισμένων τόμων τράβηξαν αμέσως την προσοχή του — τόσο που δε βιάστηκε να καθίσει αλλά στάθηκε να περιεργαστεί τους τίτλους τους.

Για πρώτη φορά στη ζωή του ο Έντμουντ Φισκ βρέθηκε αντίκρυ στα σχεδόν θρυλικά *Ντε Βέρμις Μυστέρις* και *Λίμπερ Ιβόνις*, και στη σχεδόν μυθική λατινική έκδοση του *Νεκρονομικόν*. Δίχως καν να ζητήσει την άδεια του οικοδεσπότη του, σήκωσε τον τελευταίο μεγάλο τομο από το ράφι του και ξεφύλλισε τις κιτρινισμένες σελίδες της ισπανικής μετάφρασης του 1622.

Ύστερα στράφηκε προς το Δρ Ντέξτερ, έχοντας χάσει κάθε ίχνος της προσεκτικά φροντισμένης αταραξίας που κατάφερνε να διατηρήσει ώς τότε. «Ώστε εσείς λοιπόν είστε εκείνος που βρήκε αυτούς τους τόμους στην εκκλησία», είπε. «Ο Λάβκραφτ έκανε λόγο γι' αυτά τα βιβλία στο διήγημά του, και πάντοτε αναρωτιόμουν τι είχαν απογίνει».

Ο Δρ Ντέξτερ έγνεψε καταφατικά με σοβαρό ύφος. «Ναι, εγώ τα πήρα. Θεώρησα ότι δεν θα ήταν φρόνιμο τέτοια βιβλία να πέσουν στα χέρια των αρχών. Ξέρετε τι περιέχουν, και τι μπορεί να συμβεί αν αυτές οι γνώσεις δε χρησιμοποιηθούν σωστά».

Ο Φισκ ξανάβαλε απρόθυμα το μεγάλο βιβλίο στο ράφι και κάθισε αντικριστά στο γιατρό μπροστά στη φωτιά. Κρατούσε το χαρτοφύλακά του στα γόνατα και έπαιζε νευρικά με την κλειδαριά του.

«Μην αισθάνεστε αμήχανα», του είπε ο Δρ Ντέξτερ με φιλικό χαμόγελο. «Ας μιλήσουμε ανοιχτά. Ήρθατε εδώ για ν' ανακαλύψετε τι ρόλο έπαιξα στην υπόθεση του θανάτου του φίλου σας».

«Ναι, υπάρχουν μερικά πράγματα που θα ήθελα να σας ρωτήσω».

«Παρακαλώ». Ο γιατρός σήκωσε το λεπτό, ηλιοκαμένο χέρι του. «Η υγεία μου δεν είναι τόσο καλή, και δεν μπορώ να σας διαθέσω πάνω από λίγα λεπτά. Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να μαντέψω τις ερωτήσεις σας και να σας πως τα λίγα που ξέρω».

«Όπως θέλετε». Ο Φισκ κοίταξε διαπεραστικά τον ηλιοκαμένο άντρα, αναρωτώμενος τι να σήμαινε όλη αυτή η προσποίηση.

«Συνάντησα το φίλο σας Ρόμπερτ Χάρρισον Μπλέηκ μονάχα μια φορά», άρχισε ο Δρ Ντέξτερ. «Ήταν ένα βράδυ προς τα τέλη Ιουλίου του 1935. Με επισκέφθηκε ως ασθενής».

Ο Φισκ σκίρτησε σκύβοντας μπροστά. «Δεν το 'ξερα αυτό», φώναξε.

«Δεν υπήρχε λόγος να το μάθει κανείς», απάντησε ο γιατρός. «Ήρθε απλώς ως ασθενής. Ισχυρίστηκε ότι υπέφερε από αϋπνίες. Τον εξέτασα, του έγραψα ένα υπνωτικό, και με βάση κάποια εντύπωση που μου έδωσε, τον ρώτησα αν είχε υποστεί πρόσφατα κανένα ψυχικό τραύμα ή σοκ. Ήταν τότε που μου αποκάλυψε την ιστορία της επίσκεψής του στην εκκλησία του λόφου Φέντεραλ και τα όσα είχε βρει εκεί. Πρέπει να σας πω ότι είχα την οξυδέρκεια να μη θεωρήσω την ιστορία του ως αποτέλεσμα υστερικών φαντασιώσεων. Όντας μέλος μιας από τις παλαιότερες οικογένειες της περιοχής, γνώριζα ήδη τους θρύλους σχετικά με την αδελφότητα της Αστρικής Σοφίας, και το λεγόμενο Στοιχειωτή του Σκοταδιού.

«Ο νεαρός Μπλέηκ μου εξομολογήθηκε ορισμένους από τους φόβους του σχετικά με το Λαμπερό Τραπεζόεδρο — αφήνοντας να εννοηθεί ότι το θεωρούσε ως εστιακό σημείο κάποιου αρχέγονου κακού.

Επιπρόσθετα παραδέχθηκε ότι φοβόταν πως, κατά κάποιο τρόπο, είχε αναπτυχθεί ένας δεσμός ανάμεσα στον ίδιο και σ' εκείνη την τερατώδη οντότητα στην εκκλησία.

«Φυσικά θεώρησα παράλογο τον τελευταίο του ισχυρισμό. Έτσι, προσπάθησα να δώσω κουράγιο στο νεαρό και τον συμβούλεψα να φύγει από την Πρόβιντενς και να ξεχάσει την όλη υπόθεση. Τη στιγμή εκείνη ενεργούσα καλή τη πίστη. Και ύστερα, τον Αύγουστο, ήρθαν τα νέα του θανάτου του Μπλέηκ».

«Και έτσι πήγατε στην εκκλησία», παρατήρησε ο Φισκ.

«Δε θα κάνατε το ίδιο στη θέση μου;» αντιρώτησε ο Δρ Ντέξτερ. «Αν ο Μπλέηκ είχε έρθει να σας βρει με μια τέτοια ιστορία και σας είχε εξομολογηθεί τους φόβους του, ο θάνατός του δε θα σας είχε σπρώξει να ενεργήσετε; Σας διαβεβαιώ, έκανα ό,τι έκρινα καλύτερο. Προκειμένου να δημιουργηθεί σκάνδαλο, προκειμένου να προκληθούν περιττοί φόβοι στο κοινό, προκειμένου να επιτραπεί η πιθανότητα κάποιου κινδύνου, προτίμησα να πάω στην εκκλησία. Πήρα από κει τα βιβλία. Πήρα και το Λαμπερό Τραπεζόεδρο κάτω από τη μύτη των αρχών. Και μετά ναύλωσα μια βάρκα και πέταξα το καταραμένο αντικείμενο στον κόλπο Ναρραγκάνσετ απ' όπου δε θα μπορούσε να κάνει άλλο κακό στην ανθρωπότητα. Το καπάκι ήταν ανοιχτό όταν το πέταξα... γιατί όπως θα ξέρετε, μονάχα το σκοτάδι μπορεί να καλέσει το Στοιχειωτή, και τώρα η πέτρα είναι αιώνια εκτεθειμένη στο φως.

«Αλλά αυτά είναι και τα μόνα που μπορώ να σας πω. Λυπάμαι που η δουλειά μου τα τελευταία χρόνια δε μου επέτρεψε να σας δω ή να επικοινωνήσω μαζί σας. Εκτιμώ το ενδιαφέρον σας για την υπόθεση και ελπίζω ότι τα όσα σας είπα θα βοηθήσουν, σ' ένα μικρό ποσοστό, να λύσετε τις απορίες σας. Σχετικά με το νεαρό Μπλέηκ, με την ιδιότητά μου ως γιατρός, ευχαρίστως να σας δώσω γραπτή βεβαίωση ότι ήταν απόλυτα λογικός όταν πέθανε. Θα σας τη συμπληρώσω αύριο και θα τη στείλω στο ξενοδοχείο σας, αν μου δώσετε τη διεύθυνση. Είστε ικανοποιημένος τώρα;».

Ο γιατρός σηκώθηκε, δείχνοντας ότι η συνάντησή τους είχε τελειώσει. Ο Φισκ, όμως, παρέμεινε στη θέση του πασπατεύοντας νευρικά το χαρτοφύλακά του.

«Και τώρα να με συγχωρείτε», μουρμούρισε ο γιατρός.

«Μια στιγμή. Υπάρχουν ακόμη ένα δύο σύντομες ερωτήσεις που θα σας ήμουν υπόχρεος να μου απαντούσατε».

«Ευχαρίστως». Αν ο Δρ Ντέξτερ ήταν εκνευρισμένος δεν το έδειξε.

«Μήπως έτυχε να δείτε τον Λάβκραφτ πριν ή κατά τη διάρκεια της τελευταίας αρρώστιας του;».

«Όχι, δεν ήμουν ο γιατρός του. Στην πραγματικότητα δεν τον συνάντησα ποτέ, αν και βέβαια είχα ακουστά αυτόν και τη δουλειά του».

«Τι σας έκανε να εγκαταλείψετε τόσο απότομα την Πρόβιντενς μετά την υπόθεση Μπλέηκ;».

«Τα ενδιαφέροντά μου στη φυσική ξεπερνούσαν εκείνα της ιατρικής. Όπως θα ξέρετε ίσως, εδώ και μια δεκαετία ή και παραπάνω, εργάζομαι σε θέματα σχετικά με την ατομική ενέργεια και την πυρηνική σχάση. Μάλιστα, αύριο κιόλας, αναχωρώ πάλι από την Πρόβιντενς για να δώσω μια σειρά διαλέξεων στο καθηγητικό προσωπικό πανεπιστημίων των ανατολικών πολιτειών, καθώς και ορισμένων κρατικών υπηρεσιών».

«Πολύ ενδιαφέρον αυτό γιατρέ», είπε ο Φισκ. «Αλήθεια, συναντήσατε ποτέ τον Αϊνστάιν;»

«Η αλήθεια είναι, ναι, πριν μερικά χρόνια. Εργά-

στηκα μαζί του στο — αλλά δεν έχει σημασία. Και τώρα να με συγχωρείτε. Ίσως κάποια άλλη φορά μπορέσουμε να συζητήσουμε γι' αυτά τα πράγματα».

Ο γιατρός δεν έκρυβε τώρα την ανυπομονησία του να δει τον επισκέπτη του να φεύγει. Ο Φισκ σηκώθηκε, κρατώντας το χαρτοφύλακά του με το ένα χέρι, ενώ άπλωνε το άλλο να σβήσει ένα πορτατίφ δίπλα του.

Ο Δρ Ντέξτερ πλησίασε αμέσως και άναψε πάλι το πορτατίφ.

«Γιατί φοβάστε το σκοτάδι, γιατρέ;» ρώτησε σιγανά ο Φισκ.

«Δε φο—». Για πρώτη φορά ο γιατρός φάνηκε σχεδόν έτοιμος να χάσει την ψυχραιμία του. «Τι σας κάνει να το λέτε αυτό;» ψιθύρισε τελικά.

«Φταίει το Λαμπερό Τραπεζόεδρο, έτσι;» συνέχισε ο Φισκ. «Όταν το πετάξατε στον κόλπο ενεργήσατε πολύ βιαστικά και απερίσκεπτα. Δε σκεφθήκατε εκείνη τη στιγμή ότι, έστω κι αν αφήσατε το καπάκι ανοιχτό, το πετράδι θα βρισκόταν στο σκοτάδι εκεί στα βάθη των στενών. Ίσως ο Στοιχειωτής δεν ήθελε να το θυμηθείτε. Κοιτάξατε στα βάθη του πετραδιού όπως και ο Μπλέηκ, και δημιουργήθηκε έτσι ο ίδιος ψυχικός δεσμός ανάμεσά σας. Και όταν πετάξατε εκείνο το αντικείμενο, το ρίξατε στο αιώνιο σκοτάδι, απ' όπου ο Στοιχειωτής θα μπορούσε να αντλήσει δύναμη και να γίνει πιο ισχυρός.

«Γι' αυτό μετά φύγατε από την Πρόβιντενς — επειδή φοβόσαστε ότι ο Στοιχειωτής θα ερχόταν να σας βρει, όπως έγινε και με τον Μπλέηκ. Και επειδή ξέρατε ότι τώρα θα κυκλοφορούσε ελεύθερος στον κόσμο για πάντα»

Ο Δρ Ντέξτερ κινήθηκε προς την πόρτα. «Πρέπει να σας ζητήσω να φύγετε αμέσως», είπε. «Αν εννοείτε ότι κρατάω τα φώτα αναμμένα γιατί φοβάμαι μήπως

ο Στοιχειωτής έρθει να με γυρέψει όπως συνέβη με τον Μπλέηκ, κάνετε λάθος».

Ο Φισκ χαμογέλασε στυφά. «Δεν εννοούσα τίποτα τέτοιο», απάντησε. «Ξέρω ότι δεν είναι αυτό που φοβάστε. Γιατί είναι ήδη πολύ αργά. Ο Στοιχειωτής πρέπει να ήρθε να σας βρει προ πολλού — ίσως από την άλλη κιόλας μέρα αφότου πετάξατε το Τραπεζόεδρο στα σκοτάδια του κόλπου. Να σας γυρέψει, αλλά αντίθετα με τον Μπλέηκ δε σας σκότωσε.

«Σας χρησιμοποίησε. Γι' αυτό φοβάστε το σκοτάδι. Το φοβάστε όπως ο ίδιος ο Στοιχειωτής φοβάται την ανακάλυψη. Πιστεύω ότι στο σκοτάδι φαίνεστε *διαφορετικός*. Δείχνετε περισσότερο την παλιά σας μορφή. Επειδή όταν ο Στοιχειωτής ήρθε να σας βρει, αντί να σας σκοτώσει, *ενώθηκε* μαζί σας... *Εσύ* είσαι ο Κάτοικος του Σκοταδιού!».

«Ειλικρινά, κύριε Φισκ»

«Δεν υπάρχει πια ο Δρ Ντέξτερ. Εδώ και χρόνια έχει πάψει να υπάρχει τέτοιο πρόσωπο. Υπάρχει μονάχα ένα εξωτερικό κέλυφος που το κατέχει μια οντότητα πιο παλιά κι από τον κόσμο· μια οντότητα που κινείται με σβελτάδα και πανουργία πασχίζοντας να καταστρέψει ολόκληρη την ανθρωπότητα. Ήσουν *εσύ* που έγινες "επιστήμονας" για να διεισδύσεις στους κατάλληλους κύκλους, κεντρίζοντας, παροτρύνοντας και βοηθώντας αφελείς ανθρώπους ν' "ανακαλύψουν" την πυρηνική σχάση. Πόσο θα γέλασες όταν έπεσε η πρώτη ατομική βόμβα! Και τώρα τους έδωσες το μυστικό και της υδρογονικής βόμβας, και θα τους διδάξεις κι άλλα, δείχνοντάς τους ολοένα και νέους τρόπους για να πετύχουν την αυτοκαταστροφή τους.

«Χρειάστηκαν χρόνια σκέψης για ν' ανακαλύψω την αλήθεια, τα κλειδιά των δήθεν φανταστικών μύθων που έγραφε ο Λάβκραφτ. Μπορεί να έγραφε με

παραβολές και αλληγορίες, αλλά έγραφε την αλήθεια. Είχε γράψει με μεγάλα γράμματα, ξανά και ξανά, την προφητεία του ερχομού σου στη Γη — Ο Μπλέηκ το κατάλαβε τελικά όταν έδωσε στο Στοιχειωτή το αληθινό του όνομα».

«Και ποιο είναι αυτό;» γρύλισε ο γιατρός.

«Νυαρλαθοτέπ!»

Στο μελαμψό πρόσωπο του γιατρού σχεδιάστηκε μια γκριμάτσα γέλιου.

«Φοβάμαι ότι είστε θύμα των ίδιων φαντασιώσεων με το δύστυχο τον Μπλέηκ και το φίλο σας τον Λάβκραφτ. Όλοι ξέρουν ότι ο Νυαρλαθοτέπ είναι καθαρή επινόηση της φαντασίας — ένα πρόσωπο της Μυθολογίας του Λάβκραφτ».

«Έτσι νόμιζα κι εγώ, μέχρι που βρήκα το κλειδί στο ποίημά του. Τότε ξεκαθάρισαν όλα· ο Στοιχειωτής του Σκοταδιού, η φυγή σου και το ξαφνικό σου ενδιαφέρον στην επιστημονική έρευνα. Τα λόγια του Λάβκραφτ απόκτησαν ξαφνικά καινούριο νόημα.

Και τελικά από τα βάθη της Αιγύπτου ήρθε
Εκείνος, ο παράξενος και μελαμψός
Που προσκυνούσαν οι φελάχοι.

Ο Φισκ απάγγειλε αυτές τις αράδες, κοιτάζοντας έντονα το μελαμψό πρόσωπο του γιατρού.

«Ανοησίες...» διαμαρτυρήθηκε ο γιατρός. «Αν θέλετε να μάθετε, αυτή η δερματική ανωμαλία μου είναι αποτέλεσμα της έκθεσής μου στις ακτινοβολίες στα εργαστήρια του Λος Άλαμος».

Ο Φισκ ούτε που του έδωσε σημασία· συνέχισε με το ποίημά του Λάβκραφτ

Εκείνος, που άγρια θεριά ακολουθούσαν
γλείφοντας τα χέρια του
Και σύντομα μια φρικτή γέννα άρχισε
στη θάλασσα;
Ξεχασμένες χώρες και χρυσαφένιοι πύργοι
όλο φύκια.
Η γη σκίστηκε στα δυο και τρελές λάμψεις
χόρευαν στον ουρανό
Κατακαίγοντας τις σειόμενες πόλεις των ανθρώπων.
Και μετά, συντρίβοντας ό,τι τυχαία είχε
πλάσει στο παιχνίδι του.
Το ηλίθιο Χάος φύσηξε και σκόρπισε ό,τι απόμεινε
από της Γης τη σκόνη.

Ο Δρ Ντέξτερ κούνησε το κεφάλι του. «Προφανώς γελοιό», παρατήρησε. «Σίγουρα, ακόμη κι εσείς στην... ταραχή που σας διακατέχει, μπορείτε να το καταλάβετε αυτό, αγαπητέ μου! Το ποίημα δεν έχει κυριολεκτικά νόημα. Βλέπετε τίποτε άγρια θεριά να μου γλείφουν τα χέρια; Βλέπετε τίποτε να ξεπροβάλει από τη θάλασσα; Βλέπετε σεισμούς και λάμψεις; Μάλλον υποφέρετε από εκείνο που λέμε ''ραδιενεργοφοβία''... Ναι, είναι σαφές τώρα. Πάσχετε, όπως πολλοί ανίδεοι σήμερα, από την ανόητη έμμονη ιδέα ότι η πυρηνική ενέργεια θα οδηγήσει στην καταστροφή της Γης. Όλη η υπόλοιπη λογικοποίηση που κάνατε είναι προϊόν της φαντασίας σας».

Τα χέρια του Φισκ σφίχτηκαν φευγαλέα στο χαρτοφύλακά του. «Σου είπα ότι ήταν μια αλληγορία, αυτή η προφητεία του Λάβκραφτ. Μονάχα ο Θεός ξέρει τι ήξερε ή τι φοβόταν. Ό,τι κι αν ήταν καταλάβαινε ότι έπρεπε να συγκαλύψει το νόημά του. Αλλά ακόμη κι έτσι, *εκείνοι* τον έβγαλαν από τη μέση γιατί ήξερε πολλά».

«Εκείνοι;»

«Εκείνοι από Έξω — εκείνοι που υπηρετείς. Είσαι ο Αγγελιαφόρος τους, ο Νυαρλαθοτέπ. Ήρθες σε δεσμό με το Λαμπερό Τραπεζόεδρο, από τα βάθη της Αιγύπτου, όπως λέει και το ποίημα. Και οι φελάχοι — οι αδαείς άνθρωποι της Πρόβιντενς που προσηλυτίστηκαν στην αδελφότητα της Αστρικής Σοφίας — προσκύνησαν τον Παράξενο και Μελαμψό, εκείνον που λάτρευαν πίσω από τ' όνομά του Στοιχειωτή.

«Το Τραπεζόεδρο ρίχτηκε στον κόλπο, και σύντομα μια φρικτή γέννα έγινε στη θάλασσα — η δική σου γέννηση ή ενσάρκωση στο σώμα του Δρ Ντέξτερ. Και δίδαξες στους ανθρώπους νέους τρόπους ολέθρου· ολέθρου με ατομικές βόμβες που κάνουν "τη γη να σκίζεται στα δύο και τρελές λάμψεις να χορεύουν στον ουρανό, κατακαίγοντας τις σειόμενες πόλεις των ανθρώπων". Ναι, ο Λάβκραφτ ήξερε τι έγραφε, και ο Μπλέηκ σε αναγνώρισε κι αυτός. Και πέθαναν και οι δυο. Θα πας να δώσεις διαλέξεις, και θα σταθείς στο πλευρό των επιστημόνων παροτρύνοντάς τους και σπέρνοντας στο μυαλό τους καινούριες ιδέες για ακόμη πιο καταστροφικά όπλα. Και τελικά θα σκορπίσεις μ' ένα φύσημα τις στάχτες που θ' απομείνουν στη Γη».

«Σας παρακαλώ». Ο Δρ Ντέξτερ σήκωσε και τα δυο του χέρια. «Για συνέλθετε λίγο! Επιτρέψτε μου να σας φέρω κάτι να πιείτε. Μα δεν καταλαβαίνετε πόσο παράλογα είναι όλα αυτά;».

Ο Φισκ κινήθηκε προς το μέρος του, με τα δάχτυλά του να πασπατεύουν την κλειδαριά του χαρτοφύλακά του. Το καπάκι άνοιξε και ο Φισκ έχωσε μέσα το χέρι του για να το τραβήξει πάλι. Κρατούσε ένα περίστροφο τώρα, με την κάννη του γυρισμένη σταθερά προς το στήθος του Δρ Ντέξτερ.

«Ασφαλώς και είναι παράλογο», μουρμούρισε ο Φισκ. «Κανένας δεν πίστεψε ποτέ στην Αστρική Σοφία εκτός από λίγους φανατικούς και μερικούς άσχετους αλλοδαπούς. Κανένας δεν είδε ποτέ τις ιστορίες του Μπλέηκ ή του Λάβκραφτ, ή και τις δικές μου, τίποτα περισσότερο από ένα είδος μάλλον νοσηρής ψυχαγωγίας. Για τον ίδιο λόγο, κανένας δε θα πιστέψει ποτέ ότι συμβαίνει κάτι το αφύσικο με σένα ή με τις λεγόμενες επιστημονικές έρευνες της ατομικής ενέργειας ή με τις άλλες φρικαλεότητες που σκοπεύεις να εξαπολύσεις στον κόσμο για να τον οδηγήσεις στον όλεθρο. Και γι' αυτό ακριβώς θα σε σκοτώσω τώρα!»

«Κατέβασε το όπλο σου!»

Ο Φισκ άρχισε ξαφνικά να τρέμει· ολόκληρο το κορμί του άρχισε να συγκλονίζεται από έναν έντονο σπασμό. Ο Ντέξτερ το πρόσεξε και έκανε να τον πλησιάσει. Τα μάτια του νεαρού ήταν γουρλωμένα, ενώ ο γιατρός τον ζύγωνε αργά.

«Μην πλησιάζεις!» τον προειδοποίησε ο Φισκ. Τα λόγια του ξεχώριζαν με δυσκολία εξαιτίας των σπασμών που έκαναν το σαγόνι του να τρέμει. «Δε μου χρειάζεται να μάθω περισσότερα. Εφόσον είσαι σε ανθρώπινο σώμα, μπορεί να σ' εξοντώσει ένα ανθρώπινο όπλο. Και γι' αυτό σε σκοτώνω — Νυαρλαθοτέπ!»

Το δάχτυλό του κινήθηκε.

Το ίδιο και ο Δρ Ντέξτερ. Το χέρι του τινάχτηκε γοργά πίσω του, προς τον κεντρικό διακόπτη. Ένα κλικ ακούστηκε, και το δωμάτιο βυθίστηκε στο απόλυτο σκοτάδι.

Όχι σε απόλυτο — γιατί υπήρχε μια λάμψη.

Το πρόσωπο και τα χέρια του Δρ Άρμπροουζ Ντέξτερ έλαμπαν με μια φωσφορική λάμψη στο σκοτάδι. Πιθανώς να υπάρχουν είδη ραδιενεργού μόλυνσης που να προκαλούν αυτό το φαινόμενο, και σίγουρα έ-

τσι θα το εξηγούσε ο Δρ Ντέξτερ στον Φισκ, αν του δινόταν η ευκαιρία.

Αλλά καμιά τέτοια ευκαιρία δεν του δόθηκε. Ο Έντμουντ Φισκ άκουσε το κλικ, αντίκρισε τα απίστευτα φλογερά χαρακτηριστικά του άλλου και σωριάστηκε σαν κεραυνοβολημένος στο πάτωμα.

Ο Δρ Ντέξτερ άναψε πάλι ήρεμα τα φώτα, πλησίασε το πεσμένο κορμί του νεαρού και γονάτισε δίπλα του για μερικές στιγμές. Μάταια έψαχνε ν' ακούσε το σφυγμό του.

Ο Έντμουντ Φισκ ήταν νεκρός.

Ο γιατρός αναστέναξε, σηκώθηκε, και βγήκε από το δωμάτιο. Φτάνοντας κάτω στο χολ, φώναξε τον υπηρέτη του.

«Είχαμε ένα δυσάρεστο ατύχημα», του είπε. «Ο νεαρός επισκέπτης μου — υστερικός τύπος — έπαθε καρδιακή προσβολή. Καλύτερα να ειδοποιήσεις αμέσως την αστυνομία. Και μετά συνέχισε με τις βαλίτσες μου. Πρέπει ν' αναχωρήσουμε αύριο για εκείνες τις διαλέξεις».

«Μα θα σας κρατήσει η αστυνομία».

Ο Δρ Ντέξτερ κούνησε το κεφάλι του. «Δεν το νομίζω. Τα πράγματα είναι ξεκάθαρα. Όπως και να 'χει, θα μπορέσω εύκολα να τους εξηγήσω. Ειδοποίησέ με όταν έρθουν. Θα βρίσκομαι στον κήπο».

Ο γιατρός διέσχισε το χολ, πέρασε από την πίσω πόρτα και βγήκε στη φεγγαρόφωτη μαγεία του κήπου από το σπίτι της οδού Μπένεφιτ.

Ο φωτερός χώρος ήταν εντελώς έρημος, αποκλεισμένος από το γύρω κόσμο μ' έναν τοίχο. Ο μελαμψός άντρας στάθηκε εκεί στο φεγγαρόφωτο, με τη λάμψη του να γίνεται ένα με το δικό του φως.

Την άλλη στιγμή δύο βελούδινες σκιές πέρασαν μ' ένα σάλτο τον τοίχο. Έπεσαν συσπειρωμένες στις

δροσερές σκιές του κήπου και μετά άρχισαν να ζυγώνουν μουλωχτά το Δρ Ντέξτερ. Οι ανάσες τους ακούγονταν λαχανιαστές.

Στο φεγγαρόφωτο ο γιατρός αναγνώρισε από τη μορφή τους ότι είχε να κάνει με δύο μαύρους πάνθηρες.

Ασάλευτος, τους κοίταζε να τον ζυγώνουν με τα αθόρυβα πόδια τους, με τα μάτια τους αστραφτερά και τα σαγόνια ορθάνοιχτα.

Ο Δρ Ντέξτερ τους γύρισε την πλάτη. Το πρόσωπό του ήταν στραμμένο κοροϊδευτικά προς το φεγγάρι, ενώ τα θηρία τρίβονταν χαδιάρικα στα πόδια του και του έγλειφαν τα χέρια.

Η ΦΩΤΙΑ ΤΟΥ ΑΣΣΟΥΡΜΠΑΝΙΠΑΛ

του Ρόμπερτ Ε. Χάουαρντ

Λίγα πράγματα σε τούτη τη Γη είναι πιο σαγηνευτικά και συναρπαστικά από την αναζήτηση Χαμένων Πόλεων σε μακρινούς, απάτητους κι εξωτικούς τόπους. Η Χαμένη Πόλη είναι κάτι παραπάνω από μια ελπίδα γαι την ανεύρεση γνώσεως ή θησαυρών· πάνω απ' όλα είναι ένα συμπυκνωμένο σύμβολο εκπλήρωσης ονείρων. Και επειδή τα όνειρα που εκπληρώνονται παύουν να είναι όνειρα και πρέπει να δώσουν τη θέση τους σε άλλα, σπάνια έχει σημασία η ίδια η ανεύρεση της Χαμένης Πόλης. Αυτό που μετράει είναι η αναζήτηση.

Γι' αυτό, η ιδανική Χαμένη Πόλη πρέπει είτε να παραμένει πάντοτε χαμένη είτε, αν βρεθεί, ποτέ να μην προσφέρει όλα όσα υποσχόταν. Βλέπετε, μπορούμε να ζήσουμε δίχως τις κρυμμένες γνώσεις της και δίχως τους θησαυρούς της, αλλά τι θα είμαστε δίχως τα κίνητρα της αναζήτησης;

Ο Ρόμπερτ Χάουαρντ (1906-1936) είναι ένα όνομα θρυλικό στο χώρο, δεύτερο ίσως μόνο σε σύγκριση μ' εκείνο του Λάβκραφτ, με τον οποίο ήταν φίλοι. Όπως συμβαίνει και με τον τελευταίο, όλοι οι ήρωες του Χάουαρντ είναι όψεις του εαυτού του σε διάφορες πα-

ραλλαγές. Και ήταν χαρακτήρας γεμάτος απίστευτες αντιθέσεις, κάτι που επισφραγίστηκε με την αυτοκτονία του σε ηλικία 30 χρονών.

*Η **Φωτιά του Ασσουρμπανιπάλ** είναι όχι μόνο μια ζωντανή ιστορία αναζήτησης κάποιας Χαμένης Πόλης αλλά και μια ακόμα σελίδα στη μυστηριακή και γοητευτική «Μυθολογία Κθούλου».*

Γ.Μ.

Ο Γιαρ Άλι σημάδεψε προσεκτικά με το στόχαστρο της μαυρογάλαζης κάννης του Λη-Ένφηλντ, επικαλέστηκε μ' ευλάβεια τον Αλλάχ και φύτεψε μια σφαίρα στο κεφάλι του καβαλάρη που τους ριχνόταν ακάθεκτος.

«Αλλάχο άκμπαρ!»

Η φωνή του μεγαλόσωμου Αφγανού της φυλής των Αφρίντι αντήχησε θριαμβευτική, ενώ κράδαινε το ντουφέκι πάνω από το κεφάλι του. «Ο Θεός είναι μεγάλος! Μα τον Αλλάχ, *σαχίμπ,* έστειλα άλλο ένα από κείνα τα σκυλιά στην κόλαση!»

Ο σύντροφός του κοίταξε επιφυλακτικά πάνω από το χείλος του αμμόλακου που είχαν σκάψει βιαστικά με τα χέρια τους. Ήταν ένας λεπτόκορμος και νευρώδης Αμερικανός, ο Στηβ Κλάρνυ, όπως τον έλεγαν.

«Καλή δουλειά, γεράλογο», αποκρίθηκε στον Αφγανό. «Τέσσερις απόμειναν. Κοίτα... υποχωρούν».

Πράγματι, οι καβαλάρηδες με τις άσπρες κελεμπίες τραβούσαν τα γκέμια των αλόγων τους και συγκεντρώνονταν λίγο έξω από το δραστικό βεληνεκές των ντουφεκιών, σαν για πολεμικό συμβούλιο. Ήταν εφτά από δαύτους στην πρώτη τους επίθεση κατά των δυο συντρόφων, αλλά τα πυρά από τον αμμόλακο είχαν αποδειχτεί πολύ θανάσιμα.

«Δες, ΄σαχίμπ... Εγκαταλείπουν τον αγώνα!»

Ο Γιαρ Άλι στάθηκε άφοβα όρθιος και άρχισε να γκαρίζει κοροϊδευτικά λόγια στους καβαλάρηδες που απομακρύνονταν. Ένας απ' αυτούς δεν άντεξε, γύρι-

σε κι έριξε μια σφαίρα που τίναξε χώματα δέκα μέτρα μπροστά από τη λακούβα τους.

«Πυροβολούν σαν γεννήματα κοπρόσκυλων», παρατήρησε ο Γιαρ Άλι με περιφρόνηση και αυταρέσκεια. «Μα τον Αλλάχ, είδες πώς γκρεμίστηκε εκείνο το ρεμάλι από τη σέλα όταν τον βρήκε το μολύβι μου; Άντε, σήκω, *σαχίμπ*. Ας τους κυνηγήσουμε για να μην αφήσουμε ρουθούνι ζωντανό από δαύτους!»

Δίχως να δώσει σημασία σ' αυτή την παράλογη πρόταση — γιατί ήξερε καλά ότι δεν ήταν παρά μια συμβολική χειρονομία που απαιτούσε το φιλότιμο ενός Αφγανού — ο Στηβ σηκώθηκε, ξεσκονίστηκε και κοίταξε τους καβαλάρηδες, που τώρα δεν ήταν παρά μακρινές κουκκίδες στην έρημο. «Αυτά τα παλικάρια», παρατήρησε σκεφτικά, «πηγαίνουν σαν να έχουν κάποιο συγκεκριμένο σκοπό κατά νου... Σίγουρα όχι σαν δαρμένα σκυλιά με την ουρά στα σκέλια».

«Ναι», συμφώνησε αμέσως και ο Γιαρ Άλι, μη βλέποντας καμία αντίφαση στην τωρινή φρόνιμη στάση του και την πρόσφατη αιμοχαρή του πρόταση. «Τρέχουν να φωνάξουν κι άλλους της φάρας τους — είναι γεράκια που δεν εγκαταλείπουν έτσι εύκολα τη λεία τους, Στηβ *σαχίμπ*. Θα ξαναγυρίσουν... μπορεί σε λίγες ώρες, μπορεί σε λίγες μέρες. Εξαρτάται από το πόσο μακριά πέφτει η όαση της φυλής τους. Αλλά θα ξαναγυρίσουν, αυτό είναι σίγουρο. Έχουμε, βλέπεις, ντουφέκια και ζωή — και γυρεύουν και τα δύο. Και για δες εδώ».

Ο Αφγανός πέταξε τον άδειο κάλυκα από το ντουφέκι του και έσπρωξε ένα καινούριο φυσίγγι στη θαλάμη.

«Το τελευταίο μου, *σαχίμπ*».

Ο Στηβ κούνησε το κεφάλι καταφατικά. «Κι εμένα ...ία μου έμειναν».

Οι επιδρομείς που οι σφαίρες των δυο φίλων είχαν γκρεμίσει από τις σέλες τους είχαν ήδη σκυλευτεί από τους συντρόφους τους. Έτσι ο Στηβ και ο Γιαρ Άλι δε θα είχε νόημα να ψάξουν τα πτώματα που κείτονταν στους άμμους για περισσότερα φυσίγγια. Ο Στηβ σήκωσε το παγούρι του και το κούνησε δοκιμαστικά. Δεν του απόμενε και πολύ νερό. Ήξερε ότι ο Γιαρ Άλι είχε κάτι παραπάνω, αν και ο μεγαλόσωμος άντρας της φυλής των Αφρίντι, γέννημα θρέμμα μιας ξερής γης, χρειαζόταν και κατανάλωνε λιγότερο νερό από τον Αμερικανό. Αλλά και ο τελευταίος, αν κανείς τον έκρινε με τα κριτήρια ενός λευκού, ήταν σκληροτράχηλος και ανθεκτικός σαν λύκος. Καθώς ο Στηβ έβγαζε την τάπα από το παγούρι του κι έπινε μια φειδωλή γουλιά, αναλογιζόταν από μέσα του τα γεγονότα που τους είχαν οδηγήσει στην τωρινή τους θέση.

Άνθρωποι της περιπλάνησης και της περιπέτειας, ενωμένοι από την τύχη και έναν αμοιβαίο θαυμασμό, ο Στηβ και ο Γιαρ Άλι είχαν ξεκινήσει από την Ινδία, είχαν διασχίσει το Τουρκεστάν και είχαν φτάσει ώς κάτω στην Περσία, ένα ασυνήθιστο αλλά εξαιρετικά ικανό ζευγάρι. Σπρωγμένοι από μια έμφυτη, ακόρεστη δίψα για ταξίδια και περιπέτειες, ο επίσημος σκοπός της ζωής τους — στον οποίο έπαιρναν όρκους που καμιά φορά τους πίστευαν κι οι ίδιοι — ήταν ν' ανακαλύψουν κάποιο μυθικό και ανεύρετο θησαυρό, κάποιο κιούπι με χρυσάφι στα ριζά ενός αγέννητου ακόμη ουράνιου τόξου.

Κάποια μέρα στο αρχαίο Σιράζ άκουσαν να γίνεται λόγος για τη Φωτιά του Ασσουρμπανιπάλ. Από τα χείλη ενός πολύ γέρου Πέρση εμπόρου, που κι ο ίδιος δεν πολυπίστευε τα όσα έλεγε, άκουσαν την ιστορία που κι αυτός είχε ακούσει στα μακρινά νιάτα του από τα χείλη ανθρώπου σε παραλήρημα. Ο άνθρωπος που

την είχε πρωτοδιηγηθεί ανήκε σ' ένα καραβάνι εμπόρων μαργαριταριών που πριν πενήντα χρόνια είχαν περιπλανηθεί πέρα στις νότιες ακτές του Περσικού Κόλπου, ακολουθώντας ώς βαθιά μέσα στην έρημο τη φήμη για ένα σπάνιο μαργαριτάρι.

Το μαργαριτάρι, που οι φήμες λέγαν ότι είχε βρει ένας δύτης και μετά το είχε κλέψει κάποιος σεΐχης της ενδοχώρας, δεν είχε βρεθεί ποτέ. Αλλά στο δρόμο τους βρήκαν έναν Τούρκο που πέθαινε από πείνα, δίψα και μια λαβωματιά σφαίρας στο μηρό. Πάνω στο χαροπάλεμά του, μέσα στο παραλήρημα του πυρετού, ο Τούρκος διηγήθηκε μια απίστευτη ιστορία για κάποια σιωπηλή, πεθαμένη πόλη από μαύρη πέτρα, πέρα στους κυματιστούς αμμόλοφους της δύσης, και για ένα φλογάτο πετράδι που έσφιγγε στα κοκαλιάρικα χέρια του ένας σκελετός καθισμένος σε θρόνο.

Ο Τούρκος δεν είχε αποτολμήσει να το πάρει μαζί του εξαιτίας μιας αβάσταχτης αίσθησης φρίκης που πλάκωνε τον τόπο. Ύστερα η δίψα τον είχε σπρώξει να περιπλανηθεί πάλι στην έρημο, όπου οι Βεδουίνοι τον είχαν κυνηγήσει λαβώνοντάς τον. Ωστόσο είχε καταφέρει να τους ξεφύγει, καλπάζοντας σαν τρελός με το άλογό του, μέχρι που το ζώο γκρεμίστηκε εξαντλημένο κάτω από τα σκέλια του. Ο Τούρκος ξεψύχησε δίχως να προλάβει να πει πώς είχε φτάσει στη μυθική πόλη, αλλά ο γερο-έμπορος ήταν της γνώμης ότι μάλλον είχε έρθει από τα βορειοδυτικά — πιθανόν να ήταν λιποτάκτης του τουρκικού στρατού, σε μια απεγνωσμένη απόπειρα να φτάσει στον Περσικό Κόλπο.

Οι άντρες του καραβανιού δεν είχαν επιχειρήσει να εισχωρήσουν πιο βαθιά στην έρημο σ' αναζήτηση της πόλης. Γιατί, όπως εξήγησε ο γερο-έμπορος, πίστευαν ότι δεν ήταν άλλη από την πανάρχαια Πόλη του Κακού που ανέφερε το *Νεκρονομικόν* του τρελού Άραβα Αμπντούλ Αλχαζρέντ — η πόλη των νεκρών που τη βάραινε μια αρχαία κατάρα. Οι θρύλοι μιλούσαν αόριστα γι' αυτή: οι Άραβες την αποκαλούσαν *Μπελέντ-ελ-Τζιν*, η Πόλη των Δαιμόνων, ενώ οι Τούρκοι την ονόμαζαν *Καρά-Σερ*, η Μαύρη Πόλη. Και πίστευαν ακόμη ότι ο Τούρκος είχε δει εκείνο το αρχαίο, καταραμένο πετράδι που ανήκε σ' ένα βασιλιά του παρελθόντος, που οι Έλληνες ονόμαζαν Σαρδανάπαλο και οι Σημίτες Ασσουρμπανιπάλ.

Ο Στηβ είχε γοητευτεί από την ιστορία. Κατά βάθος πίστευε ότι οπωσδήποτε δεν ήταν τίποτα περισσότερο από τα χιλιάδες παρόμοια παραμύθια που κυκλοφορούσαν στην Ανατολή. Αλλά, από την άλλη μεριά, υπήρχε μια πιθανότητα αυτός και ο Γιαρ Άλι να είχαν βρει κάποιο πρώτο χνάρι του δρόμου για κείνο το μυθικό κιούπι με το χρυσάφι στα ριζά του ουράνιου τόξου που αναζητούσαν. Και ο Γιαρ Άλι είχε ακούσει από παλιά φήμες για μια χαμένη, νεκρή πόλη στους άμμους· ιστορίες που ακολουθούσαν τους ανατολικούς δρόμους των καραβανιών πάνω από τα ψηλά περσικά οροπέδια και τ' αμμοτόπια του Τουρκεστάν ώς τη βουνίσα χώρα κι ακόμη πιο πέρα — αόριστες ιστορίες και ψίθυροι για μια μαύρη πόλη δαιμόνων, χαμένη στις θολούρες της αντηλιάς της στοιχειωμένης ερήμου.

Έτσι ακολουθώντας τα μονοπάτια των θρύλων, οι δυο σύντροφοι είχαν έρθει από το Σιράζ ώς ένα χωριό της αραβικής ακτής του Περσικού Κόλπου, και εκεί είχαν ακούσει περισσότερα από ένα γέρο που ήταν δύτης μαργαριταριών στα νιάτα του. Με τη διάθεση φλυαρίας που χαρακτηρίζει συχνά τα γηρατειά, τους αφηγήθηκε ιστορίες που είχε ακούσει από ντόπιους ταξιδιώτες, οι οποίοι με τη σειρά τους τις είχαν μάθει από τους άγριους νομάδες της ενδοχώρας. Έτσι ο

Στηβ και ο Γιαρ Άλι ξανάκουσαν για τη σιωπηλή μαύρη πόλη με τα γιγάντια πέτρινα θεριά της και το σκελετωμένο σουλτάνο της που εξακολουθούσε να κρατά στα χέρια του το φλογάτο πετράδι.

Και έτσι, βρίζοντας από μέσα του τον εαυτό του για τη βλακεία του, ο Στηβ είχε αποτολμήσει την επιχείρηση. Και ο μοιρολάτρης Γιαρ Άλι, αμέριμνος χάρη στην πίστη ότι το καθετί ήταν γραφτό από τον Αλλάχ, είχε έρθει μαζί του. Τα ελάχιστα λεφτά που διέθεταν μόλις κι έφτασαν για να προμηθευτούν ταξιδιάρικες καμήλες και εφόδια για την τολμηρή βουτιά τους στο άγνωστο. Μοναδικός τους οδηγός ήταν οι αόριστες φήμες για το πού περίπου έπεφτε η υποθετική Καρά-Σερ.

Είχαν περάσει μέρες σκληρής πορείας, ζορίζοντας τα ζώα στα όρια της αντοχής τους και κάνοντας όση οικονομία μπορούσαν στο νερό και το φαγητό. Ύστερα, βαθιά στην έρημο που είχαν εισχωρήσει, έπεσαν σε μια φοβερή αμμοθύελλα στη διάρκεια της οποίας έχασαν τις καμήλες τους. Στη συνέχεια επακολούθησαν ατέλειωτα μίλια εξαντλητικής πεζοπορείας στους άμμους, με το φλογερό ήλιο να τους ψήνει από ψηλά, και ζώντας με τα γοργά εξαντλούμενα αποθέματα νερού στα παγούρια τους και με το λιγοστό φαγητό που είχε απομείνει στο σάκκο του Γιαρ Άλι. Ούτε που σκέφτονταν πια να βρουν τη μυθική πόλη. Προχωρούσαν στα τυφλά, με μόνη ελπίδα να βρουν καμιά πηγή. Ήξεραν ότι πίσω τους δεν υπήρχε καμία όαση σε απόσταση που θα μπορούσαν να φτάσουν ποτέ πεζοί. Ήταν μια λύση απόγνωσης, αλλά και η μόνη τους ελπίδα.

Ύστερα, ξεπροβάλοντας ξαφνικά από τη θολούρα των αμμόλοφων, μερικά ασπροντυμένα γεράκια της ερήμου τους είχαν ριχτεί. Σκάβοντας βιαστικά με τα χέρια ένα ρηχό και πρόχυρο όρυγμα για να καλυφθούν, είχαν αρχίσει ν' ανταποδίδουν τα πυρά των άγριων καβαλάρηδων που τους ορμούσαν καλπάζοντας. Τα μολύβια των Βεδουίνων διαπερνούσαν το αυτοσχέδιο ανάχωμα, τινάζοντας άμμους στα μάτια τους και παίρνοντας μαζί κομματάκια από τα ρούχα τους, αλλά χάρη στην καλή τους τύχη δε χτυπήθηκαν.

Το ότι είχαν βγει σώοι από την επίθεση ήταν και η μοναδική ένδειξη καλής τύχης μέχρι σήμερα, αναλογίστηκε πικρόχολα ο Κλάρνυ, βλαστημώντας από μέσα του τη βλακεία που τους είχε φέρει εδώ. Μα πώς είχαν αποφασίσει να κάνουν μια τέτοια τρέλα! Αν ήταν δυνατό να πιστέψουν ότι δυο άνθρωποι θα μπορούσαν ν' αψηφήσουν έτσι αστόχαστα την έρημο και να ζήσουν; πόσο μάλλον ν' αποσπάσουν από τα σκοτεινά σπλάχνα της τα μυστικά αιώνων! Αμ εκείνη η παλαβή ιστορία για τάχα ένα σκελετό που έσφιγγε στο χέρι ένα φλογάτο πετράδι σε μια πεθαμένη πόλη! Τι κουταμάρα του κερατά! Τι φοβερή, ασυγχώρητη απερισκεψία! Θα πρέπει να ήταν τρελός για να πιστέψει ένα τέτοιο παραμύθι, συμπέρανε ο Αμερικανός μ' εκείνη τη σαφήνεια της σκέψης που χαρίζει μονάχα η ταλαιπωρία και ο κίνδυνος.

«Λοιπόν, γεράλογο», είπε ο Στηβ σηκώνοντας το ντουφέκι του, «καιρός να του δίνουμε. Είναι κορόναγράμματα αν θα πάμε από δίψα ή από το βόλι των αδερφών της ερήμου. Όπως και να 'χει, δεν κερδίζουμε τίποτα χασομερώντας εδώ».

«Ό,τι γράφει ο Αλλάχ», συμφώνησε κεφάτα ο Γιαρ Άλι. «Ο ήλιος γέρνει προς τη δύση. Σε λίγο θα μας βρει η δροσιά της νύχτας. Υπάρχει ακόμη ελπίδα να βρούμε νερό, *σαχίμπ*. Κοίτα, το τοπίο αλλάζει προς το νότο».

Ο Κλάρνυ σκίασε με την παλάμη τα μάτια του από

την αντηλιά του ηλιοβασιλέματος. Πέρα από μια επίπεδη, γυμνή έκταση πλάτους μερικών χιλιομέτρων το έδαφος γινόταν πράγματι ανώμαλο. Κάτι υποψίες λόφων άρχιζαν να εμφανίζονται εκεί. Ο Αμερικανός στήριξε το ντουφέκι του στο μπράτσο και αναστέναξε.

«Ας προχωρήσουμε. Τι είχαμε, τι χάσαμε; Έτσι κι αλλιώς, τροφή για τα όρνια είμαστε».

Ο ήλιος βασίλεψε και το φεγγάρι ξεπρόβαλε πλημμυρίζοντας την έρημο μ' ένα αλλόκοτο ασημένιο φως. Οι αμμόλοφοι λαμπύριζαν σαν στενόμακρα κύματα μιας θάλασσας που είχε ξαφνικά παγώσει. Ο Στηβ, με το λαρύγγι του ξερό από μια δίψα που δεν τολμούσε ν' ανακουφίσει με όλο του το νερό, βλαστήμησε πάλι μεσ' από τα δόντια του. Η έρημος ήταν πανέμορφη στο φεγγαρόφωτο, με την ομορφιά μιας κρύας μαρμαρένιας λορελάι ή σειρήνας που παρασύρει με τη σαγήνη της τους ανθρώπους στην καταστροφή. Τι παράλογη περιπέτεια! Επαναλάμβανε συνέχεια το κουρασμένο μυαλό του. Με το κάθε εξαντλημένο, συρτό βήμα τους, η Φωτιά του Ασσουρμπανιπάλ φαινόταν να σβήνει στην αχλή του εξωπραγματικού. Η έρημος φάνταζε έτσι όχι μονάχα σαν μια αληθινή νεκρή ερημιά, αλλά και σαν τη γκρίζα καταχνιά των χαμένων αιώνων που στα βάθη της ονειρεύονταν αβυσσαλέα πλάσματα.

Ο Κλάρνυ σκόνταψε και έβρισε σιγανά· είχε αρχίσει κιόλας να καταρρέει; Ο Γιαρ ΄Αλι βάδιζε με τις άνετες, αβίαστες δρασκελιές των βουνίσιων, και βλέποντάς τον ο Στηβ έσφιξε τα δόντια και ζόρισε τον εαυτό του για μεγαλύτερη προσπάθεια. Έμπαιναν επιτέλους στην περιοχή με το ανώμαλο έδαφος, και εδώ η πορεία γινόταν ακόμη πιο κοπιαστική. Ρηχές ρεματιές και στενά φαράγγια έσκιζαν τη γη σαν τεθλασμένες μαχαιριές. Οι περισσότερες ήταν σχεδόν γεμάτες

άμμο, και πουθενά δε φαινόταν ίχνος νερού.

«Τούτη δω ήταν κάποτε περιοχή με οάσεις», παρατήρησε ο Γιαρ ΄Αλι. «Ο Αλλάχ μόνο ξέρει πριν πόσους αιώνες την κατάπιαν οι άμμοι, όπως κατάπιαν τόσες και τόσες πόλεις του Τουρκεστάν».

Συνέχισαν το δρόμο τους σαν πεθαμένοι που πλανιόταν σε μια γκρίζα χώρα των νεκρών. Το φεγγάρι έγινε ρουμπινένιο και δαιμονικό καθώς έγερνε προς τη δύση, κι ένα σκοτάδι γεμάτο σκιές είχε απλωθεί στην έρημο πριν φτάσουν σ' ένα ψηλό σημείο απ' όπου μπορούσαν ν' αγναντέψουν τι υπήρχε πέρα από την κακοτράχαλη περιοχή. Ακόμη και τα βήματα του μεγαλόσωμου Αφγανού είχαν αρχίσει να σέρνονται, ενώ ο Στηβ κατάφερνε να στέκεται στα πόδια του μονάχα χάρη σε μια φοβερή προσπάθεια της θέλησης. Τελικά έφτασαν αγκομαχώντας στο φρύδι μιας ανηφοριάς, στη νότια πλευρά της οποίας το έδαφος κατηφόριζε προς τα πέρα.

«Εδώ στεκόμαστε», δήλωσε βραχνά ο Στηβ. «Πουθενά δε φαίνεται να υπάρχει νερό σε τούτη την καταραμένη γη. Δε βγαίνει τίποτα συνεχίζοντας να βαδίζουμε αιώνια. Τα πόδια μου είναι βαριά κι αλύγιστα σαν κάννες από κανόνια. Δε θα μπορούσα να κάνω άλλο βήμα, ακόμη κι αν ήταν να γλιτώσω το κεφάλι μου. Εδώ έχει ένα μικρό ανάχωμα, ψηλό ίσαμε τους ώμους μας, που βλέπει προς τα νότια. Θα κοιμηθούμε στην απάνεμη πλευρά του».

«Δε θα φυλάξουμε σκοπιές, Στηβ *σαχίμπ*;»

«Όχι»; αποκρίθηκε ο Στηβ. «Αν οι Άραβες κάνουν κέφι να μας κόψουν τα λαρύγγια στον ύπνο, τόσο το καλύτερο. Ξοφλημένοι για ξοφλημένοι είμαστε».

Και με την αισιόδοξη αυτή παρατήρηση, ο Κλάρνυ ξάπλωσε βαριά στη μαλακιά άμμο. Όμως ο Γιαρ ΄Αλι έμεινε όρθιος, γέρνοντας μπροστά και τεντώνοντας

τα μάτια του στο απατηλό σκοτάδι που έκανε τους α-στροφώτιστους ορίζοντες μια αβέβαιη θολούρα.

«Κάτι αχνοδιακρίνεται στο νότιο ορίζοντα», μουρμούρισε ανήσυχα. «Κανένας λόφος; Μμμ... δεν μπορώ να ξεχωρίσω. Δεν είμαι καν σίγουρος αν διακρίνω κάτι».

«Άρχισες κιόλας να βλέπεις οράματα», μουρμούρισε ο Στηβ νευριασμένα. «Πέσε και κοιμήσου».

Και με τα λόγια αυτά, τον Στηβ τον πήρε ο ύπνος.

Τον ξύπνησε η δυνατή λάμψη του ήλιου στα μάτια. Ανακάθισε, χασμουρήθηκε, και το πρώτο που ένιωσε ήταν η φοβερή του δίψα. Σήκωσε το παγούρι να βρέξει λίγο τα χείλη του. Δεν είχε απομείνει παρά μια γουλιά μονάχα. Ο Γιαρ Άλι κοιμόταν ακόμη. Τα μάτια του Στηβ περιπλανήθηκοαν στο νότιο ορίζοντα, κι αυτό που είδε τον έκανε να σκιρτήσει. Γυρίζοντας κλότσησε τον ξαπλωμένο Αφγανό.

«Ει, Άλι, ξύπνα! Νομίζω ότι τελικά δεν έβλεπες οράματα. Υπάρχει ο λόφος σου... και πολύ παράξενος λόφος, μάλιστα».

Ο Αφρίντι ξύπνησε όπως ξυπνά ένα άγριο ζώο, ολότελα και στη στιγμή, με το χέρι να τινάζεται αυτόματα προς το μακρύ μαχαίρι του καθώς κοίταζε άγρια ολόγυρα για πιθανούς εχθρούς. Ύστερα το βλέμμα του ακολούθησε το δάχτυλο του Στηβ και τα μάτια του άνοιξαν διάπλατα.

«Μα τον Αλλάχ!» φώναξε. «Φτάσαμε σε γη δαιμόνων! Αυτό δεν είναι λόφος — είναι μια πέτρινη πόλη καταμεσής στην έρημο!»

Ο Στηβ τινάχτηκε στα πόδια του σαν ελατήριο. Καθώς κοίταζε με κομμένη την ανάσα, μια πνιχτή κραυγή ξέφυγε από τα χείλη του. Στα πόδια του η πλαγιά κατηφόριζε προς μια πλατιά και επίπεδη έκταση άμμου που εκτεινόταν προς τα νότια. Και πέρα μακριά στην

έρημο, καθώς τα μάτια του προσαρμόζονταν στην απόσταση, ο «λόφος» άρχισε να παίρνει αργά μορφή, σαν αντικατοπτρισμός που ξεφύτρωνε από τους κυματιστούς άμμους.

Μπορούσε τώρα να δει πελώρια, ακανόνιστα τείχη και χοντρές πολεμίστρες. Ολόγυρα οι άμμοι έζωναν κι αγκάλιαζαν τα τείχη σαν κάτι το ζωντανό, απαλύνοντας τις τραχιές γραμμές τους. Δεν ήταν ν' απορεί κανείς που εκ πρώτης όψεως το σύνολο έμοιαζε με λόφο.

«Η Καρά-Σερ!» φώναξε με πάθος ο Κλάρνυ. « Η Μπελέντ-ελ Τζιν! Η πόλη των νεκρών! Ώστε δεν ήταν τελικά μύθος! Τη βρήκαμε! Μα το Θεό, τη βρήκαμε! Έλα! Πάμε!»

Ο Γιαρ Άλι κούνησε διστακτικά το κεφάλι του και μουρμούρισε σιγανά κάτι για κακά τζίνια, αλλά τελικά τον ακολούθησε. Η θέα των ερειπίων είχε κάνει τον Στηβ να ξεχάσει τη δίψα και την πείνα, καθώς και την κούραση που οι λίγες ώρες ύπνου δεν είχαν διώξει εντελώς. Περπατούσε με γοργούς διασκελισμούς τώρα, αδιαφορώντας για τη ζέστη που δυνάμωνε, με τα μάτια του ν' αστράφτουν από το πάθος του εξερευνητή. Δεν ήταν ακριβώς η απληστία για το φλογάτο πετράδι που έσπρωχνε τον Στηβ Κλάρνυ να διακινδυνέψει τη ζωή του σ' εκείνους τους εχθρικούς ερημότοπους. Βαθιά στην ψυχή του ήταν ριζωμένη η πανάρχαιη κληρονομιά του λευκού ανθρώπου, η ακατανίκητη παρόρμηση ν' αναζητήσει και να βρει τους μυστικούς τόπους της γης, κι ακριβώς αυτή την παρόρμηση είχαν ξυπνήσει μέσα του οι αρχαίοι θρύλοι.

Τώρα, καθώς διέσχιζαν την ομαλή έρημη έκταση που χώριζε την κακοτράχαλη περιοχή από την πόλη, έβλεπαν τα μισογκρεμισμένα τείχη να παίρνουν σχήμα και μορφή, σαν να υλοποιούνταν μπροστά στα μά-

τια τους από τον πρωινό ουρανό. Η πόλη φαινόταν να 'ναι φτιαγμένη από τεράστιους όγκους μαύρης πέτρας, αλλά κανένας δεν μπορούσε πια να διακρίνει πόσο ψηλά ήταν τα τείχη της, γιατί οι άμμοι ήταν ψηλά συσσωρευμένοι στη βάση τους. Σε πολλά σημεία τα τείχη είχαν πέσει, και οι άμμοι σκέπαζαν εντελώς τα συντρίμμια τους.

Ο ήλιος έφτασε στο ζενίθ του, και η δίψα άρχισε πάλι να γίνεται βασανιστική παρά τον όποιο ζήλο ή ενθουσιασμό που τον κατείχε, αλλά ο Στηβ κατάφερε με υπεράνθρωπη προσπάθεια να την κουμαντάρει. Τα χείλη του ήταν σκασμένα και πρησμένα, αλλά δεν σκόπευε να πιει το τελευταίο του νερό πριν φτάσει στην ερειπωμένη πόλη. Ο Γιαρ Άλι έβρεξε τα χείλη του από το δικό του παγούρι και προθυμοποιήθηκε να μοιραστεί το υπόλοιπο με το φίλο του. Ο Στηβ κούνησε αρνητικά το κεφάλι και συνέχισε πεισματικά το δρόμο του.

Έφτασαν στα ερείπια στη φοβερή κάψα του απομεσήμερου και περνώντας από ένα πλατύ γκρέμισμα του ετοιμόρροπου τοίχου αντίκρισαν μπροστά τους τη νεκρή πόλη. Οι άμμοι έπνιγαν τους αρχαίους δρόμους και έδιναν φανταστικά σχήματα στους πελώριους, πεσμένους και μισοθαμένους κίονες. Τόσο ρημαγμένα και σκεπασμένα από τους άμμους ήταν τα πάντα που οι επισκέπτες δεν μπορούσαν να διακρίνουν εύκολα το αρχικό σχέδιο της πόλης. Τώρα δεν απόμενε παρά μια ερημιά από κινούμενες άμμους και θρυμματισμένους ογκόλιθους. Και όλα, σαν αόρατο σύννεφο, τα βάραινε μια ατμόσφαιρα ανείπωτης αρχαιότητας.

Αλλά ακριβώς μπροστά τους ξανοιγόταν μια πλατιά λεωφόρος, το περίγραμμα της οποίας δεν είχαν καταφέρει να σβήσουν ούτε οι καταστροφικοί άμμοι

ούτε οι άνεμοι του χρόνου. Δεξιά κι αριστερά του μεγάλου δρόμου ορθώνονταν πελώριοι κίονες, όχι ιδιαίτερα ψηλοί, έστω κι αν λάβουμε υπόψη τους άμμους που σκέπαζαν τις βάσεις τους, αλλά απίστευτα χοντροί. Στην κορφή του καθενός στεκόταν ένα άγαλμα από συμπαγή πέτρα — μεγάλα, σκυθρωπά γλυπτά, μισο-ανθρώπινα, μισοζωώδη, πολύ ταιριαστά με το βαρύ, κτηνώδες στυλ της όλης πόλης. Μια κραυγή έκπληξης ξέφυγε από τα χείλη του Στηβ.

«Οι φτερωτοί ταύροι της Νινευί! Οι ταύροι με τ' ανθρώπινα κεφάλια! Μα τους άγιους, Άλι, οι παλιοί θρύλοι λέγαν την αλήθεια! Ήταν οι Ασσύριοι που έχτισαν τούτη την πόλη! Ολόκληρη η ιστορία είναι αληθινή! Θα πρέπει να ήρθαν εδώ όταν οι Βαβυλώνιοι κατέστρεψαν την Ασσυρία. Σίγουρα αυτό το σκηνικό είναι πανομοιότυπο με τις εικόνες που έχω δει, από αναπαραστάσεις όψεων της αρχαίας Νινευί! Και κοίτα!»

Έδειξε κάτω στην πλατιά λεωφόρο σ' ένα μεγάλο κτίριο που υψωνόταν στην άλλη άκρη της. Ήταν ένα κολοσσιαίο κτίσμα, οι κίονες και οι τοίχοι του οποίου ήταν από συμπαγή μαύρη πέτρα που είχε αψηφήσει τους ανέμους και τους άμμους του χρόνου. Η ξερή, καταστροφική θάλασσα έγλειφε τα θεμέλια του, μπαίνοντας από τις πόρτες του, αλλά θα χρειαζόταν χίλια χρόνια για να σκεπάσει όλο το κτίριο.

«Μια κατοικία διαβόλων!» μουρμούρισε ανήσυχα ο Γιαρ Άλι.

«Ο Ναός του Μπάαλ!» εξήγησε ο Στηβ. «Έλα! Κι εγώ που φοβόμουν ότι θα βρίσκαμε όλους τους ναούς και τα παλάτια σκεπασμένα από τους άμμους και θ' αναγκαζόμαστε να σκάψουμε για το πετράδι».

«Πολύ που θα μας βοηθήσει», μουρμούρισε πάλι ο Γιαρ Άλι. «Εδώ θ' αφήσουμε τα κόκαλά μας».

«Πολύ πιθανόν». Ο Στηβ άνοιξε το παγούρι του. «Γι'

αυτό ας πιούμε την τελευταία μας γουλιά. Όπως και να 'χει, τουλάχιστον θα 'μαστε ασφαλείς από τους Άραβες. Με τις τόσες δεισιδαιμονίες που τους δέρνουν, ποτέ δε θα τολμούσαν να έρθουν εδώ. Θα πιούμε και μετά θα πεθάνουμε, δεν το αποκλείω, αλλά πρώτα θα βρούμε εκείνο το πετράδι. Όταν τα τινάξω θέλω να κρατώ στο χέρι μου. Ποιος ξέρει; Μπορεί μετά από αιώνες κάποιος τυχεράκιας να βρει τους σκελετούς μας... και το πετράδι. Πίνω στην υγειά του, όποιος κι αν είναι!»

Με αυτό το απαισιόδοξο χιούμορ ο Κλάρνυ άδειασε το παγούρι του, και ο Γιαρ Άλι μιμήθηκε το παράδειγμά του. Είχαν παίξει τον τελευταίο τους άσο· τα υπόλοιπα ήταν στα χέρια του Αλλάχ.

Προχώρησαν μαζί στη φαρδιά λεωφόρο. Ο Γιαρ Άλι, που δεν ήξερε τι θα πει φόβος όταν είχε να κάνει με ανθρώπινους εχθρούς, κοίταξε τρομαγμένα δεξιά κι αριστερά σαν να περίμενε να δει κάνα διάβολο με κέρατα να ξεπετάγεται πίσω από κάποια κολόνα. Αλλά κι ο ίδιος ο Στηβ ένιωθε έντονα τη βαριά αίσθηση αρχαιότητας του τόπου και σχεδόν έπιασε τον εαυτό του ν' αφουγκράζεται για κάποια επίθεση μπρούντζινων αρμάτων από τους ξεχασμένους δρόμους ή το απειλητικό άκουσμα από χάλκινες σάλπιγγες. Η σιγαλιά των πεθαμένων πόλεων, συλλογίστηκε, ήταν τόσο πιο έντονη από εκείνη της ανοιχτής ερήμου!

Κάποτε έφτασαν στις πύλες του μεγάλου ναού. Σειρές από κυκλώπειους κίονες υψώνονταν δεξιά κι αριστερά της πλατιάς πόρτας, που ήταν χωμένη στους άμμους ώς το ύψος των γονάτων. Από τους παραστάτες κρέμονταν βαριά μπρούντζινα πλαίσια που κάποτε πρέπει να στήριξαν πελώρια θυρόφυλλα, το λουστραρισμένο ξύλο των οποίων είχε σαπίσει και χαθεί εδώ κι αιώνες. Προχώρησαν και μπήκαν σε μια απέραντη αίθουσα όπου βασίλευε ένα θολό μισόφωτο. Την πνιγμένη στις σκιές πέτρινη οροφή στήριζαν κολόνες σαν τους κορμούς ενός δάσους. Το όλο αρχιτεκτονικό στυλ γεννούσε μια επιβλητική αίσθηση σκυθρωπού και συγκλονιστικού μεγαλείου, ενός ναού χτισμένου από γίγαντες για τη λατρεία σκοτεινών θεών.

Ο Γιαρ Άλι περπατούσε σκυφτά και φοβισμένα, σαν να φοβόταν μήπως ξυπνήσει κοιμισμένους θεούς. Ακόμη και ο Στηβ, αν και απαλλαγμένος από τις δεισιδαιμονίες του Αφρίντι, ένιωθε τη βαριά μεγαλοπρέπεια του χώρου να πλακώνει δυσάρεστα την ψυχή του.

Ανθρώπινο πόδι δεν είχε πατήσει την απείραχτη σκόνη που σκέπαζε το δάπεδο. Μισός αιώνας είχε περάσει από τη μέρα που ο έντρομος, κυνηγημένος σαν από δαίμονες Τούρκος είχε φύγει πανικόβλητος από τούτες τις σιωπηλές αίθουσες. Όσο για τους Βεδουίνους, ήταν εύκολο να καταλάβει κανείς γιατί αυτοί οι δεισιδαίμονες γιοι της ερήμου απόφευγαν τούτη τη στοιχειωμένη πόλη. Και ήταν στοιχειωμένη, ίσως όχι από αληθινά φαντάσματα, αλλά σίγουρα από τις σκιές των χαμένων της μεγαλείων.

Καθώς βάδιζαν στο αμμώδες δάπεδο των αιθουσών που φαίνονταν ατέλειωτες, τον Στηβ απασχολούσαν πολλά ερωτήματα. Πώς εκείνοι οι φυγάδες από την οργή των μανιασμένων επαναστατών είχαν καταφέρει να χτίσουν αυτήν την πόλη; Αφού η Βαβυλωνία ήταν ανάμεσα στην Ασσυρία και την αραβική έρημο, πώς είχαν μπορέσει να διασχίσουν την ίδια τη χώρα των εχθρών τους για να φτάσουν μέχρι εδώ; Αλλά δεν είχαν και πού αλλού να καταφύγουν· δυτικά ήταν η Συρία και η θάλασσα, ενώ βόρεια κι ανατολικά μυρμήγκιαζαν οι «επικίνδυνοι Μήδοι», εκείνοι οι θηριώ-

δεις Άρειοι που χάρη στη βοήθειά τους η Βαβυλώνα είχε συντρίψει τους εχθρούς της τσαλαπατώντας τους στο χώμα.

Πιθανόν, σκεφτόταν ο Στηβ, η Καρά-Σερ — ή όπως αλλιώς τη λέγαν εκείνες τις ξεχασμένες μέρες — ήταν μια συνοριακή πόλη που είχε χτιστεί πριν από την κατάρρευση της αυτοκρατορίας των Ασσυρίων, και μετά είχαν καταφύγει εκεί οι επιζήσαντες. Όπως και να 'χε, δεν αποκλειόταν η Καρά-Σερ να είχε επιζήσει για κάμποσους αιώνες μετά την καταστροφή της Νινευί. Δίχως αμφιβολία, ήταν μια παράξενη, μοναχική πόλη, αποκομμένη από τον υπόλοιπο κόσμο. Όπως είχε πει ο Γιαρ Άλι, σίγουρα τούτη ήταν κάποτε μια εύφορη χώρα, με νερά και οάσεις. Προφανώς σ' εκείνη την κακοτράχαλη περιοχή την οποία είχαν διασχίσει υπήρχαν τα λατομεία που είχαν δώσει τις πέτρες για το χτίσιμο της πόλης.

Άραγε τι ήταν εκείνο που είχε προκαλέσει την πτώση της; Μήπως η επέκταση των άμμων και το φράξιμο των πηγών είχε εξαναγκάσει τους κατοίκους της να την εγκαταλείψουν; Ή μήπως η Καρά-Σερ ήταν κιόλας μια πόλη της σιωπής πριν καν οι άμμοι σκεπάσουν τα πηγάδια της; Και είχε πέσει από εσωτερικούς ή εξωτερικούς εχθρούς; Άραγε κάποιος εμφύλιος πόλεμος αφάνισε τον πληθυσμό της ή μήπως τους κατέσφαξαν δυνατές εχθρικές φυλές της ερήμου; Ο Κλάρνυ κούνησε το κεφάλι του μπροστά στο μάταιο αυτών των ερωτημάτων. Οι απαντήσεις τους ήταν πια χαμένες στο λαβύρινθο των ξεχασμένων αιώνων.

«Αλλάχο Άκμπαρ!» έκανε ξαφνικά ο Γιαρ Άλι.

Είχαν διασχίσει τη μεγάλη μισοσκότεινη αίθουσα και στην άλλη άκρη της έφτασαν σ' ένα φοβερό μαύρο πέτρινο βωμό, πίσω από τον οποίο ορθωνόταν ένα άγαλμα αρχαίου θεού, κτηνώδες κι αποτρόπαιο. Ο

Στηβ ανασήκωσε αδιάφορα τους ώμους του, έχοντας αναγνωρίσει το τερατώδες ομοίωμα. Ναι, ήταν ο Μπάαλ, που σε άλλες εποχές αμέτρητα γυμνά θύματα σέρνονταν ουρλιάζοντας και σφαδάζοντας ώς εκεί για να προσφέρουν τη ζωή τους στο μαύρο βωμό. Τούτο το είδωλο ενσάρκωνε με την απόλυτη, αβυσσαλέα και σκυθρωπή του βαρβαρότητα ολάκερη την ψυχή τούτης της δαιμονικής πόλης. Σίγουρα, συλλογίστηκε ο Στηβ, οι κατασκευαστές της Νινευί και της Καρά-Σερ ήταν φτιαγμένοι από διαφορετικό καλούπι σε σχέση με το σύγχρονο άνθρωπο. Η τέχνες κι ο πολιτισμός τους ήταν πολύ σκυθρωπά και απουσίαζαν ολότελα οι πιο φωτεινές όψεις του ανθρώπου για να θεωρηθούν ανθρώπινες, με το νόημα που δίνουμε σήμερα στη λέξη. Η αρχιτεκτονική τους ήταν αποκρουστική· εξαιρετικής τέχνης, αλλά τόσο βαριά, βλοσυρή και κτηνώδης ώστε να ξεφεύγει από τα όρια της δικής μας κατανόησης.

Οι δυο τυχοδιώκτες πέρασαν μέσα από μια στενή πόρτα που υπήρχε στο τέλος της αίθουσας κοντά στο είδωλο κι έφτασαν σε μια σειρά μεγάλων, σκοτεινών και σκονισμένων δωματίων που συνδέονταν με διαδρόμους και κιονοστοιχίες. Τους διέσχισαν στο γκρίζο φασματικό φως, για να φτάσουν τελικά σε ένα πλατύ κλιμακοστάσιο, τα πελώρια πέτρινα σκαλοπάτια του οποίου ανέβαιναν και χάνονταν ψηλά στο μισοσκόταδο. Εκεί ο Γιάρ Άλι σταμάτησε.

«Έχουμε αποτολμήσει πολλά, *σαχίμπ*», μουρμούρισε. «είναι φρόνιμο ν' αποτολμήσουμε περισσότερα;»

Ο Στηβ, αν και έτρεμε από ανυπομονησία, μπορούσε να καταλάβει το μυαλό του Αφγανού. «Θες να πεις ότι δεν πρέπει ν' ανέβουμε αυτά τα σκαλοπάτια;»

«Έχουν κάτι το κακόβουλο. Ποιος ξέρει σε τι δωμά-

τια σιωπής και φρίκης μπορεί να οδηγούν; Όταν τα τζιν στοιχειώνουν έρημα κτίρια, διαλέγουν τα πάνω δωμάτια κι εκεί καραδοκούν. Την κάθε στιγμή μπορεί κάποιος δαίμονας να μας κόψει το κεφάλι με μια δαγκωνιά».

«Έτσι κι αλλιώς ξεγραμμένοι για ξεγραμμένοι είμαστε», γρύλισε ο Στηβ. «Αλλά θα σου πω πώς θα γίνει — εσύ θα πας πίσω μέσα από το μεγάλο προθάλαμο να προσέχεις για τους Άραβες, ενώ εγώ θα δω τι υπάρχει πάνω».

«Για να προσέχω μπας και φυσήξει άνεμος στον ορίζοντα;» έκανε σκυθρωπά ο Αφγανός, σφίγγοντας το ντουφέκι του και χαλαρώνοντας το μακρύ μαχαίρι του στο θηκάρι. «Κανένας Βεδουίνος δεν πρόκειται να ζυγώσει εδώ. Τράβα μπροστά, *σαχίμπ*. Είσαι τρελός όπως όλοι οι Φράγκοι, αλλά δεν μπορώ να σ' αφήσω να τα βάλεις μονάχος με τα τζιν».

Έτσι οι δυο σύντροφοι άρχισαν ν' ανεβαίνουν μαζί της μεγάλες σκάλες, με το κάθε βήμα τους τα πόδια τους να βουλιάζουν βαθιά στη σκόνη αιώνων. Ανέβαιναν και ανέβαιναν, ώσπου έφτασαν σε απίστευτο ύψος, απ' όπου τα βάθη κάτω από τα πόδια τους φαίνονταν βυθισμένα σ' ένα αδιαπέραστο σκοτάδι.

«Βαδίζουμε στραβοί για την καταστροφή μας», μουρμούρισε ο Γιαρ Άλι. «*Αλλάχ ιλ Αλλάχ* — και ο Μωάμεθ είν' ο προφήτης του! Πάντως εγώ νιώθω την παρουσία ενός κοιμισμένου Κακού εδώ, και σίγουρα ποτέ δε θα ξανανιώσω το αγέρι να φυσά ψηλά στο Πέρασμα του Κάιμπερ».

Ο Στηβ δεν απάντησε. Δεν του άρεσε η απειλητική σιωπή που βασίλευε σε τούτο τον αρχαίο ναό, ούτε το μακάβριο γκριζωπό φως που διαχεόταν μέσα από κάποιο αθέατο άνοιγμα.

Τώρα το σκοτάδι από πάνω τους άρχιζε κάπως να

αραιώνει και βγήκαν σε μια απέραντη κυκλική αίθουσα, που τη φώτιζε γκριζωπά το φως που χυνόταν από τα ανοίγματα της ψηλής οροφής. Αλλά και ένα άλλο φως πρόσθετε κάτι στο γενικό φωτισμό. Μια κραυγή ξέφυγε από τα χείλη του Στηβ, που επαναλήφθηκε σαν αντίλαλος από τον Γιαρ Άλι.

Από το φαρδύ πέτρινο κεφαλόσκαλο μπορούσαν να δουν ακριβώς αντίκρυ τους μια μεγάλη αίθουσα, με σκονισμένο πλακόστρωτο δάπεδο και τοίχους από γυμνή μαύρη πέτρα. Στο κέντρο περίπου της αίθουσας μεγάλα σκαλοπάτια ανέβαιναν σ' ένα πέτρινο βάθρο στην κορυφή του οποίου υπήρχε ένας μαρμάρινος θρόνος. Ολόγυρα στο θρόνο αυτό έλαμπε και τρεμόπαιζε ένα μυστηριακό φως, και οι τυχοδιώκτες, γεμάτοι δέος, πήραν μια κοφτή, πνιχτή ανάσα βλέποντας την πηγή του. Πάνω στο θρόνο ήταν καθισμένος ένας ανθρώπινος σκελετός, μια σχεδόν άμορφη μάζα από μουχλιασμένα κόκαλα. Ένα τεντωμένο άσαρκο χέρι ήταν ακουμπισμένο στο φαρδύ μαρμάρινο μπράτσο του θρόνου και στα φρικαλέα δάχτυλά του έλαμπε κι αστραποβολούσε, πάλλοντας σαν κάτι ζωντανό, ένα πελώριο κόκκινο πετράδι.

Η Φωτιά του Ασσουρμπανιπάλ!

Ακόμη κι όταν βρήκαν τη χαμένη πόλη, ο Στηβ δεν είχε επιτρέψει στον εαυτό του να πιστέψει στ' αλήθεια ότι θα έβρισκαν και το πετράδι ή έστω ότι υπήρχε καν τέτοιο πράγμα. Αλλά τώρα δεν μπορούσε πια ν' αμφιβάλλει γι' αυτό που αντίκριζαν τα μάτια του, θαμπωμένα όπως ήταν από κείνη τη διαβολική, απίστευτη λάμψη. Με μια άγρια κραυγή τινάχτηκε μπροστά και ανέβηκε γοργά τα σκαλοπάτια. Ο Γιαρ Άλι δε δίστασε να τον ακολουθήσει από κοντα, αλλά όταν ο Στηβ έκανε ν' αρπάξει το πετράδι ο Αφγανός του κράτησε το χέρι.

«Περίμενε!» φώναξε ο μεγαλόσωμος Μωαμεθα-

νός. «Μην το αγγίζεις ακόμη, *σαχίμπ*! Μια κατάρα βαραίνει τ' αρχαία πράγματα... και σίγουρα τούτο δω είναι τριπλά καταραμένο! Αλλιώς πώς θα 'χε μείνει ανέγγιχτο για τόσους αιώνες σε τούτη τη χώρα των κλεφτών; Δεν είναι καλό να πειράζεις αυτά που ανήκουν στους νεκρούς».

«Κουταμάρες!», γρύλισε περιφρονητικά ο Αμερικανός. «Ανόητες προλήψεις! Οι Βεδουίνοι είναι τρομοκρατημένοι από τα παραμύθια που κληρονόμησαν από τους προγόνους τους. Σαν γνήσια παιδιά της ερήμου, φοβούνται τις πόλεις έτσι κι αλλιώς, και σίγουρα τούτη δω ήταν από παλιά κακόφημη. Και κανένας εκτός από τους Βεδουίνους δεν την έχει δει, εκτός από κείνο τον Τούρκο που ήταν σχεδόν μισότρελος από τη δίψα και τις κακουχίες».

Ο Στηβ κοίταξε το σκελετό και συνέχισε.

«Τούτα τα κόκαλα μπορεί ν' ανήκουν στο βασιλιά που αναφέρει ο θρύλος — η ξερή έρημος διατηρεί αυτά τα πράγματα αιώνια — αλλά αμφιβάλλω γι' αυτό. Μπορεί να είναι Ασσύριος... αλλά μπορεί και Άραβας. Κάνας φουκαράς που άρπαξε το πετράδι και για κάποιο λόγο πέθανε εκεί, πάνω στο θρόνο».

Ο Αφγανός δε φάνηκε καν να τον έχει ακούσει. Το βλέμμα του ήταν καρφωμένο με έντρομη γοητεία στο μεγάλο πετράδι, σαν υπνωτισμένο πουλί που κοιτάζει σε μάτι φιδιού.

«Κοίτα το, *σαχίμπ*!» ψιθύρισε. «Τι πράγμα είναι; Κανένα τέτοιο πετράδι δε δουλεύτηκε ποτέ από χέρια θνητών! Δες πώς το φως του κυματίζει και πάλλεται σαν την καρδιά μιας κόμπρας!»

Ο Στηβ κοίταξε, και αιστάνθηκε ένα παράξενο ακαθόριστο αίσθημα ανησυχίας. Έχοντας κάποιες γνώσεις από πολύτιμα πετράδια, ήταν γεγονός ότι ποτέ δεν είχε ξαναδεί τέτοιο πράγμα. Εκ πρώτης όψεως έμοιαζε σαν τεράστιο ρουμπίνι, όπως έλεγαν και οι θρύλοι. Τώρα δεν ήταν και τόσο σίγουρος γι' αυτό, και είχε τη δυσάρεστη εντύπωση ότι ο Γιαρ Άλι είχε δίκιο και πως τούτο δω δεν ήταν κανένα φυσικό, γνωστό πετράδι. Δεν μπορούσε να προσδιορίσει τη φόρμα της κοπής του, και ήταν τόσο έντονη η φοβερή λάμψη του που δυσκολευόταν να το κοιτάξει από κοντά για πολλή ώρα. Αλλά και το όλο περιβάλλον δεν ήταν ιδανικό για να καλμάρει τεντωμένα νεύρα. Η παχιά σκόνη στο πάτωμα υποδηλούσε μια ανίερη αρχαιότητα· το διάχυτο γκριζωπό φως δημιουργούσε μια απόκοσμη ατμόσφαιρα και οι συμπαγείς, σκυθρωποί, μαύροι τοίχοι έδιναν την εντύπωση κάποιας κρυφής απειλής.

«Ας πάρουμε την πέτρα κι ας φεύγουμε!» μουρμούρισε ο Στηβ, μ' ένα ασυνήθιστο είδος πανικού ν' αναλεύει μέσα του.

«Περίμενε!» Τα μάτια του Γιαρ Άλι πετούσαν φλόγες, και δεν κοιτούσαν πια στο πετράδι αλλά στους βλοσυρούς πέτρινους τοίχους. «Είμαστε μύγες στον ιστό μιας αράχνης! *Σαχίμπ*, όσο αληθινός είναι ο Αλλάχ άλλο τόσο είναι σίγουρο ότι κάτι παραπάνω από φαντασίες παλιών φόβων παραμονεύουν σε τούτη την πόλη της φρίκης! Νιώθω να μας απειλεί κάποιος κίνδυνος, όπως το έχω νιώσει κι άλλοτε... Όπως το ένιωσα σ' ένα σπήλαιο της ζούγκλας όπου ένας πύθωνας καραδοκούσε αθέατος στο σκοτάδι... Όπως το ένιωσα στο ναό των Θαγκ, όπου οι μυστικοί στραγγαλιστές του Σίβα παραμόνευαν έτοιμοι να μας ριχτούν... Όπως το νιώθω τώρα, στο δεκαπλάσιο!»

Ο Στηβ αιστάνθηκε να του σηκώνονται οι τρίχες. Ήξερε ότι ο Γιαρ Άλι ήταν ένας σκληροτράχηλος πολεμιστής, που δεν τον χαρακτήριζαν αστήρικτοι φόβοι ή αναίτιος πανικός. Θυμόταν καλά τα συμβάντα που είχε αναφέρει ο Αφγανός, όπως θυμόταν και άλ-

λες περιπτώσεις που το ανατολίτικο, τηλεπαθητικό ένστικτο του Γιαρ Άλι τον είχε σώσει από κινδύνους που ακόμη δεν είχαν ούτε δει ούτε ακούσει.

«Τι τρέχει, Γιαρ Άλι;» ρώτησε ψιθυριστά το σύντροφό του.

Ο Αφγανός κούνησε το κεφάλι του, με τα μάτια να λάμπουν μ' ένα μυστηριακό φως καθώς αφουγκραζόταν τα αόριστα, μυστικά μηνύματα του υποσυνειδήτου του.

«Δεν ξέρω· ξέρω ότι είναι κοντά μας, κάτι πολύ αρχαίο και πολύ μοχθηρό. Νομίζω —» Κοντοστάθηκε ξαφνικά και στριφογύρισε. Το αλλόκοτο φως είχε σβήσει από τα μάτια του, για ν' αντικατασταθεί από μια λάμψη λυκίσιου φόβου και υποψίας.

«Άκου, *σαχίμπ*!» ψιθύρισε τραχιά. «Φαντάσματα ή πεθαμένοι ανεβαίνουν τις σκάλες!»

Ο Στηβ συσπειρώθηκε απότομα, καθώς μουλωχτές πατημασιές από μαλακά σαντάλια στην πέτρα έφτασαν στ' αφτιά του.

«Μα τον Ιούδα, Άλι!» γρύλισε. «Κάτι ζυγώνει—»

Οι αρχαίοι διάδρομοι αντιλάλησαν ξαφνικά από άγριες ιαχές, καθώς μια ορδή από θηριώδεις μορφές χύθηκε μέσα στην αίθουσα. Στην πρώτη τρελή στιγμή ασαστισμάρας ο Στηβ πίστεψε ότι τους ρίχνονταν οι αναστημένοι πολεμιστές μιας χαμένης εποχής. Ύστερα το άγριο σφύριγμα μιας σφαίρας δίπλα από το αφτί του, ο κρότος και η στυφή μυρουδιά της μπαρούτης του έδωσαν να καταλάβει ότι οι εχθροί τους ήταν κανονικά φτιαγμένοι, από σάρκα και οστά. Μια βλαστήμια βγήκε από τα χείλη του· με την εσφαλμένη εντύπωση ότι ήταν ασφαλείς από κάτι τέτοιο, είχαν πιαστεί, σαν τους ποντικούς στη φάκα, από τους Άραβες διώκτες τους.

Την ίδια στιγμή πο ο Αμερικανός σήκωνε το ντουφέκι του, ο Γιαρ Άλι πυροβολούσε σχεδόν εξ επαφής από το ύψος της μέσης με θανάσιμο αποτέλεσμα. Ύστερα ο Αφγανός πέταξε το άδειο όπλο του στο σωρό και χίμηξε σαν ανεμοστρόβιλος κάτω στα σκαλοπάτια, με το μακρύ μαχαίρι των ενενήντα πόντων σφιγμένο στο τριχωτό χέρι του. Στην ευχαρίστηση που του προκαλούσε η ιδέα κάθε μάχης συνέτεινε τώρα και η ανακούφιση που έβλεπε ότι είχε να κάνει με θνητούς εχθρούς. Ένα μολύβι πέταξε το τουρμπάνι από το κεφάλι του, αλλά και ένας Άραβας έπεφτε με σκισμένο το κρανίο από την πρώτη φοβερή σπαθιά του βουνίσιου Αφρίντι.

Ένας ψηλός Βεδουίνος κόλλησε την μπούκα του όπλου του στο πλευρό του Αφγανού, αλλά πριν προλάβει να τραβήξει τη σκανδάλη, η σφαίρα του Κλάρνυ του τίναξε τα μυαλά στον αέρα. Το ίδιο το πλήθος των επιτιθέμενων τους εμπόδιζε να ριχτούν ομαδικά στο γιγαντόσωμο Αφρίντι, του οποίου η τιγρίσια σβελτάδα έκανε τη χρήση των πυροβόλων όπλων τόσο επικίνδυνη για τον ίδιο όσο και για κείνους. Η μεγάλη μάζα τους τον κύκλωσε, χτυπώντας με γιαταγάνια και κοντάκια όπλων, ενώ κάμποσοι άλλοι ορμούσαν πάνω στις σκάλες προς τον Στηβ. Από την απόσταση αυτή δεν υπήρχε περίπτωση αστοχίας· απλώς ο Αμερικανός κόλλησε την κάννη του όπλου του στο πρώτο δασύτριχο μούτρο και το έκανε μια φρικαλέα μάζα. Οι άλλοι συνέχισαν την επίθεση ουρλιάζοντας σαν πάνθηρες.

Και τώρα, καθώς ετοιμαζόταν να ρίξει την τελευταία σφαίρα του, ο Κλάρνυ είδε δύο πράγματα την ίδια φευγαλέα στιγμή — έναν άγριο πολεμιστή που, με αφρούς στα γένια και με το βαρύ γιαταγάνι του σηκωμένο ψηλά, ήταν σχεδόν πάνω του, και έναν άλλο που ήταν γονατισμένος στο πάτωμα σημαδεύοντας

προσεκτικά τον ορμητικό Γιαρ Άλι. Ο Στηβ έκανε ακαριαία την εκλογή του· πυροβόλησε πάνω από τον ώμο του Άραβα με το γιαταγάνι, και σκότωσε εκείνον με το ντουφέκι — προσφέροντας έτσι εθελοντικά τη ζωή του για το φίλο του, γιατί ήδη το γιαταγάνι κατέβαινε προς το κεφάλι του. Αλλά την ίδια στιγμή που ο Άραβας σπάθιζε, γρυλίζοντας από τη μεγάλη προσπάθεια, το σανταλοντυμένο πόδι του γλίστρησε στα μαρμάρινα σκαλοπάτια και η γυριστή λεπίδα, ξεφεύγοντας από την πορεία της, χτύπησε στην κάννη του όπλου του Στηβ. Ώσπου ο Βεδουίνος να ξαναβρεί την ισορροπία του και να σηκώσει πάλι το γιαταγάνι, ο Κλάρνυ έκανε ρόπαλο το ντουφέκι του και το κοπάνησε μεδύναμη στο κεφάλι του άλλου. Κρανίο και κοντάκι κομματιάστηκαν μαζί.

Ύστερα ένα βαρύ μολύβι τον έβρισκε στον ώμο, κάνοντάς τον να κλονιστεί από το σοκ του χτυπήματος.

Καθώς τρίκλιζε ζαλισμένα, ένας Βεδουίνος τίναξε σαν λάσο ένα λυτό τουρμπάνι γύρω από τα πόδια του και το τράβηξε άγρια. Ο Κλάρνυ γκρεμίστηκε με το κεφάλι στα σκαλοπάτια, μ' ένα βρόντο που του 'κοψε την ανάσα. Ένα κοντάκι που κρατούσε ένα μελαμψό χέρι σηκώθηκε να του τινάξει έξω τα μυαλά, όταν μια επιτακτική φωνή έκανε το χέρι να σταματήσει.

«Μην τον σκοτώσετε· μονάχα δέστε τον χειροπόδαρα!»

Ενώ ο Στηβ πάλευε αδύναμα να ξεφύγει από τα πολλά χέρια που τον άρπαξαν, είχε την εντύπωση όπου κάπου είχε ξανακούσει αυτή την αυταρχική φωνή.

Η εξουδετέρωση του Αμερικανού δεν είχε πάρει πάνω από μερικά δευτερόλεπτα. Την ίδια στιγμή που βροντούσε η δεύτερη ντουφεκιά του Στηβ, ο Γιαρ Άλιο έκοβε το μπράτσο ενός αντιπάλου, για να δεχτεί

με τη σειρά του ένα παραλυτικό χτύπημα από κοντάκι στον αριστερό του ώμο. Το σακκάκι από προβιά που φορούσε, παρά τη ζέστη της ερήμου, του είχε σώσει το τομάρι από πολλές ξώφαλτσες μαχαιριές. Ένα ντουφέκι εκπυρσοκρότησε τόσο κοντά στο πρόσωπο του που ένιωσε την έντονη κάψα της φλόγας. Αυτό τον μάνιασε τόσο που ένα αιμοβόρο ουρλιαχτό ξέφυγε από το λαρύγγι του ήδη εξαγριωμένου Αφγανού. Βλέποντας τον Γιαρ Άλι να σηκώνει τη ματωμένη λεπίδα του ο Άραβας με το ντουφέκι, σταχτής από τρόμο, σήκωσε το όπλο του ψηλά και με τα δυο χέρια για ν' αποκρούσει το χτύπημα. Τότε ο Αφρίντι, με μια θηριώδη, θριαμβευτική κραυγή, συσπάστηκε σαν αιλουροειδές της ζούγκλας και κάρφωσε σκυφτά το μακρύ μαχαίρι του στην κοιλιά του Άραβα. Άλλά την ίδια στιγμή ένα κοντάκι, που κατέβαινε με κάθε κακή διάθεση από τη μεριά του κατόχου του, βρόντησε στο κρανίο του γίγαντα, σκίζοντας το δέρμα και ρίχνοντάς τον στα γόνατα.

Με την πεισματάρικη και σιωπηλή αγριότητα της ράτσας του, ο Γιαρ Άλι κατάφερε να σηκωθεί πάλι, τρικλίζοντας και ρίχνοντας σπαθιές δεξιά κι αριστερά σε εχθρούς που σχεδόν δεν μπορούσε πια να δει από το αίμα που τον τύφλωνε. Αλλά μια βροχή από χτυπήματα τον γκρέμισε ξανά κάτω, και τούτη τη φορά οι αντίπαλοι δε σταμάτησαν να τον χτυπάνε μέχρι που έμεινε ασάλευτος. Θα τον αποτέλειωναν δίχως πολλά πολλά τότε, αν πάλι δεν τους σταματούσε η προστακτική φωνή του αρχηγού τους. Έτσι έδεσαν απλώς τον αναίσθητο Αφρίντι και τον πέταξαν στο πάτωμα πλάι στον Στηβ. Ο τελευταίος διατηρούσε ακόμη τις αισθήσεις του και ένιωθε όλο το φοβερό πόνο της λαβωματιάς από τη σφαίρα στον ώμο του.

Τα μάτια του καρφώθηκαν όλο μίσος στον Άραβα

που στεκόταν από πάνω του και τον κοιτούσε.

«Λοιπόν, *σαχίμπ*», είπε ο τελευταίος — και ο Στηβ πρόσεξε ότι δεν ήταν Βεδουίνος — «δε με θυμάσαι;»

Ο Στηβ έσμιξε τα φρύδια του από την προσπάθεια· μια λαβωματιά από σφαίρα δε βοηθά και τόσο στην αυτοσυγκέντρωση.

«Μου φαίνεσαι γνωστή φάτσα... Μα τον Ιούδα! Ναι! Είσαι ο Νουρεντίν Ελ Μέκρου!»

«Με τιμά που με θυμάται ο *σαχίμπ*!» Ο Νουρεντίν έκανε έναν κοροϊδευτικό τεμενά. «Και δίχως αμφιβολία, θα θυμάσαι και την περίπτωση που μου 'κανες δώρο... τούτο δω;»

Τα μαύρα μάτια του αρχηγού ήταν σκοτεινά από μνησικακία και απειλή καθώς έδειχνε τη λεπτή άσπρη ουλή στο πλάι του σαγονιού του.

«Θυμάμαι», γρύλισε ο Κλάρνυ, που ο πόνος και ο θυμός τον έκαναν πιο επιθετικό. «Ήταν στη Σομαλία, πριν από χρόνια. Ήσουν δουλέμπορος τότε. Ένας δύστυχος μαύρος είχε ξεφύγει από τα νύχια σου και ζήτησε καταφύγιο σε μένα. Μπήκες στον καταυλισμό μου μια νύχτα μ' εκείνο το αγέρωχο ύφος σου, άρχισες σαματά και στη συμπλοκή που ξέσπασε άρπαξες μια μαχαιριά στο μούτρο. Λυπάμαι μόνο που δε σου έκοψα το λαρύγγι τότε».

«Σου δόθηκε η ευκαιρία και την έχασες», του πέταξε ο Άραβας. «Τώρα ήρθε η δική μου σειρά».

«Νόμιζα ότι ο χώρος δράσης σου ήταν στα δυτικά», γρύλισε ο Κλάρνυ. «Στην Υεμένη και τη Σομαλία».

«Είναι καιρός που παράτησα το δουλεμπόριο», εξήγησε ο σεΐχης. «Έπαψε πια να 'χει ψωμί. Για ένα φεγγάρι κουμαντάριζα μια ληστοσυμμορία στην Υεμένη, αλλά μετά αναγκάστηκα ν' αλλάξω πάλι στέκια. Ήρθα εδώ με λίγα πιστά παλικάρια μου και, μα τον Αλλάχ, λίγο έλειψε στην αρχή εκείνοι οι άγριοι της ερήμου

να μου κόψουν το λαρύγγι. Αλλά τελικά κατάφερα να κερδίσω την εμπιστοσύνη τους, και τώρα έχω περισσότερους άντρες από ποτέ.

«Εκείνοι που αποκρούσατε χτες ήταν δικοί μου — ανιχνευτές που είχα στείλει μπροστά. Η όασή μου είναι μακριά στα δυτικά. Ταξιδεύαμε για μέρες και μέρες, και είχα βάλει κι εγώ στο μάτι τούτη δω την πόλη. Όταν γύρισαν οι ανιχνευτές και μου είπαν για δυο τυχοδιώκτες δεν άλλαξα πορεία, γιατί είχα πρώτα δουλειά στην Μπελέντ-ελ-Τζιν. Μπήκαμε στην πόλη από τα δυτικά και είδαμε τα χνάρια σας την άμμο. Τ' ακολουθήσαμε και σας πιάσαμε στον ύπνο, σαν στραβοβούβαλους, δίχως να πάρετε χαμπάρι τον ερχομό μας».

«Δε θα μας αιφνιδιάζατε τόσο εύκολα», γρύλισε ο Στηβ, «αν δεν πιστεύαμε πως οι Βεδουίνοι δε θα τολμούσαν να μπουν στην Καρά-Σερ».

Ο Νουρεντίν έγνεψε καταφατικά. «Ναι, αλλά ελόγου μου δεν είμαι Βεδουίνος· έχω ταξιδέψει στα πέρατα της γης, έχω δει πολλούς τόπους και πολλές ράτσες, κι έχω διαβάσει πολλά βιβλία. Ξέρω ότι ο φόβος είναι καπνός, ότι οι νεκροί μένουν νεκροί, και ότι τα τζιν, τα φαντάσματα και οι κατάρες είναι σαν καταχνιές που τις σκορπίζει ο άνεμος. Ήταν οι θρύλοι για το κόκκινο πετράδι που με τράβηξαν σε τούτη την ξεχασμένη έρημο. Αλλά μου πήρε μήνες μέχρι να πείσω τα παλικάρια μου να με ακολουθήσουν.

«Αλλά... να 'μαι! Και στάθηκε μια ευχάριστη έκπληξη για μένα. Θα μάντεψες σίγουρα γιατί θέλησα να σε πιάσω ζωντανό· έχω ετοιμάσει ιδιαίτερη περιποίηση για την αφεντιά σου και για κείνο το αφγανέζικο γουρούνι. Λοιπόν... τώρα λέω να πάρω τη Φωτιά του Ασσουρμπανιπάλ και μετά να του δίνω».

Ο Άραβας γύρισε προς το βάθρο, όταν ένας από

τούς άντρες του, ένας γενειοφόρος μονόφθαλμος γίγαντας, φώναξε, «Στάσου, αφέντη! Ένα αρχαίο κακό βασιλεύει εδώ πριν κι από τις μέρες του Μωάμεθ! Τα τζιν ουρλιάζουν μέσα σε τούτους τους τοίχους όταν φυσούν οι άνεμοι, και οι άνθρωποι έχουν δει στοιχειά να χορεύουν στις αίθουσες στο φεγγαρόφωτο. Για χίλια χρόνια τώρα κανένας θνητός δεν τόλμησε να μπει σε τούτη τη μαύρη πόλη — εκτός από έναν, πριν μισό αιώνα, που κι αυτός τράπηκε σε φυγή σκούζοντας σαν κολασμένος.

«Ελόγου σου ήρθες από την Υεμένη· δεν ξέρεις για την αρχαία κατάρα που βαραίνει τούτην την απαίσια πόλη και αυτή τη διαβολική πέτρα που φέγγει και πάλλεται σαν την κόκκινη καρδιά του Σαϊτάν! Σ' ακολουθήσαμε ίσαμ' εδώ αν και δεν το θέλαμε, μόνο και μόνο γιατί αποδείχτηκες δυνατός άντρας και μας είπες ότι έχεις ένα φυλαχτό ενάντια σ' όλα τα κακά δαιμόνια. Μας είπες ότι δε γύρευες παρά μονάχα να κοιτάξεις αυτή τη μυστηριώδη πέτρα, αλλά τώρα βλέπουμε ότι σκοπεύεις να την κάνεις δική σου. Σε προειδοποιώ, μην εξοργίζεις τα τζιν!»

«Όχι, Νουρεντίν, μην εξοργίζεις τα τζιν!» έκαναν σαν χορός και οι άλλοι Βεδουίνοι. Τα παλιά, σκληροτράχηλα ρεμάλια του σείχη, που στέκονταν σαν ξεχωριστή ομάδα κάπως παράμερα από τους Βεδουίνους, δεν έβγαλαν τσιμουδιά. Έχοντας πωρωθεί από μια ζωή γεμάτη εγκλήματα και ανοσιουργήματα, δεν επηρεάζονταν τόσο από τις προλήψεις των ανθρώπων της ερήμου στους οποίους η τρομερή ιστορία της καταραμένης πόλης επαναλαμβανόταν από αιώνες. Ο Στηβ, αν και μισούσε τον Νουρεντίν από τα κατάβαθα της ψυχής του, αναγνώριζε τη μαγνητική προσωπικότητα του άλλου, τις φυσικές ηγετικές του ικανότητες που του είχαν επιτρέψει να υπερνικήσει μέχρι στιγ-

μής τους φόβους και τις παραδόσεις αιώνων.

«Η κατάρα απειλεί μονάχα τους άπιστους που βεβηλώνουν την πόλη», αποκρίθηκε ο Νουρεντίν, «όχι τους πιστούς του Προφήτη. Δείτε πως σε τούτη εδώ την αίθουσα νικήσαμε τους *καφάρ*, τ' άπιστα σκυλιά!»

Ένα ασπρογένικο γεράκι της ερήμου κούνησε δύσπιστα το κεφάλι του.

«Η κατάρα είναι πιο παλιά από τον Μωάμεθ, και γι' αυτή δε μετρά ούτε ράτσα ούτε θρησκεία. Άνθρωποι του κακού έχτισαν τούτη την πόλη στην Αρχή των Ημερών. Καταδυνάστευαν τους προγόνους μας με τις μαύρες σκηνές, και πολεμούσαν μεταξύ τους. Ναι, οι μαύροι τοίχοι τούτης της πρόστυχης πόλης είναι ποτισμένοι με το αίμα και τις κραυγές από ανίερα όργια και τους ψιθύρους από σκοτεινά μυστικά.

«Μάθε, λοιπόν, πως ήρθε η πέτρα στην πόλη: ένας μάγος ζούσε κάποτε στην αυλή του Ασσουρμπανιπάλ, που γνώριζε όλη τη μαύρη σοφία των αιώνων. Θέλοντας να κερδίσει τιμές και δύναμη, αποτόλμησε να δοκιμάσει τη φρίκη μιας ανώνυμης απέραντης σπηλιάς σε κάποια σκοτεινή κι απάτητη γη. Και από κείνα τα δαιμονοστοιχειωμένα βάθη έφερε πίσω αυτό το φλογερό πετράδι, κομμένο από τις ίδιες τις παγωμένες φλόγες της κόλασης! Χάρη στις φοβερές δυνάμεις της μαύρης μαγείας, δέσμευε ένα δαίμονα για να φυλάει το αρχαίο πετράδι ώστε να μην μπορεί να το κλέψει κανείς. Κι αυτός ο δαίμονας κοιμόταν σ' εκείνη την άγνωστη σπηλιά.

«Έτσι ο μάγος αυτός — Ξουθλτάν ήταν τ' όνομά του — ζούσε στην αυλή του βασιλιά Ασσουρμπανιπάλ, έκανε τις μαγείες του και πρόβλεπε τα μελλούμενα κοιτάζοντας στα κόκκινα βάθη της πέτρας, στα οποία κανένας άλλος δεν μπορούσε να κοιτάξει δίχως να χάσει το φως του. Και οι άνθρωποι ονόμασαν την

πέτρα Φωτιά του Ασσουρμπανιπάλ για να τιμήσουν το βασιλιά.

«Αλλά κάποιο κακό χτύπησε το βασίλειο, και ο λαός άρχισε να φωνάζει ότι έφταιγε η κατάρα των τζιν· έτσι, έντρομος ο βασιλιάς, για να μην τους βρει καμιά μεγαλύτερη συμφορά, πρόσταξε τον Ξουθλτάν να πάρει το πετράδι και να το πετάξει πίσω στο σπήλαιο απ' όπου το 'χε αρπάξει.

«Αλλά ο μάγος δεν ήθελε να χάσει το πετράδι όπου μέσα του διάβαζε τα παράξενα μυστικά των ημερών πριν από τον Αδάμ. Έτσι το έσκασε και πήγε στην αντάρτικη πόλη Καρά-Σερ, όπου σύντομα ξέσπασε εμφύλιος πόλεμος καθώς οι άνθρωποι άρχισαν να σφάζονται μεταξύ τους για το ποιος θ' αποκτήσει το πετράδι. Ύστερα ο βασιλιάς της πόλης, ποθώντας να κάνει δικό του το πετράδι, συνέλαβε το μάγο και τον θανάτωσε με βασανιστήρια. Σε τούτο δω το δωμάτιο ο βασιλιάς καθόταν και τον κοίταζε να πεθαίνει· με το πετράδι στο χέρι του καθόταν στο θρόνο του — κι εκεί έμεινε καθισμένος για αιώνες — κι εκεί κάθεται και τώρα!»

Το δάχτυλο του Άραβα έδειξε τα μουχλιασμένα κόκαλα στο μαρμαρένιο θρόνο, και στα λόγια του οι άγριοι πολεμιστές της ερήμου έγιναν άσπροι σαν πανί. Ακόμη και τα ρεμάλια του Νουρεντίν φάνηκαν να σκιρτούν από φόβο, ρουφώντας απότομα την ανάσα τους. Αλλά ο ίδιος ο σεΐχης δε φάνηκε να σκιάζεται στο ελάχιστο.

«Στο ψυχορράγημά του Ξουθλτάν», συνέχισε ο γερο-Βεδουίνος, «καταράστηκε το πετράδι που η μαγεία του δεν είχε σταθεί αρκετή για να τον σώσει. Και ξεφώνισε δυνατά τα φοβερά λόγια που έλυναν τα μάγια που κρατούσαν δέσμιο το δαίμονα στη σπηλιά. Και το τέρας λευτερώθηκε έτσι. Και ο Ξουθλτάν, καλώντας τους ξεχασμένους θεούς, τον Κθούλου και τον Κοθ και τον Γιογκ-Σοθόθ και όλους όσοι υπήρχαν πριν απ' τον Αδάμ και τώρα κατοικούσαν σε μαύρες πόλεις κάτω από τη θάλασσα και στα σπήλαια της γης, τους ζήτησε να πάρουν πίσω ό,τι τους ανήκε. Και με την τελευταία του ανάσα απάγγειλε την καταδίκη του δολερού βασιλιά, και η καταδίκη αυτή ήταν να μείνει ο βασιλιάς καθισμένος στο θρόνο του αιώνια, κρατώντας στο χέρι τη Φωτιά του Ασσουρμπανιπάλ ώσπου να ηχήσουν οι σάλπιγγες της Μέρας της Κρίσης.

«Και τότε το μεγάλο πετράδι έβγαλε μια κραυγή, όπως φωνάζει κάτι ζωντανό, και ο βασιλιάς κι οι στρατιώτες τους είδαν ένα μαύρο σύννεφο να βγαίνει από το πάτωμα και να στροβιλίζεται ψηλά. Και από το σύννεφο αυτό βγήκε ένας βρομερός άνεμος, και με τον άνεμο φάνηκε μια φρικαλέα μορφή που άπλωσε τα χέρια της και άγγιξε το βασιλιά, που ζάρωσε και πέθανε στο άγγιγμά τους. Και ο στρατιώτες το έβαλαν στα πόδια σκούζοντας, και μαζί τους όλοι οι κάτοικοι εγκατέλειψαν ξεφωνίζοντας την πόλη και πήραν την έρημο. Και εκεί άλλοι πέθαναν και άλλοι κατάφεραν να διασχίσουν τις ερημιές και να φτάσουν στις μακρινές πόλεις των οάσεων. Η Καρά-Σερ έμεινε σιωπηλή κι ερημωμένη από τότε, φωλιά για τις σαύρες και τα τσακάλια. Και όταν κάποιοι νομάδες της ερήμου μπήκαν αργότερα στην πόλη, βρήκαν το βασιλιά νεκρό στο θρόνο του, να σφίγγει ακόμη το αστραφτερό πετράδι. Αλλά δεν τόλμησαν να το αγγίξουν, γιατί ήξεραν ότι ο δαίμονας καραδοκούσε πάντοτε κάπου κοντά για να το φυλάει στους αιώνες — όπως καραδοκεί και τώρα που στεκόμαστε εδώ και μιλάμε».

Οι πολεμιστές ανατρίχιασαν άθελά τους και κοίταξαν νευρικά ολόγυρα. Ύστερα ο Νουρεντίν είπε σαρκαστικά:

«Και γιατί δε βγήκε ο δαίμονας που λες όταν οι Φράγκοι μπήκαν στην αίθουσα; Δεν τον ξύπνησε ο θόρυβος της μάχης, ή μπας και είναι κουφός;»

«Εμείς ποτέ δεν αγγίξαμε το πετράδι», αποκρίθηκε ο γερο-Βεδουίνος, «αλλά ούτε και οι Φράγκοι το πείραξαν. Άνθρωποι το 'χουν κοιτάξει και έχουν ζήσει, αλλά κανένας θνητός δεν μπορεί να το αγγίξει και να μείνει ζωντανός».

Ο Νουρεντίν πήγε κάτι να πει, αλλά είδε τα πεισματάρικα και ανήσυχα πρόσωπα των άλλων και κατάλαβε πόσο μάταιη θα ήταν κάθε προσπάθεια να τους μεταπείσει. Ξαφνικά η όλη στάση του άλλαξε απότομα.

«Εγώ κάνω κουμάντο εδώ!» δήλωσε κοφτά, αγγίζοντας με το χέρι τη θήκη του περιστρόφου του. «Δεν ίδρωσα κι έχυσα αίμα για τούτο το πετράδι για να με σταματήσουν τώρα οι γελοίοι φόβοι σας! Κάντε πίσω, όλοι σας! Όποιος προσπαθήσει να μ' εμποδίσει θα το πληρώσει με το κεφάλι του!»

Ο Νουρεντίν τους κοίταξε με μάτια που πετούσαν φλόγες, κι εκείνοι έκαναν πίσω, δειλιάζοντας μπροστά στη δύναμη της ανελέητης προσωπικότητάς του. Με θαρραλέες δρασκελιές άρχισε ν' ανεβαίνει τα μαρμαρένια σκαλοπάτια, ενώ οι Άραβες κρατούσαν την ανάσα τους πισωπατώντας προς την πόρτα. Ο Γιαρ Άλι, έχοντας ξαναβρεί πάλι τις αισθήσεις του, βόγκηξε θλιβερά.

Θεέ μου! συλλογίστηκε ο Στηβ, τι συγκλονιστικά βαρβαρική σκηνή! Αιχμάλωτοι δεμένοι στο σκονισμένο πάτωμα· άγριοι πολεμιστές ολόγυρα με τα χέρια τους σφιγμένα στα όπλα τους· η ωμή, στυφή μυρουδιά του αίματος και της μπαρούτης να πλανιέται ακόμη ολόγυρα βρομίζοντας την ατμόσφαιρα· πτώματα σωριασμένα εδώ κι εκεί σε μια φρικαλέα μάζα από αίματα, μυαλά και εντόσθια — και στο βάθρο, ο γεροπρόσωπος σεΐχης, δίχως να έχει μάτια για τίποτε πέρα από τη διαβολική κόκκινη λάμψη στα σκελετένια δάχτυλα που ακουμπούσαν στο μαρμαρένιο θρόνο.

Μια ηλεκτρισμένη σιωπή τους κρατούσε όλους βουβούς, καθώς ο Νουρεντίν απλωνε το χέρι του αργά, σαν υπνωτισμένος από το παλλόμενο άλικο φως. Και στο υποσυνείδητο του Στηβ ανασάλεψε μια αχνή ηχώ, σαν από κάτι πελώριο και αποκρουστικό που ξυπνούσε απότομα από ύπνο αιώνων. Τα μάτια του Αμερικανού κινήθηκαν από ένστικτο προς τους βλοσυρούς κυκλώπειους τοίχους. Η λάμψη του πετραδιού είχε αλλάξει παράξενα· τώρα φεγγοβολούσε μ' ένα πιο βαθύ, πιο σκούρο κόκκινο, οργισμένο και απειλητικό.

«Καρδιά κάθε Κακού», μουρμούρισε ο σεΐχης, «πόσοι πρίγκιπες πέθαναν για χάρη σου από την Αρχή των Συμβάντων; Δεν μπορεί παρά το αίμα βασιλιάδων να σφύζει μέσα σου. Οι σουλτάνοι, οι πρίγκιπες και οι στρατηγοί που σε φορούσαν, όλοι τους είναι τώρα στάχτη και ξεχασμένοι, αλλά εσύ συνεχίζεις να στραφτοκοπάς με αμείωτο μεγαλείο, φωτιά του κόσμου—».

Ο Νουρεντίν άρπαξε το πετράδι. Ένα τρεμουλιαστό σκούξιμο ξέφυγε από τους Άραβες, και σχεδόν ταυτόχρονα μια διαπεραστική, απόκοσμη κραυγή αντιλάλησε στην ατμόσφαιρα. Στον Στηβ φάνηκε ότι, κατά κάποιο φριχτό τρόπο, το μεγάλο κόσμημα είχε φωνάξει σαν να 'ταν κάτι ζωντανό! Το πετράδι γλίστρησε από τα δάχτυλα του σεΐχη. Μπορεί να είχε πέσει από το χέρι του Νουρεντίν, αλλά στον Στηβ φάνηκε σαν να είχε πηδήξει από μόνο του, όπως θα πηδούσε ένα ζωντανό πλάσμα. Κύλησε από το βάθρο, πέφτοντας από σκαλοπάτι σε σκαλοπάτι, και ο Νουρεντίν ρίχτηκε στο κατόπι του, βλαστημώντας καθώς ξέφευγε από τα

δάχτυλά του. Ύστερα το πετράδι χτύπησε στο πάτωμα, έστριψε απότομα, και παρά το παχύ στρώμα της άμμου, τσούλησε σαν περιστρεφόμενη σφαίρα φωτιάς προς τον πίσω τοίχο. Ο Νουρεντίν σχεδόν το είχε φτάσει και απλωνε το χέρι του να το αρπάξει καθώς εκείνο χτυπούσε στον τοίχο.

Ένα ουρλιαχτό θανάσιμου τρόμου έσκισε την τεταμένη σιγή. Δίχως προειδοποίηση, ο συμπαγής τοίχος είχε ανοίξει. Από το μαύρο άνοιγμα που έχασκε εκεί, ένα πλοκάμι τινάχτηκε και άρπαξε το κορμί του σεΐχη, όπως ένας πύθωνας τυλίγεται γύρω από το θύμα του. Ύστερα τον τράβηξε μέσα στο σκοτάδι. Ο τοίχος έγινε πάλι λείος και συμπαγής. Αλλά από την πίσω μεριά αντιλάλησε ένα διαπεραστικό, πνιχτό ουρλιαχτό που πάγωσε το αίμα όσων το άκουσαν. Ξεφωνίζοντας, αλλά δίχως να βγαίνει ήχος από λαρύγγι τους, οι Άραβες το 'βαλαν στα πόδια πανικόβλητοι. Μπούκωσαν το άνοιγμα της πόρτας με μια έξαλλη μάζα από κορμιά που χτυπιόνταν και αγκομαχούσαν για το ποιος θα περάσει πρώτος. Ύστερα, σαν να έσπασε κάποιο φράγμα, πέρασαν και ξεχύθηκαν αλλόφρονες στις πλατιές σκάλες προς το ισόγειο.

Ο Στηβ κι ο Γιαρ Άλι, δεμένοι κι ανήμποροι να σαλέψουν, άκουσαν τα ποδοβολητά του ξέφρενου φευγιού τους να σβήνουν στο βάθος, κι έμειναν κοιτάζοντας με βουβή φρίκη προς το βλοσυρό τοίχο. Τα ουρλιαχτά από πίσω είχαν κοπάσει δίνοντας τη θέση τους σε μια ακόμη πιο αποτρόπαιη σιωπή. Κρατώντας την ανάσα τους, άκουσαν ξαφνικά έναν ήχο που πάγωσε το αίμα στις φλέβες τους — το σιγανό ψίθυρο από μέταλλο που γλιστρούσε σε πέτρινο αυλάκι. Την άλλη στιγμή η μυστική πόρτα άρχισε πάλι ν' ανοίγει, και ο Στηβ πρόλαβε να διακρίνει στο σκοτάδι κάτι που μπορεί να ήταν το λαμπύρισμα από τερατώδη μάτια. Αμέ-

σως έκλεισε τα δικά του· δεν τολμούσε ν' αντικρίσει το όποιο φρικαλέο πλάσμα έβγαινε από εκείνο το φοβερό μαύρο έρεβος. Ήξερε ότι υπάρχουν πράγματα που δεν τ' αντέχει το ανθρώπινο μυαλό, και το κάθε πρωτόγονο ένστικτο μέσα του φώναζε ότι αυτό που έβγαινε από κει ήταν κάτι που ανήκε μονάχα στους εφιάλτες και την τρέλα. Ένιωσε ότι και ο Γιαρ Άλι είχε κλείσει τα μάτια, και οι δυο τους έμειναν έτσι ασάλευτοι σαν πεθαμένοι.

Ο Κλάρνυ δεν άκουσε κανέναν ήχο, αλλά ένιωσε την παρουσία ενός ασύλληπτου κακού πολύ αβάσταχτου για την ανθρώπινη συνείδηση — ενός Εισβολέα από της Εξώτερες Αβύσσους και τους απώτερους μαύρους χώρους της κοσμικής ύπαρξης. Μια θανατερή παγωνιά απλώθηκε στην αίθουσα, και ο Στηβ αιστάνθηκε το βλέμμα από απόκοσμα μάτια να διαπερνά τα κλειστά του βλέφαρα και να παγώνει τη συνείδησή του. Αν κοίταζε, αν άνοιγε τα μάτια του, ήξερε ότι τον περίμενε η σίγουρη τρέλα.

Ένιωσε μια αβάσταχτα βρομερή ανάσα ν' αγγίζει το πρόσωπό του και κατάλαβε ότι το τέρας έσκυβε από πάνω του. Αλλά παρέμεινε ασάλευτος, σαν μαρμαρωμένος σε κάποιον εφιάλτη. Μονάχα μια σκέψη κλωθογύριζε στο μυαλό του: πως ούτε αυτός ούτε ο Γιαρ Άλι δεν είχαν αγγίξει το πετράδι που φρουρούσε τούτη η ζωντανή φρίκη.

Ύστερα έπαψε πια να μυρίζει την αποκρουστική ανάσα, η παγωνιά στον αέρα λιγόστεψε και άκουσε πάλι τη μυστική πόρτα να γλιστρά στο αυλάκι της. Ο δαίμονας γύριζε στην κρυψώνα του. Τώρα ούτε όλες οι λεγεώνες της κόλασης δε θα μπορούσαν να εμποδίσουν τον Στηβ ν' ανοίξει λίγο τα μάτια του. Πρόλαβε μονάχα μια φευγαλέα ματιά από την πόρτα που έκλεινε — και αυτή η ματιά ήταν αρκετή για να κάνει το

μυαλό του να διακόψει κάθε επαφή με τις αισθήσεις του. Ο Στηβ Κλάρνυ, ο τυχοδιώκτης με τα σιδερένια νεύρα, λιποθύμησε για πρώτη φορά στην επεισοδιακή ζωή του.

Πόση ώρα έμεινε αναίσθητος ο Στηβ δεν το εξακρίβωσε ποτέ, αλλά δε θα πρέπει να ήταν πολλή, γιατί τον ξύπνησε ο ψίθυρος του Γιαρ Άλι, «Μείνε ακίνητος, *σαχίμπ*. Αν μετακινηθώ λίγο, θα μπορέσω να φτάσω το σκοινί σου με τα δόντια μου».

Ο Στηβ ένιωσε τα δυνατά δόντια του Αφγανού να δουλεύουν στα δεσμά του. Ξαπλωμένος εκεί με το πρόσωπο στην παχιά άμμο και με το λαβωμένο του ώμο να τον πονάει φριχτά — τον είχε ξεχάσει ώς τώρα — άρχισε να ξανασυγκεντρώνει τις σκόρπιες σκέψεις του, και τότε τα θυμήθηκε πάλι όλα. Πόσα απ' όλα αυτά, αναρωτήθηκε ζαλισμένα, μπορεί ν' ανήκαν στους εφιάλτες ενός παραληρήματος από τις κακουχίες και τη δίψα που του έκαιγε το λαρύγγι; Η συμπλοκή με τους Άραβες ήταν σίγουρα πραγματική, και απόδειξη γι' αυτό ήταν τα ίδια τα δεσμά και οι λαβωματιές τους. Αλλά εκείνη η φοβερή μοίρα του σεΐχη... το πράγμα που είχε βγει από κείνη την πύλη της κόλασης; Αυτά σίγουρα πρέπει να 'ταν εφιάλτες ενός παραληρήματος. Ο Νουρεντίν πρέπει να είχε πέσει σε κάποια τρύπα καταπακτής...

Ο Στηβ ένιωσε τα χέρια του να λευτερώνονται και ανακάθισε στο πάτωμα, ψάχνοντας στην τσέπη του για ένα σουγιά που δεν είχαν προσέξει οι Άραβες. Δε σήκωσε το βλέμμα του ούτε κοίταξε ολόγυρα, αλλά έκοψε πρώτα τα σκοινιά που έδεναν τα πόδια του και μετά γύρισε να λευτερώσει τον Γιαρ Άλι, δουλεύοντας αδέξια γιατί το αριστερό του χέρι ήταν μουδιασμένο και σχεδόν άχρηστο.

«Τι έγιναν οι Βεδουίνοι;» ρώτησε καθώς ο Αφγανός

σηκωνόταν και τον βοηθούσε να σταθεί στα πόδια του.

«Αλλάχ, *σαχίμπ*» ψιθύρισε ο Γιαρ Άλι, «τρελάθηκες; Ξέχασες; Ας φύγουμε από δω πριν ξαναγυρίσει το τζιν!»

«Ήταν ένας εφιάλτης», μουρμούρισε ο Στηβ. «Δες — το πετράδι είναι πίσω στο θρόνο...» Η φωνή του έσβησε. Για μια ακόμη φορά η κόκκινη λάμψη του παλλόταν στον αρχαίο θρόνο, αντανακλώντας πάνω στο άσαρκο κρανίο. Η Φωτιά του Ασσουρμπανιπάλ ήταν και πάλι στα απλωμένα δάχτυλα του σκελετού. Αλλά στα πόδια του θρόνου ήταν πεσμένο κι ένα αντικείμενο που δεν υπήρχε προηγουμένως εκεί — το κομμένο κεφάλι του Νουρεντίν Ελ Μέκρου ατένιζε με τα γυαλένια μάτια του το γκριζωπό φως που τρύπωνε από την πέτρινη οροφή. Τα κέρινα χείλη ήταν τραβηγμένα από τα δόντια σε μια φρικαλέα γκριμάτσα, και στο ορθάνοιχτα μάτια του ήταν αποτυπωμένος ένας απερίγραπτος τρόμος. Στην παχιά άμμο του πατώματος υπήρχαν τρία αχνάρια: το ένα ήταν του σεΐχη καθώς ακολουθούσε το κόκκινο πετράδι προς τον τοίχο, και τ' άλλα δυο ήταν χνάρια που πλησίαζαν προς το θρόνο για να επιστρέψουν πάλι προς τον τοίχο — πελώρια, άμορφα χνάρια από πλατιά πόδια με τεράστια γαμψόνυχα, που δεν ανήκαν ούτε σε άνθρωπο ούτε σε ζώο.

«Θεέ μου!» έκανε πνιχτά ο Στηβ. «Ήταν αλήθεια... και το Πλάσμα... το Πλάσμα που είδα...»

Ο Στηβ θυμάται τη φυγή τους από κείνη την αίθουσα σαν ένα αόριστο εφιάλτη, στον οποίο αυτός κι ο σύντροφός του κατέβαιναν ακράτητοι τις ατέλειωτες σκάλες σ' έναν γκρίζο πηγάδι, διέσχιζαν στα τυφλά τα σκονισμένα, σιωπηλά δωμάτια, άφησαν πίσω τους το άγριο είδωλο στη μεγαλόπρεπη αίθουσα και έτρεχαν έξω στο εκτυφλωτικό φως του ήλιου της ερήμου.

Εκεί και σωριάστηκαν τελικά λαχανιασμένοι, πασχίζοντας να ξαναβρούν την ανάσα του.

Και πάλι τον Στηβ τον συνέφερε η φωνή του Αφρίντι. «*Σαχίμπ, σαχίμπ*, δοξασμένος να 'ναι ο Αλλάχ ο Πονόψυχος, αλλά φαίνεται πως η τύχη μας άλλαξε!»

Ο Στηβ κοίταξε το σύντροφό του σαν άνθρωπος σε λήθαργο. Τα ρούχα του γιγαντόσωμου Αφγανού ήταν κουρελιασμένα και βουτηγμένα στο αίμα. Ήταν πασαλειμμένος από την κορφή ώς τα νύχια με μια λάσπη από σκόνη και αίμα, και η φωνή του ήταν ένα αχνό κρώξιμο. Αλλά στα μάτια του σπίθιζε η ελπίδα καθώς έδειχνε με χέρι που έτρεμε.

«Στη σκιά εκείνου του γκρεμισμένου τοίχου!» έκανε βραχνά, προσπαθώντας να υγράνει με τη γλώσσα τα κατάξερα χείλη του. «*Αλλάχ ιλ Αλλάχ!* Τα άλογα εκείνων που σκοτώσαμε! Φορτωμένα με ασκιά νερό και δισάκια με φαγητό στις σέλες! Εκείνα τα σκυλιά πήραν δρόμο δίχως να σταματήσουν καν για τ' άλογα των συντρόφων τους!»

Ο Στηβ ένιωσε κάτι σαν νέα ζωή να ξυπνά μέσα του, και στάθηκε τρικλίζοντας στα πόδια του.

«Να φύγουμε από δω», μουρμούρισε. «Να φύγουμε όσο πιο γρήγορα μπορούμε!»

Σαν άνθρωποι που τους γυρόφερνε ο θάνατος, προχώρησαν παραπατώντας και σκοντάφτοντας ώς τα άλογα, τα έλυσαν και σκαρφάλωναν με κόπο στις σέλες τους.

«Να πάρουμε μαζί και τα εφεδρικά ζώα», πρότεινε βραχνά ο Στηβ, και ο Γιαρ Άλι έγνεψε ότι συμφωνούσε απόλυτα.

«Μάλλον θα τα χρειαστούμε πριν αντικρίσουμε πάλι την ακτή»:

Αν και τα ξερά λαρύγγια τους εκλιπαρούσαν, αποζητώντας το νερό από τ' ασκιά που κρέμονταν στο πλάι, δε σταμάτησαν. Τράβηξαν τα γκέμια να γυρίσουν τ' άλογα και, παραπαίοντας στη σέλα τους, τα κέντρισαν να ξεκινήσουν. Σαν ζωντανεμένα πτώματα διέσχισαν καλπάζοντας τη μεγάλη αμμουδερή λεωφόρο της Καρά-Σερ, ανάμεσα από ερειπωμένα παλάτια και θρυμματισμένες κολόνες, πέρασαν από το γκρεμισμένο τείχος και χύθηκαν έξω στην έρημο. Ούτε μία φορά δε γύρισαν να ρίξουν έστω μια τελευταία ματιά σ' εκείνο το μαύρο οικοδόμημα της αρχαίας φρίκης, ούτε κι αντάλλαξαν έστω και μια λέξη, μέχρι που τα ερείπια έσβησαν πίσω τους στη θολούρα του ορίζοντα. Τότε και μόνο τότε σταμάτησαν για ν' ανακουφίσουν τη δίψα τους.

«*Αλλάχ ιλ Αλλάχ!*» είπε ο Γιαρ Άλι μ' ευλάβεια. «Εκείνα τα σκυλιά με σακάτεψαν τόσο στο ξύλο που νιώθω τσακισμένα όλα τα κόκαλα του κορμιού μου. Θα 'λεγα να ξεπεζέψουμε, *σαχίμπ*, και να μ' αφήσεις να σου βγάλω εκείνο το αναθεματισμένο βόλι και να σου φροντίσω τη λαβωματιά όσο καλύτερα μπορώ με τη λιγοστή τέχνη μου».

Ενώ γίνονταν πράξη όλα αυτά, ο Γιαρ Άλι μίλησε αποφεύγοντας τα μάτια του φίλου του. «Είπες, *σαχίμπ*, ότι... ότι είδες κάτι; Στ' όνομα του Αλλάχ, πες μου τι είδες».

Ένα δυνατό ρίγος συγκλόνισε το σφιχτοδεμένο κορμί του Αμερικανού.

«Εσύ δεν κοίταζες όταν... όταν το... το Πλάσμα έβαζε πίσω το πετράδι στο χέρι του σκελετού και άφηνε το κεφάλι του Νουρεντίν στο βάθρο;»

«Μα τον Αλλάχ, εγώ να κάνω κάτι τέτοιο!» φώναξε ο Άλι. «Τα μάτια μου ήταν σφραγισμένα σαν να τα 'χε κολλήσει με το καυτό βουλοκέρι του ο ίδιος ο Σαϊτάν!»

«Εγώ κοίταξα», δήλωσε σκυθρωπά ο Αμερικανός. «Μακάρι να μην το 'χα κάνει ποτέ. Ξέρω ότι τώρα ο

εφιάλτης του θα βασανίζει τον ύπνο μου για όλη την υπόλοιπη ζωή μου. Δεν πρόλαβα πάνω από μια ματιά· δε θα μπορούσα να το περιγράψω με ανθρώπινα λόγια σαν να 'ταν πλάσμα της γης. Ο Θεός να με βοηθήσει, αλλά ήταν κάτι που δεν ανήκε ούτε στον κόσμο μας ούτε στη λογική μας. Ο άνθρωπος δεν ήταν ο πρώτος αφέντης της Γης· είχαν προηγηθεί άλλες Οντότητες πριν από την εμφάνισή του... που επιζούν ακόμη σαν απομεινάρια από ασύλληπτα παλιούς αιώνες. Μπορεί κόσμοι άλλων διαστάσεων ν' αγγίζουν αθέατοι το δικό μας υλικό σύμπαν. Από παλιά λέγαν ότι οι μάγοι μπορούν να καλέσουν κοιμισμένους διαβόλους και να τους κουμαντάρουν με τη μαγεία τους. Δεν είναι παράλογο να υποθέσουμε ότι εκείνος ο Ασσύριος μάγος μπόρεσε να καλέσει έτσι κάποιο στοιχειακό δαίμονα της γης, για να πάρει εκδίκηση για λογαριασμό του και να φρουρεί κάτι που σίγουρα προήλθε από την ίδια την κόλαση.

«Θα προσπαθήσω να σου πω τι είδαν φευγαλέα τα μάτια μου· αλλά μετά, ποτέ δε θα ξανακάνουμε λόγο γι' αυτό. Ήταν κάτι γιγάντιο, μαύρο και σκιώδες. Ήταν ένα φρικαλέο έκτρωμα που περπατούσε όρθιο σαν άνθρωπος, αλλά είχε και κάτι βατραχίσιο, και ήταν φτερωτό και με πλοκάμια. Δεν είδα παρά μονάχα τη ράχη του. Αν το είδα δει από μπροστά... αν είχα αντικρίσει το πρόσωπό του... τότε θα είχα χάσει σίγουρα τα λογικά μου. Εκείνος ο γερο-Άραβας είχε δίκιο· ο Θεός να μας βοηθήσει, αλλά ήταν στ' αλήθεια το τέρας που είχε καλέσει ο Ξουθλτάν από τ' ανήλιαγα σπήλαια της γης για να φυλάει αιώνια τη Φωτιά του Ασσουρμπανιπάλ!»

ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΗΣ ΜΑΓΙΣΣΑΣ

του Χ. Φ. Λάβκραφτ

Πώς θα μπορούσε να λείψει από τούτη τη συλλογή και ένα διήγημα του περίεργου ερημίτη της Πρόβιντενς, του Χάουαρντ Φίλλιπς Λάβκραφτ; Το διήγημα αυτό είναι χαρακτηριστικό εκείνου του παράξενου κράματος επιστήμης και μαγικής παράδοσης, που διακρίνει τα περισσότερα έργα του.

Ο Λάβκραφτ (1890-1937) είναι αναμφισβήτητα το πιο μυθικό όνομα στο χώρο της Λογοτεχνίας του Φανταστικού. Δημιουργός μιας «Μυθολογίας Κθούλου», κατάφερε να επισκιάσει ακόμη και γίγαντες σαν τον Έντγκαρ Άλλαν Πόε. Ο Χ. Φ. Λάβκραφτ, όπως υπέγραφε πάντοτε, βάδιζε σ' ένα πρόσθετο μονοπάτι τόσο σαν συγγραφέας όσο και σαν προσωπικότητα. Αλλά...

Επειδή δε θα μπορούσε να πω τίποτα το σημαντικο για έναν τόσο παράξενο συγγραφέα στις λίγες γραμμές που εδώ έχω στη διάθεσή μου, δε θα προσθέσω τίποτε άλλο. Άλλωστε, όλα τα διηγήματα αυτής της συλλογής καταπιάνονται άμεσα ή έμμεσα με το «Αίνιγμα Λάβκραφτ» και τη «Μυθολογία Κθούλου», και μερικές ακόμη δικές μου αράδες θα ήταν μάλλον περιττές.

Γ.Μ.

Κατά πόσο τα όνειρα ήταν η αιτία του πυρετού ή ο πυρετός η αιτία των ονείρων ο Ουώλτερ Γκίλμαν δεν το ήξερε. Πίσω από το καθετί καραδοκούσε εκείνη η βαριά φρίκη που υπέβοσκε στην παμπάλαιη πόλη και στη μουχλιασμένη σοφίτα κατω από τ' αετώματα της οποίας ο Γκίλμαν έγραφε, μελετούσε και πάλευε με τους μαθηματικούς τύπους και τις εξισώσεις του, όταν δε στριφογύριζε ανήσυχα στο άβολο σιδερένιο κρεβάτι του.

Τ' αφτιά του είχαν αρχίσει να γινονται υπερευαίσθητα σε αφύσικο και ανυπόφορο βαθμό. Είχε σταματήσει προ πολλού το φτηνό ρολόι πάνω από το γείσο του τζακιού, γιατί οι χτύποι του φαίνονταν ν' αντηχούν σαν κανονιές στη σιγαλιά. Τις νύχτες οι απόμακροι ψίθυροι της μαύρης πόλης απέξω, τ' ανατριχιαστικά τρεχαλητά των αρουραίων στους σαρακοφαγωμένους μεσότοιχους και τα τριξίματα του αθέατων δοκαριών στο υπεραιωνόβιο σπίτι ήταν αρκετά για να του δίνουν την αίσθηση ενός στριγκού πανδαιμόνιου. Το σκοτάδι φαινόταν πάντοτε γεμάτο με ανεξήγητους ήχους... και ωστόσο έρχονταν στιγμές που έτρεμε από φόβο μήπως οι θόρυβοι που άκουγε κοπάσουν, γιατί τότε μπορεί ν' άκουγε μερικούς πιο αμυδρούς ήχους που υποψιαζόταν ότι κρύβονταν πίσω από τους άλλους.

Ο Γκίλμαν βρισκόταν στην αναλλοίωτη από το χρόνο, θρυλοστοιχειωμένη πόλη του Άρκαμ με τις στριμωγμένες σελωτές στέγες της που γέρνουν και βα-

ραίνουν πάνω από σοφίτες όπου μάγισσες κρύβονταν από τους ανθρώπους του βασιλιά στις παλιές, σκοτεινές μέρες όταν η χώρα ήταν ακόμη αποικία. Και πουθενά σ' όλη την πόλη δεν υπήρχε σημείο πιο ποτισμένο με μακάβριες αναμνήσεις από τη σοφίτα κάτω από τ' αετώματα της οποίας ζούσε ο Γκίλμαν. Γιατί αυτό το σπίτι κι αυτό ακριβώς το δωμάτιο κάποτε φιλοξενούσε τη γριά Κεζάια Μέισον, που τη δραπέτευσή της από τη φυλακή του Σέπλεμ το 1692 κανένας δεν είχε καταφέρει να εξηγήσει. Ο δεσμοφύλακάς της είχε παραφρονήσει μετά, τραυλίζοντας συνέχεια για κάποιο μικρό, τριχωτό πλάσμα με ασπριδερά δόντια που είχε δει να τρέχει έξω από το κελί της Κεζάια. Ακόμη και ο Κότον Μάδερ, ο περιβόητος κυνηγός των μαγισσών, δεν είχε κατορθώσει να εξηγήσει τι σήμαιναν τα σχέδια με τις καμπύλες και τις γωνίες που βρέθηκαν σχεδιασμένα με κάποιο κολλώδες, κόκκινο ρευστό στους γκρίζους πέτρινους τοίχους.

Ίσως ο Γκίλμαν δε θα 'πρεπε να μελετάει τόσο σκληρά. Η μη ευκλείδεια γεωμετρία και η φυσική των κβάντα αρκούσαν από μόνες τους για να εξαντλήσουν οποιοδήποτε μυαλό. Και δε θα πρέπει να βρίσκει κανείς αφύσικη μια τέτοια ψυχική υπερένταση όταν τ' ανακατεύει όλα αυτά με λαϊκές παραδόσεις και προσπαθεί ν' αποδείξει ότι κρυβόταν ένα παράξενο υπόβαθρο πολυ-διαστατικής πραγματικότητας πίσω από τα φοβερά μισόλογα των ιστοριών τρόμου και των απίστευτων θρύλων που ψιθυρίζονταν τα βράδια γύρω από το τζάκι.

Ο Γκίλμαν καταγόταν από το Χέιβερχιλ, αλλά μονάχα όταν μπήκε στο πανεπιστήμιο του Άρκαμ άρχισε να συσχετίζει τα μαθηματικά του με τους απίστευτους θρύλους μιας πανάρχαιης μαγικής παράδοσης. Κάτι στην ατμόσφαιρα τουτης της παλιάς πόλης επηρέαζε με ακαθόριστο τρόπο τη φαντασία του. Οι καθηγητές του στο Μισκατόνικ τον είχαν συμβουλέψει να κάνει λίγο κράτει, και τελικά είχε δεχτεί να διακόψει εθελοντικά την παρακολούθηση ορισμένων μαθημάτων. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι καθηγητές τον είχαν αποτρέψει από τη μελέτη των κακόφημων βιβλίων με τ' απογορευμένα μυστικά που φυλάγονταν κλειδωμένα στην πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη.

Δυστυχώς, όλα αυτά τα μέτρα είχαν εφαρμοστεί κάπως αργά, γιατί στο μεταξύ ο Γκίλμαν είχε προλάβει να διαβάσει μερικούς φοβερούς υπαινιγμούς στο τρομερό *Νεκρονομικόν* του Αμπντούλ Αλχαζρέντ, στο αποσπασματικό *Βιβλίο του Έιμπον*, και στο δημόσια απαγορευμένο *Ουναουσπρέχλιχεν Κούλτεν* του φον Γιουντστ. Τα όσα είχε μάθει έτσι ήταν αρκετά για να τα συσχετίσει με τους αφηρημένους μαθηματικούς τύπους του σχετικά με τις ιδιότητες του χώρου και τη σύνδεση γνωστών και άγνωστων διαστάσεων.

Ήξερε ότι το δωμάτιό του βρισκόταν στο παλιό Σπίτι της Μάγισσας... κι εδώ που τα λέμε, αυτός ήταν και ο λόγος που το είχε νοικιάσει. Στα αρχεία της επαρχίας του Έσσεξ αναφέρονταν πολλά για τη δίκη της Κεζάια Μέισον· και τα όσα είχε ομολογήσει υπό πίεση στο Ορκωτό Δικαστήριο είχαν συναρπάσει τον Γκίλμαν σε εξαιρετικά μεγάλο βαθμό. Η Κεζάια είχε μιλήσει στο δικαστή Χάθορν για γραμμές και καμπύλες που μπορούσαν να σχεδιαστούν έτσι που να καθοδηγούν μέσα από τους τοίχους του δικού μας διαστήματος προς άλλα είδη χώρου πιο πέρα. Εξάλλου είχε αφήσει να εννοηθεί ότι αυτές τις γραμμές και τις καμπύλες τις χρησιμοποιούσαν συχνά σε ορισμένες μεταμεσονύχτιες μαγικές τελετές στη σκοτεινή κοιλάδα του άσπρου μονόλιθου πέρα από το λόφο Μέντοου, καθώς και σε μια ακατοίκητη νησίδα του ποταμού. Εί-

χε ακόμη κάνει λόγο για κάποιον Μαύρο Άνθρωπο, για τον όρκο της, και για το νέο μυητικό της όνομα, Ναχάμπ. Ύστερα η Κεζάια είχε ζωγραφίσει εκείνα τα σχέδια στον τοίχο του κελιού της και είχε εξαφανιστεί.

Ο Γκίλμαν πίστευε περίεργα πράγματα για την Κεζάια και είχε νιώσει μια παράξενα ευχάριστη ανατριχίλα μαθαίνοντας ότι το σπίτι της υπήρχε ακόμη ύστερα από διακόσια τριάντα πέντε χρόνια. Ύστερα άκουσε τους ψίθυρους των γύρω ανθρώπων της γειτονιάς ότι η Κεζάια συνέχιζε ακόμη να εμφανίζεται στο σπίτι τους και στους γύρω δρόμους. Λέγαν ακόμη ότι σημάδια από ακανόνιστα ανθρώπινα δόντια είχαν βρεθεί στο λαιμό μερικών ενοίκων και γειτόνων, ότι παιδικές κραυγές ακούγονταν κατά τη διάρκεια της παραμονής της Πρωτοχρονιάς και των Αγίων Πάντων και ότι μια έντονη βρόμα γινόταν συχνά αισθητή στη σοφίτα του παλιού σπιτιού. Και τέλος μιλούσαν για ένα μικρό τριχωτό πλάσμα με μυτερά δόντια που στοίχειωνε το σαρακοφαγωμένο οίκημα και άγγιζε με το μουσούδι του τους ανθρώπους τις μαύρες ώρες πριν από την αυγή.

Ο Γκίλμαν δε χρειαζόταν ν' ακούσει άλλα για να πάρει την απόφαση να μείνει σε κείνο το σπίτι πάση θυσία. Δε δυσκολεύτηκε να πιάσει ένα δωμάτιο εκεί, γιατί το σπίτι είχε κακή φήμη, δύσκολα νοικιαζόταν, και από χρόνια τώρα προσφερόταν κυρίως για πολύ φτωχούς νοικάρηδες. Και ο ίδιος δεν ήξερε τι περίμενε να βρει εκεί, αλλά σίγουρα λαχταρούσε να μείνει στο κτίριο όπου, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, μια ασήμαντη γριά του 17ου αιώνα είχε αποκτήσει μια βαθιά ενορατική κατανόηση μαθηματικών ιδεών ίσως ακόμη πιο εξελιγμένων και από τις σύγχρονες του Πλανκ, του Χάιζενμπεργκ, του Αϊνστάιν και του ντε Σίττερ.

Μελέτησε προσεχτικά τους ξύλινους και σοβατισμένους τοίχους για τυχόν ίχνη από περίεργα σχέδια σε κάθε προσιτό σημείο όπου είχε ξεφλουδίσει η ταπετσαρία. Τελικά, ύστερα από καμιά βδομάδα, ο Γκίλμαν κατάφερε να εξασφαλίσει την ανατολική σοφίτα όπου λέγαν ότι η Κεζάια έκανε τα μαγικά της. Το δωμάτιο ήταν ανοίκιαστο από καιρό — γιατί κανένας δεν είχε μπορέσει να μείνει εκεί για πολύ — αλλά ο Πολωνός σπιτονοικοκύρης ήταν πολύ διστακτικός στο να το ξανανοικιάσει. Ωστόσο τίποτα δεν είχε συμβεί στον Γκίλμαν μέχρι τη μέρα που τον έπιασε ο πυρετός.

Ώς τότε κανένα φάντασμα της Κεζάια δεν είχε φανεί να περπατά στους σκοτεινούς διαδρόμους και τα δωμάτια, κανένα μικρό τριχωτό πλάσμα δεν είχε ζυγώσει στη σκυθρωπή σοφίτα του για να τον αγγίξει με το μουσούδι του και κανένα στοιχείο για τις τελετουργίες της μάγισσας δεν είχε επιβραβεύσει τις συνεχείς του έρευνες.

Κατά καιρούς έβγαινε για περιπάτους στα σκοτεινά, άστρωτα στενοσόκακα που μύριζαν μούχλα, ανάμεσα σε μυστηριακά καφετιά σπίτια άγνωστης παλαιότητας που έγερναν ετοιμόρροπα και λοξοκοίταζαν ειρωνικά τους διαβάτες με τα μικρά, στενά παράθυρά τους. Ήξερε ότι παράξενα πράγματα είχαν συμβεί σε τούτη την πόλη κάποτε, και πίσω από κάθε πρόσοψη υπήρχε ένας αδιόρατος υπαινιγμός ότι αυτό το τερατώδες παρελθόν μπορεί — τουλάχιστον στα πιο σκοτεινά, τα πιο στενά και φιδογυριστά σοκάκια — να μην είχε ολότελα σβήσει. Εξάλλου, πήγε και δυο φορές με νοικιασμένη βάρκα ώς την κακόφημη νησίδα στο ποτάμι και σκιτσάρισε τις βρυοσκέπαστες σειρές από τους πανάρχαιους γκρίζους μονόλιθους που κανένας δεν ήξερε την προέλευσή τους.

Το δωμάτιο του Γκίλμαν ήταν μεγάλο, αλλά με πα-

ράξενα ακανόνιστο σχήμα. Ο βορινός τοίχος έγερνε ανεπαίσθητα προς τα μέσα, από την εξωτερική προς την εσωτερική πλευρά, ενώ το χαμηλό ταβάνι κατηφόριζε ελαφρά προς την ίδια κατεύθυνση. Εκτός από μια ανοιχτή ποντικότρυπα και τα σημάδια άλλων φραγμένων τώρα, δεν υπήρχε καμία είσοδος — ούτε ίχνη παλιότερου ανοίγματος — προς το χώρο ανάμεσα στο γερτό τοίχο και τον εξωτερικό ίσιο τοίχο της βορινής πλευράς του σπιτιού, αν και μια επιθεώρηση από την έξω μεριά αποκάλυψε ότι ένα παράθυρο είχε σανιδωθεί στο πολύ μακρινό παρελθόν.

Το πατάρι πάνω από το ταβάνι — που πρέπει να είχε ανάλογα γερτό δάπεδο — ήταν εξίσου απρόσιτο. Όταν ο Γκίλμαν σκαρφάλωσε με μια σκάλα ώς το αραχνιασμένο επίπεδο πατάρι πάνω από την όλη σοφίτα, βρήκε ίχνη από ένα παλιό άνοιγμα εντελώς σφραγισμένο από πολύ παλιά και ασφαλισμένο με γερές ξύλινες καβίλιες που συνηθίζονταν την αποικιακή περίοδο. Όμως, με κανέναν τρόπο δε στάθηκε δυνατό να πειστεί ο ασυγκίνητος σπιτονοικοκύρης να επιτρέψει στον Γκίλμαν να ερευνήσει τους δυο αυτούς κλειστούς χώρους.

Όσο περνούσε ο καιρός τόσο αυξανόταν το ενδιαφέρον του Γκίλμαν για το λοξό τοίχο και το ταβάνι του δωματίου του, γιατί στις περίεργες κλίσεις τους είχε αρχίσει να διαβλέπει μια μαθηματική σχέση που φαινόταν να υποδηλώνει αόριστα κάτι σχετικά με τη σκοπιμότητά τους. Η γριά Κεζάια, συλλογιζόταν, μπορεί να είχε πολύ σοβαρούς λόγους να ζει σ' ένα σπίτι που οι τοίχοι του σχημάτιζαν τόσο περίεργες γωνίες. Μήπως η ίδια δεν είχε ισχυριστεί ότι μέσα από τέτοιες κλίσεις και γωνίες μπορούσε να ξεφεύγει από τα όρια του χώρου που ξέρουμε; Το ενδιαφέρον του άρχισε έτσι ν' απομακρύνεται από τ' άγνωστα κενά πίσω από

τις λοξές επιφάνειες, γιατί τώρα φαινόταν οτι η απάντηση στο γιατί είχαν κατασκευαστεί έτσι βρισκόταν από τη δική του μεριά.

Η πρώτη κρίση του νευρικού πυρετού και τα όνειρα άρχισαν στις αρχές του Φλεβάρη. Προφανώς εδώ και κάμποσο καιρό οι περίεργες κλίσεις των επιπέδων στο δωμάτιο του Γκίλμαν είχαν αρχίσει να έχουν μια περίεργη, σχεδόν υπνωτική επίδραση πάνω του. Καθώς ο παγερός χειμώνας προχωρούσε, έπιανε τον εαυτό του να κοιτάζει ολοένα και πιο επίμονα προς τη γωνιά όπου το κατηφορικό ταβάνι συναντούσε το γερτό προς τα μέσα τοίχο.

Περίπου την ίδια περίοδο η αδυναμία του ν' αυτοσυγκεντρωθεί στις κανονικές του μελέτες άρχισε να τον προβληματίζει σοβαρά, κάνοντάς τον ν' ανησυχεί ιδιαίτερα για τις εξετάσεις του εξαμήνου. Αλλά και η υπερευαισθησία που παρουσίαζε η ακοή του δεν ήταν λιγότερο ανησυχητική. Η ζωή είχε γίνει μια μόνιμη και σχεδόν αβάσταχτη κακοφωνία. Τον βασάνιζε εκείνη η επίμονη, τρομακτική εντύπωση ότι άκουγε και *άλλους* ήχους — ίσως από περιοχές πέρα από τη ζωή — που μόλις και γίνονταν αισθητοί στα όρια της ακοής. Σε ό,τι αφορούσε στους πραγματικούς θορύβους, οι χειρότεροι ήταν εκείνοι που έκαναν οι αρουραίοι. Μερικές φορές τα ξυσίματά τους φαίνονταν να κρύβουν όχι μονάχα απειλή αλλά και πρόθεση. Όταν έφταναν από την πίσω μερικά του λοξού βορινού τοίχου ακούγονταν ανάμεικτα με κάτι σαν ξερό κροτάλισμα· και όταν έφταναν από το εδώ κι έναν αιώνα κλειστό πατάρι πάνω από το γερτό ταβάνι, ο Γκίλμαν πάντοτε κοκάλωνε έντρομος και με κομμένη την ανάσα. Στις περιπτώσεις αυτές ήταν σαν να περίμενε να ξεπεταχτεί κάτι φριχτό που απλώς καραδοκούσε την κα-

τάλληλη στιγμή για να κατέβει και να τον καταπιεί ο-λόκληρο.

Τα όνειρα που άρχισαν να τον βασανίζουν ξεπερνούσαν κάθε όριο λογικής, και ο Γκίλμαν διαισθανόταν ότι πρέπει να οφείλονταν στις μελέτες του τόσο στα μαθηματικά όσο και στις λαϊκές δοξασίες. Απασχολούσε υπερβολικά το μυαλό του με σκέψεις και συλλογισμούς για τους ακαθόριστους κόσμους που οι εξισώσεις του έδειχναν ότι έπρεπε να υπάρχουν πέρα από τις τρεις γνωστές διαστάσεις, καθώς και με την πιθανότητα η γριά Κεζάια Μέισον — καθοδηγημένη από κάποια ασύλληπτη επιρροή — να είχε στ' αλήθεια βρει την πύλη προς τους κόσμους αυτούς. Τα κιτρινισμένα δικαστικά πρακτικά με την κατάθεσή της, καθώς κι εκείνες των μαρτύρων κατηγορίας, περιείχαν απίστευτους υπαινιγμούς για πράγματα πέρα από την ανθρώπινη εμπειρία. Εξάλλου, οι περιγραφές του γοργόποδου μικρού τριχωτού πλάσματος, που ήταν ο δαίμονας υπηρέτης της, ήταν εντυπωσιακά ρεαλιστικές παρά τις εξωφρενικές λεπτομέρειές τους.

Το πλάσμα αυτό — στο μέγεθος ενός μεγάλου αρουραίου — οι ντόπιοι το είχαν βαφτίσει με το παράξενο όνομα «Μπράουν Τζένκιν». Θα 'λεγε κανείς ότι ο Μπράουν Τζένκιν ήταν προϊόν μιας εντυπωσιακά ομαδικής παραίσθησης, γιατί το 1692 τουλάχιστον έντεκα άτομα είχαν ορκιστεί πως τον είχαν δει. Υπήρχαν και πρόσφατες φήμες και, μάλιστα, με περίεργα και ανησυχητικά πανομοιότυπες περιγραφές. Οι μάρτυρες έλεγαν ότι είχε μακριές τρίχες και σιλουέτα αρουραίου, αλλά το γενειοφόρο μούτρο του με τα μυτερά δόντια ήταν διαβολικά ανθρώπινο, ενώ τα πόδια του έμοιαζα με μικροσκοπικά ανθρώπινα χέρια.

Κατά τα λεγόμενα, ο Μπράουν Τζένκιν μετέφερε μηνύματα ανάμεσα στη γριά Κεζάια και το διάβολο, και τρεφόταν από το αίμα της μάγισσας, βυζαίνοντάς το σαν βρυκόλακας. Η φωνή του έμοιαζε με αποκρουστικό τσίριγμα, και μπορούσε να μιλήσει σε όλες τις γλώσσες. Απ' όλα τα απίστευτα τέρατα που γέμιζαν τα όνειρα του Γκίλμαν, κανένα δεν του προκαλούσε μεγαλύτερο τρόμο και αναγούλα από αυτό το βλάσφημο και μικροσκοπικό έκτρωμα. Η εικόνα του πλανιόταν στα όνειρά του με χίλιες φορές πιο αποτρόπαιη μορφή απ' όσο το φανταζόταν ξύπνιος με βάση τα παλιά αρχεία και τις σύγχρονες φήμες.

Τα όνειρα του Γκίλμαν χαρακτηρίζονταν κυρίως από περιπλανήσεις σε απύθμενες αβύσσους, λουσμένες σ' ένα ανεξήγητο χρωματιστό λυκόφωτο κι όπου αντηχούσαν παράξενοι, ασυνάρτητοι ήχοι· αβύσσους που θα ήταν αδύνατο να περιγράψει τους νόμους της ύλης και της βαρύτητας που τους κυβερνούσαν. Ούτε περπατούσε, ούτε σκαρφάλωνε, ούτε πετούσε, ούτε κολομπούσε, ούτε σερνόταν εκεί· κι ωστόσο πάντοτε διέθετε κάποιο τρόπο κίνησης, εν μέρει εκούσιας και εν μέρει ακούσιας. Του ήταν αδύνατο να δει ποια ήταν η δική του μορφή, γιατί κάποια παράξενη ανωμαλία της προοπτικής τον εμπόδιζε να διακρίνει τα μέλη ή το κορμί του. Όμως ένιωθε ότι το σώμα και οι αισθήσεις του, κατά κάποιο ασύλληπτο τρόπο, μεταλλάσσονταν και μεταφέρονταν πλάγια σ' αυτό το χώρο — αν και συνέχιζαν να διατηρούν κάποια αλλόκοτη αντιστοιχία με τις φυσιολογικές του ιδιότητες και αναλογίες.

Οι άβυσσοι αυτές δεν ήταν καθόλου άδειες· απεναντίας, έβριθαν από μάζες απερίγραπτων σχημάτων. Είχαν πρωτόφαντες αποχρώσεις, και μερικές από τις μάζες φαίνονταν οργανικές ενώ άλλες ανόργανες. Ορισμένα από τ' αντικείμενα αυτά φαίνονταν να ξυπνούν αόριστες μνήμες στα βάθη του μυαλού

του, αλλά δεν μπορούσε να καταλήξει με τι έμοιαζαν ή τι του θύμιζαν τόσο εκνευριστικά. Στα μεταγενέστερα όνειρά του άρχισε να διακρίνει τις χωριστές κατηγορίες στις οποίες φαίνονταν να χωρίζονται τα οργανικά αντικείμενα, η καθεμιά των οποίων έδειχνε να τη χαρακτηρίζει εντελώς διαφορετική συμπεριφορά και διαφορετικά κίνητρα. Μια από τις κατηγορίες αυτές του φαινόταν να περιλαμβάνει αντικείμενα κάπως λιγότερο λογικά και ασυνάρτητα ως προς τις κινήσεις τους σε σύγκριση μ' εκείνα των άλλων κατηγοριών.

Όλα τ' αντικείμενά — οργανικά και ανόργανα το ίδιο — ήταν εντελώς ακατανόητα και αδύνατο να περιγραφούν. Μερικές φορές ο Γκίλμαν παρομοίαζε τ' ανόργανα αντικείμενα με πρίσματα, με λαβυρίνθους, με σωρούς από κύβους και επίπεδα ή με κυκλώπεια κτίρια. Τα οργανικά τα παρομοίαζε αντίστοιχα με τσαμπιά από φυσαλίδες, με χταπόδια, με σαρανταποδαρούσες, με ζωντανά ινδουιστικά είδωλα ή με περίπλοκα αραβουργήματα με φιδίσια κίνηση.

Το καθετί που έβλεπε γύρω του φάνταζε ανείπωτα απειλητικό και φρικαλέο· και κάθε φορά που μια από τις οργανικές οντότητες φαινόταν να δείχνει με τις κινήσεις της ότι τον είχε προσέξει, τον πλημμύριζε ένας τόσο απερίγραπτος κι αφόρητος τρόμος που κατά κανόνα πεταγόταν από τον ύπνο του.

Το πώς κινούνταν αυτές οι οργανικές οντότητες ήταν τόσο ασαφές όσο και η δική του κίνηση. Με τον καιρό άρχισε να παρατηρεί και ένα άλλο μυστήριο: την τάση μερικών από τις οντότητες να εμφανίζονται ξαφνικά στο κενό ή να εξαφανίζονται το ίδιο απότομα.

Το φοβερό, βροντερό πανδαιμόνιο του ήχου που πλημμύριζε τις αβύσσους ήταν εντελώς απερίγραπτο ως προς τον τόνο, τη χροιά ή το ρυθμό του. Ωστόσο, φαινόταν να συγχρονίζεται με κάτι αόριστες

οπτικές εναλλαγές που εκδηλώνονταν σε όλα τ' απροσδιόριστα οργανικά ή ανόργανα αντικείμενα. Τον Γκίλμαν τον κατείχε ένα συνεχής τρόμος ότι μπορεί ο ήχος να δυνάμωνε σε αβάσταχτη ένταση στη διάρκεια κάποιας από τις ανεξήγητες, αναπόφευκτες διακυμάνσεις του.

Αλλά δεν ήταν μέσα σ' αυτές τις δίνες του απόλυτα απόκοσμου χώρου που αντίκριζε τον Μπράουν Τζένκιν. Αυτή η αποκρουστική, μικρή φρικαλεότητα επιφυλασσόταν να εμφανίζεται σε ορισμένα πιο ελαφριά, και πιο ξεκάθαρα όνειρα που τον βασάνιζαν λίγο πριν βυθιστεί στο βαθύτερο ύπνο. Έβλεπε να 'ναι ξαπλωμένος στο σκοτάδι, πασχίζοντας να μείνει ξύπνιος, όταν μια αχνή ανταύγεια άρχιζε να τρεμοπαίζει ολόγυρα στο παμπάλιο δωμάτιο, πηγάζοντας σαν μια βιολετιά καταχνιά από το σημείο σύγκλισης των λοξών τοίχων που η εικόνα τους τόσο ύπουλα είχε ριζώσει στο μυαλό του. Ήταν τότε που το φρικτό πλάσμα ξεπεταγόνταν από την ποντικότρυπα της γωνιάς κι έτρεχε προς το μέρος του πάνω από τις σκεβρωμένες φαρδιές σανίδες του πατώματος, με μια κακόβουλη έκφραση προσμονής στο μικροσκοπικό, γενειοφόρο ανθρώπινο πρόσωπό του. Και είχε διαβολικά μακριούς και μυτερούς κυνόδοντες. Αλλά, ευτυχώς αυτό το όνειρο έσβηνε πάντοτε πριν το πλάσμα φτάσει αρκετά κοντά ώστε να τον αγγίξει με το μουσούδι του.

Ο Γκίλμαν προσπαθούσε καθημερινά να φράξει την ποντικότρυπα, αλλά οι πραγματικοί της ένοικοι ροκάνιζαν πάντοτε το εμπόδιο, ό,τι και αν ήταν αυτό. Σε μια περίπτωση έβαλε το σπιτονοικοκύρη να καρφώσει μια λαμαρίνα πάνω στην τρύπα, αλλά την άλλη νύχτα οι αρουραίοι ροκάνισαν μια νέα τρύπα πιο πέρα, και κατά την κατασκευή της είχαν σπρώξει ή τρα-

βήξει μέσα στο δωμάτιο ένα περίεργο κομματάκι από κόκαλο.

Ο Γκίλμαν δεν ανέφερε για τον πυρετό του στο γιατρό, γιατί ήξερε ότι δε θα μπορούσε να περάσει τις εξετάσεις αν τον έστελναν στο πανεπιστημιακό αναρρωτήριο σε περίοδο που η κάθε στιγμή ήταν πολύτιμη για μελέτη. Ακόμη κι έτσι, την πάτησε στο Διαφορικό Λογισμό και την Ανώτερη Γενική Ψυχολογία, αν και υπήρχε ακόμη κάποια ελπίδα ν' αναπληρώσει το χαμένο έδαφος πριν από το τέλος της σχολικής χρονιάς.

Το Μάρτη ένα καινούριο στοιχείο άρχισε να εκδηλώνεται στα ελαφρότερα, προκαταρκτικά όνειρά του: η εφιαλτική μορφή του Μπράουν Τζένκιν άρχισε να συνοδεύεται από μια ασαφή θολούρα μιας σκυφτής γριάς. Η θέα αυτής της νέας μορφής του προκαλούσε ανεξήγητη ταραχή, αλλά τελικά συμπέραινε ότι έμοιαζε μ' ένα γέρικο χούφταλο που είχε πράγματι συναντήσει δύο φορές κατά τις περιπλανήσεις του στο σκοτεινό λαβύρινθο των στενοσόκακων κοντά στις εγκαταλειμμένες προβλήτες. Στις περιπτώσεις εκείνες το μοχθηρό, σαρδόνιο, προφανώς αδικαιολόγητα επίμονο βλέμμα της γριάς τον είχε κάνει σχεδόν ν' ανατριχιάσει σύγκορμος — ιδίως την πρώτη φορά, όταν ένα πελώριος αρουραίος που έτρεξε φευγαλέα στο σκοτεινό άνοιγμα ενός κοντινού σκοτεινού στενού είχε κάνει τη σκέψη του να πετάξει ανεξήγητα στον Μπράουν Τζένκιν. Τώρα, συμπέρανε, ήταν απλώς αυτοί οι νευρωτικοί φόβοι που έβρισκαν διέξοδο στα χαώδη όνειρά του.

Το ότι το παλιό σπίτι τον επηρέαζε με δυσάρεστο τρόπο ήταν κάτι που δεν μπορούσε να το αρνηθεί, αλλά τ' απομεινάρια των παλιών νοσηρών ενδιαφερόντων του δεν τον άφηναν να φύγει από κει. Επέμενε ότι ο πυρετός μόνο έφτανε για να εξηγήσει τις νυχτε-

ρινές ονειροφαντασίες, και ότι όταν έπεφτε θα σταματούσαν και τα τερατώδη οράματα. Αλλά τα οράματα αυτά παρουσιάζαν ολοένα και ζωηρότερη σαφήνεια και πειστικότητα, και όταν ξυπνούσε διατηρούσε μια αόριστη εντύπωση ότι είχε δει πολύ περισσότερα απ' όσα θυμόταν. Ήταν δυσάρεστα σίγουρος ότι στα όνειρά που δε θυμόταν είχε μιλήσει και με τον Μπράουν Τζένκιν και με τη γριά, και ότι τον παρότρυναν να πάει κάπου μαζί τους και να συναντήσει μια πολύ ισχυρότερη οντότητα.

Προς τα τέλη του Μάρτη άρχισε να κερδίζει το χαμένο του έδαφος στα μαθηματικά, αν και τον προβλημάτιζαν όλο και πιο πολύ οι άλλες μελέτες του. Είχε αρχίσει ν' αναπτύσσει το τάλεντο να βρίσκει διαισθητικά τη λύση σε στρυφνές εξισώσεις της γεωμετρίας του Ρίμαν, και είχε εκπλήξει τον καθηγητή Άπαμ με την ευκολία που κατανοούσε θέματα των τεσσάρων διαστάσεων και άλλα προβλήματα που έκαναν να πελαγοδρομεί όλη η τάξη.

Ένα απόγευμα είχαν ανοίξει μια συζήτηση για την πιθανή ύπαρξη παράξενων καμπυλώσεων του χώρου, και για τα θεωρητικά σημεία προσέγγισης ή επαφής που γεφύρωναν τη Γη με άλλες περιοχές μακρινές όσο και τα πιο έσχατα άστρα ή τα ίδια τα διαγαλαξιακά χάη... ή και με σημεία τόσο ασύλληπτα απόμακρα όσο οι κοσμικές μονάδες που εικάζονταν ότι υπήρχαν πέρα ακόμη και από ολόκληρο το αϊνστάνιο χωροχρονικό συνεχές. Ο τρόπος που χειρίστηκε ο Γκίλμαν αυτό το θέμα προκάλεσε το γενικό θαυμασμό, αν και μερικές από τις υποθετικές του περιγραφές έγιναν αιτία να πυκνώσουν τα ήδη άφθονα κουτσομπολιά για την ψυχική του κατάσταση και την εκκεντρική του απομόνωση. Εκείνο που έκανε τους φοιτητές να κουνήσουν δύσπιστα το κεφάλι ήταν η σοβαρή θεωρία του ότι έ-

νας άνθρωπος — αν διέθετε τις μαθηματικές γνώσεις που ομολογουμένως ήταν ακόμη ανύπαρκτες — θα μπορούσε αν ήθελε να μεταβεί από τη Γη σε οποιοδήποτε άλλο ουράνιο σώμα όπου κι αν βρισκόταν αυτό μέσα στο κοσμικό πλαίσιο.

Κάτι τέτοιο, εξήγησε, θα μπορούσε να γίνει μονάχα με δύο βήματα: ένα για να βγει κανείς από το γνωστό μας χώρο των τριών διαστάσεων, και ένα για να επιστρέψει πάλι στον τρισδιάστατο χώρο, ίσως σε κάποιο ασύλληπτα μακρινό κόσμο τούτη τη φορά. Θα μπορούσε κανείς να φανταστεί αρκετές περιπτώσεις όπου αυτό θα μπορούσε να επιτευχτεί δίχως μοιραία αποτελέσματα. Όσον αφορά στο κατά πόσο θα επιζούσε μετά την έξοδο, αυτό θα εξαρτιόταν από το είδος του περιβάλλοντος του τρισδιάστατου χώρου που θα επέλεγε να βγει. Οι κάτοικοι μερικών πλανητών θα μπορούσαν να επιζήσουν σε ορισμένους άλλους πλανήτες, ακόμη και αν οι δεύτεροι ανήκαν σε διαφορετικούς γαλαξίες ή σε τρισδιάστατους χώρους άλλων χωροχρονικών συνεχών. Ασφαλώς — παρά την πιθανή τους δυνατότητα επαφής — θα υπήρχαν και αμέτρητοι αμοιβαίως αφιλόξενοι κόσμοι ή διαστημικές ζώνες.

Ήταν επίσης θεωρητικά δυνατό οι κάτοικοι κάποιου χώρου δεδομένων διαστάσεων να μπορούσαν να επιζήσουν και σε πολλούς άγνωστους και ασύλληπτους χώρους περισσότερων ή και άπειρων διαστάσεων — είτε αυτοί βρίσκονταν μέσα είτε έξω από δικό μας χωροχρονικό συνεχές — και βέβαια το αντίστροφο. Το όλο θέμα ήταν θεωρητικό, αν και ήταν αρκετά σίγουρο ότι η αλλοίωση που θα επέφερε σ' ένα πλάσμα το πέρασμά του από το ένα διαστασιακό επίπεδο στο αμέσως υψηλότερο δε θα κατέστρεφε τη βιολογική του ακεραιότητα με το νόημα που δίνουμε στη λέξη.

Ο Γκίλμαν δε στάθηκε ιδιαίτερα σαφής στο πού στήριξε τον τελευταίο ισχυρισμό, αλλά η αοριστία του αυτή αναπληρώθηκε με το παραπάνω με τη σαφήνεια που επέδειξε σε άλλα πολύπλοκα τεχνικά σημεία. Στον καθηγητή Άπμαν άρεσε ιδίως η επιχειρηματολογία με την οποία ο Γκίλμαν υποστήριξε τη σχέση των ανώτερων μαθηματικών με ορισμένες όψεις της μαγικής παράδοσης που μας είχε κληροδοτήσει μια ασύλληπτα μακρινή αρχαιότητα — ανθρώπινη ή προανθρώπινη — της οποίας οι γνώσεις για το σύμπαν υπερέβαιναν τις δικές μας.

Κατά την 1η του Απρίλη ο Γκίλμαν άρχισε ν' ανησυχεί σοβαρά για τον πυρετό του που δεν εννοούσε να πέσει. Εξάλλου τον προβλημάτιζαν τα όσα έλεγαν μερικοί συγκάτοικοί του για κάποιες υπνοβασίες του. Όπως φαίνεται, απουσίαζε συχνά από το κρεβάτι του, και ο άνθρωπος που έμενε ακριβώς από κάτω άκουγε τριξίματα στην οροφή. Ο ίδιος ανέφερε ότι τις νύχτες άκουγε και πατημασιές από πόδια με παπούτσια· αλλά ο Γκίλμαν ήταν σίγουρος ότι σ' αυτό τουλάχιστον πρέπει να έκανε λάθος, γιατί τα δικά του παπούτσια ήταν πάντα στη θέση τους το πρωί. Ήταν εύκολο να έχει κανείς ακουστικές παραισθήσεις σε κείνο το παλιό, καταθλιπτικό σπίτι. Μήπως και ο ίδιος ο Γκίλμαν δε νόμιζε πως άκουγε, ακόμη και στη διάρκεια της μέρας, άλλους θορύβους πέρα από κείνους των αρουραίων, στο χώρο πίσω από το γερτό τοίχο και πάνω από το λοξό ταβάνι; Τα παθολογικά ευαίσθητα αφτιά του άρχισαν ν' ακούνε αχνές πατημασιές στο από χρόνια σφαλιστό πατάρι, και μερικές φορές οι παραισθήσεις αυτές γίνονταν ενοχλητικά ρεαλιστικές.

Ωστόσο δεν αμφέβαλλε ότι είχε αρχίσει στ' αλη-

θεια να υπνοβατεί, γιατί δυο φορές τη νύχτα το δωμάτιό του είχε βρεθεί άδειο και με όλα τα ρούχα του στη θέση τους. Αυτό του το είχε διαβεβαιώσει ο Φρανκ Έλγουντ, ένας συμφοιτητής που η φτώχεια τον είχε αναγκάσει να νοικιάσει δωμάτιο σ' κείνο το τρισάθλιο και κακόφημο κτίριο. Ο Έλγουντ μελετούσε τις μικρές ώρες και είχε ανέβει να ζητήσει βοήθεια για μια στρυφνή διαφορική εξίσωση. Ήταν μάλλον αγένεια από μέρους του που άνοιξε την ξεκλείδωτη πόρτα όταν δεν πήρε απάντηση στο χτύπημά του, αλλά είχε μεγάλη ανάγκη από βοήθεια και σκέφτηκε ότι ο συμφοιτητής του δε θα πειραζόταν αν τον ξυπνούσε. Όταν όμως μπήκε, διαπίστωσε ότι ο Γκίλμαν απουσίαζε.

Σε δύο περιπτώσεις που ο Έλγουντ δοκίμασε να τον βρει, ο Γκίλμαν απουσίαζε, και όταν το έμαθε αναρωτήθηκε πού μπορεί να τριγύριζε έτσι ξυπόλητος και μονάχα με τις πιτζάμες. Έτσι αποφάσισε να ερευνήσει το θέμα και να διαπιστώσει αν αναφέρονταν και άλλες τέτοιες περιπτώσεις υπνοβασίας του. Σκέφτηκε, μάλιστα, να πασπαλίσει με αλεύρι το πάτωμα του διαδρόμου για να εξακριβώσει πού θα οδηγούσαν οι πατημασιές του. Η πόρτα προς το διάδρομο ήταν η μοναδική έξοδος, γιατί δεν υπήρχε ούτε το παραμικρό γείσο έξω από το στενό παράθυρο.

Καθώς ο Απρίλης προχωρούσε, η οξυμένη από τον πυρετό ακοή του Γκίλμαν άρχισε να ενοχλείται από τις κλαψιάρικες προσευχές ενός προληπτικού υφαντουργού, του Τζο Μαζούρεβιτς, που κρατούσε δωμάτιο στο ισόγειο. Ο Μαζούρεβιτς διηγόταν μακροσκελείς και φλύαρες ιστορίες για το φάντασμα της γριάς Κεζάια και για το μικρό τριχωτό δαιμονικό της με τα μυτερά δόντια. Έλεγε ότι μερικές φορές του εμφανίζονταν τόσο συχνά που μονάχα ο ασημένιος σταυρός

του — προσφορά του Πάτερ Ιβανίκι της εκκλησίας του Αγίου Στανίσλαου ακριβώς για το σκοπό αυτό — κατάφερε να τον γλιτώσει από τα νύχια τους. Τώρα το είχε ρίξει στις προσευχές επειδή ζύγωνε, λέει, το Σάμπαθ των Μαγισσών, η μεγάλη γιορτή της μαγείας, η νύχτα προς την Πρωτομαγιά, η Βαλπουργία Νύχτα.

Τη νύχτα αυτή που, όπως λένε, το πιο μαύρο κακό της κόλασης περιπλανιέται στη γη και όλοι οι σκλάβοι του Σατανά συγκεντρώνονται για να τελέσουν τις πιο ακατονόμαστες τελετουργίες και πράξεις.

Η περίοδος αυτή ήταν ανέκαθεν άσχημη για το Άρκαμ, αν και η καλή κοινωνία της λεωφόρου Μισκατόνι και των οδών Χάι και Σάλτοσνστολ έκανε δήθεν ότι δεν είχε ιδέα από αυτά. Γεγονός είναι ότι συνέβαιναν δυσάρεστα πράγματα και ότι μάλλον κανά δυο παιδιά θα εξαφανίζονταν εκείνο το βράδυ. Ο Τζο ήξερε από αυτά γιατί η γιαγιά του, λέει, στην παλιά πατρίδα, είχε ακούσει πολλές ιστορίες από τη δική της γιαγιά. Και ήταν φρόνιμο, λέει, να προσεύχεσαι και να μετράς τις χάντρες στο κομποσκοίνι σου κάτι τέτοιες μέρες. Τρεις μήνες τώρα η Κεζάια και ο Μπράουν Τζένκιν δεν είχαν ζυγώσει ούτε στο δωμάτιο του Τζο, ούτε στο δωμάτιο του Πωλ Τσοΐνσκι, ούτε σε κανένα άλλο και — κατά τη γνώμη του — δεν ήταν για καλό όταν εξαφανίζονταν έτσι. Σήμαινε ότι κάτι κακό μαγείρευαν οι δυο τους.

Στις δεκάξι του μήνα ο Γκίλμαν επισκέφθηκε τελικά το γιατρό, και ξαφνιάστηκε μαθαίνοντας ότι δεν είχε τόσο ψηλό πυρετό όσο φανταζόταν. Ο γιατρός του έκανε μερικές εύστοχες ερωτήσεις και μετά τον συμβούλεψε να δει ένα νευρολόγο. Όταν το αναλογίστηκε αργότερα, ο Γκίλμαν χάρηκε που δεν είχε επισκεφθεί τον ακόμη πιο αδιάκριτο πανεπιστημιακό γιατρό. Ο γερο-Γουόλντρον, που του έχει περιορίσει τις δρα-

στηριότητες στο παρελθόν, θα τον είχε υποχρεώσει να ξεκουραστεί για ένα διάστημα, κάτι αδύνατο τώρα που ήταν κοντά σε μεγάλες ανακαλύψεις με τις εξισώσεις του. Σίγουρα βρισκόταν κοντά στα σύνορα που χώριζαν το γνωστό σύμπαν από την τέταρτη διάσταση, και δεν πρέπει ν' απείχε πολύ από τον τελικό στόχο του.

Ενώ έκανε τις σκέψεις αυτές, απόρησε κι ο ίδιος με την παράξενη βεβαιότητα που τον διακατείχε. Ἄραγε όλη αυτή η επικίνδυνη αίσθηση επικείμενων εξελίξεων προερχόταν αποκλειστικά από τις σελίδες των εξισώσεων που συμπλήρωνε κάθε μέρα; Στο μεταξύ οι σιγανές, ύπουλες πατημασιές που φανταζόταν ότι άκουγε από το σφαλιστό πατάρι είχαν αρχίζει να τον τρομάζουν. Και τώρα ένιωθε ολοένα και πιο έντονα το συναίσθημα ότι κάποιος προσπαθούσε αδιάκοπα να τον πείσει να κάνει κάτι τρομερό που ο ίδιος δεν ήθελε να το κάνει.

Κι εκείνες οι υπνοβασίες του; Πού πήγαινε κάποιες νύχτες; Και τι σήμαινε εκείνη η αμυδρή υποψία ενός ήχου που φαινόταν κατά καιρούς να ξεχωρίζει μέσα στους γνώριμους θορύβους, ακόμη και στη διάρκεια της μέρας σε στιγμές που ήταν εντελώς ξύπνιος; Είχε ένα ρυθμό που δε θύμιζε τίποτα από τούτη τη γη, εκτός ίσως ένα δυο ακατονόμαστες μαγικές ψαλμωδίες, και έρχονταν στιγμές που φοβόταν ότι αντιστοιχούσε σε ορισμένα από κείνα τα ακαθόριστα ουρλιαχτά και μουγκρητά που γέμιζαν τις εντελώς απόκοσμες αβύσσους του ονείρου.

Ἠδη τα όνειρά του είχαν αρχίσει να γίνονται αποτρόπαια εφιαλτικά. Στην ελαφρότερη προκαταρκτική φάση τους η μορφή της διαβολικής γριάς είχε μια διαβολική σαφήνεια, και ο Γκίλμαν συνειδητοποιούσε τώ-

ρα ότι ήταν αυτή που τον είχε τραβήξει τότε στα στενοσόκακα. Η καμπουρωτή ράχη, η μακριά μύτη και το σουφρωμένο σαγόνι ήταν πολύ χαρακτηριστικά, και τα ακαθόριστα κεφετιά ρούχα της ήταν ακριβώς όπως τα θυμόταν. Το πρόσωπό της είχε μια έκφραση αποτρόπαιης μοχθηρίας και θριάμβου, και όταν ξυπνούσε ο Γκίλμαν θυμόταν ακόμη μια βραχνή φωνή που τον παρότρυνε και τον απειλούσε.

Του έλεγε ότι έπρεπε να συναντήσει το Μαύρο Ἄνθρωπο και να πάνε όλοι μαζί στο θρόνο του Αζαθόθ στο κέντρο του έσχατου χάους. Αυτό τον παρότρυνε να κάνει. Ἐπρεπε να υπογράψει το βιβλίο του Αζαθόθ με το αίμα του και να δεχτεί ένα καινούριο μυητικό όνομα τώρα που οι ανεξάρτητες έρευνές του τον είχαν οδηγήσει τόσο βαθιά. Ἐνα πράγμα τον συγκρατούσε από το να πάει μαζί με δαύτη, τον Μπράουν Τζένκιν και κείνον τον άλλο στο θρόνο του Χάους, όπου γύρω του έσκουζαν διαπεραστικά και ασυνάρτητα οι αυλοί και τα φλάουτα: το γεγονός ότι είχε διαβάσει το όνομα «Αζαθόθ» στο *Νεκρονομικόν* και ήξερε ότι αναφερόταν σε κάποιο αρχέγονο κακό, πολύ φρικαλέο για να περιγραφεί με λόγια.

Η γριά πάντοτε εμφανιζόταν ξαφνικά στο κενό κοντά στη γωνία όπου το κατωφερικό ταβάνι συναντιόταν με τον γερτό τοίχο. Φαινόταν να υλοποιείται σ' ένα σημείο πλησιέστερα στο ταβάνι παρά στο πάτωμα, και κάθε νύχτα εμφανιζόταν λίγο πιο κοντά και λίγο πιο καθαρά πριν αλλάξει το όνειρο. Αλλά και ο Μπράουν Τζένκιν φαινόταν ολοένα και πιο κοντά την καθε φορά προς το τέλος του ονείρου, και τ' ασπροκίτρινα δόντια του γυάλιζαν ανατριχιαστικά σ' εκείνη την απόκοσμη, βιολετιά ανταύγεια. Το στριγκό, αποκρουστικό τσίριγμά του αντηχούσε κάθε φορά και πιο ξεκάθαρα στο κεφάλι του Γκίλμαν, και το πρωί θυμόταν να τον είχε

ακούσει να προφέρει τις λέξεις «Αζαθόθ» και «Νυαρλαθοτέπ».

Στα πιο βαθιά όνειρα το καθετί είχε γίνει επίσης πιο ευδιάκριτο, και ο Γκίλμαν αισθανόταν ότι οι μισοσκότεινες άβυσσοι ολόγυρά του ήταν ο χώρος της τέταρτης διάστασης. Εκείνες οι οργανικές οντότητες, που τις κινήσεις τους φαινόταν να χαρακτηρίζει κάποια συνέπεια και λογική, ήταν μάλλον προβολές των πλασμάτων του πλανήτη μας, ζώων και ανθρώπων, όπως φαίνονταν στην τέταρτη διάσταση. Όμως, ούτε το τολμούσε να φανταστεί τι μπορεί να ήταν τ' άλλα αντικείμενα στο δικό τους διαστασιακό κόσμο ή κόσμους.

Δύο από τ' αντικείμενα με τις πιο λογικές κινήσεις φάνηκαν να τον έχουν βάλει στόχο. Το ένα ήταν ένας αρκετά μεγάλος σωρός από ιριδίζουσες, μακρόστενες φυσαλίδες· το άλλο, ένα πολύ μικρότερο πολύεδρο με πρωτόφαντα χρώματα και γοργά μεταβαλλόμενες επίπεδες γωνίες. Ακολουθούσαν ξοπίσω του ή αιωρούνταν μπροστά του καθώς πλανιόταν ανάμεσα στα τιτάνια πρίσματα, τους λαβυρίνθους, τους όργκους από κύβους και επίπεδα και τα ψευτο-κτίρια. Και στο μεταξύ τ' ακαθόριστα ουρλιαχτά και μουγκρητά φαίνονταν να δυναμώνουν ολοένα, σαν να πλησιάζαν σε κάποιο τερατώδες αποκορύφωμα εντελώς αβάσταχης έντασης.

Τη νύχτα της 19ης προς την 20ή του Απρίλη σημειώθηκε κάποια καινούρια εξέλιξη. Ο Γκίλμαν περιπλανιόταν μισο-ακούσια στο λυκόφωτο των αβύσσων, με τη μάζα των φυσαλίδων και το μικρό πολύεδρο να πετούν μπροστά του, όταν πρόσεξε τις περίεργα κανονικές γωνίες που σχημάτιζαν οι επιφάνειες κάποιου κοντινού γιγάντιου σωρού πρισμάτων. Μια στιγμή αργότερα βρήκε τον εαυτό του έξω από την άβυσσο να

στέκεται τρέμοντας σε μια βραχώδη πλαγιά λουσμένος από ένα έντονο, διάχυτο πράσινο φως. Ήταν ξυπόλητος και με τις πιτζάμες του, και όταν προσπάθησε να περπατήσει ανακάλυψε ότι μόλις και μπορούσε να σηκώσει τα πόδια του από τη φοβερή βαρύτητα. Ολόγυρα στροβιλίζονταν καταχνιές που έκρυβαν το καθετί από τα μάτια του εκτός από το γύρω κατωφερικό έδαφος. Η σκεψη ότι μπορεί ν' άκουγε κάποιον ήχο πίσω από κείνες τις ομίχλες τον γέμισε πανικό.

Τότε είδε δυο μορφές να σέρνονται με κόπο προς το μέρος του — τη γριά και το μικρό τριχωτό πλάσμα. Το γέρικο χούφταλο σηκώθηκε μετά βίας στα γόνατα και κατάφερε να σταυρώσει τα χέρια του μ' έναν περίεργο τρόπο, ενώ ο Μπράουν Τζένκιν έδειξε προς μια κατεύθυνση με το αποτρόπαιο ανθρωπόμορφο χέρι του που το σήκωσε με φανερή δυσκολία. Ο Γκίλμαν σύρθηκε μπροστά, με το κορμί στην κλίση και την κατεύθυνση που του έδειχναν τα μπράτσα της γριάς και το χέρι του μικρού τέρατος και, πριν κάνει τρία βήματα, βρέθηκε πάλι στο λυκόφωτο των αβύσσων. Γεωμετρικές μορφές στροβιλίζονταν ολόγυρά του, και ένιωσε να γκρεμίζεται δίχως σταματημό σε ιλιγγιώδη βάθη. Τελικά ξύπνησε στο κρεβάτι του, στην παράξενα χτισμένη σοφίτα του εφιαλτικού, παλιού σπιτιού.

Ένιωθε ανίκανος να κάνει το παραμικρό όταν ξύπνησε εκείνο το πρωί, και απουσίασε απ' όλα τα μαθήματα. Κάποια άγνωστη έλξη τραβούσε επίμονα τα μάτια του προς μια φαινομενικά τυχαία κατεύθυνση. Το βλέμμα του καρφώθηκε έτσι σε ένα άδειο σημείο του πατώματος. Καθώς προχωρούσε η μέρα, το σημείο που τραβούσε μαγνητικά το βλέμμα του άλλαζε βαθμιαία θέση, αλλά ώς το μεσημέρι είχε καταφέρει να ελέγξει την τάση του να κοιτάζει στο τίποτα.

Γύρω στις δύο βγήκε για φαγητό και καθώς διέσχι-

ζε τα στενοσόκακα της πόλης συνειδητοποίησε ότι κάτι τον έκανε να στρέφεται μόνιμα προς τα νοτιοανατολικά. Χρειάστηκε να καταβάλει προσπάθεια για να σταματήσει σε μια καφετέρια της οδού Τσερτς. Αλλά ακόμη και μετά το φαγητό του ένιωσε οτι η άγνωστη έλξη συνεχιζόταν, περισσότερο έντονη τώρα.

Όπως έδειχναν τα πράγματα, μάλλον θα έπρεπε να δει εκείνο το νευρολόγο, τελικά. Ίσως το πρόβλημά του είχε κάποια σχέση με τις υπνοβασίες του· στο μεταξύ, καλά θα έκανε να προσπαθήσει ν' αντιμετωπίσει μόνος του αυτή τη νοσηρή κατάσταση. Δίχως αμφιβολία μπορούσε ακόμη να βαδίσει σε αντίθετη κατεύθυνση από εκείνη της έλξης. Έτσι, σφίγγοντας αποφασιστικά τα δόντια, στράφηκε επίτηδες προς το βορρά ακολουθώντας την οδό Γκάρρισον. Ώσπου να φτάσει στη γέφυρα του Μισκατόνικ ήταν λουσμένος στον κρύο ιδρώτα από την προσπάθεια. Τα χέρια του σφίχτηκαν στο σιδερένιο κιγκλίδωμα και το βλέμμα του αγνάντεψε πέρα προς την κακόφημη νησίδα. Οι κανονικές σειρές από τους αρχαίους μονόλιθους στοχάζονταν σκυθρωπά στο φως του απομεσήμερου.

Και τότε ένα νευρικό ρίγος διαπέρασε το κορμί του. Γιατί υπήρχε μια σαφής ανθρώπινη μορφή σ' εκείνη την ερημική νησίδα. Σίγουρα δεν ήταν άλλη από εκείνη την παράξενη γριά, που το καταχθόνο παρουσιαστικό της είχε τόσο δυσάρεστα επηρεάσει τα όνειρά του. Το ψηλό γρασίδι κοντά της ανασάλευε σαν κάποιο άλλο πλάσμα να κινιόταν πλάι της στο έδαφος. Όταν η γριά άρχισε να γυρίζει προς το μέρος του ο Γκίλμαν το έβαλε πανικόβλητος στα πόδια, αφήνοντας τη γέφυρα και ζητώντας καταφύγιο στα λαβυρινθώδη παρόχθια σοκάκια. Αν και η νησίδα ήταν μακρινή, ένιωσε ότι ένα τερατώδες κι ακαταμάχητο κακό μπορούσε να φτάσει ώς αυτόν από το σαρδόνιο βλέμμα εκείνης της σκυφτής, ντυμένης στα καφετιά γριάς.

Η νοτιοανατολική έλξη συνεχιζόταν ακόμη έντονη, και μονάχα ύστερα από τρομερή προσπάθεια ο Γκίλμαν κατάφερε να συρθεί ώς το παλιό σπίτι και ν' ανέβει τις ετοιμόρροπες σκάλες. Ύστερα κάθισε για ώρες στο δωμάτιό του, σιωπηλός και μουδιασμένος, με τα μάτια του να στρέφονται λίγο λίγο προς τα δυτικά. Γύρω στις έξι τα υπερευαίσθητα αφτιά του έπιασαν τις κλαψιάρικες προσευχές του Τζο Μαζούρεβιτς δύο ορόφους παρακάτω. Τελικά, απελπισμένος, άρπαξε το καπέλο του και βγήκε από το δωμάτιο στους χρυσαφένιους από το ηλιοβασίλεμα δρόμους, αφήνοντας την έλξη, που τώρα ερχόταν από το νότο, να τον τραβήξει όπου ήθελε.

Μια ώρα αργότερα το σκοτάδι τον βρήκε στο Ρυάκι του Δήμιου, με τα σπινθηροβόλα ανοιξιάτικα άστρα να λάμπουν μπροστά του. Η τάση να περπατήσει άλλαζε βαθμιαία σε μια διάθεση να πηδήσει μυστικιστικά προς το διάστημα, και ξαφνικά συνειδητοποίησε πού βρισκόταν η πηγή της έλξης.

Ήταν στον ουρανό. Ένα συγκεκριμένο σημείο ανάμεσα στ' άστρα τον τραβούσε και τον καλούσε. Κατά τα φαινόμενα ήταν κάπου ανάμεσα στην Ύδρα και την Αργώ, και καταλάβαινε ότι προς τα κει στρεφόταν σαν βελόνα μαγνήτη από την πρώτη στιγμή που είχε ξυπνήσει την αυγή. Το πρωί το σημείο αυτό βρισκόταν κάτω από τα πόδια του, ενώ τώρα ήταν περίπου νότια αλλά έγερνε κιόλας προς τα δυτικά. Τι σήμαινε πάλι τούτο το νέο φαινόμενο; Μήπως είχε αρχίσει να χάνει τα λογικά του; Και πόσο θα κρατούσε αυτό; Συγκεντρώνοντας πάλι όλη του την αποφασιστικότητα, έκανε μεταβολή και γύρισε με συρτό, απρόθυμο βήμα στο φοβερό παλιό σπίτι.

Ο Μαζούρεβιτς τον περίμενε στην πόρτα. Φαινό-

ταν ανυπόμονος, και ταυτόχρονα απρόθυμος, να του ψιθυρίσει πάλι κάποιο καινούρια δεισιδαιμονία. Τούτη τη φορά ήταν για το «μαγικό φως». Ο Τζο είχε βγει να γλεντήσει το προηγούμενο βράδυ — ήταν η Μέρα των Πατριωτών στη Μασαχουσέτη — και είχε γυρίσει σπίτι μετά τα μεσάνυχτα. Φτάνοντας μπροστά στο κτίριο είχε σηκώσει το βλέμμα του. Η πρώτη του εντύπωση ήταν ότι το δωμάτιο του Γκίλμαν ήταν σκοτεινό, αλλά μετά είχε προσέξει ένα αχνό βιολετί φως να φέγγει από μέσα. Ήθελε τώρα να προειδοποιήσει το συγκάτοικό του, γιατί όλοι στο Άρκαμ ήξεραν ότι ήταν το «μαγικό φως» της Κεζάια που έλαμπε μονάχα γύρω από τον Μπράουν Τζένκιν και το φάντασμα της ίδιας της μάγισσας.

Ο Μαζούρεβιτς πρόσθεσε ότι δεν του είχε ξανακάνει λόγο γι' αυτό, αλλά τώρα έκρινε ότι όφειλε να του το πει γιατί σήμαινε ότι η Κεζάια και το μακρυδόντικο δαιμονικό της είχε βάλει για στόχο τους το νεαρο φοιτητή. Κάμποσες φορές ελόγου του, ο Πωλ Τσοΐνσκι και ο σπιτονοικοκύρης τους, ο Ντομπρόφσκι, είχαν την εντύπωση πως είχαν δει αυτό το φως να διακρίνεται πίσω από τις χαραματιές του παταριού πάνω από το δωμάτιο του Γκίλμαν, αλλά είχαν συμφωνήσει από κοινού να μην κάνουν λόγο γι' αυτό. Ωστόσο του λόγου του ήταν της γνώμης ότι καλά θα έκανε ο νεαρός να πιάσει κάποιο άλλο δωμάτιο και να φροντίσει να προμηθευτεί έναν εσταυρωμένο από κάποιον καλό παπά σαν τον Πάτερ Ιβανίκι...

Ενώ ο Μαζούρεβιτς συνέχιζε τη φλυαρία του, ο Γκίλμαν ένιωσε έναν ακατονόμαστο πανικό να του σφίγγει την καρδιά. Ήξερε οτι ο Τζο πρέπει να είχε γυρίσει μισοπεθαμένος το προηγούμενο βράδυ, αλλά το γεγονός ότι είχε κάνει λόγο για βιολετί φως στο παράθυρο της σοφίτας τον είχε γεμίσει τρόμο. Ακριβώς ένα τέτοιο φως έλαμπε πάντοτε γύρω από τη γριά και το μικρό τριχωτό πλάσμα σ' εκείνα τα πιο φωτεινά, καθαρότερα όνειρα που προηγούνταν της βουτιάς του στις άγνωστες αβύσσους. Η σκέψη ότι τώρα και ένα δεύτερο, ξύπνιο άτομο μπορούσε να δει εκείνη την ονειρική ανταύγεια του φαινόταν κάτι εντελώς παράλογο κι εξωφρενικό. Αλλά, πάλι, από πού αλλού θα μπορούσε να έχει πάρει ο Τζο μια τέτοια παράξενη ιδέα; Μήπως αυτό ο ίδιος όχι μονάχα υπνοβατούσε τις νύχτες αλλα παραμιλούσε κιόλας; Όχι, ο Τζο είχε πει ότι δε συνέβαινε κάτι τέτοιο. Πάντως, καλά θα έκανε να το εξακριβώσει κι αυτό. Ίσως ο Φρανκ Έλγουντ θα μπορούσε να τον φωτίσει σχετικά, αν και ο Γκίλμαν απεχθανόταν την ιδέα να τον ρωτήσει.

Πυρετός — απίστευτα όνειρα — υπνοβασίες — ψευδαισθήσεις ήχων — μια έλξη προς κάποιο σημείο του ουρανού — και τώρα η υποψία ότι μπορεί να παραμιλούσε εξωφρενικά πράγματα στον ύπνο του! Έπρεπε να σταματήσει την πολλή μελέτη, να δει σύντομα ένα νευρολόγο και να προσπαθήσει να συγκρατήσει λίγο τον εαυτό του. Όταν έφτασε στο δεύτερο όροφο κοντοστάθηκε για μια στιγμή στην πόρτα του Έλγουντ, αλλά είδε ότι ο νεαρός απουσίαζε. Απρόθυμα συνέχισε ν' ανεβαίνει τις σκάλες ώς τη σοφίτα του, μπήκε και κάθισε εκεί δίχως ν' ανάψει φως. Το βλέμμα του στρεφόταν ακόμη προς τα νότια, αλλά ταυτόχρονα έπιασε τον εαυτό του ν' αφουγκράζεται έντονα για κάποιον ήχο από το σφαλιστό πατάρι από πάνω. Σχεδόν φανταζόταν ότι διέκρινε εκείνο το αποτρόπαιο βιολετί φως να τρυπώνει από κάποια απειροελάχιστη χαραματιά της χαμηλής, λοξής οροφής.

Εκείνη τη νύχτα, ενώ ο Γκίλμαν κοιμόταν, το βιολετί φως τον έλουσε πάλι με ακόμη πιο έντονη λάμψη, και η γριά με το μικρό τριχωτό πλάσμα πλησίασαν πε-

ρισσότερο από κάθε φορά, προκαλώντας τον με αν-τριχιαστικά τσιρίγματα και διαβολικές χειρονομίες.

Χάρηκε όταν βυθίστηκε σ' εκείνες τις θορυβώδεις α-βύσσους του λυκόφωτος, αν και η μάζα από φυσαλί-δες και το μικρό, καλειδοσκοπικό πολύεδρο συνέχι-ζαν να τον ακολουθούν με απειλητική κι εκνευριστική επιμονή.

Ύστερα ένιωσε εκείνη τη μετατόπιση, σαν να βου-τούσε ανάμεσα σε απέραντα συγκλίνοντα επίπεδα από κάποιο λείο, γλιστερό υλικό που ξανοίγονταν από πάνω και από κάτω του — μια βουτιά που τέλειωσε σε μια φρενιτιώδη λάμψη κι ένα χείμαρρο από άγνω-στο, απόκοσμο φως στο οποίο συνυπήρχαν τρελά και αξεδιάλυτα το κίτρινο, το άλικο και το λουλακί.

Βρέθηκε μισοπεσμένος σε ένα ψηλό πλάτωμα πε-ριστοιχισμένο από ένα κιγκλίδωμα με φανταστικά σχήματα. Ολόγυρα απλωνόταν μια απέραντη ζούγ-κλα από απίστευτους, εξωτικούς οβελίσκους, απίθα-να ισορροπημένα επίπεδα, θόλους, μιναρέδες, ορι-ζόντιους δίσκους στη μύτη πυραμίδων και αναρίθμη-τες άλλες ακόμη πιο εξωφρενικές μορφές και σχήματα. Μερικά από τ' αντικείμενα ήταν από πέτρα και μερικά από μέταλλο· τα τελευταία αστραποβολού-σαν μαγευτικά στη χαώδη, σχεδόν αβάσταχτα εκτυ-φλωτική λάμψη του πολυχρωματικού ουρανού.

Κοιτάζοντας ψηλά, ο Γκίλμαν είδε τρεις τιτάνιους φλογερούς ήλιους, καθένα σε διαφορετική απόχρω-ση και σε διαφορετικό ύψος από την ασύλληπτα μα-κρινή καμπύλη των χαμηλών βουνοκορφών του ορί-ζοντα. Πίσω του αλλεπάλληλα παρόμοια πλατώματα με αυτό που βρισκόταν υψώνονταν κλιμακωτά ώς εκεί που έφτανε το μάτι του. Η πόλη χαμηλά απλωνόταν απέραντη ώς τον ορίζοντα, και ο Γκίλμαν ευχήθηκε να μην άκουγε κανέναν ήχο να βγαίνει από μέσα της.

Μπόρεσε να σταθεί εύκολα στα πόδια του τούτη τη φορά. Το δάπεδο όπου στεκόταν ήταν στρωμένο με πλακάκια από μια άγνωστη, λεία πέτρα που έκανε νε-ρά. Τα πλακάκια ήταν κομμένα σε αλλόκοτα γωνιώδη σχήματα, αλλά δεν του φάνηκαν ασύμμετρα· αντίθε-τα, φαίνονταν μάλλον ν' ακολουθούν τους κανόνες μιας εξωγήινης συμμετρίας που ο ίδιος αδυνατούσε να συλλάβει.

Το κιγκλίδωμα έφτανε ώς το ύψος του στήθους του, με ντελικάτες και φανταστικές σφυρήλατες φόρ-μες. Κατά μήκος της κουπαστής προεξείχαν σε κανο-νικά, κοντινά διαστήματα κάτι μικρά αντικείμενα με παράδοξο σχήμα και εξαιρετικά περίτεχνης δου-λειάς. Αυτά, όπως και ολόκληρο το κιγκλίδωμα, φαί-νονταν να είναι φτιαγμένα από κάποιο λαμπερό μέ-ταλλο. Σ' εκείνο το εκτυφλωτικό χρωματικό συνονθύ-λευμα ήταν αδύνατο να διακρίνει το χρώμα τους, ούτε και μπορούσε να μαντέψει τι σκοπό εξυπηρετούσαν.

Είχαν πτυχωτό βαρελοειδή κορμό με λεπτά οριζόν-τια μπράτσα που εκτείνονταν ακτινωτά από ένα κεν-τρικό δακτύλιο, ενώ σφαιρικά εξογκώματα εξείχαν κάθετα από την κορφή και τη βάση του κορμού. Από το καθένα από τα σφαιρικά εξογκώματα ξεκινούσαν πέντε μακρόστενα, πλακουτσά μπράτσα με τριγωνική απόληξη. Τα μπράτσα αυτά εκτείνονταν ολόγυρα σαν πόδια αστερία — σχεδόν οριζόντια — αλλά καμπύλω-ναν λίγο καθώς απομακρύνονταν από το βαρελοειδή κεντρικό κορμό. Η βάση του κάτω εξογκώματος ήταν στερεωμένη στην κουπαστή του κιγκλιδώματος με ένα τόσο λεπτό σημείο επαφής ώστε μερικά από τα αντικείμενα είχαν σπάσει και έλειπαν εντελώς. Το συ-νολικό ύψος τους ήταν γυρω στους δώδεκα πόντους, ενώ τ' αγκαθωτά μπράτσα τους είχαν μια μέγιστη διά-μετρο γύρω στους έξι μ' εφτά πόντους.

Όταν ο Γκίλμαν στάθηκε στα πόδια του ένιωσε τα πλακάκια καυτά κατω από τα γυμνά του πέλματα. Ήταν εντελώς μόνος εκεί, και η πρώτη του κίνηση ήταν να πλησιάσει στο κιγκλίδωμα και να κοιτάξει με ίλιγγο στην απέραντη, κυκλώπεια πόλη που απλωνόταν τουλάχιστον πεντακόσια μέτρα πιο χαμηλά.

Καθώς αφουγκραζόταν ανήσυχος του φάνηκε ότι άκουσε ένα ρυθμικό απόηχο από μακρινούς ήχους αυλών, που κάλυπταν μια μεγάλη τονική κλίμακα, να φτάνει από τους στενούς δρόμους χαμηλά. Θα ήθελε να μπορούσε να δει τους κατοίκους αυτού του τόπου. Ύστερα από λίγο το θέαμα του έφερε ανυπόφορο ίλιγγο, και θα σωριαζόταν στα πλακάκια αν δεν προλάβαινε ν' αρπαχτεί από το γυαλιστερό κιγκλίδωμα. Άθελά του το δεξί του χέρι σφίχτηκε γύρω από ένα από προεξέχοντα αντικείμενα της κουπαστής κι αυτό φάνηκε να τον βοηθά να ξαναβρεί κάπως την ισορροπία του. Όμως το βάρος του αποδείχτηκε υπερβολικό για το εξωτικό λεπτοτέχνημα, και το αγκαθωτό διακοσμητικό έσπασε στη βάση του. Μισοζαλισμένος ακόμη, συνέχισε να το σφίγγει, ενώ το άλλο χέρι του αρπαζόταν από κάποιο άδειο σημείο της λείας κουπαστής.

Μια στιγμή αργότερα τα υπερευαίσθητα αφτιά του έπιασαν ένα θόρυβο πίσω του και γύρισε το κεφάλι να κοιτάξει πέρα στο επίπεδο πλάτωμα. Με αθόρυβα βηματα, αν και δεν φαινόταν να είναι σκόπιμα μουλωχτά, είδε να τον πλησιάζουν πέντε μορφές. Οι δύο ήταν η διαβολική εκείνη γριά και το δοντιάρικο, μικρό τριχωτό πλάσμα. Όμως, στη θέα των άλλων τριών ο Γκίλμαν δεν άντεξε κι έχασε τις αισθήσεις του! Γιατί ήταν ζωντανές οντότητες ύψους δυόμισι μέτρων, πανομοιότυπες με τα αγκαθωτά διακοσμητικά του κιγκλιδώματος, που κινούνταν σαν αράχνες με τα κάτω αστεροειδή άκρα τους.

Ο Γκίλμαν ξύπνησε στο κρεβάτι του λουσμένος από κρύο ιδρώτα, και νιώθοντας ένα τσούξιμο σαν από κάψιμο στο πρόσωπο, τα χέρια και τα πόδια. Πηδώντας από το κρεβάτι του, πλύθηκε και ντύθηκε και με πυρετική βιασύνη, σαν να ήταν θέμα ζωής ή θανάτου το να βγει από το σπίτι το ταχύτερο δυνατό. Δεν ήξερε πού ήθελε να πάει, αλλά διαισθανόταν ότι για μια ακόμη φορά θα έπρεπε να απουσιάσει από τα μαθήματά του. Εκείνη η περίεργη έλξη προς κάποιο σημείο ανάμεσα στους αστερισμούς της Ύδρας και της Αργούς δεν υπήρχε πια, αλλά μια άλλη, ακόμη πιο ισχυρή, είχε πάρει τη θέση της. Τώρα ένιωθε ότι έπρεπε να πάει βόρεια — ανείπωτα βόρεια. Τον τρόμαζε η ιδέα να διασχίσει τη γέφυρα που είχε θέα προς εκείνη την ερημική νησίδα του Πήμποντυ. Περπατούσε παραπατώντας και σκοντάφτοντας, γιατί τα μάτια του ήταν καρφωμένα σ' ένα εξαιρετικά ψηλό σημείο του γαλανού άδειου ουρανού.

Ύστερα από καμιά ώρα κατάφερε να ελέγξει τον εαυτό του και τότε είδε ότι βρισκόταν αρκετά μακριά από την πόλη. Ολόγυρά του εκτεινόταν η αφιλόξενη ερημιά των αρμυρών βάλτων, ενώ ο στενός δρόμος μπροστά του οδηγούσε στο Ίνσμουθ — εκείνη την παμπάλαιη, μισοεγκαταλειμμένη πόλη που οι κάτοικοι του Άρκαμ ήταν τόσο απρόθυμοι να ζυγώσουν.

Αν και η από βορρά έλξη δεν είχε λιγοστέψει, ο Γκίλμαν της αντιστάθηκε όπως είχε αντισταθεί και στην προηγούμενη, και τελικά διαπίστωσε ότι σχεδόν μπορούσε να ισορροπήσει τη μία ενάντια της άλλης. Γυρίζοντας αργά στην πόλη, και αφού έκανε μια στάση για καφέ, τράβηξε για τη δημοτική βιβλιοθήκη όπου κάθισε να περάσει άσκοπα την ώρα του ξεφυλλίζοντας ελαφρά περιοδικά. Κάποια στιγμή πέρασαν από κει μερικοί φίλοι του, που σχολίασαν το πόσο πα-

ράξενα ηλιοκαμένος ήταν, αλλά δεν τους έκανε λόγο για τον περίπατό του. Στις τρεις έφαγε κάτι σ' ένα εστιατόριο, προσέχοντας ταυτόχρονα ότι η έλξη είχε είτε εξασθενίσει, είτε διχαστεί. Ύστερα απ' αυτό σκότωσε κάμποσες ώρες σ' ένα συνοικιακό σινεμά, βλέποντας ξανά και ξανά το ίδιο ανούσιο έργο δίχως να προσέχει καν την υπόθεσή του.

Γύρω στις εννιά πήρε αργά το δρόμο της επιστροφής και έφτασε στο παλιό κτίριο όπου έμενε. Ο Τζο Μαζούρεβιτς μουρμούριζε όπως πάντα κάτι ακαθόριστες προσευχές, και ο Γκίλμαν βιάστηκε ν' ανέβει στη σοφίτα του, δίχως να σταθεί για να δει αν ο Έλγουντ ήταν στο δωμάτιό του. Όταν μπαίνοντας άναψε το αδύναμο ηλεκτρικό φως, μόνο που δεν έπαθε σοκ. Είχε δει αμέσως ότι υπήρχε κάτι στο τραπέζι του, κάτι που δεν είχε καμία δουλειά εκεί. Μια δεύτερη ματιά τον έπεισε ότι τα μάτια του δεν έκαναν πουλάκια.

Πεσμένο στο πλάι, γιατί δεν είχε αρκετή βάση να σταθεί, ήταν το εξωτικό αγκαθωτό ομοίωμα που στο τερατώδες όνειρό του είχε σπάσει από εκείνο το φανταστικο κιγκλίδωμα.

Δεν έλειπε καμία από τις λεπτομέρειές του. Ο πτυχωτος, βαρελίσιος κορμός, τα λεπτά ακτινοειδή μπράτσα, τα εξογκώματα στις δύο άκρες και τα πλακουτσά, κάπως γερτά αστεροειδή μέλη που εξείχαν από τα εξογκώματα — όλα ήταν όπως ακριβώς τα θυμόταν. Στο φως της ηλεκτρικής λάμπας το χρώμα του φαινόταν να είνει ένα γκρι με ιριδισμούς και με πράσινα νερά. Ο Γκίλμαν μπόρεσε να προσέξει, παρά τη φρίκη που τον κατέλαβε, ότι ένα από τα εξογκώματα τέλειωνε σε ανώμαλο σπάσιμο, που αντιστοιχούσε με το σημείο της ένωσης με το κιγκλίδωμα του ονείρου του. Μονάχα το γεγονός ότι το σοκ τον είχε σχεδόν πα-

ραλυσει τον εμπόδισε να ξεσπάσει σε ουρλιαχτά. Αυτό το αξεδιάλυτο ανακάτωμα ονείρου και πραγματικότητας ήταν αληθινά αβάσταχτο. Ζαλισμένος ακόμη, άρπαξε το αγκαθωτό αντικείμενο και κατέβηκε τρικλίζοντας τις σκάλες προς το διαμέρισμα του Ντομπρόφσκι, του σπιτονοικοκύρη του. Οι κλαψιάρικες προσευχές του Μαζούρεβιτς συνέχιζαν ν' ακούγονται πίσω από τους σαθρούς τοίχους, αλλά ο Γκίλμαν ούτε που έδωσε σημασία.

Ο σπιτονοικοκύρης ήταν μέσα και χαιρέτησε εγκάρδια το νεαρό φοιτητή. Όχι, απάντησε, δεν είχε δει το αντικείμενο άλλη φορά, ούτε και ήξερε τίποτα γι' αυτό. Αλλά η γυναίκα του είχε πει πως είχε βρει ένα παράξενο μετάλλινο πράγμα σ' ένα από τα κρεβάτια όταν είχε βγει το μεσημέρι να συμμαζέψει τα δωμάτια, κι ίσως να ήταν αυτό. Ο Ντομπρόφσκι φώναξε τη γυναίκα του, που ήρθε στη στιγμή. Ναι, αυτό ήταν τελικά. Το είχε βρει στο κρεβάτι του νεαρού, στην πλευρά προς τον τοίχο. Της είχε φανεί πολύ παράξενο, εξήγησει, αλλά βέβαια ο νεαρός είχε πολλά πράγματα στο δωμάτιό του — βιβλια κι αντικείμενα, εικόνες και σχέδια στο χαρτί. Σίγουρα, κατέληξε η γυναίκα, δεν είχε ιδέα τι μπορεί να ήταν.

Έτσι ο Γκίλμαν ανέβηκε πάλι στο πάνω πάτωμα, με τις σκέψεις να φτιάχνουν ένα κυκεώνα στο μυαλό του. Ήταν σίγουρος ότι είτε συνέχιζε να ονειρεύεται, είτε οι υπνοβασίες του είχαν ξεπεράσει κάθε όριο, κάνοντάς τον να κλέβει πράγματα από άγνωστα μέρη. Πού είχε βρει αυτό το αλλόκοτο αντικείμενο; Δε θυμόταν να το είχε δει ποτέ σε κανένα μουσείο του Άρκαμ. Αλλά από κάπου θα πρέπει να το 'χε σουφρώσει. Και η θέα του, καθώς το έκλεβε στον ύπνο του, θα πρέπει να είχε γίνει αφορμή για εκείνο το παράξενο όνειρο με το καγκελωτό πλάτωμα. Την άλλη μέρα θα ερευ-

νούσε διακριτικά το συμβάν... και ίσως να έβλεπε κι εκείνον το νευρολόγο.

Στο μεταξύ θα προσπαθούσε ν' ανακαλύψει πού πήγαινε όταν υπνοβατούσε. Ανεβαίνοντας στο πάνω πάτωμα σκόρπισε στο χολ της σοφίτας κάμποσο αλεύρι, που το είχε δανειστεί από το νοικοκύρη του, εξηγώντας του ειλικρινά τι το ήθελε. Περνώντας, είχε κοντοσταθεί απέξω στην πόρτα του Έλγουντ, αλλά είχε δει ότι το διαμερισμά του ήταν σκοτεινό. Αφού γύρισε στο δωμάτιό του, ακούμπησε το αγκαθωτό αντικείμενο στο τραπέζι και έπεσε στο κρεβάτι δίχως να ξεντυθεί, νιώθοντας μια πλήρη σωματική και ψυχική εξάντληση. Από το σφαλιστό πατάρι ψηλά του φάνηκε ότι άκουσε ένα αμυδρό ξύσιμο και κάτι σαν πατημασιές, αλλά ήταν πολύ ζαλισμένος για να δώσει περισσότερη σημασία. Η μυστηριακή έλξη από το βορρά είχε αρχίσει να γίνεται πολύ ισχυρή πάλι, αν και τώρα του φαινόταν να προέρχεται από ένα πιο χαμηλό σημείο στον ουρανό.

Στο εκτυφλωτικό βιολετί φως του ονείρου η γριά μάγισσα και το δοντιάρικο τριχωτό πλάσμα ήρθαν πάλι να τον βρουν, και η μορφή τους διακρινόταν με μεγαλύτερη σαφήνεια τώρα από κάθε προηγούμενη περίπτωση. Τούτη τη φορά μπόρεσαν πραγματικά να τον φτάσουν, και ο Γκίλμαν ένιωσε τα κοκαλιάρικα δάχτυλα της γριάς να τον γραπώνουν. Τον έσυραν έτσι από το κρεβάτι του προς το άδειο πάτωμα, και για μια στιγμή άκουσε πάλι τη ρυθμική βροντή και διέκρινε εκείνο το απερίγραπτο λυκόφωτο των ακαθόριστων αβύσσων ολόγυρά του. Αλλά αυτό δεν κράτησε πάνω από μια φευγαλέα στιγμή, και μετά βρέθηκε σ' ένα κακοφτιαγμένο στενό χώρο δίχως παράθυρα. Απλάνιστα δοκάρια και σανίδες ανέβαιναν λοξά για να ενωθούν πάνω από το κεφάλι του, ενώ το πάτωμα είχε μια περίεργη κλίση κάτω από τα πόδια του.

Στηριγμένες στο πάτωμα υπήρχαν χαμηλές βιβλιοθήκες γεμάτες βιβλία διαφόρων βαθμών παλαιότητας και συντήρησης. Στη μέση του χώρου υπήρχε ακόμη ένα τραπέζι κι ένας πάγκος, προφανώς καρφωμένα και τα δύο στο πάτωμα. Μικροαντικείμενα διαφόρων σχημάτων και ακαθόριστης φύσης γέμιζαν τα πάνω ράφια των βιβλιοθηκών, και στο ζωηρό βιολετί φως ο Γκίλμαν νόμισε ότι είδε κάτι παρόμοιο με το αγκαθωτό αντικείμενο που τόσο πολύ τον είχε προβληματίσει. Αριστερά στο πάτωμα έχασκε μια μαύρη τριγωνική τρύπα απ' όπου, ύστερα από ένα ξερό κροτάλισμα, ξεπρόβαλε το αποκρουστικο τριχωτό, μικρόσωμο πλάσμα με τα κίτρινα δόντια και το γενειοφόρο ανθρώπινο πρόσωπο.

Μορφάζοντας διαβολικά η γριά μέγαιρα συνέχισε να τον κρατάει, γερά, ενώ πέρα από το τραπέζι στεκόταν μια μορφή που ο Γκίλμαν για πρώτη φορά έβλεπε. Ήταν ένας ψηλός, λιγνός άντρας με μουντό μαύρο δέρμα, αλλά δίχως το ελάχιστο νεγροειδές χαρακτηριστικό. Ήταν εντελώς άτριχος, χωρίς μαλλιά ή γένια, και μοναδικό του ρούχο ήταν ένας απλός μακρύς μανδύας από βαρύ μαύρο ύφασμα. Τα πόδια του δεν διακρίνονταν εξαιτίας του τραπεζιού και του πάγκου, αλλά πρέπει να φορούσε παπούτσια, γιατί ένας ξερός ήχος ακουγόταν κάθε φορά που άλλαζε θέση.

Ο άντρας αυτός δεν άνοιξε στιγμή το στόμα του, και τα μικρά, κανονικά χαρακτηριστικά του παρέμειναν εντελώς ανέκφραστα. Απλώς έδειξε με το χέρια ένα τεράστιο βιβλίο που ήταν ανοιχτό στο τραπέζι, ενώ η γριά έσπρωξε στο δεξί χέρι του Γκίλμαν ένα μεγάλο γκρίζο φτερό. Στην όλη ατμόσφαιρα πλανιόταν ένας ανείπωτα αβυσσαλέος τρόμος, και το αποκορύφωμα ήταν όταν το τριχωτό πλάσμα σκαρφάλωσε στα

ρούχα του Γκίλμαν, έφτασε στον ώμο του και μετά ε-
κατηφόρισε στο αριστερο μπράτσο του. Φτάνοντας στον καρπό, κοντοστάθηκε και τον δάγκωσε δυνατά κάτω από το μανικέτι. Καθώς το αίμα ξεπηδούσε από την πληγή, ο Γκίλμαν δεν άντεξε άλλο και λιποθύμησε. Ξύπνησε το πρωί της 22ας του Απρίλη μ' έναν πόνο στον αριστερό του καρπό, και είδε το μανικέτι του ήταν λεκιασμένο από ξεραμένο αίμα. Το μυαλό του ήταν θολό, αλλά θυμόταν ολοκάθαρα τη σκηνή με το μαύρο άνθρωπο στο άγνωστο δωμάτιο. Πρέπει να τον είχαν δαγκώσει οι αρουραίοι ενώ κοιμόταν, συμπέρανε, προκαλώντας του εκείνο το φοβερό εφιάλτη. Ανοίγοντας την πόρτα, είδε ότι το αλεύρι στο πάτωμα δεν είχε χνάρια άλλα από κείνα ενός λαϊκού τύπου που κρατούσε το δωμάτιο στην άλλη άκρη της σοφίτας. Συνεπώς δεν είχε υπνοβατήσει αυτή τη φορά. Αλλά κάτι έπρεπε να γίνει μ' εκείνους τους αρουραίους. Θα μιλούσε στο σπιτοκοινοκύρη σχετικά. Για μια ακόμη φορά προσπάθησε να φράξει την τρύπα στη βάση του λοξού τοίχου, σφηνώνοντας εκεί ένα κηροπήγιο που φαινόταν να 'χει το σωστό μέγεθος. Τα αφτιά του βούιζαν φριχτά, σαν από τους απόηχους κάποιου φοβερού θορύβου που τον βασάνιζε στα όνειρά του.

Ενώ πλενόταν και άλλαζε ρούχα προσπάθησε να θυμηθεί τι είχε ονειρευτεί μετά τη σκηνή στο βιολετιά φωτισμένο χώρο, αλλά καμία συγκεκριμένη εικόνα δεν ερχόταν στο μυαλό του. Ο χώρος αυτός πρέπει να ήταν το σφραγισμένο πατάρι πάνω από το ταβάνι, που τόσο έντονα ερέθιζε τη φαντασία του, αλλά η συνέχεια του ονείρου ήταν ασαφής και αόριστη.

Έμενε με την εντύπωση ότι είχε διασχίσει πάλι τις αβύσσους του λυκόφωτος και τα ακόμη πιο απέραντα ζοφερά χάη πιο πέρα — χάη για τα οποία δεν υπήρχαν λέξεις να τα περιγράψει. Τον είχαν οδηγήσει εκεί η

μάζα των φυσαλίδων και το μικρό πολύεδρο, που τόσο επίμονα τον ακολουθούσαν· αλλά τα δυο τους, όπως κι ο ίδιος, είχαν μεταμορφωθεί σε μικρές τούφες καταχνιάς όταν βούτηξαν στο χάος της έσχατης μαυρίλας.

Θυμόταν ότι κάτι άλλο πήγαινε μπροστά σαν να τους έδειχνε το δρόμο, μια πιο μεγάλη τούφα καταχνιάς, που πότε πότε φαινόταν να συμπυκνώνεται σε κάποια ακαθόριστη κατά προσέγγιση μορφή. Ο Γκίλμαν είχε την εντύπωση ότι η πορεία τους δεν ήταν ευθύγραμμη, αλλά μάλλον ακολουθούσε τις κοσμικές καμπύλες και τους έλικες κάποιας αιθερικής στροβιλιζόμενης δίνης που υπάκουε σε νόμους άγνωστους στη φυσικη και τα μαθηματικά οποιουδήποτε πιθανολογικού σύμπαντος. Και τελικά είχε νιώσει την παρουσία από πελώριες αεικίνητες σκιές, έναν τερατώδη παλμό στα όρια της ακοής και το διαπεραστικό, μονότονο ήχο από αόρατους αυλούς ή φλάουτα — κι αυτό ήταν όλο. Ο Γκίλμαν συμπέρανε ότι γι' αυτό το τελευταίο όνειρο τον είχαν επηρεάσει τα όσα είχε διαβάσει στο *Νεκρονομικόν,* για την άλογη οντότητα του Αζαθόθ που εξουσιάζει το χρόνο και το χώρο από το μαύρο θρόνο του στο κέντρο του Χάους.

Όταν έπλυνε τα ξεραμένα αίματα ο Γκίλμαν είδε ότι το τραύμα του καρπού του ήταν ασήμαντο, αλλά τον προβλημάτισε η θέση των δύο μικροσκοπικών πληγών. Παρατήρησε ακόμη ότι δεν υπήρχε αίμα στα σεντόνια όπου είχε κοιμηθεί, πράγμα περίεργο αν λάβουμε υπόψη την ποσότητα που είχε βρει στο δέρμα και στο μανικέτι του. Μήπως υπνοβατούσε μέσα στο δωμάτιό του, και ο αρουραίος τον είχε δαγκώσει ενώ ήταν καθισμενος στη καρέκλα ή σε κάποια άλλη θέση;

Άρχισε να ψάχνει συστηματικά την κάθε γωνιά του δωματίου του για τυχόν σταγόνες ξερού αίματος, αλ-

λά δε βρήκε το παραμικρό. Σκέφτηκε ότι μάλλον θα έπρεπε να σκορπίσει αλεύρι και μέσα στο δωμάτιό του, και όχι μονο έξω στο διάδρομο... αν και, τελικά, δε χρειαζόταν άλλη απόδειξη για την υπνοβασία του. Ήταν σίγουρο πια ότι περπατούσε στον ύπνο του, και το μονο που χρειαζόταν να κάνει ήταν να βρει τρόπο να το σταματήσει. Έπρεπε να ζητήσει τη βοήθεια του Φρανκ Έλγουντ. Τούτο το πρωί η παράξενη έλξη από το διάστημα φαινόταν να 'χει λιγοστέψει, αν και τη θέση της είχε πάρει ένα άλλο συναίσθημα ακόμη πιο ανεξήγητο. Ήταν μια αόριστη, επίμονη παρόρμηση να τρέξει μακριά από κει, χωρίς όμως συγκεκριμένη κατεύθυνση. Καθώς έπαιρνε το παράξενο αγκαθωτό αντικείμενο από το τραπέζι, του φάνηκε ότι η παλιά έλξη προς το βορρά δυνάμωσε λίγο, αλλά και πάλι κυρίαρχη παρέμενε η καινούρια και πιο περίεργη παρόρμηση.

Με το αγκαθωτό ομοίωμα στο χέρι κατέβηκε στο δωμάτιο του Έλγουντ, σφίγγοντας εκνευρισμένος τα δόντια από τις κλαψουριστές προσευχές που έβγαιναν συνεχεια από το δωμάτιο του Μαζούρεβιτς στο ισόγειο. Ευτυχώς ο Έλγουντ ήταν μέσα, ξύπνιος και όρθιος. Είχε χρόνο για λίγη κουβέντα πριν από το πρωινό και την αναχώρηση για το πανεπιστήμιο, κι έτσι ο Γκίλμαν του περιέγραψε με λίγα λόγια το πρόβλημα με τα πρόσφατα όνειρα και τους φόβους του.

Ο Έλγουντ έδειξε να συμμερίζεται τις ανησυχίες του επισκέπτη του και συμφώνησε ότι, πράγματι, κάτι έπρεπε να γίνει. Εξάλλου, τον σοκάρισε η τσακισμένη όψη του άλλου και πρόσεξε το περίεργο, αφύσικο λιόκαμα που και άλλοι είχαν παρατηρήσει την τελευταία βδομάδα. Όμως δεν είχε και πολλά να πει. Δεν είχε δει τον Γκίλμαν να υπνοβατεί ποτέ, ούτε και μπορούσε να φανταστεί τι ήταν εκείνο το αγκαθωτό ομοίωμα.

Ωστόσο είχε ακούσει το Γαλλο-Καναδό που έμενε ακριβώς κάτω από τον Γκίλμαν να κουβεντιάζει με τον Μαζούρεβιτς ένα βράδυ.

Έλεγαν ο ένας στον άλλο για το πόσο φοβόνταν τον ερχομό της Βαλπουργίας Νύχτας, τώρα που ήταν μονάχα λίγες μέρες μακριά και αντάλλασσαν σχόλια για το πόσο λυπόνταν το δύστυχο, καταδικασμένο φοιτητή. Ο Ντεροσέρ, ο ένοικος κάτω από τον Γκίλμαν, είχε αναφέρει για νυχτερινά βήματα από πόδια ξυπόλητα και άλλα με παπούτσια, καθώς και για το βιολετί φως που είχε δει ένα βράδυ κάτω από τη χαραμάδα της πόρτας όταν είχε ανέβει φοβισμένα να ρίξει μια ματιά από την κλειδαρότρυπα του φοιτητή. Όταν όμως είδε εκείνο το φως να ξεχύνεται από τη χαραμάδα, εξήγησε στον Μαζούρεβιτς, δεν είχε τολμήσει να κοιτάξει από την κλειδαρότρυπα. Είχε ακούσει και σιγανές κουβέντες από μέσα — αλλά όταν άρχισε να τις περιγράφει η φωνή του έγινε τόσο ψυθιριστή που ο Έλγουντ δεν μπόρεσε ν' ακούσει τη συνέχεια.

Ο Έλγουντ δεν μπορούσε να φανταστεί ποια ήταν η αφορμή που είχε κανει εκείνους τους δυο ν' αρχίσουν αυτά τα κουτσομπολιά. Υπέθεσε, όμως, ότι από τη μια μεριά τα ξενύχτια και οι υπνοβασίες του Γκίλμαν και από την άλλη ο ερχομός της παραδοσιακά επίφοβης νύχτας της Πρωτομαγιάς είχαν εξάψει τη φαντασία τους. Κατά τα φαινόμενα ο Γκίλμαν παραμιλούσε στον ύπνο του και φαίνεται ότι, έτσι που έστηνε αφτί στις πόρτες, ο Ντεροσέρ κάτι είχε ακούσει για το βιολετί φως του εφιάλτη. Άνθρωποι απλοϊκοί και οι δύο, ό,τι άκουγαν μπορεί μετά να φαντάζονταν ότι το έβλεπαν κιόλας.

Στο θέμα του τι έπρεπε να γίνει, ο Έλγουντ πρότεινε στον Γκίλμαν να τον φιλεξενήσει στο δωμάτιό του ώστε να πάψει να κοιμάται μόνος. Έτσι θα μπορούσε

να τον ξυπνήσει σε περίπτωση που περπατούσε ή παραμιλούσε στον ύπνο του. Έπρεπε όμως να επισκεφθεί σύντομα κι εκείνο το νευρολόγο. Στο μεταξύ θα έδειχναν το αγκαθωτό ομοίωμα στα γύρω μουσεία και σε μερικούς καθηγητές, λέγοντας ότι το είχε βρει πεταμένο κάπου και ρωτώντας αν ήξεραν τίποτε σχετικά με δαύτο. Τέλος, θα ζητούσαν από τον Ντομπρόφσκι να φροντίσει για την εξολόθρευση εκείνων των αρουραίων στους τοίχους.

Έχοντας πάρει κουράγιο από τη συντροφιά του Έλγουντ, ο Γκίλμαν παρακολούθησε κανονικά τα μαθήματα εκείνης της μέρας. Εξακολουθούσε να νιώθει παράξενες τάσεις και παρορμήσεις, αλλά κατάφερε να τις καταπολεμήσει με αρκετή επιτυχία. Στη διάρκεια μιας ελεύθερης ώρας έδειξε το περίεργο ομοίωμα σε μερικούς από τους καθηγητές. Όλοι τους έδειξαν εξαιρετικό ενδιαφέρον, κανένας όμως δεν μπόρεσε να ρίξει το ελάχιστο φως στη φύση ή την προέλευσή του.

Τη νύχτα εκείνη ο Γκίλμαν κοιμήθηκε στο δωμάτιο του δεύτερου ορόφου, σ' έναν καναπέ που ο Έλγουντ είχε φροντίσει να ζητήσει από το σπιτονοικοκύρη τους. Και για πρώτη φορά εδώ και βδομάδες ο ύπνος του ήταν εντελώς απαλλαγμένος από εφιαλτικά όνειρα. Αλλά εκείνος ο πυρετός του δεν εννοούσε να τον αφήσει, και τον εκνεύριζαν φοβερά οι ατέλειωτες κλαψουριστές προσευχές του Μαζούρεβιτς από κάτω.

Στη διάρκεια των επόμενων λίγων ημερών ο Γκίλμαν απολάμβανε ένα σχεδόν αδιατάρακτο ύπνο, δίχως εκείνες τις νοσηρές εκδηλώσεις. Δεν είχει δειξει, όπως τον διαβεβαίωσε ο Έλγουντ, καμία τάση να περπατά ή να παραμιλά στον ύπνο του. Εξάλλου, ο σπιτονοικοκύρης είχε αρχίσει να βάζει παντού δολώματα με ποντικοφάρμακο. Το μόνο ενοχλητικό πρόβλημα ήταν οι κουβέντες των προληπτικών αλλοδαπών, που η φαντασία τους είχε ξεπεράσει τα όρια. Ο Μαζούρεβιτς μάλιστα, είχε φαγωθεί να τον πείσει να προμηθευτεί έναν εσταυρωμένο και τελικά του φόρτωσε ένα δικό του, εξηγώντας του ότι τον είχε ευλογήσει ο καλός Πάτερ Ιβανίκι.

Αλλά κι ο Ντεροσέρ είχε κάτι να πει· αυτός επέμενε ότι είχε ακούσει επιφυλακτικά βήματα από το άδειο τώρα δωμάτιο του Γκίλμαν κατά τις δύο πρώτες νύχτες της απουσίας του. Ο Πωλ Τσοϊνσκι, πάλι, νόμιζε ότι τις νύχτες άκουγε θορύβους στους διαδρόμους και τις σκάλες και ισχυριζόταν ότι κάποιος είχε δοκιμάσει να γυρίσει το πόμολο της πόρτας του. Όσο για την κυρία Ντομπρόφσκι, αυτή ορκιζόταν ότι είχε δει τον Μπράουν Τζένκιν για πρώτη φορά μετά την ημέρα των Αγίων Πάντων. Αλλά όλες αυτές οι απλοϊκές ιστορίες δε σήμαιναν τίποτε, και ο Γκίλμαν άφησε το φτηνό μεταλλικό εσταυρωμένο σ' ένα κρεμαστάρι της ντουλάπας του Έλγουντ.

Επί τρεις μέρες ο Γκίλμαν και ο Έλγουντ γύριζαν από μουσείο σε μουσείο ελπίζοντας να μάθουν κάτι για το παράξενο αγκαθωτό ομοίωμα, αλλά δίχως αποτέλεσμα. Όλοι ωστόσο, έδειχναν ζωηρό ενδιαφέρον γιατί η απόκοσμη τεχνοτροπία του αποτελούσε πρόκληση στην επιστημονική τους περιέργεια. Είχαν σπάσει ένα από τα λεπτά ακτινωτά μπράτσα και το έστειλαν στον καθηγητή Έλλερυ για χημική ανάλυση. Ο καθηγητής βρήκε πλατία, σίδηρο και τελούριο στο παράξενο κράμα, αλλά μαζί υπήρχαν και τρία άλλα στοιχεία μεγάλου ατομικού βάρους, που στάθηκε αδύνατο να τ' αναγνωρίσει. Όχι μόνο δεν αντιστοιχούσαν με κανένα γνωστό στοιχείο, αλλά ούτε καν ταίριαναν σε κάποια από τις κενές θέσεις των πιθανών στοιχείων στον πίνακα του περιοδικού συστήματος. Το

μυστήριο παραμένει άλυτο μέχρι σήμερα, αν και το ομοίωμα βρίσκεται ανάμεσα στα εκθέματα του μουσείου του πανεπιστημίου Μισκατόνικ.

Το πρωί της 27ης του Απρίλη μια καινούρια ποντικότρυπα έκανε την εμφάνισή της στο δωμάτιο όπου φιλοξενείτο ο Γκίλμαν, αλλά την ίδια μέρα ο Ντομπρόφσκι την έφραξε με μια λαμαρίνα. Τα δολώματα με το ποντικοφάρμακο δεν είχαν κανένα αποτέλεσμα, γιατί τα ξυσίματα και τα τρεχαλητά στους τοίχους συνεχίζονταν με την ίδια ένταση.

Ο Έλγουντ απουσίαζε ώς αργά εκείνη τη νύχτα, και ο Γκίλμαν δεν έχει ξαπλώσει, περιμένοντάς τον να γυρίσει. Δεν ήθελε να κοιμηθεί μόνος... ιδίως εφόσον είχε την εντύπωση ότι, έξω στο βραδινό λυκόφωτο, είχε πάλι συναντήσει φευγαλέα εκείνη την αποκρουστική γριά που η μορφή της τόσο τον βασάνιζε στα όνειρά του. Αναρωτήθηκε ποια μπορεί να ήταν, και τι ήταν άραγε εκείνο που είχε κάνει να κουδουνίζει μια άδεια κονσέρβα στο σωρό των σκουπιδιών δίπλα της, εκεί στο άνοιγμα μιας βρόμικης αυλής. Η γριά φαινόταν να 'ταν μονάχα της φαντασίας του.

Την άλλη μέρα και οι δύο νεαροί ένιωθαν πολυ εξαντλημένοι, και περίμεναν ότι θα κοιμόνταν σαν κούτσουρα εκείνη τη νύχτα. Το βράδυ κουβέντιασαν νυσταλέοι για τα μαθηματικά τους που τόσο ολοκληρωτικά είχαν απορροφήσει τον Γκίλμαν, ίσως και σε βάρος της υγείας του, και ανέλυσαν τις απόψεις τους για την πιθανή σκοτεινή σχέση τους με τις αρχαίες μαγείες και τις λαϊκές παραδόσεις. Μίλησαν για τη γριά Κεζάια Μέισον, και ο Έλγουντ συμφώνησε ότι ο Γκίλμαν στηριζόταν σε αρκετά γερές επιστημονικές βάσεις για να υποστηρίζει ότι η γριά μπορεί να είχε βρει από κάπου παράξενες και σημαντικές πληροφορίες. Οι κρυφές αδελφότητες στις οποίες ανήκαν εκείνες οι μάγισσες συχνά διατηρούσαν και κληροδοτούσαν από γενιά σε γενιά απίστευτα μυστικά από παλιότερους, ξεχασμένους αιώνες. Δεν ήταν διόλου απίθανο ότι η Κεζάια είχε στ' αλήθεια ανακαλύψει κάποια μέθοδο να περνά μέσα από τις πύλες των διαστάσεων. Ανέκαθεν η παράδοση υπογράμμιζε το πόσο ανίκανα ήταν τα υλικά εμπόδια να σταματήσουν μια μάγισσα, και ποιος ξέρει τι θα μπορούσε να κρύβεται πίσω από τους παλιούς θρύλους ότι πετούσαν με σκουπόξυλα τις νύχτες...

Εκείνο που έμελλε ν' αποδειχτεί ήταν το κατά πόσο ένας σύγχρονος σπουδαστής μπορούσε ν' αποκτήσει παρόμοιες δυνάμεις χάρη στα μαθηματικά και μόνο. Η επιτυχία, πρόσθεσε ο Γκίλμαν, μπορεί να οδηγούσε σ' επικίνδυνες και ασύλληπτες καταστάσεις, γιατί ποιος μπορούσε να προβλέψει τις συνθήκες που επικρατούσαν σε κάποια γειτονική αλλά υπό φυσιολογικές συνθήκες απρόσιτη διάσταση; Από την άλλη μεριά, οι ενδιαφέρουσες δυνατότητες ήταν τεράστιες. Ο χρόνος δεν έπρεπε να υπάρχει σε ορισμένες ζώνες του χώρου, και αν κανείς έμπαινε και παρέμενε σε μια τέτοια ζώνη θα μπορούσε να διατηρηθεί επ' αόριστον στη ζωή στην ηλικία που ήταν. Εκεί δεν θα τον άγγιζε ο οργανικός μεταβολισμος, εκτός μονάχα σε μικρό ποσοστό ανάλογα με τη διάρκεια των επισκέψεών του στο δικό μας ή σε άλλα επίπεδα. Θα μπορούσε έτσι κανείς να μπαίνει σε κάποια άχρονη διάσταση και να βγαίνει μετά σε κάποια απόμακρη περίοδο της ιστορίας της γης νέος όπως πριν.

Το κατά πόσο κάποιος το είχε πετύχει αυτό, κανένας δεν μπορούσε να το υποστηρίξει με σιγουριά. Οι παλιοί θρύλοι είναι αόριστοι κσι συγκεχυμένοι, ενώ στις ιστορικές περιόδους όλες οι προσπάθειες γεφύρωσης των απαγορευμένων αβύσσων φαίνονταν να

συσχετίζονται με παράξενες και τρομερές συμμαχίες με πλάσματα και απεσταλμένους απέξω. Στους θρύλους κυριαρχούσε η πανάρχαιη μορφή του αντιπροσώπου ή αγγελιαφόρου μυστικών και τρομερών δυνάμεων: του «Μαύρου Ανθρώπου» της μαγικής παράδοσης και του «Νυαρλαθοτέπ» του *Νεκρονομικόν*. Υπήρχε ακόμη και το μπερδεμένο αίνιγμα των κατώτερων αγγελιαφόρων ή μεσολαβητών: των ζωόμορφων πλασμάτων και των άλλων παράξενων υβριδικών όντων πού σύμφωνα με την παράδοση ήταν οι ακόλουθοι δαίμονες των μαγισσών.

Ενώ ο Γκίλμαν και ο Έλγουντ ετοιμάζονταν για ύπνο, πολύ νυσταγμένοι για να κουβεντιάσουν περισσότερο, άκουσαν τον Μαζούρεβιτς να γυρίζει σπίτι τρικλίζοντας και μισομεθυσμένος. Δεν μπόρεσαν να μην ανατριχιάσουν στον τόνο της απόγνωσης και του τρόμου που υπήρχε στις κλαψουριστές προσευχές του.

Εκείνη τη νύχτα ο Γκίλμαν είδε πάλι το βιολετί φως. Στο όνειρό του είχε ακούσει ξυσίματα και ροκανίσματα στο ενδιάμεσο χώρισμα και του φάνηκε οτι κάποιος σκάλιζε το πόμολο της πόρτας. Ύστερα είδε τη γριά και το μικρό τριχωτό πλάσμα να τον πλησιάζουν βαδίζοντας στο χαλί του πατώματος. Το πρόσωπο της μέγαιρας έλαμπε από κάποιον απάνθρωπο θρίαμβο, και η μικρή φρικαλεότητα με τα κίτρινα δόντια τσίριζε κοροϊδευτικά δείχνοντας προς τον Έλγουντ βαθιά κοιμισμένο στον αντικρινό σοφά.

Μια παράλυση φόβου έκανε μάταιη κάθε απόπειρα του Γκίλμαν να φωνάξει. Όπως την προηγούμενη φορά, η αποτρόπαιη γριά άρπαξε τον Γκίλμαν από τους ώμους, τον τράβηξε βάναυσα από το κρεβάτι και τον παρέσυρε προς το άδειο χάος. Είδε και πάλι τις απέραντες θρουβώδεις αβύσσους να στροβιλίζονται ολόγυρά του, αλλά την άλλη στιγμή βρήκε τον εαυτό του σ' ένα σκοτεινό, λασπωμένο, άγνωστο σοκάκι. Μια μπόχα πλανιόταν παντού στον αέρα, και οι σαπισμένοι τοίχοι των παμπάλαιων σπιτιών φαίνονταν να ορθώνονται απειλητικοί γύρω του.

Μπροστά τους περίμενε ο ρασοφόρος μαύρος άνθρωπος που ο Γκίλμαν είχε δει στον κλειστό χώρο του άλλου ονείρου του. Λίγο πιο κοντά του είδε τη γριά να του γνέφει μορφάζοντας αγέρωχα. Ο Μπράουν Τζένκιν, σαν να παιχνιδιάριζε χαδιάρικα, τριβόταν στα πόδια του μαύρου ανθρώπου, που ήταν χωμένα σχεδόν ώς τον αστράγαλο στην παχιά λάσπη. Στα δεξιά τους έχασκε ένα σκοτεινό άνοιγμα πόρτας, και ο μαύρος άνθρωπος έδειξε σιωπηλά προς αυτό. Μορφάζοντας η γριά άρχισε να παρασύρει τον Γκίλμαν προς τα κει, τραβώντας τον από το μανίκι της πιτζάμας του.

Στο εσωτερικό τους περίμεναν δύσοσμες σκάλες που έτριζαν φρικιαστικά στο κάθε βήμα, κι εκεί η γριά φάνηκε να λάμπει μ' ένα αμυδρό βιολετί φως. Τελικά έφτασαν σ' ένα κεφαλόσκαλο με μια πόρτα. Η γριά γύρισε το πόμολο, άνοιξε την πόρτα κι έκανε νόημα στον Γκίλμαν να περιμενει. Ύστερα εξαφανίστηκε μέσα στο σκοτεινό άνοιγμα.

Τα υπερευαίσθητα αφτιά του νεαρού έπιασαν μια φριχτή, πνιχτή κραυγή, και σε λίγο η γριά μέγαιρα βγήκε πάλι κρατώντας ένα μικρό, αναίσθητο κορμί που το πρότεινε προς τον Γκίλμαν σαν να τον πρόσταζε να το κουβαλήσει αυτός. Το θέαμα και η έκφραση που ήταν αποτυπωμένη στο μικρό πρόσωπο, έσπασαν τα δεσμά που τον κρατούσαν παράλυτο. Πολύ ζαλισμένος ακόμη για να μπορεί να φωνάξει, ο Γκίλμαν όρμησε ξέφρενα κάτω στις βρομερές σκάλες και βγήκε στις λάσπες του δρόμου. Δε σταμάτησε παρά μονά-

χα όταν τον άρπαξαν και του έσφιξαν το λαιμό τα χέρια του μαύρου ανθρώπου που καραδοκούσε εκεί κοντά. Πριν χάσει τις αισθήσεις του, πρόλαβε ν' ακούσει το σιγανό, διαπεραστικό γελάκι του δοντιάρικου μικρού τέρατος.

Το πρωί της 29ης ο Γκίλμαν ξύπνησε σε μια δίνη φρίκης. Από τη στιγμή που άνοιξε τα μάτια του κατάλαβε ότι κάτι δεν πήγαινε καλά, γιατί βρισκόταν πίσω στο παλιό του δωμάτιο της σοφίτας, με το λοξό τοίχο και το ταβάνι, ξαπλωμένος στο άστρωτο κρεβάτι. Ο λαιμός του τον πονούσε ανεξήγητα, και καθώς ανακάθιζε στα σκεπάσματα ανακάλυψε με τρόμο ότι τα πόδια και τα μπατζάκια της πιτζάμας του ήταν γεμάτα ξεραμένη λάσπη.

Για μια στιγμή το μνημονικό του αρνιόταν να δουλέψει, αλλά καταλάβαινε ότι, αν όχι τίποτε άλλο, πρέπει να είχε υπνοβατήσει ξανά. Φαίνεται ότι ο Έλγουντ κοιμόταν πολύ βαθιά για να τον ακούσει και να τον σταματήσει. Στο πάτωμα υπήρχαν ανάκατα λασπερά χνάρια, αλλά το περίεργο ήταν ότι δεν έφταναν ώς την πόρτα. Όσο περισσότερο τα κοίταζε ο Γκίλμαν τόσο πιο περίεργα του φαίνονταν γιατί, εκτός από κείνα που μπορούσε ν' αναγνωρίσει για δικά του, υπήρχαν και μερικά μικρότερα, σχεδόν στρογγυλά. Έμοιαζαν με τ' αποτυπώματα που μπορεί να άφηναν τα πόδια μιας μεγάλης καρέκλας ή ενός τραπεζιού, μονάχα που τα περισσότερα φαίνονταν να 'ναι χωρισμένα στη μέση. Υπήρχαν ακόμη και κάτι περίεργες πατημασιές αρουραίου που έβγαιναν από μια φρεσκοανοιγμένη τρύπα στον τοίχο και μετά γύριζαν πάλι μέσα.

Η πλήρης σύγχυση και ο φόβος της τρέλας συγκλόνισαν τον Γκίλμαν όταν τράβηξε τρικλίζοντας ώς την πόρτα και εξακρίβωσε ότι δεν υπήρχαν λασπερά χνάρια στο διάδρομο απέξω. Όσο περισσότερο ανα-

λογιζόταν το φοβερό εφιάλτη του, τόσο πιο πολύ τον κυρίευε ο τρόμος, και η απόγνωσή του έγινε ακόμη πιο έντονη ακούγοντας τον Τζο Μαζούρεβιτς να συνεχίζει τις κλαψουριστές ψαλμωδίες του δυο πατώματα πιο κάτω.

Κατεβαίνοντας στο δωμάτιο του Έλγουντ ξύπνησε το φίλο του, που κοιμόταν ακόμη, και άρχισε να του αραδιάζει πώς και πού είχε βρεθεί. Αλλά ο Έλγουντ δεν είχε ιδέα για το τι μπορεί να είχε στ' αλήθεια συμβεί. Δεν μπορούσε με κανέναν τρόπο να εξηγήσει πού είχε πάει ο Γκίλμαν, πώς είχε γυρίσει στο δωμάτιό του δίχως να αφήσει ίχνη στο χολ, και πώς εκείνα τα λασπερά, στρογγυλωπά χνάρια είχαν ανακατευτεί με τα δικά του στο πάτωμα της σοφίτας. Μετά υπήρχαν κι εκείνες οι μελανιές στο λαιμό του, σαν να είχε προσπαθήσει ν' αυτοστραγγαλιστεί. Ο Γκίλμαν ακούμπησε πάνω τους το χέρι του, αλλ' ανακάλυψε ότι δεν ταίριαζαν στο ελάχιστο με τα δάχτυλά του.

Ενώ οι δυο τους μιλούσαν, τους χτύπησε την πόρτα ο Ντεροσέρ για να τους πει ότι είχε ακούσει ένα φοβερό σαματά πάνω κατά τις πρώτες πρωινές ώρες. Όχι, κανένας δεν είχε ανέβει τις σκάλες μετά τα μεσάνυχτα, αν και λίγο πριν από τις δώδεκα είχε ακούσει σιγανές πατημασιές στο πατάρι και βήματα που κατέβαιναν μουλωχτά, πράγμα που δεν του είχε αρέσει καθόλου. Εκείνες οι μέρες, εξήγησε, ήταν πολύ κακή περίοδος για το Άρκαμ, και συνέστησε στο νεαρό να φορά συνέχεια τον εσταυρωμένο που του είχε δώσει ο Τζο Μαζούρεβιτς. Ακόμη και οι ώρες της ημέρας δεν ήταν ασφαλείς, πρόσθεσε, γιατί ήταν μετά την αυγή που είχε ακούσει παράξενους ήχους στο σπίτι... ιδίως κάτι σαν μακρινό σκούξιμο μωρού που κάποιος του έφραζε βιαστικά το στόμα.

Ο Γκίλμαν παρακολούθησε μηχανικά τα μαθήματά

του εκείνο το πρωί, αλλά ήταν εντελώς ανήμπορος να συγκεντρωθεί στην παράδοση. Τον έπνιγε μια αποτρόπαιη αγωνία και προσμονή, σαν να περίμενε από στιγμή σε στιγμή να τον βρει ένα φοβερό χτύπημα. Το μεσημέρι έφαγε στη φοιτητική εστία. Ενώ περίμενε να του σερβίρουν το επιδόρπιο πήρε αφηρημένα μια εφημερίδα από το διπλανό κάθισμα. Αλλά δεν το 'φαγε ποτέ εκείνο το επιδόρπιο· γιατί μια είδηση στην πρώτη σελίδα της εφημερίδας τον άφησε άναυδο και με γουρλωμένα τα μάτια. Μόλις και βρήκε αρκετή δύναμη για να πληρώσει το λογαριασμό και να γυρίσει τρεκλίζοντας στο δωμάτιο του Έλγουντ.

Μια παράξενη απαγωγή είχε σημειωθεί τη νύχτα στην περιοχή της προβλήτας του Ορν, και το δίχρονο παιδί της Αναστάζια Βολέτζκο, μιας ασουλούπωτης πλύστρας, είχε εξαφανιστεί μυστηριωδώς. Φαίνεται ότι από καιρό η μητέρα φοβόταν ένα τέτοιο ενδεχόμενο, αλλά οι λόγοι που ανέφερε για τους φόβους της ήταν τόσο παράλογοι που κανένας δεν τους πήρε στα σοβαρά. Είπε ότι από τις αρχές του Μάρτη είχε δει μερικές φορές τον Μπράουν Τζένκιν να τριγυρίζει στο σπίτι της και από τους μορφασμούς και τα τσιρίγματά του είχε μαντέψει ότι ο μικρός της Λαντισλάς ήταν σημαδεμένος για θυσία στο φοβερό Σάμπαθ, το όργιο της Βαλπουργίας Νύχτας. Είχε παρακαλέσει τη γειτόνισσά της, τη Μαίρη Τσάνεκ, να κοιμάται στο δωμάτιο για να φυλάει το παιδί, αλλά εκείνη είχε φοβηθεί να το κανει. Ούτε και είχε αποτολμήσει ν' αναφέρει τίποτα στην αστυνομία, γιατί ήξερε ότι εκεί ποτέ δεν έδιναν βάση σ' αυτά τα πράγματα. Από τότε που θυμόταν, κάθε χρονιά αυτή την εποχή απαγάγονταν έτσι παιδιά. Και ο φίλος της, κάποιος Πητ Στοβάκι, αρνήθηκε να βοηθήσει, μιας και προτιμούσε να ξεφορτωθεί το παιδί.

Όμως εκείνο που έκανε τον Γκίλμαν να τον λούσει ξαφνικά κρύος ιδρώτας ήταν η αναφορά δύο περαστικών που περνούσαν μπροστά από το σοκάκι της προβλήτας γυρίζοντας από κάποιο γλέντι λίγο μετά τα μεσάνυχτα. Παραδέχτηκαν ότι ήταν πιωμένοι, αλλά ορκίζονταν και οι δύο ότι είχαν δει τρία παράξενα ντυμένα πρόσωπα να μπαίνουν κλεφτά στο σκοτεινό σοκάκι. Ήταν, εξήγησαν, ένας πελώριος νέγρος με μαύρο μανδύα, μια μικροκαμωμένη κουρελοντυμένη γριά και ένας νεαρός με πιτζάμες. Η γριά τραβολογούσε το νεαρό, ενώ στη λάσπη στα πόδια του νέου τριβόταν και χαϊδευόταν ένας εξημερωμένος αρουραίος.

Ο Γκίλμαν έμεινε καθισμένος κι ασάλευτος σε μια κατάσταση αποχαύνωσης όλο το απόγευμα. Έτσι τον βρήκε ο Έλγουντ γυρίζοντας σπίτι του. Ήδη είχε διαβάσει κι αυτός την εφημερίδα και είχε καταλήξει στις ανάλογες φοβερές υποψίες. Τούτη τη φορά κανείς τους δεν μπορούσε πια ν' αμφιβάλει ότι κάτι το ανείπωτα σοβαρό συνέβαινε ολόγυρά τους. Ανάμεσα στα οράματα του εφιάλτη και την πραγματικότητα του αντικειμενικού κόσμου είχε αρχίσει να παίρνει σάρκα και οστά μια τερατώδης και ασύλληπτη σχέση. Και καταλάβαιναν ότι μονάχα με συνεχή επαγρύπνηση θα μπορούσαν ν' αποτρέψουν κάποιες ακόμη πιο τρομερές εξελίξεις. Αργά ή γρήγορα ο Γκίλμαν έπρεπε να δει ένα νευρολόγο, αλλά όχι αμέσως τώρα που το θέμα της απαγωγής ήταν σε μεγάλη επικαιρότητα.

Το τι είχε συμβεί ακριβώς ήταν εκνευριστικά ακαθόριστο, και για κάμποση ώρα ο Γκίλμαν και ο Έλγουντ αντάλλασσαν τις πιο εξωφρενικές θεωρίες. Μήπως ο Γκίλμαν ασυναίσθητα είχε πετύχει περισσότερο απ' όσο φανταζόταν στις μελέτες του για το χώρο και τις άλλες διαστάσεις; Μήπως είχε στ' αλήθεια βγει από τον κόσμο μας πηγαίνοντας σε χώρους αφάντα-

στους και ασύλληπτους; Πού — αν πράγματι γινόταν αποδεχτό κάτι τέτοιο — μπορεί να είχε πάει εκείνες τις νύχτες της απόκοσμης ξενικότητας;

Οι θορυβώδεις άβυσσοι του λυκόφωτος — η πρασινοφώτιστη λοφοπλαγιά — το ζεστό πλάτωμα — η έλξη από τ' άστρα — ο έσχατος μαύρος στρόβιλος — ο μαύρος άνθρωπος — το λασπωμένο σοκάκι και οι σκάλες — η γριά μάγισσα και το μικρό δοντιάρικο τριχωτό τέρας — ο σωρός των φυσαλίδων και το μικρό πολύεδρο — οι μελανιές στο λαιμό — οι ψίθυροι και οι φόβοι των προληπτικών αλλοδαπών... Τι σήμαιναν όλα αυτά; Πόσο μπορεί να ίσχυαν οι νόμοι της λογικής σε μια τέτοια περίπτωση;

Οι δυο τους δεν έκλεισαν μάτι εκείνη τη νύχτα, αλλά την επόμενη μέρα δεν πήγαν στα μαθήματά τους και την έβγαλαν με συνεχή υπνηλία. Ήταν 30 του Απρίλη και με το σούρουπο θ' άρχιζε το διαβολικό Σάμπαθ της Βαλπουργίας Νύχτας, που τόσο έτρεμαν όλοι οι αλλοδαποί και οι δεισιδαίμονες γέροι του Άρκαμ. Ο Μαζούρεβιτς γύρισε σπίτι του στις έξι και είπε ότι οι άνθρωποι στο υφαντουργείο ψιθύριζαν ότι τα τελετουργικά όργια θα γίνονταν στο σκοτεινό φαράγγι πέρα από το λόφο Μέντοου, εκεί που υψωνόταν ο παλιός άσπρος μονόλιθος περίεργα απογυμνωμένος από κάθε φυτική ζωή. Μερικοί απ' αυτούς είχαν μάλιστα ειδοποιήσει τους αστυνομικούς, συμβουλεύοντάς τους να πάνε και ν' αναζητήσουν εκεί το χαμένο παιδί της Βολέτζκο, μολονότι δεν περίμεναν να τους πάρουν στα σοβαρά και να κάνουν τίποτα. Ο Τζο επέμεινε ώστε ο καημένος ο νεαρός να φορέσει τον εσταυρωμένο του με τη νικελέ αλυσίδα και ο Γκίλμαν τον πέρασε κάτω από το πουκάμισό του, μόνο και μόνο για να του κάνει το χατίρι.

Αργά τη νύχτα οι δυο νεαροί κάθονταν μισοκοιμι-

σμένοι στην καρέκλα, έχοντας νυστάξει από τις μονότονες προσευχές του υφαντουργού στο κάτω πάτωμα. Ο Γκίλμαν κουτούλαγε αλλά κι αφουγκραζόταν· η υπερβολικά οξυμένη ακοή του πάσχιζε να πιάσει κάποιο αμυδρό, επίφοβο ψίθυρο πέρα από τους άλλους θορύβους του παμπάλαιου σπιτιού. Νοσηρές αναμνήσεις από πράγματα που είχε διαβάσει στο *Νεκρονομικόν* και το Μαύρο Βιβλίο άρχισαν να ξυπνούν μέσα του, και έπιασε τον εαυτό του να λικνίζεται σε αποτρόπαιους ρυθμούς που λέγανε ότι ανήκαν στις πιο μαύρες μαγικές τελετουργίες και ότι προέρχονταν από τόπους έξω από το χώρο και το χρόνο που ξέρουμε.

Τελικά συνειδητοποίησε τι αφουγκραζόταν ν' ακούσει τόση ώρα — τις δαιμονικές ψαλμωδίες των τελετουργών στη μακρινή μαύρη κοιλάδα. Πώς ήξερε τόσα πολλά για το τι περίμεναν; Πώς ήξερε ότι ήταν η στιγμή που η Ναχάμπ και η βοηθός της θα έφερναν το ξέχειλο μπολ μετά τη θυσία του μαύρου κόκορα και της μαύρης κατσίκας; Είδε ότι ο Έλγουντ είχε αποκοιμηθεί και προσπάθησε να του φωνάξει για τον ξυπνήσει. Ωστόσο κάτι έφραξε το λαιμό του. Δεν ήταν πια κύριος του εαυτού του. Μήπως είχε υπογράψει τελικά το βιβλίο του μαύρου ανθρώπου;

Ύστερα η τεταμένη, υπεροξυμένη ακοή του έπιασε τις μακρινές νότες που έφερνε ο άνεμος. Έρχονταν από χιλιόμετρα μακριά, περνώντας από λόφους, αγρούς και σοκάκια, αλλά τις αναγνώρισε. Σήμαιναν ότι είχε έρθει η ώρα ν' ανάψουν οι φωτιές και οι χορευτές ν' αρχίσουν. Πώς θα μπορούσε να εμποδίσει τον εαυτό του από το να πάει κι αυτός; Τι ήταν εκείνο που τον είχε πιάσει στα δίχτυα του; Τα μαθηματικά — οι λαϊκές παραδόσεις — το σπίτι — η γριά Κεζάια — ο Μπράουν Τζένκιν... και τώρα πρόσεχε ότι υπήρχε μια

καινούρια ποντικότρυπα στον τοίχο κοντά στον κανα-πέ του.

Και τότε, πάνω από τις μακρινές ψαλμωδίες και τις πιο κοντινές προσευχές του Τζο Μαζούρεβιτς ακού-στηκε άλλος ένας ήχος — ένα σιγανό, αποφασιστικό ξύσιμο στα χωρίσματα. Από μέσα του παρακάλεσε να μη σβήσουν τα ηλεκτρικά φώτα. Ύστερα είδε το δον-τιάρικο, μικρό γενάτο πρόσωπο στην ποντικότρυπα — το διαβολικό πρόσωπο που τώρα πρόσεχε πόσο συγκλονιστικά έμοιαζε με καρικατούρα του προσώ-που της γριάς Κεζάια — και άκουσε έναν αμυδρό θό-ρυβο στο χερούλι της πόρτας.

Οι θορυβώδεις άβυσσοι του λυκόφωτος στροβιλί-στηκαν μπροστά του, κι ένιωσε πάλι τον εαυτό του να παρασέρνεται ανήμπορος από την ιριδίζουσα μάζα των φυσαλίδων. Μπροστά τους πήγαινε γοργά το μι-κρό, καλειδοσκοπικό πολύεδρο. Και σ' όλο αυτό το α-ναδευόμενο χάος των αβύσσων παρατήρησε ένα δυ-νάμωμα κι ένα ζωήρεμα στο αόριστο ηχητικό μοτίβο, που φαίνονταν να προμηνύουν κάποιο ανείπωτο και αφόρητο κρεσέντο. Του φαινόταν να ξέρει τι έμελλε να επακολουθήσει — ένα τερατώδες ξέσπασμα του βαλπουργιανού ρυθμού, στην κοσμική μουσική του ο-ποίου θα βρίσκονταν συγκεντρωμένες όλες οι αρχέ-γονες, έσχατες χωροχρονικές δίνες που υπάρχουν πίσω απ' όλους τους κόσμους της ύλης. Και οι κοσμι-κές αυτές νότες ξεχύνονται περιοδικά σαν ρυθμικοί κραδασμοί που διαπερνούν ανεπαίσθητα όλα τα στρώματα της ύπαρξης και γίνονται αιτία ν' αποκτή-σουν τόσο φοβερή σπουδαιότητα ορισμένες τρομε-ρές ημερομηνίες του κάθε κόσμου.

Αλλά όλα αυτά χάθηκαν σε μια στιγμή. Για μια ακό-μη φορά ο Γκίλμαν βρέθηκε στο στενό, βιολετιά φωτι-σμένο χώρο με το λοξό πάτωμα, τις χαμηλές βιβλιοθή-

κες των παμπάλαιων βιβλίων, τον πάγκο και το τραπέ-ζι, τα περίεργα αντικείμενα και το τριγωνικό άνοιγμα στη μια πλευρά. Στο τραπέζι υπήρχε ξαπλωμένη μια μικρή λευκή μορφή — ένα αγοράκι γυμνό και αναίσθη-το — ενώ στην άλλη πλευρά στεκόταν εκείνη η τερα-τώδης, μοχθηρή μέγαιρα. Στο δεξί της χέρι κρατούσε ένα λαμπερό μαχαίρι με περίεργη λαβή, και στο αρι-στερό ένα μπολ από ασπριδερό μέταλλο. Το τελευ-ταίο είχε αλλόκοτο σχήμα, με λεπτά, σκαλιστά χέρια και την επιφάνεια γεμάτη παράξενα εγχάρακτα σχέ-δια. Η γρια έψελνε κάποια λαρυγγόφωνη τελετουρ-γία σε ακατανόητη γλώσσα, που ωστόσο στον Γκίλ-μαν θύμιζε κάτι για το οποίο γινόταν επιφυλακτική νύ-ξη στο *Νεκρονομικόν*.

Καθώς η εικόνα γινόταν πιο σαφής στα μάτια του, ο Γκίλμαν είδε το γέρικο χούφταλο ν' απλώνει το ά-δειο μπολ πάνω από το τραπέζι, προς το μέρος του. Ανήμπορος να ελέγξει τις αντιδράσεις του, άπλωσε και το πήρε και με τα δυο χέρια, σημειώνοντας αφηρη-μένα το πόσο απρόσμενα ελαφρό ήταν. Την ίδια στιγ-μή η σιχαμερή μορφή του Μπράουν Τζένκιν ξεπρόβα-λε σκαρφαλώνοντας από το τριγωνικό μαύρο άνοιγμα στ' αριστερά του.

Η γριά έκανε νόημα στον Γκίλμαν να κρατήσει το μπολ σε μια ορισμένη θέση και μετά σήκωσε το πελώ-ριο, παράδοξο μαχαίρι πάνω από το μικρό θύμα όσο πιο ψηλά έφτανε το χέρι της. Το δοντιάρικο, τριχωτό πλάσμα άρχισε να τσιρίζει μια συνέχεια της άγνω-στης τελετουργίας, ενώ η μάγισσα έκρωζε κάθε τόσο βραχνές αντιφωνίες.

Ο Γκίλμαν ένιωσε μια έντονη απέχθεια να τον δια-περνά μέσα από την πνευματική και σωματική του πα-ράλυση, και το ελαφρό μετάλλινο μπολ άρχισε να τρέ-μει στα δάχτυλά του. Μια στιγμή αργότερα η θέα της

κατηφορικής κίνησης του μαχαιριού έσπαζε ολότελα τα δεσμά του. Το μπολ του έπεσε με δυνατό πάταγο, ενώ τα χέρια του τινάχτηκαν ξέφρενα σε μια προσπάθεια να εμποδίσουν την τερατώδη πράξη.

Αστραπιαία διέσχισε το λοξό πάτωμα ώς την άλλη μεριά του τραπεζιού και άρπαζε το μαχαίρι από τα δάχτυλα της γριάς, για να το πετάξει πέρα στη μαύρη τριγωνική τρύπα. Την άλλη στιγμή όμως, τα πράγματα αντιστράφηκαν, γιατί εκείνα τα κοκαλιάρικα, φονικά δάχτυλα σφίχτηκαν γύρω από το λαιμό του, ενώ το ζαρωμένο μούτρο της γριάς είχε παραμορφωθεί από μια γκριμάτσα ξέφρενης μανίας. Ο Γκίλμαν ένιωσε την αλυσίδα του φτηνού σταυρού να χώνεται οδυνηρά στη σάρκα του λαιμού του, και μπροστά στον κίνδυνο αναρωτήθηκε αν η θέα του συγκεκριμένου αντικειμένου θα μπορούσε να επηρεάσει το διαβολικό πλάσμα. Η δύναμή της ήταν πραγματικά υπεράνθρωπη, αλλά ενώ συνέχιζε το σφίξιμό της, ο Γκίλμαν άπλωσε αδύναμα το χέρι του κάτω από το πουκάμισο και τράβηξε το μετάλλινο σύμβολο. Η αλυσίδα έσπασε με την κίνηση, και ο σταυρός του έμεινε στο χέρι.

Στη θέα του αντικειμένου η γριά φάνηκε να κυριεύεται από πανικό, και το σφίξιμό της χαλάρωσε αρκετά για να δοθεί στον Γκίλμαν η ευκαιρία να ξεφύγει. Ξεκόλλησε τα κοκαλιάρικα, ατσαλένια δάχτυλα από το λαιμό του, και θα γκρέμιζε τη μέγαιρα στη μαύρη τρύπα αν τα δάχτυλά της δεν έβρισκαν από κάπου δύναμη και σφίγγονταν πάλι.

Τούτη τη φορά ο Γκίλμαν αποφάσισε να της ανταποδώσει τα ίσα και ήταν τα δικά του χέρια που τινάχτηκαν τώρα προς το λαιμό του πλάσματος. Πριν η γριά πάρει είδηση τους σκοπούς του, ο Γκίλμαν είχε στρίψει την αλυσίδα του σταυρού γύρω από το λαιμό της και την έστριβε μέχρι να της κόψει κάθε ανάσα.

Στη διάρκεια του τελευταίου της σφαδασμού ένιωσε κάτι να του δαγκώνει τον αστράγαλο, και σκύβοντας είδε ότι ο Μπράουν Τζένκινς είχε τρέξει σε βοήθεια της κυράς του. Με μια άγρια κλοτσιά έστειλε το φρικαλέο πλάσμα να πέσει στην τρύπα και το άκουσε να σκούζει με πόνο από κάπου χαμηλότερα.

Δεν ήξερε κατά πόσο είχε σκοτώσει τη γριά μέγαιρα, αλλά την άφησε εκεί στο πάτωμα όπου είχε σωριαστεί. Ύστερα, καθώς γύριζε να φύγει, είδε στο τραπέζι κάτι που λίγο έλειψε να τον κάνει να χάσει και τα τελευταία λογικά του. Ο Μπράουν Τζένκιν με τα τέσσερα μικρά, αλλά δυνατά και δαιμονικά επιδέξια χέρια του, δεν είχε μείνει αδρανής όση ώρα η γριά πάσχιζε να τον στραγγαλίσει, και οι προσπάθειές του δεν είχαν αποβεί μάταιες. Εκείνο που ο ίδιος είχε εμποδίσει το μαχαίρι να κάνει στο στήθος του θύματος, τα κίτρινα δόντια το είχαν κάνει στον καρπό. Και το μπολ που είχε πέσει στο πάτωμα, τώρα ήταν ξέχειλο δίπλα από το μικρό, άψυχο κορμί.

Στο ονειρικό του παραλήρημα ο Γκίλμαν άκουσε την εφιαλτικά απόκοσμη ρυθμική ψαλμωδία του Σάμπαθ να φτάνει σαν από το άπειρο, και ήξερε ότι ο μαύρος άνθρωπος ήταν εκεί. Μπερδεμένες μνήμες ανακατεύονταν με τα μαθηματικά στο μυαλό του, και συνειδητοποίησε ότι το υποσυνείδητό του ήξερε τις γωνίες που χρειαζόταν για να τον οδηγήσουν πίσω στο φυσιολογικό κόσμο, μόνο και δίχως ξένη βοήθεια, για πρώτη φορά. Ένιωθε σίγουρος ότι βρισκόταν στο προ αμνημονεύτων χρόνων σφραγισμένο πατάρι πάνω από το δωμάτιό του, αλλά αμφέβαλλε πολύ κατά πόσο θα μπορούσε να βγει από το λοξό πάτωμα ή τη χαμηλή πόρτα. Εξάλλου, βγαίνοντας έτσι από το εφιαλτικό πατάρι δε θα βρισκόταν απλώς σ' ένα ονειρικό σπίτι, που δεν ήταν παρά μια ανώμαλη προβολή

του πραγματικού σπιτιού που ήθελε να φτάσει; Του ήταν αδύνατο να ξεχωρίσει πού τέλειωνε το όνειρο και πού αρχίζε η πραγματικότητα σε όλες τις εμπειρίες του.

Το πέρασμα μέσα από κείνες τις τρομακτικές αβύσσους θα ήταν φοβερό, γιατί ο βαλπούργιος ρυθμός θ' αντηχούσε ολόγυρα, και τελικά θα ήταν αναγκασμένος ν' ακούσει καθαρά εκείνον τον μέχρι στιγμής απόμακρο παλμό που τόσο θανάσιμα φοβόταν. Ακόμη και τώρα μπορούσε ήδη να νιώσει έναν υπόκωφο, τερατώδη, ρυθμικό κραδασμό για τη φύση του οποίου είχε φοβερές υποψίες. Πάντοτε κατά την περίοδο του Σάμπατ ο ήχος αυτός αυξανόταν σε ένταση και αντιλαλούσε σ' όλους τους κόσμους, για να καλέσει τους μυημένους σε ακατονόμαστες τελετουργίες. Ο μισές από τις ψαλμωδίες του Σάμπαθ ήταν βασισμένες σ' αυτό τον μόλις αισθητό ηχητικό παλμό, που κανένα ανθρώπινο αφτί δε θα μπορούσε ν' αντέξει στην πλήρη κοσμική του ένταση.

Ο Γκίλμαν αναρωτήθηκε ακόμη κατά πόσο θα μπορούσε να εμπιστευτεί το ένστικτό του να τον οδηγήσει πίσω στο σωστό σημείο του χώρου. Πώς θα μπορούσε να 'ναι σίγουρος ότι δεν θα κατέληγε σ' εκείνη την πρασινοφώτιστη λοφοπλαγιά του μακρινού πλανήτη, ή το πλάτωμα με το περίτεχνο κιγκλίδωμα πάνω από την πόλη των πλοκαμοφόρων τεράτων κάπου πέρα από το γαλαξία μας, ή και τους μαύρους στρόβιλους του έσχατου Χάους όπου βασίλευε ο άλογος δαιμονικός θεός, ο Αζαθόθ;

Λίγο πριν αποτολμήσει το μεγάλο πήδημα, το βιολετί φως έσβησε αφήνοντάς τον σε απόλυτο σκοτάδι. Αυτό πρέπει να σήμαινε ότι η μάγισσα — η γριά Κεζάια — η Ναχάμπ — ήταν νεκρή. Και ταυτόχρονα με τη μακρινή ψαλμωδία του Σάμπαθ και τα κλαψουρί-

σματα του Μπράουν Τζένκιν στον αποκάτω χώρο, του φάνηκε ότι άκουσε ένα πιο ξέφρενο σκούξιμο ν' ανεβαίνει από τα άγνωστα βάθη. Ήταν ο Τζο Μαζούρεβιτς, οι ξορκισμοί του οποίου κατά του Νυαρλαθοτέπ, του Έρποντος Χάους, αποκορυφώνονταν τώρα σ' ένα ανεξήγητα θριαμβευτικό ξέσπασμα — λέξεις σαρδόνιας πραγματικότητας σε αντιπαράθεση με τις δίνες των πυρετικών ονείρων — Ιά! Σουμπ-Νιγκουράθ! Ο Τράγος με τα Χίλια Μικρά...

Βρήκαν τον Γκίλμαν στο πάτωμα της παλιάς σοφίτας με τις παράξενες γωνίες πολύ πριν από την αυγή. Η φοβερή κραυγή του έχει φέρει τρεχάτους τον Ντεροσέρ και τον Τσοΐνσκι, τον Ντομπρόφσκι και τον Μαζούρεβιτς, ξυπνώντας ακόμη και τον Έλγουντ που κοιμόταν βαθιά στην καρέκλα του. Ο Γκίλμαν ήταν ζωντανός, με ορθάνοιχτα, απλανή μάτια, αλλά φαινόταν να 'χει χάσει τις αισθήσεις του. Στο λαιμό του υπήρχαν τα σημάδια από φονικά χέρια, και στον αριστερό του αστράγαλο μια άσκημη δαγκωνιά από αρουραίο. Τα ρούχα του ήταν πολύ αναστατωμένα, και ο σταυρός του Τζο δεν φαινόταν πουθενά.

Ο Έλγουντ ανατρίχιασε σύγκορμος βλέποντάς τον, μην τολμώντας ούτε να μαντέψει ποια νέα μορφή μπορεί να είχε πάρει η υπνοβασία του φίλου του. Ο Μαζούρεβιτς φαινόταν σαν μισο-ζαβλακωμένος. Ήταν από κάποιο «σημάδι», εξήγησε, που είχε λάβει σε ανταπόκριση των προσευχών του, και άρχισε να σταυροκοπιέται σαν μανιακός, όταν το τσίριγμα και του σκούξιμο ενός αρουραίου ακούστηκε πίσω από το γερτό ταβάνι.

Μετέφεραν και ξάπλωσαν το νεαρό στον καναπέ στο δωμάτιο του Έλγουντ και μετά έστειλαν να φωνάξουν το Δρα Μαλκόφσκι, έναν ντόπιο γιατρό που ήξερε να κρατά το στόμα του κλειστό για πράγματα που

μπορούσαν να δημιουργήσουν προβλήματα. Ο γιατρός έκανε στον Γκίλμαν δυο υποδόριες ενέσεις, που τον βύθισαν σ' έναν περίπου φυσιολογικό ύπνο. Στη διάρκεια της μέρας ο ασθενής συνερχόταν κατά καιρούς και ψιθύριζε σπασμωδικά το τελευταίο του όνειρο στον Έλγουντ. Ήταν μια επώδυνη διαδικασία, και από την πρώτη στιγμή αποκάλυψε ένα καινούριο και ανησυχητικό γεγονός.

Ο Γκίλμαν, η ακοή του οποίου ήταν πρόσφατα τόσο υπεροξυμένη, ήταν τώρα εντελώς κουφός. Ο Δρ Μαλκόφσκι, που τον ξανακάλεσαν επειγόντως είπε στον Έλγουντ ότι και τα δύο τύμπανα των αφτιών του φίλου του είχαν σπάσει σαν από κάποιον τιτάνιο ήχο, ασύλληπτα έντονο και αβάσταχτο για τον άνθρωπο. Αλλά ειλικρινά ο γιατρός δεν ήταν σε θέση να εξηγήσει πώς θα μπορούσε να υπάρξει ένας τέτοιος ήχος δίχως να σηκώσει στο πόδι ολάκερη την κοιλάδα του Μισκατόνικ.

Ο Έλγουντ έγραφε τις δικές του ερωτήσεις σε χαρτί, κι έτσι ήταν δυνατή κάποια σχετικά άνετη επικοινωνία. Κανείς τους δεν ήξερε τι συμπέρασμα να βγάλει από την όλη χαώδη υπόθεση και αποφάσισαν όταν θα ήταν καλύτερα αν σταματούσαν, όσο γινόταν, να τη σκέφτονται. Πάντως και οι δυο συμφώνησαν ότι έπρεπε να εγκαταλείψουν τούτο το παμπάλαιο καταραμένο σπίτι το ταχύτερο δυνατό. Οι βραδινές εφημερίδες ανέφεραν για μια επιδρομή της αστυνομίας σε κάποια περίεργη τελετή σ' ένα φαράγγι πέρα από το λόφο Μέντοου λίγο πριν από την αυγή, και πρόσθεταν ότι ο άσπρος μονόλιθος που υπήρχε εκεί ήταν από παλιά επίκεντρο δεισιδαιμονικών δοξασιών. Δεν είχαν καταφέρει να συλλάβουν κανέναν εκεί, αλλά ανάμεσα σ' εκείνους που έτρεχαν να ξεφύγουν είχαν διακρίνει και τη σιλουέτα ενός γιγαντόσωμου νέγρου. Σε μια

άλλη στήλη των εφημερίδων αναφερόταν ότι κανένα ίχνος του μικρού Λαντισλάς Βολέτζκο δεν είχε βρεθεί ακόμη.

Το αποκορύφωμα της φρίκης σημειώθηκε εκείνη τη νύχτα. Ο Έλγουντ δε θα το ξεχάσει ποτέ, και αναγκάστηκε ν' απουσιάσει από το πανεπιστήμιο για όλο το επόμενο εξάμηνο εξαιτίας της νευρικής του κατάρρευσης. Όλο εκείνο το βράδυ είχε την εντύπωση ότι άκουγε αρουραίους πίσω από τον τοίχο, αλλα δεν έδωσε ιδιαίτερη σημασία στο γεγονός. Ύστερα, πολλή ώρα αφότου αυτός και ο Γκίλμαν είχαν κοιμηθεί, αντήχησε το φοβερό ουρλιαχτό. Ο Έλγουντ τινάχτηκε πάνω, άναψε τα φώτα και όρμησε στο προσκέφαλο του φίλου του. Ο Γκίλμαν έβγαζε ήχους που κυριολεκτικά δεν ήταν πια ανθρώπινοι, σαν να συγκλόνιζαν το κορμί του απερίγραπτοι πόνοι. Σφάδαζε κάτω από τα σεντόνια του, και ένας μεγάλος κόκκινος λεκές είχε αρχίσει ν' απλώνεται στο στρώμα.

Ο Έλγουντ μόλις που τόλμησε να τον αγγίξει, αλλά σιγά σιγά τα ουρλιαχτά και οι σφαδασμοί σταμάτησαν. Στο μεταξύ ο Ντομπρόφσκι, ο Τσοΐνσκι, ο Ντεροσέρ, ο Μαζούρεβιτς και ο άλλος ένοικος του τελευταίου ορόφου είχαν μαζευτεί στην πόρτα, ενώ ο σπιτονοικοκύρης έστειλε τη γυναίκα του να ξανατηλεφωνήσει στο γιατρό Μαλκόφσκι. Όλοι ξεφώνισαν τρομαγμένοι όταν κάτι σαν πελώριος αρουραίος πήδησε ξαφνικά από τα ματωμένα κλινοσκεπάσματα, έτρεξε στο πάτωμα και χάθηκε σε μια κοντινή, φρεσκοανοιγμένη τρύπα. Όταν έφτασε ο γιατρός και άρχισε να τραβά τα καταματωμένα σεντόνια, ο Ουώλτερ Γκίλμαν ήταν νεκρός.

Θα ήταν βάρβαρο ν' αναφέρει κανείς πάνω από λίγα λόγια για το τι είχε σκοτώσει τον Γκίλμαν. Κυριολεκτικά είχε ανοιχτεί ένα τούνελ στο κορμί του... και κάτι

του είχε φάει την καρδιά. Ο Ντομπρόφσκι, έξαλλος για την αποτυχία του ποντικοφάρμακού του, αδιαφόρησε εντελώς για τα νοίκια και μέσα σε μια βδομάδα μετέφερε όλους τους νοικάρηδές του σ' ένα ελεεινό αλλά λιγότερο παλιό κτίριο της οδού Ουώλνατ. Το μεγαλύτερο πρόβλημα για ένα διάστημα ήταν να κρατήσουν ήσυχο τον Μαζούρεβιτς, γιατί ο σκυθρωπός υφαντουργός δεν εννοούσε να μείνει στιγμή ξεμέθυστος και δε σταματούσε να κλαψουρίζει και να μουρμουρίζει για υπερφυσικά και τρομερά πράγματα.

Φαίνεται ότι εκείνη τη φοβερή νύχτα ο Τζο είχε σκύψει να εξετάσει τα ματωμένα χνάρια του αρουραίου που οδηγούσαν από τον καναπέ του Γκίλμαν στην κοντινή τρύπα. Στο χαλί τα χνάρια γίνονταν δυσδιάκριτα, αλλά ένα τμήμα γυμνού πατώματος μεσολαβούσε από την άκρη του χαλιού ώς το σοβατεπί. Εκεί ο Μαζούρεβιτς είχε ανακαλύψει κάτι τερατώδες — έτσι τουλάχιστον έλεγε, γιατί κανένας άλλος δεν συμφώνησε απόλυτα μαζί του παρά το αναντίρρητα παράξενο σχήμα των χναριών. Τα ίχνη στο γυμνό πάτωμα ήταν σίγουρα πολύ διαφορετικά από τα συνηθισμένα χνάρια των αρουραίων, αλλά ακόμη και ο Τσοΐνσκι και ο Ντεροσέρ δεν παραδέχτηκαν ότι έμοιαζαν με τα ίχνη από τέσσερα μικροσκοπικά ανθρώπινα χέρια.

Το σπίτι δεν ξανανοικιάστηκε ποτέ. Μόλις το εγκατέλειψε και ο Ντομπρόφσκι, άρχισαν να το καλύπτουν τα σάβανα της τελικής ερήμωσης. Ο κόσμος το απόφευγε τόσο λόγω της παλιάς φήμης του όσο κι εξαιτίας της μπόχας ψοφιμιού που ανέδιδε από μέσα. Ίσως το ποντικοφάρμακο του πρώην σπιτονοικοκύρη του είχε αρχίσει να φέρνει αποτέλεσμα τελικά. Γεγονός ήταν ότι σύντομα μετά την αναχώρησή του το σπίτι άρχισε να γίνεται ενοχλητικό σε όλη τη γειτονιά. Οι αστίατροι εντόπισαν ότι η μυρωδιά προερχόταν

από τους κλειστούς χώρους πάνω και δίπλα από το δωμάτιο της ανατολικής σοφίτας και συμπέραναν ότι ο αριθμός των ψόφιων αρουραίων θα πρέπει να ήταν αληθινά τεράστιος. Αποφάσισαν ωστόσο ότι δεν άξιζε τον κόπο να γκρεμίσουν τα τοιχώματα και ν' απολυμάνουν το χώρο· η βρόμα θα έσβηνε σύντομα και η γειτονιά δεν ήταν έτσι κι αλλιώς από τις πολύ καθαρές. Πράγματι, υπήρχαν ανέκαθεν αόριστες φήμες για ασυνήθιστες δυσάρεστες μυρωδιές από το πάνω πάτωμα του Σπιτιού της Μάγισσας αμέσως μετά τη νύχτα της Πρωτομαγιάς και των Αγίων Πάντων. Οι γείτονες παρέμειναν επίσης αδρανείς, αλλά η μυρωδιά πρόσθεσε κάτι ακόμη στην ήδη κακή φήμη του σπιτιού. Κάποτε, τελικά, ο επιθεωρητής της πολεοδομίας έβγαλε απόφαση να κατεδαφιστεί το σπίτι, ως ακατάλληλο πλέον για κατοικία.

Τα όνειρα του Γκίλμαν και τα γεγονότα που επακολούθησαν δε στάθηκε δυνατό να εξηγηθούν ποτέ. Ο Έλγουντ, του οποίου οι απόψεις για το όλο επεισόδιο είναι συχνά εξωφρενικές, γύρισε στο πανεπιστήμιο το φθινόπωρο και αποφοίτησε τον επόμενο Ιούνιο. Βρήκε ότι στο μεταξύ τα κουτσομπολιά για τα υπερφυσικά είχαν λιγοστέψει πολύ, και είναι γεγονός ότι — παρά ορισμένες μαρτυρίες για φασματικά τσιρίγματα στο έρημο σπίτι που κράτησαν μέχρι την κατεδάφισή του — κανένας ψίθυρος δεν ακούστηκε μετά το θάνατο του Γκίλμαν για κάποια νέα εμφάνιση της γριάς Κεζάια ή του Μπράουν Τζένκιν.

Ήταν μάλλον ευτύχημα που ο Έλγουντ δε βρισκόταν στο Άρκαμ κάποια χρόνια αργότερα, όταν ορισμένα γεγονότα ζωήρεψαν απότομα τους ψίθυρους των ντόπιων για αρχαίες φρικαλεότητες. Βέβαια πληροφορήθηκε αργότερα για το θέμα και υπέφερε ανείπωτα μαρτύρια από τις σκοτεινές και απίστευτες σκέ-

ψεις που του γεννήθηκαν στο μυαλό. Αλλ' ακόμη κι έτσι, δεν ήταν το ίδιο φοβερό όσο το να ήταν στ' αλήθεια κοντά και να έβλεπε ίσως με τα μάτια του κάποια πράγματα.

Το Μάρτη του 1931 μια καταιγίδα παρέσυρε τη στέγη και τη μεγάλη καμινάδα του εγκαταλειμμένου Σπιτιού της Μάγισσας. Πίσω της άφησε ένα σωρό από σπασμένα τούβλα, μαυρισμένα και χορταριασμένα κεραμίδια και σαπισμένα σανίδια που γκρεμίστηκαν στο πατάρι και έσπασαν το δάπεδο ώς το κάτω πάτωμα. Ολόκληρη η σοφίτα ήταν πνιγμένη στα χαλάσματα που έπεσαν από πάνω, αλλά κανένας δεν μπήκε στον κόπο να τ' αγγίξει πριν από την αναπόφευκτη κατεδάφιση του ερειπωμένου κτιρίου. Αυτό το έσχατο βήμα έγινε τον επόμενο Δεκέμβρη, και τα κουτσομπολιά άρχισαν πάλι μετά το ξεκαθάρισμα του παλιού δωματίου του Γκίλμαν από τους απρόθυμους και φοβισμένους εργάτες.

Ανάμεσα στα συντρίμμια που είχαν γκρεμιστεί από την αρχαία λοξή οροφή υπήρχαν μερικά πράγματα που έκαναν τους εργάτες να σταματήσουν και να καλέσουν την αστυνομία. Αργότερα η αστυνομία κάλεσε με τη σειρά της τον ιατροδικαστή και μερικούς καθηγητές από το πανεπιστήμιο. Υπήρχαν κόκαλα εκεί — σπασμένα και θρυμματισμένα αλλά σαφώς ανθρώπινα — που η φανερά πρόσφατη ηλικία τους ερχόταν σε αινιγματική αντίθεση με τη μακρινή εποχή που είχε σφραγιστεί το χαμηλό πατάρι με το λοξό πάτωμα πάνω από τη σοφίτα. Ο ιατροδικαστής έβγαλε το πόρισμα ότι μερικά ανήκαν σε μικρό παιδί, ενώ ορισμενα άλλα — που είχαν βρεθεί ανάκατα με κουρέλια από καφετί ύφασμα — ανήκαν σε μια μάλλον μικροκαμωμένη, καμπουρωτή γυναίκα προχωρημένης ηλικίας. Προσεκτικό κρησάρισμα στα συντρίμμια αποκάλυψε

επίσης πολλά μικροσκοπικά κόκαλα αρουραίων που είχαν σκοτωθεί στην κατάρρευση, καθώς και παλιότερα κόκαλά τους ροκανισμένα από μικρά δόντια με τρόπο που προκάλεσε πολλές διγνωμίες και σκέψεις.

Άλλα αντικείμενα που βρέθηκαν συμπεριλάμβαναν τα τσακισμένα απομεινάρια από πολλά βιβλία και χαρτιά, καθώς και μια κιτρινωπή σκόνη από την πλήρη αποσάθρωση ακόμη παλιότερων βιβλίων και χαρτιών. Όλα, δίχως εξαίρεση, φαίνονταν ν' αναφέρονται σε θέματα μαύρης μαγείας στις πιο εξελιγμένες και φρικτές της μορφές. Η προφανώς σύγχρονη ηλικία μερικών αντικειμένων εξακολουθεί ν' αποτελεί το ίδιο άλυτο μυτήριο όπως και τα σύγχρονα ανθρώπινα κόκαλα.

Ένα ακόμη μεγαλύτερο μυστήριο ήταν η απόλυτη ομοιογένεια του γραφικού χαρακτήρα σε ορισμένα δυσκολοδιάβαστα αρχαϊκά κείμενα που βρέθηκαν σε μεγάλη ποικιλία χαρτιών. Η κατάσταση συντήρησής τους και οι υδατογραφίες τους έδειχναν διαφορές ηλικίας που κάλυπταν μια περίοδο τουλάχιστον εκατόν πενήντα με διακόσια χρόνια. Ωστόσο, για μερικούς το μεγαλύτερη μυστήριο ήταν η ποικιλία των εντελώς ανεξήγητων αντικειμένων — αντικειμένων που η μορφή, το υλικό, η τεχνοτροπία και οι σκοποί δεν επιδέχονταν καμία ερμηνεία. Όλα αυτά είχαν βρεθεί σκόρπια ανάμεσα στα χαλάσματα σε διάφορα στάδια φθοράς. Ένα από τα αντικείμενα αυτά — που ερέθισε εξαιρετικά το ενδιαφέρον κάποιων καθηγητών του Μισκατόνικ — ήταν ένα τσακισμένο τερατούργημα που έμοιαζε φανερά με το παράξενο ομοίωμα που ο Γκίλμαν είχε προσφέρει στο πανεπιστημιακό μουσείο. Η μόνη διαφορά ήταν ότι τούτο δω ήταν πιο μεγάλο, σμιλεμένο από κάποια περίεργη γαλαζωπή πέτρα αντί για μέταλλο, και είχε μια βάση με αλλόκοτες

γωνίες και γεμάτη με αμετάφραστα ιερογλυφικά.

Αρχαιολόγοι και ανθρωπολόγοι εξακολουθούν να πασχίζουν να ερμηνεύσουν τα παράδοξα σχέδια που ήταν σκαλισμενα σ' ένα τσαλακωμένο μπολ από ελαφρό μέταλλο που βρέθηκε με ύποπτους καφετιούς λεκέδες στο εσωτερικό του. Αλλοδαποί και εύπιστες γριούλες ήταν εξίσου φλύαροι σχετικά με το θέμα του σύγχρονου νικελέ σταυρού με τη σπασμένη αλυσίδα που βρέθηκε στα μπάζα. Ο σταυρός αναγνωρίστηκε, με ανατριχίλα, από τον Τζο Μαζούρεβιτς ότι ήταν εκείνος που ο ίδιος είχε δώσει στο δύστυχο τον Γκίλμαν πριν τόσα χρόνια. Μερικοί πιστεύουν ότι το σταυρό αυτό τον τράβηξαν στο πατάρι οι αρουραίοι, ενώ άλλοι υποστηρίζουν ότι πρέπει να βρισκόταν τελικά σε κάποια γωνιά του δωματίου του Γκίλμαν. Και μερικοί άλλοι, μεταξύ των οποίων και ο Τζο, έχουν δικές τους θεωρίες, πολύ εξωφρενικές και απίστευτες για να τις πάρει κανείς στα σοβαρά.

Όταν κατεδαφίστηκε ο λοξός τοίχος του δωματίου του Γκίλμαν, ο κάποτε σφραγισμένος τριγωνικός χώρος μεταξύ αυτού του χωρίσματος και το βορινού τοίχου του σπιτιού βρέθηκε να περιέχει πολύ λιγότερα μπάζα, συγκριτικά με το μέγεθός του, από το ίδιο το δωμάτιο. Όμως έκρυβε ένα άλλο αποτρόπαιο περιεχόμενο παλιότερης προέλευσης, που η θέα του έκανε τους εργάτες της κατεδάφισης να παραλύσουν από φρίκη. Ούτε λίγο ούτε πολύ, ο χώρος ήταν ένα αληθινό οστεοφυλάκιο γεμάτο με τα κόκαλα μικρών παιδιών. Μερικά ήταν αρκετά πρόσφατα, ενώ άλλα εκτείνονταν διαδοχικά πίσω σε τόσο παλιές εποχές που είχαν σχεδόν διαλυθεί εντελώς. Πεταμένο σ' αυτό το σωρό των οστών βρέθηκε και ένα μεγάλο μαχαίρι, φανερά αρχαίο, με παράδοξη, περίτεχνη και εξωτική τεχνοτροπία. Και πάνω απ' αυτό είχαν πέσει τα υπόλοιπα συντρίμμια.

Στα χαλάσματα, σφηνωμένο ανάμεσα σ' ένα πεσμένο μαδέρι και σ' ένα σωρό από κολλημένα τούβλα της γκρεμισμένης καμινάδας, υπήρχε ένα ακόμη αντικείμενο. Το αντικείμενο αυτό έμελλε να προκαλέσει μεγαλυτερη απορία, συγκαλυμμένο τρόμο και φανερές δεισιδαίμονες συζητήσεις στο Άρκαμ απ' οτιδήποτε άλλο που βρέθηκε ποτέ σ' εκείνο το στοιχειωμένο και καταραμένο κτίριο.

Ήταν ο εν μέρει τσακισμένος σκελετός ενός πελώριου, τερατόμορφου αρουραίου, οι ανωμαλίες του οποίου αποτελούν ακόμη θέμα διαμάχης αλλά και αιτία περίεργης σιωπής από τη μεριά των καθηγητών του τμήματος συγκριτικής ανατομίας του Μισκατόνικ. Πολύ λίγα σχετικά με το σκελετό αυτό έχουν διαρρεύσει, αλλά οι εργάτες που τον βρήκαν μιλούν ακόμη με έντρομους ψίθυρους για τις μακριές καφετιές τρίχες του ζώου.

Τα κόκαλα των μικροσκοπιών ποδιών, λένε οι φήμες, δείχνουν συλληπτήρια χαρακτηριστικά που θα ταίριαζαν περισσότερο σε μικροσκοπικό πίθηκο παρά σε αρουραίο. Όσο για το μικρό κρανίο με τα μυτερά κιτρινωπά δόντια, αυτό ήταν ακόμη πιο ανώμαλο· κοιτάζοντάς το από ορισμένες γωνίες μοιάζει σαν μια μικρή, τερατώδικη παρωδία ανθρώπινου κρανίου. Οι εργάτες σταυροκοπήθηκαν έντρομοι όταν βρήκαν αυτό το βλάσφημο απομεινάρι, και αργότερα άναψαν κεριά στην εκκλησιά του Άγιου Στανίσλαου να τον ευχαριστήσουν που ποτέ πια εκείνα τα διαπεραστικά, φρικτά τσιρίγματα δε θα ξανάφταναν στ' αφτιά τους.

Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΚΟΤΑΔΙΟΥ

του Ώγκαστ Ντέρλεθ

Ο Ώγκαστ Ντέρλεθ (1909-1971) υπήρξε για τον Λάβκραφτ ό,τι ο Παύλος για τον Χριστό: ο μεγάλος απόστολος και αρχιερέας του, ο άνθρωπος που μετέφερε τη «διδασκαλία» του στα πέρατα της γης. Στενός φίλος και θαυμαστής του παράξενου ερημίτη της Πρόβιντενς, συνέβαλε όσο κανένας άλλος στο να κάνει τ' όνομα του Λάβκραφτ γνωστό σε ολόκληρο τον κόσμο.

Ο Ντέρλεθ έγραψε πάνω από 150 βιβλία και αμέτρητα διηγήμα, αρκετά από τα οποία έχουν σαν κεντρικό άξονα τη «Μυθολογία Κθούλου» του Λάβκραφτ. Νομίζω ότι ***Ο Κάτοικος του Σκοταδιού*** *είναι ένα από τα καλύτερα της κατηγορίας αυτής. Όπως όλα τα διηγήματα του είδους, στηρίζεται σε κάποια αληθινά στοιχεία — στη συγκεκριμένη περίπτωση στους ινδιάνικους θρύλους του Ουέντιγκο, του Πλάσματος που βαδίζει στους Ανέμους...*

Το διήγημα αυτό έχει και ένα άλλο ενδιαφέρον χαρακτηριστικό: είναι γραμμένο από τρεις «διαφορετικούς» Ντέρλεθ: τον Ντέρλεθ-Λάβκραφτ, τον Ντέρλεθ-Συγγραφέα και τον Ντέρλεθ-Ντέρλεθ. Ο πρώτος μιμείται συνειδητά και με ειλικρίνεια τον Λάβ-

κραφτ, ο δεύτερος γράφει επίσης συνειδητά — και κάπως αμήχανα — ένα φανταστικό μυθιστόρημα τρόμου, και ο τρίτος — και πιο σημαντικός! — προσπαθεί απεγνωσμένα να μεταδώσει κάτι από προσωπικές εμπειρίες του με τον Έσχατο Τρόμο. Ξέρετε... είναι κι αυτός ένας τρόπος εξορκισμού.

Αλλά, τώρα που το σκέφτομαι, ο Ώγκαστ Ντέρλεθ δεν πρωτοτυπεί· σχεδόν όλοι οι συγγραφείς αυτής της ανθολογίας είναι το ίδιο τρισυπόστατοι.

Γ.Μ

Εκείνοι που αναζητούν τη φρίκη περιπλανιούνται σε παράξενους, μακρινούς τόπους. Δικό τους βασίλειο είναι οι κατακόμβες της Πτολεμαΐδος και τα σπηλαιώδη μαυσωλεία των εφιαλτικών χωρών. Αυτοί σκαρφαλώνουν στους φεγγαροφώτιστους πύργους των ερειπωμένων κάστρων του Ρήνου και κατηφορίζουν τα μαύρα, αραχνιασμένα σκαλοπάτια κάτω από τα σκόρπια χαλάσματα ξεχασμένων πόλεων της Ασίας. Τα στοιχειωμένα δάση και τα ερημικά βουνά είναι οι δικοί τους ιεροί τόποι, και μπορείς να τους δεις κοντά σε διαβολικούς μονόλιθους σε ακατοίκητα νησιά. Αλλά ο αληθινός επίκουρος του τρομερού, για τον οποίο η πρωτόγνωρη ανατριχίλα κάποιας ακατονόμαστης φρικαλεότητας αποτελεί το σκοπό και τη δικαίωση της ύπαρξής του, εκτιμά πάνω απ' όλα τις παμπάλαιες, ερημικές αγροικίες των απόμερων περιοχών. Γιατί εκεί τα σκοτεινά στοιχεία της δύναμης, της ερημιάς, του αλλόκοτου και της άγνοιας συνδυάζονται για να συνθέσουν την πιο ιδανική φρίκη.

Χ.Φ. Λάβκραφτ

1

Μέχρι πρόσφατα, αν ένας ταξιδιώτης του βορειοκεντρικού Ουισκόνσιν ακολουθούσε την αριστερή διακλάδωση του αυτοκινητόδρομου του Ποταμού Μπρουλ με την εθνική οδό του Τσεκουαμέγκον προς τη μεριά του Πασεπάχο, θα βρισκόταν σε μια περιοχή τόσο πρωτόγονη που θα του φαινόταν ξεκομμένη από κάθε ανθρώπινη επαφή. Αν συνέχιζε σ' αυτό τον ασύχναστο δρόμο, μπορεί να συναντούσε αραιά και πού μερικές σαραβαλιασμένες καλύβες όπου κάποτε θα πρέπει να ζούσαν άνθρωποι και που τώρα τις ξανάπαιρνε πίσω το δάσος.

Δεν πρόκειται για κανέναν άγονο ξερότοπο, αλλά για μια περιοχή με πλούσια βλάστηση. Και ωστόσο σ' ολάκερη αυτή την έκταση υπάρχει διάχυτη μια ακαθόριστη ατμόσφαιρα κακού, κάτι σαν απειλητικό πλάκωμα της ψυχής, που το νιώθει αμέσως ακόμη και ο πιο περαστικός διαβάτης. Ο δρόμος γίνεται ολοένα και πιο δύσβατος και τελικά σβήνει σε ένα εγκαταλειμμένο οίκημα, κάτι σαν κυνηγετικό περίπτερο, χτισμένο στις όχθες μιας καθάριας γαλάζιας λίμνης, που ολόγυρά της αιωνόβια δέντρα ρεμβάζουν σκυθρωπά.

Είναι μια περιοχή όπου τις νύχτες ακούγονται μονάχα οι κρωγμοί από τις κουκουβάγιες και τα νυχτοπούλια, τα μακάβια σκουξίματα του γκιόνη και το σφύ-

ριγμα του ανέμου ανάμεσα στα δέντρα. Αλλά... είναι πάντοτε η φωνή του αγέρα αυτό που ακούγεται ανάμεσα στα δέντρα; Και ποιος μπορεί να πει με σιγουριά αν το τρίξιμο των κλαδιών οφείλεται απλά στο πέρασμα κάποιου ζώου... και όχι σε κάτι άλλο, κάποια παρουσία πέρα από την ανθρώπινη γνώση;

Γιατί το δάσος γύρω από το εγκαταλειμμένο περίπτερο της Λίμνης του Ρικ είχε ήδη περίεργη φήμη πολύ προτού το γνωρίσω εγώ, μια φήμη πολύ πέρα από τις ανάλογες ιστορίες που συναντάς για τέτοια ερημικά μέρη. Κυκλοφορούσαν παράξενες διαδόσεις για κάτι που κατοικούσε στα βάθη του σκοτεινού δάσους, κάτι που δεν είχε σχέση με τις συνηθισμένες απίθανες ιστορίες για φαντάσματα και τα παρόμοια. Οι ντόπιοι που ζούσαν στις παρυφές της περιοχής ψιθύριζαν με φόβο για κάτι που ήταν μισο-ζώο, μισο-άνθρωπος. Αν μάλιστα ρωτούσες τους σποραδικούς Ινδιάνους που έβγαιναν πότε πότε από την περιοχή για να πάνε στο νότο, σ' απάντηση έπαιρνες μονάχα πεισματικά κουνήματα του κεφαλιού.

Ναι, το δάσος είχε από παλιά κακή φήμη· καμία αμφιβολία γι' αυτό. Ήδη πριν από τις αρχές του αιώνα είχε κυκλοφορήσει μια ιστορία που θα έκανε να κοντοσταθεί ακόμη και ο πιο τολμηρός κυνηγός της περιπέτειας.

Το πρώτο στοιχείο που είχε υπήρχε σχετικά, προερχόταν από τα γραπτά ενός ιεραπόστολου, του Πάτερ Πάιργκαρντ. Ο άνθρωπος αυτός είχε περάσει μεσ' από την περιοχή αυτή προκειμένου να προσφέρει βοήθεια σε μια φυλή Ινδιάνων για την οποία ο σταθμός του κόλπου του Τσεκουαμέγκον είχε αναφέρει ότι λιμοκτονούσαν. Ο Πάτερ Πάιργκαρντ εξαφανίστηκε, αλλά αργότερα οι Ινδιάνοι έφεραν τα πράγματά του: ένα σαντάλι, ένα κομποσκοίνι και ένα προσευχητάρι

στο οποίο είχε γράψει μερικά παράξενα λόγια τα οποία έλεγαν κατά λέξη:

«Έχω την πεποίθηση ότι κάποιο πλάσμα με ακολουθεί. Στην αρχή υπέθεσα ότι ήταν κάποια αρκούδα, αλλά τώρα είμαι υποχρεωμένος να παραδεχτώ ότι πρόκειται για κάτι απίστευτα πιο τερατώδες απ' οτιδήποτε σε τούτη τη γη. Πέφτει η νύχτα, και νομίζω ότι έχω κάποια μικρή παράκρουση, γιατί ακούω συνέχεια μια αλλόκοτη μουσική και άλλους παράξενους ήχους που σίγουρα δεν προέρχονται από φυσικά αίτια. Με βασανίζει ακόμη μια δυσάρεστη ψευδαίσθηση ότι ακούω γιγάντιες πατημασιές που κυριολεκτικά κάνουν τη γη να τρέμει. Και μερικές φορές πρόσεξα κάτι πελώρια χνάρια που ποικίλλουν σε σχήμα...»

Το δεύτερο στοιχείο είναι πολύ πιο τρομακτικό. Στα μέσα του περασμένου αιώνα ένας από τους πιο άπληστους μεγαλέμπορους ξυλείας των μεσοδυτικών πολιτειών ήταν κάποιος Μπιγκ Μπομπ Χίλλερ. Όταν αυτός ο Χίλλερ άρχισε ν' απλώνεται προς την περιοχή της Λίμνης του Ρικ στα μέσα του περασμένου αιώνα, δεν μπορούσε να μη βάλει στο μάτι τα πελώρια πεύκα που φύτρωναν κοντά στη λίμνη. Αν και δεν είχε δικαιώματα υλοτομίας στην περιοχή, έκανε ό,τι έκαναν σε ανάλογη περίπτωση όλοι οι μεγαλοξυλοκόποι της εποχής· έστειλε εκεί τους άντρες του από μια γειτονική έκταση που νόμιμα την εκμεταλλευόταν. Η δικαιολογία ήταν η γνωστή, ότι τάχα δεν ήξερε ποια ήταν ακριβώς τα όρια της περιοχής του. Όμως, από την πρώτη κιόλας μέρα της δουλειάς στις παρυφές του δάσους γύρω από τη λίμνη του Ρικ, δεκατρείς ξυλοκόποι δε γύρισαν ποτέ πίσω.

Από τα πτώματά τους δύο δε βρέθηκαν ποτέ· τέσσερα βρέθηκαν — κατά ανεξήγητο τρόπο — στη λίμνη, κάμποσα χιλιόμετρα από το σημείο όπου δού-

λευαν, ενώ τα υπόλοιπα βρέθηκαν σε διάφορα σημεία του δάσους.

Ο Χίλλερ πίστεψε ότι αντιμετώπιζε έναν επαγγελματικό πόλεμο από ανταγωνιστές του. Έτσι απομάκρυνε τους άντρες του για να παραπλανήσει τους άγνωστους αντιπάλους και μετά τους έστειλε ξαφνικά να δουλέψουν πάλι στην απαγορευμένη περιοχή. Αφού έχασε ακόμη πέντε ανθρώπους του, ο Χίλλερ αναγκάστηκε να κάνει πίσω. Από τότε κανένα χέρι δεν είχε αγγίξει το δάσος, εκτός από ένα-δύο άτομα που αγόρασαν γη εκεί και εγκαταστάθηκαν στην περιοχή.

Μετά από ένα σύντομο διάστημα, και δίχως καμία εξαίρεση, όλοι οι νεοφερμένοι άποικοι τα παράτησαν και έφυγαν, λέγοντας ελάχιστα αλλ' αφήνοντας να εννοηθούν πολλά. Αλλά ακόμη και τα ψιθυριστά τους υπονοούμενα ήταν τέτοια που τελικά έκριναν σκόπιμο να εγκαταλείψουν κάθε προσπάθεια επεξήγησης· τόσο απίστευτες ήταν οι αφηγήσεις τους! Ανέφεραν για κάτι πολύ φρικαλέο για να περιγραφεί με λόγια, ένα πανάρχαιο κακό, πιο παλιό απ' οτιδήποτε θα τολμούσε ποτέ να ονειρευτεί κι ο πιο πολυμαθής αρχαιολόγος.

Μονάχα ένας από τους αποίκους αυτούς εξαφανίστηκε ανεξήγητα, δίχως κανένα ίχνος του να βρεθεί ποτέ. Οι άλλοι έφυγαν ένας ένας από το δάσος, για να χαθούν τελικά κάπου ανάμεσα στα πλήθη της Αμερικής. Όλοι... εκτός από ένα μιγάδα που ήταν γνωστός σαν Γερο-Πήτερ. Αυτός είχε την έμμονη ιδέα ότι υπήρχαν κοιτάσματα μετάλλων στην περιοχή του δάσους και κατά καιρούς πήγαινε να κατασκηνώσει στις παρυφές του, μην αποτολμώντας ωστόσο να προχωρήσει πιο μέσα.

Όπως είχε το πράγμα, ήταν αναπόφευκτο οι θρύ-

λοι της Λίμνης του Ρικ να φτάσουν κάποτε και στ' αφτιά του Δρ Άπτον Γκάρντνερ, καθηγητή του πανεπιστημίου της πολιτείας. Ο Δρ Γκάρντνερ είχε ήδη συγκεντρώσει μια συλλογή θρύλων για μυθικούς ήρωες σαν τον Πωλ Μπάνυαν, τον Ουίσκι Τζακ και τον Χόνταγκ, και μάζευε τώρα αντίστοιχες λαϊκές παραδόσεις που αναφέρονταν πλέον σε τοποθεσίες. Έτσι είχε και την πρώτη του επαφή με τις παράξενες μισοξεχασμένες ιστορίες που προέρχονταν από την περιοχή της Λίμνης του Ρικ.

Όπως ανακάλυψα αργότερα, η πρώτη του αντίδραση ήταν ένα επιπόλαιο ενδιαφέρον. Οι θρύλοι για τους ερημικούς τόπους αφθονούν, και δεν υπήρχε τίποτα που να δείχνει ότι τούτοι δω ήταν πιο σημαντικοί από τους άλλους. Είναι γεγονός ότι δεν παρουσίαζαν καμία ομοιότητα, με την κυριολεκτική έννοια της λέξης, με τις πιο συνηθισμένες ιστορίες του είδους. Οι τελευταίες αναφέρονται συνήθως σε φαντάσματα ανθρώπων ή ζώων, σε χαμένους θησαυρούς, ινδιάνικες λαϊκές παραδόσεις και τα παρόμοια. Αντίθετα, εκείνες από τη Λίμνη του Ρικ επέμεναν με αξιοσημείωτη συνέπεια να μιλούν για κάποια απίθανα πλάσματα ή, μάλλον, ένα «πλάσμα». Αυτό γιατί κανένας δεν είχε ισχυριστεί ποτέ πως είδε, αμυδρά έστω, περισσότερο από ένα στα σκοτάδια του δάσους. Το περιέγραφαν σαν μισο-άνθρωπο, μισο-ζώο, αλλά πάντοτε άφηναν πρόσθετα να εννοηθεί ότι καμία περιγραφή δεν μπορούσε ν' αποδώσει εκείνο που είχε δει ο μάρτυρας στην περιοχή της λίμνης.

Όπως και να 'χε, το πιο πιθανό ήταν ο καθηγητής Γκάρντνερ να μην είχε κάνει τίποτα περισσότερο από το να προσθέσει και αυτούς τους θρύλους στη συλλογή του. Και πράγματι, εκεί θα είχε μείνει το πράγμα αν δε μεσολαβούσαν κάτι αναφορές — φαινομενικά

ασύνδετες — για δυο περίεργα γεγονότα και η τυχαία αποκάλυψη ενός τρίτου.

Τα δύο πρώτα γεγονότα ήταν ειδήσεις που δημοσιεύτηκαν σ' εφημερίδες του Ουισκόνσιν με διαφορά μιας βδομάδας η μια από την άλλη. Η πρώτη ήταν μια σύντομη, μισο-κωμική ανταπόκριση με τίτλο, *Θαλάσσιο Τέρας σε Λίμνη του Ουισκόνσιν*· Το κείμενο που ακολουθούσε έγραφε:

«Ο πιλότος Τζόζεφ Ξ. Κάσλτον, στη διάρκεια δοκιμαστικής πτήσης χτες πάνω από το βόρειο Ουισκόνσιν, ανέφερε ότι είδε τη νύχτα κάποιο μεγάλο ζώο να λούζεται στα νερά μιας δασικής λίμνης στην περιοχή του Τσεκουαμέγκον. Ο Κάσλτον είχε πέσει σε καταιγίδα και πετούσε χαμηλά εκείνη τη στιγμή, όταν, σε μια προσπάθεια να δει πού βρισκόταν, κοίταξε κάτω τη στιγμή που έλαμπε μια αστραπή. Έτσι είδε ένα πολύ μεγάλο ζώο να βγαίνει από τα νερά της λίμνης και να χάνεται στο δάσος. Ο πιλότος δεν πρόσθεσε άλλες λεπτομέρειες στη μαρτυρία του, αλλά επιμένει ότι το πλάσμα που είδε δεν ήταν το τέρας του Λοχ Νες».

Το δεύτερο δημοσίευμα αφορούσε την απίστευτη είδηση της ανακάλυψης του πτώματος του Πάτερ Πάιργκαρντ, που είχε βρεθεί διατηρημένο σε εξαιρετική κατάσταση στην κουφάλα ενός δέντρου στις όχθες του ποταμού Μπρουλ. Στην αρχή εικάστηκε ότι επρόκειτο για κάποιο χαμένο μέλος της αποστολής Μαρκέτ-Ζολιέ, αλλά γρήγορα αναγνωρίστηκε ότι ανήκε στον Πάιργκαρντ. Η είδηση κατέληγε με την ψυχρή δήλωση του προέδρου της Πολιτειακής Αρχαιολογικής Εταιρίας που απέρριπτε το όλο γεγονός, χαρακτηρίζοντάς το ως απάτη.

Η αποκάλυψη του ίδιου του καθηγητή Γκάρντερ ήταν απλώς ότι ένας παλιός του φίλος ήταν και ο ιδιοκτήτης του εγκαταλειμμένου περιπτέρου, καθώς και

του μεγαλύτερου μέρους της ακτής της Λίμνης του Ρικ.

Είναι φανερό έτσι ότι τα γεγονότα που επακολούθησαν υπήρξαν αναπόφευκτα. Όπως ήταν φυσικό, ο καθηγητής Γκάρντνερ συσχέτισε αμέσως τα δυο δημοσιεύματα με τους θρύλους της Λίμνης του Ρικ. Αυτό από μόνο του μπορεί να μην ήταν αρκετό για να τον κάνει να παρατήσει το γενικότερο έργο της καταγραφής του πλήθους των μύθων του Ουισκόνσιν για μια επιμέρους έρευνα, αν δε συνέβαινε κάτι ακόμη πιο συνταρακτικό. Ήταν το τελευταίο αυτό που τον έκανε να τρέξει άρον άρον στον ιδιοκτήτη του εγκαταλειμμένου περιπτέρου και να του ζητήσει την άδεια να του το παραχωρήσει προσωρινά για χάρη της επιστήμης. Ο καθηγητής το έκανε αυτό ύστερα από μια επείγουσα πρόσκληση που έλαβε από τον έφορο του πολιτειακού μουσείου, ο οποίος τον κάλεσε αργά ένα βράδυ στο γραφείο του προκειμένου να εξετάσει ένα καινούριο έκθεμα που μόλις είχε φτάσει. Ο Γκάρντνερ πήγε εκεί μαζί με τον Λερντ Ντόργκαν, και ήταν ο τελευταίος που ήρθε αργότερα να με βρει και να μου μιλήσει.

Αλλ' αυτό έγινε μετά την εξαφάνιση του καθηγητή Γκάρντνερ.

Γιατί στ' αλήθεια εξαφανίστηκε. Ύστερα από μερικά σποραδικά γράμματα από τη Λίμνη του Ρικ, που κάλυπταν μια περίοδο τριών μηνών, έπαψαν να έρχονται νέα από το περίπτερο, και κανένας δεν ήξερε ποια ήταν η τύχη του καθηγητή Άπτον Γκάρντνερ.

Ο Λερντ ήρθε να με βρει στο δωμάτιό μου στην Πανεπιστημιακή Λέσχη αργά μια νύχτα του Οκτώβρη. Τα ειλικρινή, γαλανά του μάτια ήταν σκοτεινιασμένα, τα χείλη του σφιγμένα, το μέτωπό του συνοφρυωμένο και γενικά η όλη στάση του πρόδινε μια κάποια έξαψη

που σίγουρα δεν προερχόταν από ποτό. Υπέθεσα ότι ήταν αποτέλεσμα υπερκόπωσης· μόλις είχαν τελειώσει οι διαγωνισμοί πρώτου εξαμήνου του πανεπιστημίου του Ουισκόνσιν, και ο Λερντ έπαιρνε στα σοβαρά τους διαγωνισμούς. Τόσο ως φοιτητής, όσο και τώρα ως επιμελητής, ήταν εξαιρετικά ευσυνείδητος στη δουλειά του.

Αλλά δεν ήταν αυτό. Εδώ κι ένα μήνα ο καθηγητής Γκάρντνερ είχε πάψει να δίνει σημεία ζωής, κι αυτό ήταν που απασχολούσε τον Λερντ. Το ομολόγησε ο ίδιος, προσθέτοντας, «Τζακ, πρέπει να πεταχτώ εκεί πάνω να δω τι μπορώ να κάνω».

«Μα, φίλε μου», τον ρώτησα, «αν ο σερίφης και οι άντρες του δεν κατάφεραν τίποτα, τι παραπάνω θα μπορούσες να κάνεις εσύ;»

«Αν όχι τίποτε άλλο, ξέρω πράγματα που δεν τα ξέρουν εκείνοι».

«Αν ξέρεις, γιατί δεν τους τα είπες;»

«Γιατί δεν είναι από τα πράγματα που θα γίνονταν εύκολα πιστευτά».

«Εννοείς θρύλους και τέτοια;».

«Όχι».

Με κοίταξε σκεφτικά, σαν ν' αναρωτιόταν κατά πόσο θα μπορούσε να μ' εμπιστευτεί. Ξαφνικά συνειδητοποίησα πέρα από κάθε αμφιβολία ότι *πραγματικά* ήξερε κάτι που, ο ίδιος τουλάχιστον, το θεωρούσε πολύ σοβαρό. Και ταυτόχρονα είχα την πιο περίεργη εντύπωση, κάτι σαν ανησυχητικό προαίσθημα, που είχα νιώσει ποτέ. Μέσα σε μια στιγμή ολόκληρος ο χώρος στο δωμάτιο φορτίστηκε, και η ατμόσφαιρα έγινε σαν ηλεκτρισμένη.

«Αν πάω εκεί πάνω... λες να μπορούσες να έρθεις μαζί;»

«Πιστεύω πως θα τα κατάφερνα».

«Ωραία». Έκανε μια δυο βόλτες πάνω κάτω στο δωμάτιο, με το βλέμμα σκυθρωπό, κοιτάζοντάς με κάθε τόσο. Ήταν φανερό ότι εξακολουθούσε να νιώθει αναποφάσιστος.

«Κοίτα, Λερντ», του είπα. «Κάθισε και προσπάθησε να ηρεμήσεις. Το να κάνεις σαν θεριό στο κλουβί του, δε σε βοηθά σε τίποτα».

Συμμορφώθηκε με τη συμβουλή μου· κάθισε, σκέπασε με τις παλάμες του το πρόσωπό του και ανατρίχιασε σύγκορμος. Για μια στιγμή ανησύχησα. Ευτυχώς αυτό δεν κράτησε πάνω από ένα δυο δευτερόλεπτα. Μετά συνήλθε, έγειρε πίσω και άναψε τσιγάρο.

«Τζακ, έχεις ακουστά εκείνους τους θρύλους για τη Λίμνη του Ρικ;».

Τον διαβεβαίωσα ότι ήξερα τόσο αυτούς όσο και την ιστορία του τόπου από την αρχή — τουλάχιστον όσα ήταν ήδη γνωστά.

«Και εκείνες τις ιστορίες στις εφημερίδες που σου ανέφερα;...»

Τις ήξερα και αυτές, τον διαβεβαίωσα. Τις θυμόμουν, γιατί ο Λερντ μου είχε μιλήσει για το πόσο είχαν επηρεάσει τον προϊστάμενό του.

«Εκείνη η δεύτερη για τον Πάτερ Πάργκαρντ...», άρχισε διστακτικά, και σταμάτησε πάλι. Αλλά ύστερα, αφού πήρε πρώτα μια βαθιά ανάσα, συνέχισε. «Όπως θα ξέρεις, ο Γκάρντνερ κι εγώ πήγαμε στο γραφείο του εφόρου του μουσείου αργά ένα βράδυ την περασμένη άνοιξη».

«Ναι, αν και έλειπα στις ανατολικές πολιτείες, τότε».

«Σωστά. Λοιπόν, πήγαμε εκεί, γιατί ο έφορος είχε κάτι να μας δείξει. Τι φαντάζεσαι πως ήταν;»

«Πού θες να ξέρω; Τι ήταν;»

«Το λείψανο που βρέθηκε στην κουφάλα του δέντρου!»

«Σοβαρά;»

«Το είδαμε και πάθαμε σοκ. Μπροστά μας είχαμε τον κούφιο κορμό και το καθετί, ακριβώς όπως είχε βρεθεί. Το είχαν στείλει στο μουσείο για να μπει στα εκθέματα. Αλλά, βέβαια, ποτέ δε δόθηκε στη θέα του κοινού... για ένα πολύ σοβαρό λόγο. Όταν το είδε ο Γκάρντερ, η πρώτη του εντύπωση ήταν ότι επρόκειτο για κέρινο ομοίωμα».

«Θες να πεις ότι ήταν το γνήσιο εύρημα;»

Ο Λερντ έγνεψε καταφατικά. «Ξέρω πόσο απίθανο ακούγεται».

«Μα δεν είναι δυνατό!»

«Λοιπόν, ναι, από μια άποψη αυτό ήταν κάτι το αδύνατο. Έλα όμως που το είχαμε μπροστά μας! Γι' αυτό και δεν εκτέθηκε· απλώς το πήραν και το έθαψαν».

«Δεν καταλαβαίνω τι εννοείς».

Έγειρε μπροστά και είπε πολύ σοβαρά, «Εννοώ ότι όταν έφεραν το λείψανο φαινόταν τέλεια διατηρημένο, σαν από κάποια φυσική διαδικασία ταρίχευσης. Δε συνέβαινε τίποτα τέτοιο. Το πτώμα δεν ήταν βαλσαμωμένο αλλά κατεψυγμένο. Μάλιστα άρχισε να ξεπαγώνει την ίδια νύχτα. Και υπήρχαν ορισμενες ενδείξεις που μαρτυρούσαν ότι ο Πάτερ Πάιργκαρντ δεν ήταν πεθαμένος εδώ και τρεις αιώνες, όπως ήθελε η ιστορία. Το πτώμα του άρχισε να διαλύεται με δέκα διαφορετικούς τρόπους... αλλά δίχως να γίνεται αμέσως στάχτη ή κάτι τέτοιο. Ο Γκάρντνερ υπολόγισε ότι ο θάνατος είχε επέλθει πριν πέντε το πολύ χρόνια. Όμως, πού μπορεί να ήταν στο ενδιάμεσο διάστημα;»

Μιλούσε εντελώς σοβαρά. Στην αρχή δεν ήθελα να τον πιστέψω, αλλά υπήρχε μια τόσο αφοπλιστική ειλικρίνεια στον τρόπο του που δεν άφηνε περιθώρια αστεϊσμού από μέρους μου. Αν αντιμετώπιζα την ιστορία του σαν παραμύθι, όπως είχα τη διάθεση να κάνω, ο Λερντ θα έκλεινε σαν στρείδι και θα έπαιρνε δρόμο για να τον τρώει μετά η σκέψη, ένας θεός ξέρει με ποιες συνέπειες για την ψυχική του γαλήνη. Για μερικές στιγμές παρέμεινα εντελώς βουβός.

«Δεν το πιστεύεις», παρατήρησε.

«Δεν είπα κάτι τέτοιο».

«Το διαισθάνομαι».

«Απλά είναι δύσκολο να το χωνέψω. Ας πούμε ότι πιστεύω στην ειλικρίνειά σου».

«Αρκετά ικανοποιητική απάντηση», παραδέχτηκε σκυθρωπά. «Μου έχει αρκετή εμπιστοσύνη για να έρθεις μαζί μου στο περίπτερο προκειμένου να βρούμε τι μπορεί να έγινε εκεί;»

«Ναι, σου έχω».

«Τότε νομίζω ότι καλά θα έκανες αν διάβαζες πρώτα αυτά τ' αποσπάσματα από τα γράμματα του Γκάρντνερ». Τα ακούμπησε στο γραφείο μου με μια κίνηση σαν να με παρακαλούσε. Τ' αποσπάσματα τα είχε αντιγράψει σ' ένα φύλλο χαρτί και, καθώς το σήκωνα, πρόσθεσε γοργά ότι τα γράμματα τα είχε στείλει ο Γκάρντνερ από το περίπτερο της λίμνης. Όταν τέλειωσε, κοίταξε το χαρτί και διάβασα:

Δεν μπορώ ν' αρνηθώ το γεγονός ότι γύρω από το περίπτερο, τη λίμνη, ακόμη και το δάσος, πλανιέται μια ατμόσφαιρα κακού, μια αίσθηση επικείμενου κινδύνου — και κατι πολύ παραπάνω απ' αυτό, Λερντ. Μακάρι να μπορούσα να σ' το εξηγήσω, αλλά το φόρτε μου είναι η αρχαιολογία και όχι η λογοτεχνία. Γιατί νομίζω ότι θα έμοιαζε με φανταστικό μυθιστόρημα αν μπορούσα να σου μεταδώσω αυτό που αισθάνομαι... Ναι, έρχονται στιγμές που έχω την πολύ ζωηρή εντύ-

πωση ότι από το δάσος ή τη λίμνη με παρακολουθεί *κάτι* ή *κάποιος* — δε φαίνεται να υπάρχει καμιά σαφής διαφορά ανάμεσα σ' αυτά τα δύο που μπορώ να την καταλάβω. Η εντύπωση αυτή, αν και δεν μου προκαλεί ανησυχία, είναι αρκετά έντονη και με προβληματίζει. Κατάφερα τις προάλλες να έρθω σ' επαφή με το Γερο-Πήτερ, το μιγάδα. Τον πέτυχα σε περίοδο που έκανε κρα για λίγο ουίσκι, αλλά μόλις έκανα λόγο για το περίπτερο και το δάσος, αμέσως έκλεισε σαν στρείδι. Αλλά έδωσε κάποιο όνομα στο φαινόμενο: το αποκάλεσε *Ουέντιγκο*. Θα ξέρεις, βέβαια αυτό το θρύλο, που κατά βάση κυκλοφορεί στη γαλλο-καναδική ύπαιθρο.

Αυτά περιγράφονταν στην πρώτη επιστολή που είχε γραφτεί μια βδομάδα μετά την άφιξη του Γκάρντνερ στο εγκαταλειμμένο περίπτερο της Λίμνης του Ρικ. Η δεύτερη επιστολή ήταν εξαιρετικά λακωνική και είχε σταλεί με ειδικό ταχυδρομείο.

Τηλεγράφησε, σε παρακαλώ, στο πανεπιστήμιο Μισκατόνικ στο Άρκαμ της Μασαχουσέτης και ρώτησε αν διατίθεται για μελέτη καμιά φωτοκόπια ενός βιβλίου με τίτλο *Νεκρονομικόν* γραμμένο από έναν Άραβα ονόματι Αμπντούλ Αλχαζρέντ. Ρώτησε ακόμη σχετικά για τα *Πνακοτικά Χειρόγραφα*, καθώς και το *Βιβλίο του Έιμπον*, και φρόντισε να δεις αν μπορείς ν' αγοράσεις από κανένα βιβλιοπωλείο το βιβλίο *Ο Παρείσακτος και Άλλα Διηγήματα* του Χ.Φ. Λάβκραφτ που εκδόθηκε πέρυσι από τον Οίκο Άρκαμ. Πιστεύω ότι τα βιβλία αυτά, το καθένα ξεχωριστά αλλά και όλα μαζί, μπορεί να βοηθήσουν να προσδιορίσω τι είναι αυτό που στοιχειώνει τούτο τον τόπο. Γιατί, δίχως αμφιβολία, *κάτι* υπάρχει εδώ. Είμαι απόλυτα πεπεισμένος γι' αυτό. Όταν σου πω ότι πιστεύω πως αυτό το *κάτι* ζει εδώ όχι από χρόνια αλλ' από αιώνες — ίσως πριν και από την εμφάνιση του ανθρώπου — θα καταλάβεις ότι μάλλον βρίσκομαι στα πρόθυρα συγκλονιστικών ανακαλύψεων.

Όσο συνταρακτικό κι αν ήταν αυτό το γράμμα, το τρίτο ήταν ακόμη περισσότερο. Ένα δεκαπενθήμερο είχε μεσολαβήσει ανάμεσα στο δεύτερο γράμμα και το τρίτο, και ήταν φανερό ότι στο διάστημα αυτό κάτι είχε συμβεί για να κλονίσει την ψυχραιμία του καθηγητή Γκάρντνερ. Στο τρίτο αυτό γράμμα, έστω κι από τα λιγοστά του αποσπάσματα, ήταν καταφανής η έντονη ταραχή του αποστολέα.

Το καθετί κακό εδώ... Δεν ξέρω κατά πόσο ο Μαύρος Τράγος με τα Χίλια Μικρά ή ο Απρόσωπος ή κάτι άλλο εκείνο που ταξιδεύει με τον άνεμο. Για όνομα του Θεού... εκείνα τα καταραμένα αποσπάσματα!... Υπάρχει κάτι στη λίμνη, και τις νύχτες, ω τι ήχοι! Τόση σιγαλιά, και μετά, ξαφνικά, ξεσπούν εκείνα τα φρικαλέα φλάουτα, εκείνοι οι αποκρουστικοί ολολυγμοί! Ούτε ένα πουλί, ούτε ένα ζώο δεν ακούγεται τότε — μονάχα εκείνοι οι αποτρόπαιοι ήχοι. Και οι φωνές... Ή μήπως δεν είναι παρά ένας εφιάλτης; Μήπως είναι η δική μου φωνή που ακούω στο σκοτάδι;...

Ανακάλυψα ότι όσο προχωρούσα στο διάβασμα τόσο πιο πολύ με συγκλόνιζαν αυτές οι επιστολές. Μερικά υπονοούμενα και υπαινιγμοί στα όσα είχε γράψει ο καθηγητής Γκάρντνερ άφηναν να διαφανεί η παρουσία κάποιου τρομερού, αθάνατου κακού. Προαισθανόμουν να ξανοίγεται μπροστά στον Λερντ και σ' εμένα μια περιπέτεια τόσο απίστευτη, τόσο αλλόκοτη και τό-

σο φοβερά επικίνδυνη που μπορεί να μη γυρίζαμε ποτέ να τη διηγηθούμε. Αλλά, από τότε ήδη, αμφέβαλλα κατά πόσο τελικά θα θέλαμε να μιλήσουμε ποτέ για τα όσα θ' ανακαλύπταμε στη λίμνη του Ρικ.

«Τι λες;» ρώτησε ο Λερντ ανυπόμονα.

«Θα έρθω».

«Ωραία. Έχω ετοιμάσει τα πάντα. Έχω προμηθευτεί ακόμη κι ένα ντικταφόν με τις απαραίτητες μπαταρίες. Συνεννοήθηκα με τον τοπικό σερίφη του Πασεπάχο να βάλει πάλι τα χαρτιά του Γκάρντερ στη θέση που ήταν και, γενικά, να αφήσει το καθετί όπως βρέθηκε».

«Ντικταφόν;» τον διέκοψα. «Τι το θέλουμε;»

«Για εκείνους τους ήχους που αναφέρει — είναι κάτι που θα το αποσαφηνίσουμε οριστικά. Αν πρόκειται για πραγματικούς ήχους, το μηχάνημα θα τους καταγράψει· αν είναι της φαντασίας, δε θα γραφτεί ποτέ». Κοντοστάθηκε, με το βλέμμα του πολύ σκυθρωπό. «Ξέρεις, Τζακ, μπορεί να μη γυρίσουμε ποτέ από κει».

«Το ξέρω».

Δεν του είπα τι σκεφτόμουν, γιατί ήξερα ότι και ο Λερντ το 'βλεπε όπως κι εγώ: πηγαίναμε σαν δυο Δαβίδ σε μικρογραφία να αντιμετωπίσουμε έναν αντίπαλο μεγαλύτερο από κάθε Γολιάθ που υπήρξε ποτέ. Έναν αντίπαλο αόρατο και άγνωστο, δίχως όνομα, που τον κάλυπτε ένας μανδύας θρύλων και τρόμου· έναν κάτοικο όχι μονάχα του σκοτεινού δάσους αλλά κι ενός ασύγκριτα μεγαλύτερου σκοταδιού, που το μυαλό του ανθρώπου πασχίζει να φωτίσει από την αρχή της ιστορίας.

2

Ο σερίφης Κάουαν ήταν ήδη στο περίπτερο όταν

φτάσαμε. Μαζί του ήταν και ο Γερο-Πήτερ. Ο σερίφης ήταν ένας ψηλός, λιγόλογος άντρας, φανερά καθαρόαιμος Γιάνκης. Αν και αντιπροσώπευε την τέταρτη γενιά της φαμίλιας του στην περιοχή, εξακολουθούσε να διατηρεί τη χαρακτηριστική ένρινη προφορά, που θα μεταδιδόταν σίγουρα από γενιά σε γενιά. Ο μιγάδας ήταν ένας μαυριδερός, απεριποίητος τύπος· είχε το χαρακτηριστικό να μη λέει πολλά, αλλά από καιρό σε καιρό να μορφάζει ή να σιγογελά πονηρά σαν με κάποιο αστείο που μονάχα αυτός ήξερε.

«Έφερα και δυο πακέτα εξπρές που έφτασαν πρόσφατα για τον καθηγητή», είπε ο σερίφης. «Από κάποιο μέρος στη Μασαχουσέτη το ένα, ενώ το άλλο, από κάπου κοντά στο Μάντισον. Έκρινα ότι δεν άξιζε τον κόπο να τα στείλω πίσω, έτσι τα πήρα και τα 'φερα μαζί με τα κλειδιά. Δεν ξέρω, αν ελόγου σας, παιδιά, θα καταφέρετε τίποτα. Οι άντρες μου κι εγώ χτενίσαμε το δάσος και δε βρήκαμε το παραμικρό».

«Δεν τους τα 'πες όλα», παρατήρησε ο μιγάδας, μορφάζοντας πονηρά.

«Δεν έχω τίποτε άλλο να πω».

«Και κείνο το σκάλισμα;»

Ο σερίφης έκανε μια νευριασμένη κίνηση με τους ώμους. «Να πάρει ο διάολος, Πήτερ, αυτό δεν έχει καμία σχέση με την εξαφάνιση του καθηγητή».

«Το είχε σκιτσάρει όμως, έτσι δεν είναι;».

Στριμωγμένος ο σερίφης, αναγκάστηκε να παραδεχτεί ότι δύο από τους άντρες του αποσπάσματός του είχαν βρει στο κέντρο του δάσους μια μεγάλη πέτρινη πλάκα ή βράχο. Ήταν σκεπασμενη από βρύα και χόρτα, αλλά πάνω της είχε σκαλισμενο κάτι, παλιό ίσως όσο και το δάσος. Πιθανόν να ήταν έργο κάποιας από τις πρωτόγονες ινδιάνικες φυλές που ζούσαν παλιά στο βόρειο Ουισκόνσιν, πριν από τους Ντακότα

Σιου και τους Γουίνεμπέιγκο.

«Δεν είναι ινδιάνικη δουλειά», γρύλισε ο Γερο-Πήτερ περιφρονητικά.

Ο σερίφης δεν του έδωσε σημασία και συνέχισε την εξήγησή του. Το σχέδιο παρίστανε κάποιο είδος πλάσματος, αλλά κανένας δεν μπορούσε να πει τι ακριβώς. Σίγουρα δεν έδειχνε γι' άνθρωπος, αλλά, από την άλλη μεριά, δε φαινόταν τριχωτό σαν ζώο. Χώρια απ' αυτό, ο άγνωστος καλλιτέχνης είχε ξεχάσει να του βάλει πρόσωπο.

«Και δίπλα του υπήρχαν δύο πράματα», παρενέβη πάλι ο μιγάδας.

«Μη δίνετε σημασία στα λόγια του», γρύλισε ο αστυνομικός.

«Τι σόι πράματα» ρώτησε αμέσως ο Λερντ.

«Να, πράματα», απάντησε ο μιγάδας χαχανίζοντας. «Χε, χε! Δεν ξέρω πώς αλλιώς να το πω — δεν ήταν άνθρωποι, δεν ήταν ζώα, ήταν πράματα».

Ο Κάουαν φάνηκε να εκνευρίζεται. Η συμπεριφορά του έγινε ξαφνικά απότομη και πρόσταξε το μιγάδα να το βουλώσει. Ύστερα γύρισε προς το μέρος μας λέγοντας πως αν τον χρειαζόμαστε θα ήταν στο γραφείο του στο Πασεπάχο. Δεν εξήγησε πώς θα ερχόμαστε σ' επαφή μαζί του, αφού δεν υπήρχε τηλέφωνο στο περίπτερο. Φάνηκε πάντως ότι δεν είχε σε μεγάλη υπόληψη τους θρύλους που αφθονούσαν στην περιοχή όπου θ' αποτολμούσαμε να μπούμε. Ο μιγάδας μας κοίταζε με σχεδόν πλήρη αδιαφορία, που κατά καιρούς την έσπαζαν μόνο τα πονηρά του χαμόγελα. Από την άλλη μεριά, τα σκοτεινά μάτια του περιεργάζονταν τις αποσκευές μας με ζωηρό ενδιαφέρον και υπολογιστικό βλέμμα. Τα μάτια του Λερντ και του μιγάδα διασταυρώνονταν πότε πότε,

και την κάθε φορά ο Γερο-Πήτερ χαμήλωνε αργά τα δικά του.

Στο μεταξύ ο σερίφης συνέχιζε να μιλά. Οι σημειώσεις και τα σχέδια που είχε κάνει ο καθηγητής βρίσκονταν στο γραφείο, στο μεγάλο δωμάτιο που έπιανε ολόκληρο σχεδόν το ισόγειο του περιπτέρου. Τα χαρτιά τα είχε αφήσει όπως τα είχε βρει. Τώρα, πρόσθεσε, ανήκαν στις αρχές του Ουισόνσιν και οφείλαμε να τα επιστρέψουμε στο γραφείο του σερίφη όταν δεν τα χρειαζόμαστε πια. Φεύγοντας ο σερίφης κοντοστάθηκε στο κατώφλι και γύρισε για μια αποχαιρετιστήρια βολή. «Ελπίζω να μη μείνετε και πολύ», μας είπε, «γιατί, αν και δε δίνω βάση σ' αυτές τις παλαβές ιστορίες... σίγουρα ο τόπος δεν ήταν και τόσο κατάλληλος για μερικούς που ήρθαν εδώ».

«Ο μιγάδας κάτι ξέρει ή κάτι υποψιάζεται», παρατήρησε αμέσως ο Λερντ μόλις οι δύο άντρες αποχώρησαν. «Θα πρέπει να κουβεντιάσουμε μαζί του κάποια στιγμή που ο σερίφης δε θα 'ναι μπροστά».

«Μα, ο Γκάρντερ δεν είπε πως ο τύπος κρατά το στόμα κλειστό σε ό,τι αφορά συγκεκριμένα πράγματα;»

«Ναι, αλλά έδειξε και το κλειδί που το ανοίγει: το πιοτό».

Ριχτήκαμε στη δουλειά για να βολευτούμε, τακτοποιώντας τις προμήθειές μας, στήνοντας τα ντικταφόν και κάνοντας γενικά κάθε προετοιμασία για μια παραμονή τουλάχιστον δύο βδομάδων. Οι προμήθειες μας αρκούσαν γι' αυτό το διάστημα, και να χρειαζόταν να μείνουμε περισσότερο θα μπορούσαμε να πεταχτούμε ώς το Πασεπάχο ν' αγοράσουμε κι άλλα τρόφιμα. Εξάλλου ο Λερντ είχε φέρει μια ντουζίνα κυλίνδρους εγγραφής του ντικταφόν — δεν υπήρχαν ακόμη μαγνητόφωνα με ταινία — έτσι στο σημείο αυ-

τό δε θα 'χαμε έλλειψη. Σχεδιάζαμε να τις βάζουμε μονάχα τις ώρες που κοιμόμαστε και οι δύο, κι αυτό δε θα 'ταν πολύ συχνά. Είχαμε συμφωνήσει ο ένας να φυλάει σκοπιά ενώ ο άλλος θα κοιμόταν, αλλά επειδή δεν είχαμε απόλυτη εμπιστοσύνη στον εαυτό μας ότι θα το τηρούσαμε αυτό, είχαμε πάρει για σιγουριά τα ντικταφόν. Όταν τακτοποιήσαμε τα υπάρχοντά μας πήγαμε να δούμε τα πράγματα που είχε φέρει ο σερίφης, και τότε συνειδητοποιήσαμε πραγματικά τη χαρακτηριστική ατμόσφαιρα του τόπου.

Γιατί δεν ήταν της φαντασίας μας ότι υπήρχε μια παράξενη ατμόσφαιρα γύρω από το περίπτερο και την όλη περιοχή. Δεν ήταν μονάχα η σκυθρωπή, σχεδόν κακόβουλη σιγαλιά, δεν ήταν μονάχα τα ψηλά πεύκα που έζωναν το περίπτερο, ούτε μονάχα τα μαυρογάλαζα νερά της λίμνης, αλλά και κάτι ξέχωρο απ' αυτά. Υπήρχε μια τεταμένη, σχεδόν απειλητική ατμόσφαιρα αναμονής, με κάτι σαν αγέρωχη αυτοπεποίθηση — όπως θα φανταζόταν κανείς να νιώθει ένα γεράκι που πλανάρει νωχελικά πάνω από μια λεία που ξέρει ότι δεν μπορεί να ξεφύγει από τα νύχια του.

Και δεν ήταν καμιά φευγαλέα εντύπωση, γιατί την ένιωθε κανείς σχεδόν από την πρώτη στιγμή και συνάμωνε συνέχεια στη μία ώρα περίπου που δουλεύαμε εκεί. Εξάλλου ήταν κάτι τόσο έντονο που ο Λερντ το σχολίασε σαν να το είχε ήδη αποδεχτεί και ήξερε ότι το είχα αποδεχτεί και εγώ! Ωστόσο δεν υπήρχε τίποτα το συγκεκριμένο που θα μπορούσαμε να αποδώσουμε αυτή την αίσθηση. Υπάρχουν χιλιάδες λίμνες σαν εκείνη του Ρικ στο βόρειο Ουισκόνσιν και τη Μινεσότα. Μπορεί να μην είναι όλες μέσα σε δάση, αλλά εκείνες που είναι δε διαφέρουν πολύ σε εξωτερική εμφάνιση από τη Λίμνη του Ρικ. Έτσι δεν υπήρχε τίποτα στην όψη της περιοχής που να εξηγεί τη βαριά αίσθη-

ση φρίκης που φαινόταν να μας πλακώνει εισβάλλοντας απέξω. Απεναντίας μάλιστα, το τοπίο έδειχνε μάλλον το αντίθετο. Κάτω από το ηλιόφωτο του απομεσήμερου το παλιό περίπτερο, η λίμνη και το πυκνό δάσος ολόγυρα συνέθεταν μια ευχάριστη εικόνα μοναξιάς — μια εικόνα που ερχόταν σε αντίθεση με την ακαθόριστη ατμόσφαιρα του κακού και την έκανε να φαίνεται ακόμη πιο έντονη και φοβερή. Η ευωδιά των πεύκων, μαζί με τη φρεσκάδα του νερού υπογράμμιζε την αντίθεση με την ακαθόριστη αίσθηση απειλής.

Αρχίσαμε τελικά να εξετάζουμε το υλικό που είχε βρεθεί στο γραφείο του καθηγητή Γκάρντνερ. Τα δυο ταχυδρομικά πακέτα που είχε φέρει ο σερίφης περιείχαν, όπως περιμέναμε, ένα αντίτυπο του *Ο Παρείσακτος και Άλλα Διηγήματα* του Χ.Φ. Λάβκραφτ, που είχαν αποστείλει οι εκδότες, και οι φωτοκόπιες από το *Κείμενο της Ρ' λυέ* καθώς και το *Ντε Βέρμις Μυστέριις* του Λούντβιχ Πριν. Προφανώς τα δύο τελευταία είχαν σταλεί ως συμπληρωματικά στα προηγούμενα κείμενα που είχε ζητήσει ο καθηγητής από τη βιολιοθήκη του πανεπιστημίου Μισκατόνικ. Αυτό το συμπεράναμε, γιατί ανάμεσα στο χαρτιά που είχε φέρει πίσω ο σερίφης υπήρχαν ήδη ορισμένες σελίδες από το *Νεκρονομικόν*, σε μετάφραση του Ολάους Βόρμιους, καθώς και από τα *Πνακοτικά Χειρόγραφα*. Αλλά δεν ήταν τόσο αυτά τα κείμενα, που στο μεγαλύτερο μέρος τους ήταν ακατανόητα για μας, τα οποία μας τράβηξαν την προσοχή, όσο οι αποσπασματικές σημειώσεις που είχε αφήσει ο καθηγητής Γκάρντνερ.

Ήταν προφανές ότι δεν είχει προλάβει να καταγράψει τίποτε περισσότερο από μερικούς προβληματισμούς και σκέψεις που είχαν περάσει από το μυαλό του. Τα γραφόμενά του δεν είχαν καμία σαφή συνοχή, αλλά άφηναν να διαφανεί κάτι το τρομερό πίσω τους,

που σιγά σιγά έπαιρνε κολοσσιαίες διαστάσεις όσο περισσότερο κατανοούσαμε τα όσα είχε παραλείψει να γράψει.

«Είναι η πλάκα α) ένα απλό αρχαίο γλυπτό, β) ένα σημάδι παρόμοιο με τις ταφόπετρες ή γ) ένα εστιακό σημείο για Εκείνον; Αν είναι το το τελευταίο, είναι α-πέξω; Ή από κάτω; (Σημ. Καμιά ένδειξη ότι το πλάσμα έχει ενοχληθεί).

«Ο Κθούλου ή Κθουλούτ; Στη Λίμνη του Ρικ; Από υπόγεια περάσματα στη λίμνη Σουπήριορ μέσω του ποταμού Σαιντ Λώρενς; (Σημ: Εκτός από τη μαρτυρία του πιλότου, τίποτε δε δείχνει ότι το Πλάσμα έχει καμιά σχέση με το νερό. Πιθανόν να πρόκειται για μία από τις οντότητες του νερού).

«Ο Χαστούρ; Αλλά οι εκδηλώσεις δε δείχνουν να πρόκειται ούτε για οντότητα του αέρα.

«Ο Γιογκ-Σοθόθ; Της γης σίγουρα — αλλά δεν είναι αυτός Κάτοικος του σκοταδιού». (Σημ: Το Πλάσμα, ό,τι κι αν είναι, πρέπει ν' ανήκει στις θεότητες της γης, έστω κι αν ταξιδεύει στο χρόνο και το χώρο. Πιθανόν να πρόκειται για περισσότερα από ένα, από τα οποία μονάχα η γήινη οντότητα γίνεται σποραδικά ορατή. Ο Ίθακουα, ίσως;).

«Ο "Κάτοικος στο Σκοτάδι"; Θα μπορούσε να είναι ο ίδιος με τον επονομαζόμενο Τυφλό ή Απρόσωπο; Θα μπορούσε να πει κανείς ότι κι εκείνος κατοικεί στο σκοτάδι. Ο Νυαρλαθοτέπ, μήπως; Ή ο Σουμπ-Νιγκουράθ;

«Μήπως της φωτιάς; Πρέπει να υπάρχει και μια τέτοια θεότητα εδώ. Αλλά δε γίνεται καμιά μνεία. (Σημ: Προφανώς, αν ο Οντότητες Νερού και Γης αντιτίθενται σ' εκείνες του Αέρα, το ίδιο πρέπει να ισχύει και γι' αυτές της Φωτιάς. Ωστόσο υπάρχουν σποραδικές ενδείξεις που υποδηλώνουν μια πιο συνεχή σύγκρουση μεταξύ Οντοτήτων Αέρα και Νερού, παρά μεταξύ των αντίστοιχων Γης και Αέρα. Αυτός ο Αμπντούλ Αλχαζρέντ είναι εκνευριστικά ασαφής σε ορισμένα σημεία. Δεν υπάρχει κανένα στοιχείο ως προς την ταυτότητα του Κθούγκα σ' εκείνη την τρομερή υποσημείωση.

«Ο Παρτιέ λέει ότι ακολουθώ λάθος δρόμο. Δεν έχω πειστεί γι' αυτό. Όποιος κι αν είναι εκείνος που παίζει τη μουσική τις νύχτες είναι μάστορας της πιο διαβολικής καντέντσας και ρυθμού. Και, ναι, και της κακοφωνίας. (Σύγκρινε με κείμενα των Μπηρς και Τσάμπερς.)».

Αυτό ήταν όλο.

«Τι τρελές ασυναρτησίες!» παρατήρησα. Κι ωστόσο — ωστόσο ήξερα από ένστικτο ότι δεν ήταν ασυναρτησίες. Παράξενα πράγματα είχαν συμβεί εδώ, πράγματα που απαιτούσαν μια εξήγηση διόλου γήινη. Και εδώ, γραμμένα από το χέρι του Γκάρντνερ, υπήρχαν στοιχεία που έδειχναν ότι όχι μόνο είχε καταλήξει στο ίδιο συμπέρασμα, αλλά είχε προχωρήσει ακόμη πιο πέρα. Όπως κι αν ακούγεται, ο Γκάρντνερ τα είχε γράψει αυτά εντελώς σοβαρά και, προφανώς, για προσωπική χρήση μόνο. Αυτό γιατί μονάχα το πιο αόριστο και ασαφές περίγραμμα ήταν φανερό σ' έναν τρίτο. Επιπρόσθετα, οι σημειώσεις φάνηκαν να επηρεάζουν περίεργα έντονα τον Λερντ. Το πρόσωπό του είχε γίνει σαν κερί, και τώρα στεκόταν κοιτάζοντας κάτω σαν να μην πίστευε τα όσα είχε διαβάσει.

«Τι έπαθες;» τον ρώτησα.

«Τζακ... ο Γκάρντνερ είχε επαφή με τον Παρτιέ!»

«Δε μου λέει τίποτα αυτό», απάντησα, αλλά την ίδια στιγμή που το 'λεγα θυμήθηκα τους ψίθυρους που είχαν κυκλοφορήσει σχετικά με τη διακοπή των σχέσεων του γερο-καθηγητή Παρτιέ με το πανεπιστήμιο του

Ουισκόνσιν. Στο τύπο είχαν αφήσει να εννοηθεί ότι ο γέρος ήταν κάπως υπερβολικά φιλελεύθερος στις παραδόσεις του στην ανθρωπολογία — ότι είχε «κομμουνιστικές τάσεις»! — πράγματα που όσοι γνώριζαν καλά τον Παρτιέ ήξεραν ότι απείχαν πολύ από την αλήθεια. Αλλά σίγουρα ο Παρτιέ είχε πει παράξενα πράγματα στις διαλέξεις του. Είχε κάνει λόγο για φοβερά, απαγορευμένα θέματα, και το πανεπιστήμιο είχε κρίνει ότι καλό θα ήταν να του δώσει πόδι όσο γινόταν πιο διακριτικά. Δυστυχώς ο Παρτιέ είχε αρχίσει να μιλάει δημόσια με το γνωστό περιφρονητικό ύφος του, και μετά ήταν δύσκολο ν' αποσιωπηθεί εντελώς η υπόθεση.

«Τώρα ζει κάτω στο Ουώσω», εξήγησε ο Λερντ.

«Απέχει τρεις ώρες με το αυτοκίνητο. Θ' αντιγράψουμε αυτές τις σημειώσεις και αν στο μεταξύ δε συμβεί τίποτα.. αν δεν μπορέσουμε ν' ανακαλύψουμε κάτι, θα πάμε να τον δούμε».

Αν δε συνέβαινε τίποτα!...

Αν στη διάρκεια της μέρας το περίπτερο φαινόταν να το πλακώνει ένα βαρύ σύννεφο, τη νύχτα η ατμόσφαιρα ήταν αφόρητα φορτισμένη με απειλή. Σαν να μην έφτανε αυτό, γεγονότα άρχισαν να συμβαίνουν με αφοπλιστική ταχύτητα κι αιφνιδιαστικό τρόπο αρχίζοντας κατά το βράδυ. Την ώρα εκείνη ο Λερντ κι εγώ καθόμαστε μελετώντας τα περίεργα κείμενα που είχε στείλει το πανεπιστήμιο Μισκατόνικ, φωτοαντίγραφα από πρωτότυπα που τα ίδια ήταν ιδιαίτερα πολύτιμα για να βγουν από τη βιβλιοθήκη του.

Η πρώτη εκδήλωση ήταν κάτι που άρχισε τόσο ανεπαίσθητα ώστε για κάμποση ώρα κανείς από τους δυο μας δεν πρόσεξε το παράξενο του πράγματος. Απλώς τα φυλλώματα είχε αρχίσει να θροΐζουν σαν να σηκωνόταν άνεμος, ένα βουητό που δυνάμωνε ολοένα ανά-

μεσα στα πεύκα. Η νύχτα ήταν ζεστή και είχαμε αφήσει ανοιχτά όλα τα παράθυρα του περιπτέρου. Ο Λερντ κάτι σχολίασε αδιάφορα για τον αέρα και μετά συνέχισε εκφράζοντας τον προβληματισμό του για τ' ακατανόητα αποσπασματικά κείμενα μπροστά μας. Μονάχα όταν είχε περάσει πια μισή ώρα και ο θόρυβος του ανέμου είχε αποκτήσει τις διαστάσεις λαίλαπας, ο Λερντ συνειδητοποίησε πρώτος ότι κάτι δεν πήγαινε καλά. Σήκωσε τα μάτια του και το βλέμμα του πέταξε από το ένα ανοιχτό παράθυρο στο άλλο με αυξανόμενο ενδιαφέρον. Τότε το συνειδητοποίησα και εγώ.

Παρά την οχλοβοή του ανέμου, κανένα ρεύμα αέρα δεν υπήρχε στο δωμάτιο, ενώ οι ελαφρές κουρτίνες στα παράθυρα ούτε που σάλευαν καν!

Με μια ταυτόχρονη κίνηση, τρέξαμε και οι δυο έξω στη φαρδιά βεράντα του περιπτέρου.

Δε φυσούσε άνεμος· ούτε μια πνοή αύρας δε χάιδευε τα χέρια ή τα πρόσωπά μας. Υπήρχε μονάχα εκείνος ο ήχος του δάσους. Και οι δυο μας κοιτάξαμε ψηλά, προς το σημείο που η σιλουέτα των δέντρων φάνταζε στο φόντο του αστροφώτιστου ουρανού. Περιμέναμε να δούμε τις κορφές τους να λυγίζουν σαν να τις έδερνε καταιγίδα, αλλά δεν είδαμε την παραμικρή κίνηση. Τα πεύκα ήταν ασάλευτα και ακίνητα, αλλά το βουητό του αέρα συνεχιζόταν ν' ακούγεται απ' ολόγυρά μας. Σταθήκαμε εκεί στη βεράντα για κανα μισάωρο, προσπαθώντας μάταια να προσδιορίσουμε την πηγή του ήχου. Και ξαφνικά, το ίδιο απότομα όπως άρχισε, ο ήχος σταμάτησε.

Πλησιάζαν κιόλας μεσάνυχτα, και ο Λερντ ετοιμάστηκε για ύπνο. Είχε κοιμηθεί ελάχιστα την προηγούμενη νύχτα, και είχαμε συμφωνήσει ν' αναλάβω εγώ την πρώτη βάρδια ώς τις τέσσερις το πρωί. Κανένας

μας δε σχολίασε ιδιαίτερα το θόρυβο στα πεύκα, αλλά τα όσα ειπώθηκαν μαρτυρούσαν μια επιθυμία να πιστέψουμε ότι καποια φυσική εξήγηση θα υπήρχε για το φαινόμενο, φτάνει να βρίσκαμε μια αρχή του νήματος που θα μας επέτρεπε να καταλάβουμε.

Ήταν αναπόφευκτο, υποθέτω, ακόμη και παρά τα τόσα παράξενα πράγματα που είχαμε γνωρίσει, να μας χαρακτηρίζει ακόμη μια ειλικρινής διάθεση να βρούμε κάποια πεζή εξήγηση. Φυσικά ο πιο παλιός και ο πιο μεγάλος φόβος που μπορεί να νιώσει ο άνθρωπος είναι ο φόβος του αγνώστου. Οτιδήποτε μπορεί να γίνει κατανοητό από τη λογική και να εξηγηθεί δεν προκαλεί το φόβο. Ωστόσο, ώρα με την ώρα γινόταν όλο και πιο φανερό ότι εδώ αντιμετωπίζαμε κάτι που ξεπερνούσε καθε γνωστή λογική και πίστη, αλλά βασιζόταν σ' ένα σύστημα σκέψης πιο παλιό και από τον πρωτόγονο άνθρωπο. Και, πράγματι, σκόρπιοι υπαινιγμοί στα φωτοαντιγραφημένα κείμενα από το πανεπιστήμιο Μισκατόνικ έδειχναν ότι μπορεί να ήταν πιο παλιό κι από την ίδια τη γη. Και ολόγυρά μας υπήρχε διαρκώς εκείνη η ατμόσφαιρα τρόμου, η δυσάρεστη αίσθηση μιας ακαθόριστης απειλής από κάτι που ήταν πέρα από τις δυνατότητες κατανόησης μιας αδύναμης νοημοσύνης σαν την ανθρώπινη.

Έτσι ετοιμάστηκα ν' αρχίσω τη βάρδια επιφυλακής μου με κάποιο φόβο. Ο Λερντ ανέβηκε στο δωμάτιό του, που ήταν στο πάνω πάτωμα ακριβώς μετά το κεφαλόσκαλο. Η πόρτα του άνοιγε σ' εσωτερικό μπαλκόνι με κουπαστή, που έβλεπε κάτω προς τη μεγάλη σάλα του περιπτέρου, και εκεί κάθισα με συντροφιά ένα βιβλίο του Λάβκραφτ, κι άρχισα να διαβάζω σκόρπια εδώ κι εκεί, με τεντωμένα τα νεύρα. Δεν ήταν τόσο ότι φοβόμουν το «κάτι» που θα μπορούσε να συμβεί, όσο την πιθανότητα αυτό το «κάτι» να ήταν πέρα από

τις δυνατότητές μου να το καταλάβω.

Όμως τα λεπτά κυλούσαν και είχα απορροφηθεί διαβάζοντας το *Ο Παρείσακτος και Άλλα Διηγήματα*, με τους φοβερούς υπαινιγμούς του για πανάρχαιες μορφές κακού, για οντότητες που συνυπήρχαν με το χρόνο και το χώρο. Και άρχισα να καταλαβαίνω, έστω και αμυδρά, ότι κάποια σχέση υπήρχε ανάμεσα στα κείμενα αυτού του συγγραφέα του φανταστικού και τις περίεργες σημειώσεις που είχε αφήσει ο καθηγητής Γκάρντνερ. Το πιο συνταρακτικό του πράγματος ήταν ότι ο καθηγητής Γκάρντνερ είχε γράψει αυτές τις σημειώσεις αγνοώντας το βιβλίο που τώρα διάβαζα, εφόσον το τελευταίο είχε φτάσει μετά την εξαφάνιση του καθηγητή. Επιπρόσθετα, αν και υπήρχαν ορισμένα κλειδιά στα όσα είχε γράψει ο Γκάρντνερ με βάση το πρώτο υλικό που έλαβε από το πανεπιστήμιο Μισκατόνικ, αυξάνονταν τώρα οι ενδείξεις που μαρτυρούσαν ότι ο καθηγητής αντλούσε στοιχεία και από κάποια άλλη πηγή πληροφοριών.

Ποια μπορεί να ήταν αυτή η πηγή; Θα μπορούσε να έχει μάθει τίποτα από το Γερο-Πήτερ; Μάλλον απίθανο. Μήπως είχε απευθυνθεί στον Παρτιέ; Δεν αποκλειόταν κάτι τέτοιο, αν και δεν είχε αναφέρει τίποτα σχετικά στον Λερντ. Ωστόσο δεν μπορούσε ν' αποκλειστεί ότι διέθετε και κάποια άλλη πηγή για την οποία δε γινόταν καμία μνεία στις σημειώσεις του.

Ήμουν ακόμη απορροφημένος σ' αυτές τις συναρπαστικές εικασίες, όταν πρόσεξα τη μουσική. Μπορεί να είχε αρχίσει κάμποση ώρα πριν το συνειδητοποιήσω, αν και δεν το νομίζω. Ήταν μια παράξενη μελωδία που άρχισε κάπως σαν αρμονικό νανούρισμα και μετά άλλαξε ξαφνικά σε μια δαιμονική κακοφωνία, αποκτώντας ταυτόχρονα πιο ταχύ ρυθμό. Ωστόσο σ' όλη τη διάρκειά της ακουγόταν σαν να έφτανε από μεγάλη

απόσταση, και στάθηκα να την ακούσω με ολοένα και μεγαλύτερη απορία. Βγήκα έξω, και τότε με τύλιξε αμέσως μια αίσθηση κακού που δεν είχα νιώσει όσο ήμουν μέσα, και κατάλαβα ότι η μουσικη έβγαινε από τα βάθη του σκοτεινού δάσους. Ήταν μια μουσική απόκοσμη, εντελώς παράδοξη και εξωανθρώπινη, από όργανα που φαίνονταν να είναι φλάουτα ή, τουλάχιστον, κάτι παρόμοιο με φλάουτα.

Ώς εκείνη τη στιγμή δεν είχε εκδηλωθεί τίποτα το ανησυχητικό. Θέλω να πω, τίποτα στα δύο γεγονότα που είχαν συμβεί, εκτός από τις σκέψεις που προκαλούσαν, δεν ήταν άμεσα τρομερό. Κοντολογίς, τίποτα δεν απέκλειε μέχρι στιγμής την πιθανότητα τόσο ο ήχος του ανέμου όσο και η μουσική να είχαν μια φυσιολογική εξήγηση.

Αλλά τώρα συνέβη κάτι τόσο ανείπωτα φριχτό, κάτι τόσο κατάφορτο τρόμου, που αμέσως με κυρίεψε ο πιο απίστευτος φόβος που ένιωσε ποτέ άνθρωπος. Ήταν ένα ξέσπασμα πρωτόγονου τρόμου μπροστά στο άγνωστο, ενός Κάτι που ερχόταν απέξω... Αν είχα ποτέ αμφιβολίες για τα όσα υπαινίσσονταν οι σημειώσεις του Γκάρντνερ και τα άλλα κείμενα που τις συνόδευαν, τώρα καταλάβαινα ενστικτωδώς ότι όλα ήταν αλήθεια, γιατί ο ήχος που ακούστηκε μετά από κείνη την απόκοσμη μουσική ήταν τέτοιος που ξεπερνά τις δυνατότητές μου να τον περιγράψω σωστά, τότε ή τώρα. Με μια κουβέντα, ήταν ένα φρικαλέος ολολυγμός, από λαρύγγι πλάσματος που δε γνώριζε ο άνθρωπος, και που οπωσδήποτε δεν ήταν ανθρώπινο. Δυνάμωσε σ' ένα αποτρόπαιο κρεσέντο και μετά έσβησε σε μια σιωπή που ήταν ακόμη πιο τρομερή από εκείνη την απερίγραπτη κραυγή. Άρχισε με ένα δίφθογγο κάλεσμα που επαναλήφθηκε δυο φορές, έναν ήχο τρομακτικό: *«Υγκνάιι! Υγκνάιι»* Και μετά άλλαξε σε μια

θριαμβευτικά διαπεραστική κραυγή, που αντιλάλησε σ' όλο το δάσος και πέρα στη σκοτεινή νύχτα σαν φοβερή φωνή από την ίδια την κόλαση: «Ε-για-για-για - γιαχαααχαααχαααχαα - αχ-αχ-αχ-νγκ' αααα-νγκ'αα - για-για-για...».

Για μια στιγμή πάγωσα ολότελα, σαν να 'χα μαρμαρώσει στη βεράντα. Δε θα μπορούσα ν' αρθρώσω λέξη εκείνη τη στιγμή, έστω και αν η ζωή μου εξαρτιόταν απ' αυτό. Η αποτρόπαιη φωνή δεν ακουγόταν πια, αλλα στα δέντρα φαινόταν ν' αντιλαλεί ακόμη ο απόηχος από εκείνες τις φρικαλέες συλλαβές. Άκουσα τον Λεροντ να τινάζεται από το κρεβάτι του και να τρέχει κάτω στις σκάλες φωνάζοντας τ' όνομά μου, αλλά μου ήταν αδύνατο ν' απαντήσω. Ύστερα βγήκε στη βεράντα και με άρπαξε από το μπράτσο.

«Θεέ και Κύριε! Τι ήταν αυτό;»

«Το άκουσες;»

«Πώς να μην τ' ακούσω!»

Σταθήκαμε εκεί περιμένοντας μήπως ακουστεί πάλι, αλλά ο ήχος δεν επαναλήφθηκε. Ούτε και η μουσική. Τελικά επιστρέψαμε στη σάλα και καθίσαμε να περιμένουμε εκεί. Κανένας μας δεν ήταν σε θέση ούτε να σκεφτεί για ύπνο.

Αλλά δεν υπήρξε άλλη εκδήλωση εκείνη τη νύχτα!

3

Περισσότερο από καθετί άλλο, τα συμβάντα εκείνης της πρώτης νύχτας καθόρισαν την πορεία μας της επόμενης μέρας. Είχαμε καταλάβει ότι δεν ήμαστε αρκετά πληροφορημένοι για ν' αντιμετωπίσουμε με κάποια αποτελεσματικότητα την κατάσταση. Ο Λεροντ έβαλε μπροστά το ντικταφόν για τη δεύτερη νύχτα και ξεκινήσαμε για το Ουώσω-και το σπίτι του καθηγητή

Παρτιέ, σχεδιάζοντας να επιστρέψουμε την επόμενη μέρα. Ο Λερντ είχε την πρόνοια να πάρει μαζί του και ένα αντίγραφο των σημειώσεων του καθηγητή Γκάρντνερ, όσο συνοπτικές κι αν ήταν αυτές.

Ο καθηγητής Παρτιέ, απρόθυμος αρχικά να μας δει, μας δέχτηκε τελικά στο γραφείο του σπιτιού του. Αφού καθάρισε δυο καρέκλες από τα βιβλία και τα χαρτιά που ήταν στοιβαγμένα πάνω τους, μας έγνεψε να καθίσουμε. Αν και φαινόταν γέρος, με μακριά χιονάτη γενειάδα και άσπρα μαλλιά κάτω από το μαύρο σκούφο του, ήταν λυγερός σαν παλικαράκι. Ήταν αδύνατος, με κοκαλιάρικα δάχτυλα, ξερακιανό πρόσωπο και μαύρα μάτια χωμένα στις κόγχες τους. Στα χαρακτηριστικά του υπήρχε μόνιμα αποτυπωμένη μια έκφραση έντονου κυνισμού, σχεδόν περιφρόνησης, και πέρα από το να μας προσφέρει καρέκλες δεν έκανε καμία άλλη προσπάθεια να ζεστάνει την ατμόσφαιρα. Αναγνώρισε στο πρόσωπο του Λερντ το γραμματέα του καθηγητή Γκάρντνερ και δήλωσε κοφτά ότι δεν είχε πολύ χρόνο στη διάθεσή του. Ήταν απασχολημένος με το βιβλίο που μάλλον θα ήταν το τελευταίο του, και μας παρακάλεσε να εξηγήσουμε όσο γινόταν πιο σύντομα τους λόγους της επίσκεψής μας.

«Τι ξέρετε για τον Κθούλου;» ρώτησε στα ίσια ο Λερντ.

Η αντίδραση του καθηγητή ήταν εκπληκτική. Από ψηλομύτης γέρος με αγέρωχη στάση έγινε ξαφνικά επιφυλακτικός και καχύποπτος. Με υπερβολική φροντίδα ακούμπησε κάτω το μολύβι που κρατούσε κι έγειρε λίγο πάνω από το γραφείο του, δίχως να ξεκολλήσει στιγμή τα μάτια του απο το πρόσωπο του Λερντ.

«Ώστε γι' αυτό ήρθατε σε μένα!», παρατήρησε και μετά γέλασε. Ήταν το κακαριστό γελάκι ενός πολύ

γέρου. «Ήρθατε σε μένα για να ρωτήσετε για τον Κθούλου. Γιατί;»

Ο Λερντ εξήγησε συνοπτικά ότι είχαμε σκοπό ν' ανακαλύψουμε τι είχε συμβεί στον καθηγητή Γκάρντνερ, λέγοντας όλα όσα έκρινε απαραίτητα. Ο γέρος, κλείνοντας τα μάτια του, σήκωσε πάλι το μολύβι του και άρχισε να το χτυπά μηχανικά, ακούγοντας με μεγάλη προσοχή και ενθαρρύνοντας πότε πότε τον Λερντ να συνεχίσει. Όταν ο φίλος μου τέλειωσε, ο καθηγητής Παρτιέ άνοιξε αργά τα μάτια με μια έκφραση οίκτου ανάμεικτη με πόνο.

«Ώστε ανέφερε το όνομά μου, ε; Ωστόσο δεν είχαμε καμία επαφή άλλη από ένα τηλεφώνημα». Κοντοστάθηκε σουφρώνοντας τα χείλη του. «Αναφέρθηκε περισσότερο σε μια παλιά διχογνωρία μας, παρά στις ανακαλύψεις του στη Λίμνη του Ρικ. Τώρα θα ήθελα να σας δώσω μια μικρή συμβουλή».

«Γι' αυτό ήρθαμε».

«Φύγετε από κείνο το μέρος και ξεχάστε τα πάντα».

Ο Λερντ κούνησε αποφασιστικά το κεφάλι του.

Ο Παρτιέ τον ζύγιασε, με τα σκοτεινά μάτια του να τον προκαλούν ν' αναθεωρήσει στην απόφασή του. Αλλά ο Λερντ δεν εννοούσε να κάνει πίσω. Είχε ξεκινήσει αυτό το εγχείρημα και εννοούσε να το φέρει σε πέρας.

«Έχετε να κάνετε με δυνάμεις που δεν μπορούν ν' αντιμετωπίσουν οι συνηθισμένοι άνθρωποι», παρατήρησε ο γέρος. «Ειλικρινά, δεν έχουμε τα εφόδια για κατι τέτοιο». Δίχως άλλες προεισαγωγές, άρχισε ν' αναφέρεται σε θέματα τόσο απόμακρα από την καθημερινότητα που ήταν σχεδόν ασύλληπτα. Πραγματικά, πέρασε κάμποση ώρα πριν καν καταλάβω πού το πήγαινε, γιατί οι εικόνες που περιέγραφε ήταν τόσο πλα-

τιές και συγκλονιστικές που ήταν δύσκολο να τις συλλάβει κάποιος με τόσο πεζή ζωή όσο τη δική μου. Ίσως έφταιγε και το γεγονός ότι ο Παρτιέ άρχισε με μισόλογα, αφήνοντας να εννοηθεί ότι μπορεί να μην είναι ο Κθουλου και το σκυλολόι του που στοίχειωναν τη Λίμνη του Ρικ, αλλά σαφώς κάτι άλλο. Η ύπαρξη της πλακας με την επιγραφή έδειχναν, λέει, καθαρά το είδος του πλάσματος που ερχόταν να κατοικήσει εκεί από καιρό σε καιρό. Σε τελική ανάλυση, ο καθηγητής Γκάρντνερ ήταν στο σωστό δρόμο, έστω και αν νόμιζε ότι ο Παρτιέ είχε άλλη γνώμη. Ποιος άλλος μπορεί να ήταν ο Τυφλός ή Απρόσωπος αν όχι ο Νυαρλαθοτέπ; Σίγουρα όχι ο Σουμπ-Νιγκουράθ, ο Τράγος με τα Χίλια Μικρά...

Εδώ ο Λερντ τον διέκοψε για να το πείσει να γίνει πιο συγκεκριμένος και σαφής. Ο καθηγητής, συνειδητοποιώντας τελικά ότι δεν ξέραμε τίποτα για το θέμα, συνέχισε μ' εκείνο τον εκνευριστικά έμμεσο τρόπο αναλύοντας μια μυθολογία που αναφερόταν σε μη ανθρώπινες υπάρξεις και η οποία αφορούσε όχι μονάχα στη Γη αλά και σε όλα τ' άστρα του σύμπαντος.

«Δεν ξέρουμε τίποτα», επαναλάμβανε κατά καιρούς. «Δεν ξέρουμε απολύτως τίποτα. Αλλά υπάρχουν ορισμένα γνωρίσματα, ορισμένοι τόποι που τους αποφεύγουν οι πάντες. Η Λίμνη του Ρικ είναι ένας απ' αυτούς». Μας μίλησε, για πλάσματα που τα ίδια τους τα ονόματα προκαλούσαν δέος — για τους Πρεσβύτερους Θεούς που ζουν στον Μπετελγέζη, απόμακροι στο διάστημα και το χρόνο και οι οποίοι είχαν εξορίσει πέρα από το χώρο τους Μεγάλους Παλιούς. Οι τελευταίοι είχαν ηγέτη τους τον Αζαθόθ και τον Γκογκ-Σαθόθ, και οι τάξεις τους συμπεριλάμβαναν τον αμφίβιο Κθούλου και την αρχέγονη σπορά του, τον Χαστούρ τον Ακατονόμαστο και τους νυχτεριδόμορφους ακολούθους του, τον Λοΐγκόρ, τον Ζαρ και τον Ίθακουα που βαδίζει στους ανέμους και το διαστρικό χώρο, τις γήινες οντότητες και, τέλος, τον Νυαρλαθοτέπ και τον Σουμπ-Νιγκοράθ. Όλα αυτά τα κακόβουλα πλάσματα πάντα πάσχιζαν να θριαμβεύσουν επί των Πρεσβύτερων Θεών που τους είχαν εξορίσει ή φυλακίσει. Έτσι ο Κθούλου, λόγου χάρη, κοιμόταν προ αμνημονεύτων χρόνων στο υποβρύχιο βασίλειό του, στην πόλη Ρ' λυέ, ενώ ο Χαστούρ ήταν φυλακισμένος σε κάποιο μαύρο αστέρι κοντά στον Αλντεμπαράν στις Υάδες.

Η σύγκρουση μεταξύ των Πρεσβύτερων Θεών και των Μεγάλων Παλιών είχε λάβει χώρα πολύ προτού ο άνθρωπος περπατήσει στη γη. Από καιρού σε καιρό οι Παλιοί είχαν κανει προσπάθειες ν' ανακτήσουν την παλιά τους δύναμη, και σε λίγες περιπτώσεις τους είχαν σταματήσει με άμεση επέμβαση οι Πρεσβύτεροι Θεοί. Όμως, τις περισσότερες φορές τους είχαν σταματήσει είτε άνθρωποι είτε άλλα, μη ανθρώπινα πλάσματα που είχαν μεταφέρει τον πόλεμο ανάμεσα σ' αυτά τα πλάσματα των στοιχείων. Γιατί, όπως έδειχναν και οι σημειώσεις του καθηγητή Γκάντνερ, οι δαιμονικοί Μεγάλοι Παλιοί ήταν κατά βάση στοιχειακές δυνάμεις. Και η κάθε τους προσπάθεια να ξαναπάρουν την εξουσία είχε αφήσει βαθιά τα ίχνη της στή μνήμη του ανθρώπου... αν και σε όλες τις περιπτώσεις γινόταν κάθε προσπάθεια να συγκαλυφθούν τα στοιχεία και να φιμωθούν οι επιζήσαντες μάρτυρες.

«Τι συνέβη, για παράδειγμα, στον Ίνσμουθ της Μασαχουσέτης;» ρώτησε τραχιά ο Παρτιέ. «Τι έγινε στο Ντάνγουιτς; Ή στους ερημότοπους του Βερμόντ; Ή στο παλιό σπίτι των Τατλ στο δρόμο του Έιλσμπερυ; Τι θα είχε να πει κανείς για τη μυστηριώδη λατρεία του Κθούλου και για το απιστευτα παράξενο ταξίδι ε-

ξερεύνησης των Βουνών της Τρέλας; Τι σόι πλάσματα κατοικούν στο κρυφό και απαγορευμένο οροπέδιο του Λενγκ; Και τι να πει κανείς για την Καντάθ στην Παγωμένη Έρημο; Ο Λάβκραφτ ήξερε! Ο Γκάρντνερ και πολλοί άλλοι προσπάθησαν ν' ανακαλύψουν αυτά τα μυστικά και να συνδέσουν τα απίστευτα γεγονότα που έχουν συμβεί εδώ κι εκεί στην επιφάνεια του πλανήτη... Αλλά οι Παλιοί δε θέλουν ο απλός άνθρωπος να γνωρίζει πολλά. Ας το 'χετε αυτό υπόψη!».

Δίχως να μας δώσει την ευκαιρία ν' αρθρώσουμε λέξη, άρπαξε τις σημειώσεις του Γκάρντνερ και άρχισε να τις μελετά, φορώντας ένα ζευγάρι χρυσά ματογυάλια που τον έκαναν να φαίνεται πιο γέρος από ποτέ. Ταυτόχρονα συνέχισε να μιλάει, περισσότερο στον εαυτό του παρά σε μας, λέγοντας ότι πιστευόταν πως οι Παλιοί είχαν αναπτύξει μερικές όψεις της επιστήμης που σ' εμάς θα φαίνονταν απίστευτες, αλλά γι' αυτό — δεν παρέλειψε να προσθέσει — τίποτα δεν ήταν *γνωστό*.

Έτσι που επέμενε να επαναλαμβάνει ότι τίποτα δεν ήταν γνωστό, δεν άφηνε αμφιβολία ότι — υπήρχαν δεν υπήρχαν αποδείξεις — μονάχα ένας τρελός ή ένας ηλίθιος δε θα πίστευε σ' αυτά τα πράγματα. Αλλά στην επόμενη πρόταση παραδέχτηκε ότι, τελικά, υπήρχαν ορισμένες αποδείξεις. Όπως, για παράδειγμα, η αποκρουστική και κτηνώδης πλάκα με την εικόνα μιας φρικαλέας οντότητας που βάδιζε στους ανέμους πάνω από τη γη, και που βρέθηκε στα χέρια του Τζοσάια Άλουιν όταν ανακαλύφθηκε το πτώμα του σ' ένα μικρό νησάκι του Ειρηνικού μήνες μετά την απίστευτη εξαφάνισή του από το σπίτι του στο Ουισκόνσιν. Μετά ήταν τα σκίτσα του καθηγητή Γκάρντνερ και, πάνω απ' όλα, η περίεργη σκαλιστή πλάκα στο δάσος της Λίμνης του Ρικ.

«Ο Κθούγκα...» τον ακούσαμε τότε να μουρμουρίζει με ερωτηματικό ύφος. «Δεν έχω διαβάσει την υποσημείωση που αναφέρει. Και δεν υπάρχει τίποτα σχετικό στον Λάβκραφτ». Κούνησε με αμφιβολία το κεφάλι του. «Μπα, δεν ξέρω». Ύστερα σήκωσε το πρόσωπό του και μας κοίταξε. «Μπορείτε να τρομάξετε εκείνον τον μιγάδα αρκετά ώστε να του ψαρέψετε τίποτα;»

«Το σκεφτήκαμε», παραδέχτηκε ο Λερντ.

«Λοιπόν, σας συμβουλεύω να κάνετε μια προσπάθεια. Φαίνεται σαφές ότι αυτός ξέρει κάτι. Μπορεί να μην είναι τίποτα περισσότερο από κάποια φαντασία που κόλλησε κατά κάποιο τρόπο στο πρωτόγονο μυαλό του, αλλά από την άλλη μεριά... Ποιος ξέρει;»

Περισσότερα απ' αυτά ο καθηγητής Παρτιέ δεν μπορούσε, ή δεν ήθελε, να μας πει. Εξάλλου ο Λερντ ήταν απρόθυμος να ρωτήσει, γιατί προφανώς υπήρχε μια φοβερά ανησυχητική σχέση ανάμεσα στα όσα μας είχε αποκαλύψει — όσο απίστευτα κι αν ήταν — και σ' εκείνα που είχε γράψει ο καθηγητής Γκάρντερ.

Ωστόσο η επίσκεψή μας, αν και δεν είχε καταλήξει πουθενά — ή ίσως ακριβώς γι' αυτό — είχε περίεργη επίδραση πάνω μας. Αυτή η ίδια η αοριστία στις εξηγήσεις και τα σχόλια του καθηγητή, σε συνδυασμό με τ' αποσπασματικά και ασύνδετα στοιχεία που είχαμε συγκεντρώσει ανεξάρτητα του Παρτιέ, μας έκαναν να δούμε το θέμα πιο νηφάλια και ενίσχυσαν την απόφαση του Λερντ να ξεδιαλύνει το μυστήριο σχετικά με την εξαφάνιση του Γκάρντνερ. Η υπόθεση αυτή είχε κιόλας πάρει άλλες διαστάσεις, για να συμπεριλάβει το ακόμη μεγαλύτερο μυστήριο της Λίμνης του Ρικ και του γύρω δάσους.

Την επόμενη μέρα επιστρέψαμε στο Πασεπάχο και, όπως το 'φερε η τύχη, πέσαμε πάνω στο Γερο-Πήτερ στο δρόμο που έβγαινε από την πόλη. Ο Λερντ έκοψε

ταχύτητα, έκανε πίσω και έβγαλε το κεφάλι του από το παράθυρο για να διασταυρώσει το βλέμμα του μ' εκείνο του γέρου.

«Θες να σε πετάξουμε πουθενά με τ' αμάξι;»

«Γιατί όχι;»

Ο Γερο-Πήτερ μπήκε και κάθισε στην άκρη του καθίσματος μέχρι που ο Λερντ έβγαλε στα ίσια μια μπουκάλα και την άπλωσε προς το μέρος του. Αμέσως τα μάτια του άλλου φωτίστηκαν· άρπαξε την μπουκάλα με λαχτάρα και άρχισε να πίνει με μεγάλες γουλιές. Από τη μεριά του ο Λερντ άνοιξε ψιλοκουβέντα για τη ζωή στα βορινά δάση και ενθάρρυνε το μιγάδα να μιλήσει για τα μεταλλεύματα που πίστευε ότι θα έβρισκε στην περιοχή της Λίμνης του Ρικ.

Με τον τρόπο αυτό διανύσαμε μια κάποια απόσταση, και στο διάστημα αυτό ο μιγάδας κρατούσε την μπουκάλα, για να τη δώσει τελικά πίσω όταν πια κόντευε να αδειάσει. Δεν ήταν μεθυσμένος με την κυριολεξία της λέξης, αλλά ήταν πιο χαλαρωμένος τώρα, και δε διαμαρτυρήθηκε για να κατέβει. Ωστόσο, όταν είδε πέρα το περίπτερο και κατάλαβε πού βρισκόταν, παρατήρησε τραυλίζοντας ελαφρά ότι είχε κάπως βγει από το δρόμο του και πως έπρεπε να γυρίσει πριν σκοτεινιάσει.

Ήθελε να πάρει αμέσως το δρόμο της επιστροφής, αλλά ο Λερντ τον έπεισε να έρθει μαζί μας μέσα, με την υπόσχεση ότι θα τον κερνούσε ένα ακόμη ποτηράκι.

Έτσι κι έγινε. Του πρόσφερε από το πιο δυνατό ποτό που υπήρχε, και ο Πήτερ το κατέβασε μονορούφι.

Μονάχα όταν άρχισε να τον πιάνει το οινόπνευμα, ο Λερντ γύρισε την κουβέντα προς το θέμα του μυστηρίου της περιοχής της Λίμνης του Ρικ. Στη στιγμή ο μιγάδας έκλεισε το στόμα του, μουρμουρίζοντας ότι

δε θα έλεγε τίποτα, ότι δεν είχε δει τίποτα και πως όλα ήταν λάθος. Τα μάτια του πετούσαν νευρικά από τον Λερντ σε μένα και πάλι πίσω. Ο Λερντ δεν το 'βαλε κάτω. Είχε δει τη σκαλιστή πλάκα, έτσι δεν ήταν; Ναι, παραδέχτηκε ο Γερο-Πήτερ πολύ απρόθυμα. Θα ήθελε να μας οδηγήσει ώς εκεί; Ο μιγάδας κούνησε τρομαγμένα το κεφάλι του. Όχι τώρα, ήταν η απάντηση. Ήταν σούρουπο και μπορεί να έπεφτε το σκοτάδι πριν γυρίσουν πίσω.

Αλλά ο Λερντ ήταν ανυποχώρητος. Διαβεβαίωσε το γέρο, ότι αν ήθελε, θα προλαβαίναμε να γυρίσουμε στο περίπτερο ή και στο Πασεπάχο πριν σκοτεινιάσει. Με τα πολλά, ο μιγάδας πείστηκε και συμφώνησε να μας πάει ώς το σημείο που ήταν η πλάκα. Ύστερα, παρά το τρίκλισμά του, ξεκίνησε με γοργό βήμα και μπήκαμε στο δάσος, ακολουθώντας μια διαδρομή που δύσκολα θα την αποκαλούσε κανείς μονοπάτι, τόσο ακαθόριστο ήταν το πέρασμα. Περπατούσε έτσι σταθερά για κανά δυο χιλιόμετρα, όταν σταμάτησε απότομα πίσω από ένα δέντρο σαν να φοβόταν μην τον δει κανείς. Ύστερα, με χέρι που έτρεμε, μας έδειξε προς ένα μικρό ξέφωτο. Ολόγυρα υψώνονταν μεγάλα δέντρα, αλλά άφηναν ελεύθερο αρκετό χώρο ώστε να διακρίνεται ο ουρανός ψηλά.

«Εκεί... Αυτό είναι»

Η πλάκα μόλις που φαινόταν, μισοσκεπασμένη όπως ήταν από τα βρύα και τα χορτάρια. Ο Λερντ, ωστόσο, φαινόταν για την ώρα να μην ενδιαφέρεται τόσο για την πλάκα· η προσοχή του ήταν στραμμένη προς το μιγάδα. Ήταν φανερό ότι το σημείο προκαλούσε ανείπωτο τρόμο στο γέρο, και το μόνο που τον απασχολούσε ήταν το να φύγει μια ώρα αρχύτερα από κει.

«Πώς θα σου φαινόταν να περάσεις τη νύχτα σου

εδώ, Πήτερ;» ρώτησε ο Λερντ.

Ο μιγάδας του έριξε μια φευγαλέα έντρομη ματιά. «Ποιος εγώ; Μα το Θεό, όχι, μη μου λες τέτοια!»

Η φωνή του Λερντ σκλήρυνε απότομα. «Κι όμως εδώ θα ξενυχτίσεις, εκτός κι αν μας πεις τι είδες σε τούτο το μέρος».

Ο μιγάδας δεν ήταν τόσο τύφλα στο μεθύσι για να μην μπορεί να φανταστεί τη συνέχεια. Ήξερε ότι ο Λερντ κι εγώ θα μπορούσαμε να τον κάνουμε καλά και να τον δέσουμε σ' ένα δέντρο στην άκρη του ξέφωτου. Ήταν φανερό ότι του πέρασε από το νου να το βάλει στα πόδια, αλλά κατάλαβε ότι στην κατάσταση που ήταν θα τον προφταίναμε εύκολα.

«Μη μ' αναγκάζετε να μιλήσω», τραύλισε. «Δεν είναι κάτι που επιτρέπεται να το πω. Ποτέ δεν το 'πα σε κανέναν... ούτε καν στον καθηγητή».

«Θέλουμε να το μάθουμε, Πήτερ», είπε ο Λερντ με τον ίδιο απειλητικό τόνο.

Ο μιγάδας άρχισε να τρέμει. Γύρισε και κοίταξε την πλάκα σαν να περίμενε από στιγμή σε στιγμή κάτι εχθρικό να ξεπεταχτεί από κει και να ορμήσει πάνω του με θανάσιμες διαθέσεις.

«Δεν μπορώ», μουρμούρισε. Ύστερα, ζορίζοντας τα κοκκινισμένα μάτια του να κοιτάξουν εκείνα του Λερντ, συνέχισε με σιγανή φωνή, «Δεν ξέρω τι ήταν. Χριστέ μου! Ούρλιαζε και μέχρι που νόμισα ότι θα μου τρυπούσε τ' αφτιά. Αλλά και τ' άλλα που ήταν μαζί του... Ω Θεούλη μου!» Ανατρίχιασε σύγκορμος κι έκανε πίσω από το δέντρο, προς το μέρος μας. «Μα το Θεό, το 'δα εκεί μια νύχτα. Φανερώθηκε έτσι, σαν απ' τον αέρα, και στάθηκε τραγουδώντας και ουρλιάζοντας, και κείνα τ' άλλα πράγματα γύρω του έπαιζαν εκείνη τη φριχτή μουσική. Θα πρέπει να 'χασα τα λογικά μου για λίγο, πριν το βάλω στα πόδια». Η φωνή του

έσπασε, καθώς η ολοζώντανη θύμηση έπλαθε πάλι μπροστά του την εικόνα των όσων είχε δει. Ύστερα γύρισε και έσκουξε βραχνά. «Να φύγουμε από δω!» Και άρχισε να τρέχει πίσω ανάμεσα από τα δέντρα, από το δρόμο που είχαμε έρθει.

Ο Λερντ και εγώ ορμήσαμε πίσω του και τον προλάβαμε χωρίς καμιά δυσκολία. Ο Λερντ τον καθησύχασε, διαβεβαιώνοντάς τον ότι θα τον έβγαζε από το δάσος με το αυτοκίνητο, και ότι θα βρισκόταν μακριά από τις παρυφές του πριν νυχτώσει. Έτσι πήραμε το δρόμο της επιστροφής.

Ο φίλος μου ήταν τόσο σίγουρος όσο κι εγώ ότι δεν υπήρχε τίποτα το φανταστικό στην περιγραφή του μιγάδα, και ότι μας είχε πει όλα όσα ήξερε. Παρέμεινε σιωπηλός σε όλη τη διάρκεια του γυρισμού από το δημόσιο δρόμο που αφήσαμε τελικά τον Γερο-Πήτερ. Αποχαιρετώντας τον ο Λερντ του είχε βάλει στο χέρι πέντε δολάρια για να ξεχάσει με το πιοτό τα όσα είχε δει, αν αυτό ήταν που ήθελε.

«Λοιπόν, τι λες;» ρώτησε ο Λερντ όταν φτάσαμε πάλι πίσω στο περίπτερο.

Κούνησα το κεφάλι μου.

«Εκείνο το ουρλιαχτό προχτές τη νύχτα», είπε ο Λερντ. «Οι ήχοι που άκουσε ο καθηγητής Γκάρντνερ... και τώρα αυτό. Δένουν όλα... για να βγει κάτι φοβερά φριχτό». Γύρισε και με κοίταξε με έντονο, διαπεραστικό βλέμμα. «Τζακ, είσαι να επισκεφθούμε εκείνη την πλάκα απόψε;»

«Είμαι».

«Τότε, θα πάμε».

Μονάχα όταν βρεθήκαμε μέσα στο περίπτερο θυμηθήκαμε το ντικταφόν, και ο Λερντ ετοιμάστηκε αμέσως να το βάλει να παίξει ό,τι τυχόν είχε καταγραφεί. Εδώ τουλάχιστον, παρατήρησε, θα είχαμε κάτι που

δεν εξαρτιόταν από τη φαντασία κανενός. Θα ήταν το προϊόν μιας μηχανής, αντικειμενικό και αληθινό, και ο καθένας ήξερε ότι οι μηχανές είναι πιο αξιόπιστες από τους ανθρώπους, μην έχοντας ούτε φόβους ούτε ελπίδες. Νομίζω ότι μάλλον περιμέναμε ν' ακούσουμε μια επανάληψη των ήχων της προηγούμενης νύχτας. Ούτε στους πιο τρελούς μας εφιάλτες δεν περιμέναμε αυτό που πραγματικά ακούσαμε, γιατί το αποτέλεσμα εξελίχτηκε από το πεζό στο απίστευτο, από το απίστευτο στο φρικαλέο... για να κορυφωθεί τελικά σε μια κατακλυσμική αποκάλυψη που έκανε εντελώς συντρίμμια το καθετί που πιστεύαμε ώς τότε για το φυσιολογικό κόσμο.

Άρχισε με τα σποραδικά σκουξίματα από νυχτοπούλια και τις κουκουβάγιες, ακολουθούμενα από μια περίοδο σιωπής. Ύστερα, για μια ακόμη φορά, έφτασε ο γνωστός ορμητικός θόρυβος, σαν από άνεμο που φυσούσε στα δέντρα, και μετά εκείνη η αλλόκοτη, κακοφωνική μουσική από φλάουτο. Στη συνέχεια είχε καταγραφεί μια σειρά από ήχους, που τους αναφέρω εδώ όπως ακριβώς τους ακούσαμε εκείνη την αξέχαστη βραδινή ώρα!

Υγκνάιι! Υγκνάιι! ΕΕΕ-για-για-για-Γιαχαααχαααχααα-αχ-αχ-αχ-νγκ' αααα-νγκ'ααα γιαγιαγιαααα! (Με φωνή που δεν ανήκε ούτε σε άνθρωπο ούτε σε ζώο, κι ωστόσο είχε κάτι κι από τα δύο).

Ένα δυνάμωμα στο τέμπο της μουσικής, που έγινε έτσι πιο άγρια και δαιμονική. Ύστερα...

Πανίσχυρε Αγγελιαφόρε - Νυαρλαθοτέπ... από τον κόσμο των Εφτά Ηλίων στον τόπο του επί της Γης, το Δάσος του Ν' γκαι, όπου μπορεί να έρθει Εκείνος Που Δεν Επιτρέπεται Να Ονομαστεί... Θα υπάρξει αφθονία εκείνων από το Μαύρο Τράγο του Δάσους, τον Τράγο

με τα Χίλια Μικρά... (Αυτά με φωνή περίεργα ανθρώπινη).

Ακολουθεί μια διαδοχή παράξενων ήχων, σαν ανταπόκριση ενός πλήθους: μια οχλοβοή κι ένα μουρμουρητό, σαν από τελεσίγραφα σύρματα που δονούνται)

Ια Ια! Σουμπ-Νιγκουράθ! Υγκνάι! Υγκνάι! ΕΕΕ-γιαα-γιαα-χαα-χααα-χαααα! (Με την αρχική φωνή που δεν ήταν ούτε ανθρώπινη ούτε ζωώδης, αλλά είχε κάτι κι από τα δύο).

Ο Ίθακουα θα σε υπηρετεί, Πατέρα των εκατομμυρίων προσφιλών, και ο Ζαρ θα κληθεί από τον Αρκτούρο κατόπιν επιταγής του Ουμρ Ατ-Ταουίλ, του Φρουρού της Πύλης... Θα δοξάσετε μαζί τον Αζαθόθ, και το Μέγα Κθούλου, και τον Τσαθόγκουα... (Πάλι η ανθρώπινη φωνή).

Πήγαινε με τη μορφή του ή με οποιαδήποτε μορφή διαλέξεις με την αμφίεση ανθρώπου και κατάστρεψε ό,τι μπορεί να τους οδηγήσει σε μας... (Τούτη ήταν η μισο-ανθρώπινη, μισο-κτηνώδης φωνή).

Μεσολαβεί ένα διάστημα με δαιμονισμένη μουσική από αυλούς ή φλάουτα και ακούγεται ξανά ένας ήχος σαν φτεροκόπημα από γιγάντιες φτερούγες. Μετά...

Υγκνάιι! ι! μπθνκ... γ' έγιε-ν'γκρκντλ'λ... Ια! Ια! Ια! (Σαν χορός).

Οι ήχοι αυτοί είχαν τέτοιες διακυμάνσεις που θα 'λεγε κανείς ότι τα πλάσματα που τους έβγαζαν κινούνταν μέσα ή γύρω από το περίπτερο, ενώ η τελευταία χορωδιακή επωδός έσβησε σαν τα πλάσματα ν' αναχωρούσαν. Πράγματι, ακολούθησε μια τόσο μεγάλη περίοδος σιωπής που ο Λερντ σηκώθηκε να σβήσει το ντικταφόν, όταν μια φωνή βγήκε απ' αυτό. Και η φωνή αυτή, ακριβώς γιατί ήταν αυτή που ήταν, αποτέλεσε και το αποκορύφωμα της φρίκης των όσων είχαν

προηγηθεί. Γιατί ό,τι κι αν σήμαιναν τα μισο-κτηνώδη ουρλιαχτά και οι ψαλμωδίες, ό,τι φρικαλέο κι αν υπαινίσσονταν τα λόγια που είχαν ακουστεί στη γλώσσα μας με βαριά, ξενική προφορά, αυτά που έβγαιναν τώρα από το μηχάνημα ήταν ανείπωτα πιο τρομακτικά.

Ντόργκαν! Λερντ Ντόργκαν! Μπορείς να με ακούσεις;

Ήταν ένας βραχνός, αγωνιώδης ψίθυρος που έλεγε το όνομα του συντρόφου μου. Ο Λερντ, με το πρόσωπό του άσπρο σαν πανί, είχε κοκαλώσει κοιτάζοντας το μηχάνημα, με το χέρι του ακόμη μετέωρο στον αέρα. Τα βλέμματά μας συναντήθηκαν. Δεν ήταν το νόημα, δεν ήταν τα όσα είχαν προηγηθεί, ήταν αυτή η ίδια η ταυτότητα της φωνής — *γιατί ήταν η φωνή του καθηγητή Άπτον Γκάρντνερ!* Αλλά δε μας δόθηκε ο χρόνος να συλλογιστούμε τι σήμαινε αυτό, γιατί το ντικταφόν συνέχισε μηχανικά:

«Άκουσέ με! Φύγε απ' αυτό το μέρος. Ξέχασέ τα όλα. Αλλά πριν φύγεις, κάλεσε τον Κθούγκα. Από αιώνες τούτο είναι το σημείο όπου κακόβουλα πλάσματα από μακρινούς κόσμους περνούν και φτάνουν στη Γη. Το ξέρω. Είμαι δικός τους τώρα. Με πήραν όπως πήραν τον Πάιργκαρντ και πολλούς άλλους — όλους όσοι ήρθαν απερίσκεπτα στο δάσος και οι οποίοι ξέφυγαν από την άμεση εξόντωση. Τούτο εδώ είναι το δάσος Του — Το Δάσος του Ν' γκάι, η γήινη κατοικία του Τυφλού, του Απρόσωπου, Εκείνου που Ουρλιάζει τις Νύχτες, του Κάτοικου του Σκοταδιού: του Νυαρλαθοτέπ που δε φοβάται πάρα μονάχα τον Κθούγκα. Ταξίδεψα μαζί του στους διαστρικούς χώρους. Γνώρισα το απαγορευμένο Οροπέδιο του Λενγκ... την Καντάθ στην Παγωμένη Έρημο, πέρα από τις πύλες του Ασημένιου Κλειδιού. Έφτασα ακόμη και ώς το Κυθαμίλ

κοντά στον Αρκτούρο, ώς το Μναρ, το Ν' και κάι τη Λίμνη του Χάλι, ώς το Κ'ν-γιαν και τη μυθική Καρκόσα, ώς το Γιαντίθ και το Υ' χα-νθλέι κοντά στο Ίνσμουθ και ώς τον Γιοθ και τον Γιουγκόθ. Από ψηλά αγνάντεψα κάτω τη Ζοθίκ, από το μάτι του Αλγκόντ... Όταν το άστρο Φάμλωτ φτάσει στις κορφές των δέντρων, κάλεσε τον Κθούγκα με τούτα τα λόγια, που πρέπει να τα επαναλάβεις τρεις φορές: *Φ' νγκλουι, μγκου'ναφ Κθούγκα Φόμλωτ ν' γκα-γκαα ναφ' λ θαγκν. Ια! Κθούγκα!* Και βιάσου όταν έρθει, βιάσου να φύγεις, για να μην αφανιστείς και σύ. Γιατί κάποτε πρέπει αυτό το καταραμένο μέρος να χαθεί από το πρόσωπο της γης, για να μην μπορεί ο Νυαρλαθοτέπ να έρχεται από το αστρικό διάστημα. Με ακούς, Ντόργκαν; Με ακούς; Ντόργκαν! Λερντ Ντόργκαν!»

Μετά ακούστηκε ένας ξαφνικός θόρυβος, μια φωνή διαμαρτυρίας και ύστερα ένας σαματάς συμπλοκής, σαν να τραβούσαν τον Γκάρντνερ με το ζόρι μακριά από κει. Ύστερα σιωπή, νεκρική και απόλυτη!

Ο Λερντ άφησε τον κύλινδρο του ντικταφόν να τρέξει για λίγο ακόμη, αλλά δεν υπήρχε συνέχεια. Τελικά τον γύρισε πάλι στην αρχή, λέγοντας με φωνή που έτρεμε από υπερένταση, «Νομίζω ότι καλά θα κάνουμε να σημειώσουμε εκείνα τα λόγια όσο πιστότερα μπορούμε. Θα γράφουμε μια πρόταση εσύ και μία εγώ, αλλά και οι δυο μαζί εκείνη την επίκληση του Γκάρντνερ».

«Μα ήταν ο...;»

«Θα γνώριζα οπουδήποτε τη φωνή του», με διαβεβαίωσε ξερά.

«Μα τότε είναι ζωντανός!»

Με κοίταξε και τα μάτια του στένεψαν. «Αυτό δεν το ξέρουμε».

«Μα αφού ακούσαμε τη φωνή του!»

Κούνησε το κεφάλι του, γιατί οι ήχοι είχαν αρχίσει να επαναλαμβάνονται από το ντικταφόν και ριχτήκαμε αμέσως στην καταγραφή τους. Η δουλειά αποδείχτηκε πιο εύκολη απ' όσο περιμέναμε, γιατί υπήρχε αρκετή παύση ανάμεσα στα λόγια ώστε να προλαβαίνουμε να τα γράφουμε δίχως μεγάλη βιασύνη. Η γλώσσα των ψαλμωδιών και η επίκληση του Κθουγκα μας δυσκόλεψαν τρομερά, αλλά, ακούγοντας και ξανακούγοντας τα ίδια κομμάτια, καταφέραμε να καταγράψουμε μια ηχητική τους απόδοση.

Όταν τελειώσαμε, ο Λερντ έκλεισε το μηχάνημα και με κοίταξε με με αινιγματικό και προβληματισμένο βλέμμα, γεμάτο ανησυχία κι αβεβαιότητα. Δεν έκανα κανένα σχόλιο· τα όσα είχαμε ακούσει, συν τα άλλα που είχαν προηγηθεί, δε μας άφηναν εναλλακτικά περιθώρια. Μπορούσε κανείς ν' αμφιβάλλει για τους θρύλους, τις εικασίες και τα παρόμοια, αλλά το αδιάσειστο στοιχείο της μαγνητοφώνησης δεν άφηνε καμία αμφιβολία, έστω και αν απλώς επιβεβαίωνε τα όσα είχαμε μισοϋποθέσει, έστω κι αν δεν υπήρχε ακόμη τίποτα τα συγκεκριμένο. Το όλο θέμα ξεπερνούσε τόσο την ανθρώπινη νόηση που μονάχα με τις ασάφειες και τις αοριστίες των επιμέρους στοιχείων μπορούσε κανείς να πλησιάσει σε κάποιο επίπεδο κατανόησης. Θα 'λεγε κανείς ότι το σύνολο ήταν τόσο ανείπωτα συγκλονιστικό που το ανθρώπινο μυαλό αρνιόταν να το αποδεχτεί.

«Ο Φόμλωτ ανατέλλει σχεδόν με τη δύση του ήλιου... ή λιγο πιο πριν», μουρμούρισε σκεφτικά ο Λερντ. Ήταν φανερό ότι, όπως κι εγώ, είχε αποδεχτεί τα όσα είχαμε ακούσει δίχως ν' αναρωτιέται παρά μονάχα για το μυστήριο που περιέβαλλε το μήνυμα. «Θα πρέπει να φανεί πάνω από τις δεντροκορφές — θα

'λεγα είκοσι με τριάντα μοίρες από τον ορίζοντα, γιατί σε τούτα τα βόρεια πλάτη δεν περνά κοντά από το ζενίθ για να προβάλει πολύ πάνω από τα πεύκα — περίπου μια ώρα μετά τον ερχομό της νύχτας. Πες γύρω στις εννιάμισι».

«Δε φαντάζομαι να σκέφτεσαι να το αποπειραθούμε;» ρώτησα. «Στο κάτω κάτω.. τι νόημα έχει; Ποιος ή τι πράγμα είναι ο Κθούγκα;»

«Ό,τι ξέρεις ξέρω. Και δε θα το αποπειραθούμε σήμερα. Ξέχασες την πλάκα; Είσαι ακόμη διατεθειμένος να πάμε εκεί πέρα απόψε... μετά απ' όσα έγιναν;»

Έγνεψα καταφατικά, δίχως να πω λέξη. Δεν εμπιστευόμουνα τον εαυτό μου να μιλήσει, αλλά σίγουρα δε μ' έτρωγε η βιασύνη να μπω σ' εκείνη τη σκοτεινιά που πλάκωνε σαν κάτι ζωντανό το δάσος γύρω από τη Λίμνη του Ρικ.

Ο Λερντ κοίταξε το ρολόι του και μετά εμένα. Τα μάτια του φλέγονταν τώρα μ' ένα είδος πυρετικής αποφασιστικότητας. Ήταν σαν να πάσχιζε να δώσει κουράγιο στον εαυτό του να κάνει αυτό το τελευταίο βήμα, προκειμένου ν' αντιμετωπίσει την άγνωστη οντότητα που είχε κάνει τούτο το δάσος δικό της. Αν περίμενε κάποιο δισταγμό από μέρους μου, σίγουρα θ' απογοητεύτηκε. Όσο κι αν με κατείχε ο φόβος, δεν είχα σκοπό να το δείξω. Σηκώθηκα και βγήκα από το περίπτερο στο πλευρό του.

4

Υπάρχουν κρυφές όψεις τόσο στους επιφανειακούς όσο και στους βαθύτερους χώρους του νου, που είναι καλύτερα να παραμείνουν άγνωστες και μακριά από τη συνείδηση του κοινού ανθρώπου. Γιατί στους σκοτεινούς τόπους της γης καραδοκούν τρομερά πά-

θη και φρικαλέα πράγματα που η γνώση τους ανήκει σ' επίπεδα του υποσυνειδήτου, ευτυχώς απρόσιτα για τον κοινό άνθρωπο. Πράγματι, υπάρχουν όψεις της δημιουργίας τόσο ασύλληπτα τρομακτικές που η θέα τους και μόνο θ' αρκούσε για να κατακάψει τη λογική του θεατή. Είναι ευτύχημα που είναι αδύνατο ν' αποδοθούν παρά μονάχα με υπονοούμενα τα όσα είδαμε στην πλάκα του δάσους της Λίμνης του Ρικ εκείνη τη νύχτα του Οκτώβρη. Ήταν κάτι τόσο απίστευτο, τόσο πέρα από κάθε γνωστό νόμο της επιστήμης, που δεν υπάρχουν στη γλώσσα επαρκείς λέξεις να το περιγράψουν.

Φτάσαμε στη ζώνη των δέντρων που περιέβαλλαν την πλάκα, ενώ οι τελευταίες ανταύγειες του λυκόφωτος έλαμπαν ακόμη στο δυτικό ουρανό. Στο φως ενός φακού που κρατούσε ο Λερντ περιεργαστήκαμε την επιφάνεια της πλάκας και τα σκαλίσματα πάνω της. Απεικόνιζαν ένα τεράστιο άμορφο πλάσμα, σμιλεμένο από καλλιτέχνη που προφανώς δε διέθετε αρκετή φαντασία για ν' αποδώσει το πρόσωπό του. Πράγματι, τα χαρακτηριστικά απουσίαζαν εντελώς, και ξεχώριζε μονάχα ένα περίεργο κωνικό κεφάλι που, ακόμη και στην πέτρα, έδειχνε να το διακρίνει μια αποκρουστική ρευστότητα. Εξάλλου, το πλάσμα φαινόταν να διαθέτει πλοκαμοειδή μέλη και χέρια — όχι μονάχα δύο αλλά κάμποσα. Το σύνολο είχε μια εμφάνιση ταυτόχρονα ανθρώπινη και μη ανθρώπινη. Δίπλα του ήταν σκαλισμένες δυο πλακουτσές καλαμαρίσες μορφές από ένα μέρος των οποίων — μάλλον θα ήταν το κεφάλι, αν και το περίγραμμα δεν ήταν σαφές — εξείχαν ορισμένα αντικείμενα. Αυτά σίγουρα πρέπει να ήταν κάποιου είδους μουσικά όργανα, γιατί αυτοί οι παράξενοι, αποκρουστικοί συνοδοί φαίνονταν να τα παίζουν.

Η εξέτασή μας ήταν αναγκαστικά βιαστική και επιπόλαιη, γιατί δε θέλαμε να το διακινδυνέψουμε να μας δει εκεί οτιδήποτε μπορεί να ερχόταν, και, κάτω απ' αυτές τις συνθήκες, μπορεί να δούλεψε και υπερβολικά η φαντασία μας. Αλλά, πάντως, δεν το νομίζω. Είναι δύσκολο να διατηρώ αυτή τη βεβαιότητα, καθισμένος εδώ στο γραφείο μου, απομακρυσμένος τοπικά και χρονικά από τα όσα έγιναν εκεί, όμως τη διατηρώ. Παρά τη νευρική υπερένταση και τον παράλογο φόβο του αγνώστου που μας πλημμύριζε, διατηρήσαμε μια αποφασιστική αμεροληψία για την κάθε όψη του προβλήματος που είχαμε βαλθεί να λύσουμε. Αν έχω δείξει κάποια μεροληψία σε τούτη την περιγραφή, αυτή ήταν υπέρ της επιστήμης μάλλον και σε βάρος της φαντασίας. Στο ουδέτερο φως της λογικής, τα γλυπτά σ' κείνη την πλάκα δεν ήταν μονάχα αποκρουστικά, αλλά και απερίγραπτα κτηνώδη και τρομακτικά, ιδίως αν λάβουμε υπόψη τα όσα είχε υπαινιχθεί ο Παρτιέ και τα όσα είχαμε μάθει από τα κείμενα που είχε στείλει το πανεπιστήμιο Μισκατόνικ. Τελικά, ακόμη κι αν είχαμε τον απαιτούμενο χρόνο, αμφιβάλλω αν θα καθόμαστε να τα περιεργαστούμε σε βάθος.

Κρυφτήκαμε σ' ένα σημείο σχετικά κοντά στο μονοπάτι της επιστροφής, αλλά όχι και μακριά από το ξέφωτο όπου βρισκόταν η πλάκα. Απο κει θα μπορούσαμε να παρακολουθούμε αθέατοι και ταυτόχρονα να έχουμε εύκολη πρόσβαση στο μονοπάτι που οδηγούσε πίσω στο περίπτερο. Βολευτήκαμε όσο μπορούσαμε και αρχίσαμε να περιμένουμε σ' εκείνη την παγερή σιγαλιά της οκτωβριάτικης νύχτας, μέσα σ' ένα καταχθόνιο σκοτάδι. Μονάχα ένα δυο άστρα τρεμόφεγγαν ψηλά, που διακρίνονταν σαν από θαύμα πέρα από τις ψηλές δεντροκορφές.

Σύμφωνα με το ρολόι του Λερντ, περιμέναμε ακριβώς μια ώρα και δέκα λεπτά πριν αρχίσει εκείνος ο

αχός του θορύβου, και την άλλη στιγμή συνέβη κάτι που είχε όλα τα γνωρίσματα του υπερφυσικού. Σχεδόν ταυτόχρονα με το ορμητικό βουητό, η πλάκα από την οποία με τόση βιάση είχαμε απομακρυνθεί, άρχισε τώρα να λάμπει. Στην αρχή το φως της ήταν τόσο αδιόρατο που έμοιαζε με οφθαλμαπάτη, αλλά ο φωσφορισμός της δυνάμωνε σταθερά σε ένταση ώσπου έγινε κάτι σαν φωτεινή δέσμη που εκτεινόταν προς τον ουρανό. Το δεύτερο περίεργο χαρακτηριστικό ήταν ότι η δέσμη διατηρούσε το περίγραμμα της πλάκας καθώς χυνόταν προς τα πάνω. Το φως της δεν ήταν ούτε διάχυτο, ούτε φώτιζε καθόλου το γύρω ξέφωτο και τα δέντρα, αλλά τιναζόταν προς τον ουρανό σαν συγκεντρωμένη δέσμη προβολέα.

Ταυτόχρονα, ο ίδιος ο αέρας φάνηκε να φορτίζεται με κάτι κακό· ολόγυρά μας είχε απλωθεί μια τέτοια ατμόσφαιρα τρόμου, που ήταν αδύνατο να μη μας επηρεάσει. Ήταν φανερό ότι με κάποιο άγνωστο σε μας τρόπο ο ήχος του ανέμου που τώρα γέμιζε τον αέρα σχετιζόταν όχι μονάχα με τη φωτεινή δέσμη που τιναζόταν προς τον ουρανό, *αλλά και πήγαζε από αυτή.* Εξάλλου, ενώ παρακολουθούσαμε, είδαμε ότι η ένταση και το χρώμα του φωτός άλλαζε συνέχεια, από εκτυφλωτικά άσπρο σε απαλό πράσινο, και από πράσινο σε ιώδες. Κατά καιρούς γινόταν τόσο δυνατό που μας ανάγκαζε να τραβήξουμε από κει τα βλέμματά μας, αλλά στο μεγαλύτερο διάστημα μπορούσε καθένας να κοιτάζει το φως δίχως να του πονούν τα μάτια.

Ξαφνικά, το ίδιο απότομα όπως είχε αρχίσει, ο ορμητικός ήχος του αέρα σταμάτησε, το φως έγινε διάχυτο και αμυδρό, και σχεδόν αμέσως στ' αφτιά μας έφτασε η αλλόκοτη μουσική από φλάουτα. Ερχόταν όχι από γύρω μας, αλλά από *ψηλά*. Με μια κίνηση σηκώσαμε και οι δυο τα μάτια μας προς τον ουρανό, για

να δούμε ό,τι μας επέτρεπε το φως που μειωνόταν γοργά.

Μου είναι αδύνατο να περιγράψω αυτό που έλαβε χώρα τότε μπροστά στα μάτια μας. Ήταν άραγε κάτι αληθινό που κατέβαινε σαν κεραυνός — ή μάλλον σαν ποτάμι από άμορφες μάζες — ή δημιούργημα της φαντασίας μας; Οπωσδήποτε οι εντυπώσεις μας ήταν εντυπωσιακά ταυτόσημες, όπως αποδείχτηκε αργότερα όταν ο Λερντ κι εγώ συγκρίναμε σημειώσεις. Η εντύπωση, η ψευδαίσθηση, ότι πελώρια μαύρα πράγματα κατέβαιναν σαν χείμαρος σ' εκείνο το μονοπάτι του φωτός ήταν τόσο έντονη που μας έκανε να κοιτάξουμε πίσω στην πλάκα.

Αυτό που αντικρίσαμε εκεί μας έκανε να το βάλουμε στα πόδια με βουβά ουρλιαχτά που δεν ξέφυγαν ποτέ από το λαρύγγι μας, να φτάσουμε όσο γινόταν πιο μακριά από κείνο τον τόπο της κόλασης.

Γιατί, εκεί που μια στιγμή πριν δεν υπήρχε τίποτα, τώρα στεκόταν μια γιγάντια άμορφη μάζα, ένα κολοσσιαίο πλάσμα που πυργωνόταν προς τ' άστρα, και του οποίου η υλική δομή ήταν σε κατάσταση συνεχούς ροής. Και δεξιά κι αριστερά του στέκονταν δυο μικρότερα πλάσματα, το ίδιο άμορφα, που με κάποιο τρόπο κρατούσαν αυλούς ή φλάουτα, η δαιμονική μουσική των οποίων ξεχυνόταν και αντιλαλούσε στο γύρω δάσος. Αλλά το πλάσμα στην πλάκα, ο Κάτοικος του Σκοταδιού, ήταν η έσχατη φρίκη. Από τη μάζα της άμορφης σάρκας του ξεφύτρωναν εκεί μπροστά μας πλοκάμια, δαγκάνες και χέρια, για να ξαναπορροφηθούν πάλι μέσα της. Η ίδια η μάζα φούσκωνε και ζάρωνε διαδοχικά δίχως καμιά προσπάθεια. Εκεί που έπρεπε να είναι το πρόσωπο της υπήρχε μια άδεια επιφάνεια που έγινε ακόμη πιο φρικαλέα γιατί, καθώς κοιτούσαμε, από την τυφλή εκείνη μάζα βγήκε ένας σιγαλός

ολολυγμός μ' εκείνη τη μισο-ανθρώπινη, μισο-κτηνώδη φωνή που τόσο καλά ξέραμε από τη νυχτερινή μας μαγνητοφώνηση!

Το βάλαμε στα πόδια, σας λέω, τόσο πανικόβλητοι που κι εγώ δεν ξέρω πώς μας έμεινε αρκετή αυτοκυριαρχία για να τρέξουμε προς τη σωστή κατεύθυνση. Και πίσω μας δυνάμωνε η φωνή, η βλάσφημη φωνή του Νυαρλαθοτέπ, του Τυφλού κι Απρόσωπου, του Πανίσχυρου Αγγελιαφόρου. Στους διαδρόμους της μνήμης μας αντιλαλούσαν αδιάκοπα τα τρομαγμένα λόγια του μιγάδα: *«Ήταν ένα Πράγμα... δεν είχε πρόσωπο. Ούρλιαζε εκεί μέχρι που νόμισα ότι θα μου τρυπούσε τ' αφτιά. Αλλά και τ' άλλα που ήταν μαζί του... Ω Θεούλη μου!»* Και πίσω μας η φωνή εκείνου του Πλάσματος από τον απώτατο διάστημα ούρλιαζε και παραληρούσε στο ρυθμό της δαιμονικής μουσικής που έπαιζαν οι αποτρόπαιοι φλαουτίστες, πλημμυρίζοντας το δάσος και αφήνοντας για πάντα τη σφραγίδα της στην ψυχή μας!

Υγκνάιι! Υγκνάιι! ΕΕ-γιαγιαγιαγιαγιααα-χααaχααχααα-χαα-νγκ'ααα για-για-γιααα!

Ύστερα όλα σταμάτησαν.

Και ωστόσο, όσο απίστευτο κι αν φαίνεται, δεν είχαμε ζήσει ακόμη τη μεγαλύτερη φρίκη.

Θα είχαμε φτάσει περίπου στα μισά του δρόμου ώς το περίπτερο, όταν και οι δυο ταυτόχρονα συνειδητοποιήσαμε ότι κάτι μας ακολουθούσε. Πίσω μας ακουγόταν ένας φοβερός, απειλητικά σιχαμερός πλαταγιστός ήχος. Θα 'λεγε κανείς ότι η άμορφη οντότητα είχε αφήσει την πλάκα, που θα είχαν στήσει οι λάτρες της σε κάποια μακρινή εποχή, και μας καταδίωκε. Διακατεχόμενοι από αβυσσαλέο τρόμο, τρέχαμε όσο κανείς μας δεν είχε τρέξει ποτέ. Είχαμε σχεδόν φτάσει στο περίπτερο, όταν καταλάβαμε ότι ο πλαταγιστός

ήχος, το τρέμουλο και οι δονήσεις της γης — σαν κάποιο τιτάνιο πλάσμα να βάδιζε πάνω της — είχαν σταματήσει. Και στη σιωπή που ακολούθησε ακούσαμε τον ήρεμο, αβίαστο ήχο ανθρώπινων βημάτων.

Αλλά τα βήματα αυτά δεν ήταν τα δικά μας! Και στην ατμόσφαιρα του απόκοσμου που μας τύλιγε, στη φοβερή εξωπραγματικότητα που βαδίζαμε και ανασαίναμε, ο κοινότοπος αυτός ήχος των βημάτων μας έκανε σχεδόν να χάσουμε τα λογικά μας!

Φτάσαμε στο περίπτερο, μπήκαμε, ανάψαμε μια λάμπα και σωριαστήκαμε ξέπνοοι σε δυο πολυθρόνες, για να περιμένουμε ό,τι κι αν ήταν εκείνο που πλησίαζε σταθερά, δίχως βιασύνη, ανεβαίνοντας τα σκαλοπάτια της βεράντας, αγγίζοντας το πόμολο της πόρτας και ανοίγοντάς την...

Ήταν ο καθηγητής Γκάρντνερ αυτός που στεκόταν εκεί!

Αντικρίζοντάς τον ο Λερντ τινάχτηκε πάνω φωνάζοντας, «Καθηγητά Γκάρντερ!»

Ο καθηγητής χαμογέλασε συγκρατημένα και μετά σήκωσε το χέρι για να σκιάσει τα μάτια. «Αν δεν σας πειράζει, χαμηλώνετε λίγο το φως; Ήμουν τόσο καιρό στο σκοτάδι..»

Ο Λερντ συμμορφώθηκε αμέσως με την παράκληση του καθηγητή. Ο Γκάρντνερ προχώρησε στο δωμάτιο, βαδίζοντας με την άνεση και το ύφος ανθρώπου που νιώθει σίγουρος για τον εαυτό του. Λες και δεν ήταν αυτός που είχε εξαφανιστεί πριν τρεις μήνες από το πρόσωπο της γης· λες και δεν ήταν αυτός που μας είχε κάνει εκείνη την αγωνιώδη έκκληση μόλις την προηγούμενη νύχτα· λες και...

Έριξα μια ματιά στον Λερντ. Το χέρι του ήταν ακόμη στη λάμπα, αλλά τα δάχτυλά του δεν κατέβαζαν πια το φυτίλι· απλώς κρατούσε τη ροδέλα του, κοιτά-

ζοντας τη δίχως να τη βλέπει. Γύρισα πάλι προς τον καθηγητή. Ο Γκάρντνερ είχε καθίσει με το κεφάλι στραμμένο μακριά από το φως, τα μάτια κλεισμένα, ενώ ένα αχνό χαμόγελο έπαιζε στα χείλη του. Τη στιγμή εκείνη φαινόταν όπως ακριβώς τον θυμόμουν από τις τόσες φορές που τον είχα δει στην Πανεπιστημιακή Λέσχη του Μάντισον. Θα φανταζόταν κανείς ότι όλα όσα είχαν συμβεί σε τούτο δω το περίπτερο δεν ήταν παρά ένα κακό όνειρο.

Αλλά δεν ήταν διόλου όνειρο!

«Λείπατε χτες τη νύχτα;» ρώτησε ο καθηγητής.

«Ναι. Αλλά, βέβαια, είχαμε αφήσει το ντικταφόν».

«Α... Ώστε ακούσατε κάτι τότε;»

«Θα θέλατε ν' ακούσετε τι γράφτηκε, κύριε καθηγητά;»

«Ναι, θα το 'θελα».

Ο Λερντ πλησίασε και έβαλε το μηχάνημα να παίξει πάλι τη μαγνητοφώνηση. Καθίσαμε σιωπηλοί, ακούγοντας το καθετί, δίχως κανένας να βγάζει άχνα μέχρι που η εγγραφή τελείωσε. Ύστερα ο καθηγητής γύρισε αργά το κεφάλι του.

«Τι συμπέρασμα βγάζεις;»

«Δεν ξέρω τι να πω», αποκρίθηκε ο Λερντ. «Τα λόγια είναι πολύ ασυνάρτητα... εκτός από τα δικά σας. Αυτά, τουλάχιστον, δείχνουν να έχουν κάποιο συνειρμό».

Ξαφνικά, απροειδοποίητα η ατμόσφαιρα του δωματίου φορτίστηκε με κάποια απειλή. Ήταν μια φευγαλέα εντύπωση, αλλά ο Λερντ το ένιωσε τόσο καθαρά όσο κι εγώ, γιατί είδα το σκίρτημά του. Έβγαζε το κύλινδρο από το ντικταφόν όταν ο καθηγητής μίλησε πάλι.

«Δε σου πέρασε από το νου η περίπτωση να έχεις πέσει θύμα απάτης;»

«Όχι»

«Και αν σου έλεγα ότι έχω τον τρόπο να επαναλάβω όλους αυτούς τους ήχους που κατέγραψε το ντικταφόν;»

Ο Λερντ τον κοίταξε για ένα ολόκληρο λεπτό πριν απαντήσει σιγανά, ότι, βέβαια, ο καθηγητής Γκάρντνερ ερευνούσε για πολύ περισσότερο καιρό από μας τα φαινόμενα του δάσους της Λίμνης του Ρικ, και αν αυτή ήταν η γνώμη του...

Ένα τραχύ γέλιο ξέφυγε από τα χείλη του καθηγητή. «Πρόκειται για εντελώς φυσικά φαινόμενα, αγόρι μου. Υπάρχει ένα ορυκτό κοίτασμα κάτω από εκείνη την πλάκα, το οποίο εκπέμπει φως καθώς και ορισμένες αναθυμιάσεις που προκαλούν παραισθήσεις. Τίποτα πιο απλό. Όσο για τις διάφορες εξαφανίσεις... αυτές οφείλονται σε καθαρή ανοησία, ανθρώπινες αδυναμίες και τίποτε περισσότερο, που απλώς δείχνουν σαν περίεργες συμπτώσεις. Ήρθα εδώ με μεγάλες ελπίδες να επαληθεύσω μερικές από τις ανοησίες που υποστήριξε ο γερο-Παρτιέ πριν καιρό, αλλά...» Χαμογέλασε περιφρονητικά, κούνησε το κεφάλι του και άπλωσε το χέρι του. «Δώσε μου τον κύλινδρο, Λερντ».

Δίχως αντίρρηση, ο Λερντ έδωσε τον κύλινδρο με την εγγραφή στον καθηγητή Γκάρντνερ. Ο ηλικιωμένος άντρας τον πήρε και τον σήκωνε προς τα μάτια του όταν ο αγκώνας του χτύπησε κάπου και, με μια κραυγή πόνου, του ξέφυγε από τα δάχτυλα. Ο κύλινδρος έγινε κομμάτια στο πάτωμα του περιπτέρου.

«Ω!» φώναξε ο καθηγητής. «Με συγχωρείτε». Ύστερα γύρισε προς τον Λερντ. «Αλλά, βέβαια, εφόσον μπορώ να τ' αναπαράγω τους ήχους όποια στιγμή θέλετε από τα όσα έμαθα για τους μύθους αυτού του τό-

που χάρη στις ανοησίες του Παρτιέ...» Ανασήκωσε αδιάφορα τους ώμους του.

«Δεν έχει σημασία», απάντησε ο Λερντ σιγανά.

«Θέλετε να πείτε, καθηγητά», φώναξα εγώ, «ότι όλα είχαν καταγραφεί εκεί ήταν δημιουργήματα της φαντασίας σας; Ακόμη και εκείνη η επίκληση που καλούσε τον Κθούγκα;»

Ο ηλικιωμενος άντρας, γύρισε προς το μέρος μου μ' ένα σαρδόνιο χαμόγελο. «Ο Κθούγκα; Και τι άλλο περίμενες να 'ναι αυτός εκτός από δημιούργημα της φαντασίας κάποιου; Και το συμπέρασμα — μα, αγαπητό μου παιδί, βάλε λίγο να δουλέψει το μυαλό σου. Σύμφωνα με τα όσα ειπώθηκαν, ο Κθούγκα κατοικεί στον Φόμλωτ, ένα άστρα που απέχει είκοσι εφτά χρόνια φωτός και, με την τριπλή επανάληψη της επίκλησης όταν ανέβαινε αρκετά ο Φόμλωτ, ο Κθούγκα τάχα θα εμφανιζόταν και θα έκανε τούτο τον τόπο ακατοίκητο για κάθε άνθρωπο ή ξένη οντότητα. Και πώς φαντάζεσαι ότι θα μπορούσατε να πετύχετε μια τέτοια επαφή;»

«Μα, φαντάζομαι με κάποιο είδος μετάδοσης της σκέψης», αποκρίθηκε ο Λερντ πεισματικά. «Δεν είναι παράλογο να υποθέσουμε ότι αν κατευθύνουμε τις σκέψεις μας προς τον Φόμλωτ κάποιοι εκεί μπορεί να τις έπιαναν... φτάνει, βέβαια, να υπήρχε εκεί ζωή. Η σκέψη μεταδίδεται ακαριαία. Και τα όποια όντα υπάρχουν εκεί μπορεί να είναι τόσο εξελιγμένα που να μπορούν να εξαϋλώνονται και να υλοποιούνται το ίδιο ακαριαία όσο και η σκέψη».

«Αγόρι μου... σοβαρά μιλάς τώρα;» Η φωνή του ηλικιωμένου άντρα ήταν γεμάτη περιφρόνηση.

«Εσείς ρωτήσατε».

«Τότε, αφού ήταν σαν την παροιμιώδη ρητορική α-

πάντηση σε θεωρητικό πρόβλημα, μπορώ ν' αγνοήσω τα όσα είπες».

«Ειλικρινά», πέταχτηκα πάλι, αγνοώντας το περίεργο αρνητικό νεύμα που μου έκανε ο Λερντ, «δε νομίζω ότι τα όσα είδαμε στο δάσος απόψε ήταν σκέτες παραισθήσεις — που τις προκάλεσαν αναθυμιάσεις από τα έγκατα της γης ή δεν ξέρω από πού αλλού».

Το αποτέλεσμα που είχαν τα λόγια μου ήταν πολυ περίεργο. Ο καθηγητής έκανε σαφώς μια φοβερή προσπάθεια να συγκρατήσει τον εαυτό του· ήταν η αντίδραση ενός σοφού δασκάλου που τα λόγια του είχε αμφισβητήσει ο ηλιθιος της τάξης. Λίγες στιγμές αργότερα κατάφερε να ξαναβρεί την αυτοκυριαρχία του για να πει. «Ώστε πήγατε εκεί λοιπόν! Φαντάζομαι ότι είναι πια αργά για να σας μεταπείσω...»

«Πάντοτε ήμουν ανοιχτός στα σοβαρά επιχειρήματα, κύριε καθηγητά», βιάστηκε να πει ο Λερντ, «και έχω εμπιστοσύνη στην επιστημονική μεθοδολογία».

Ο καθηγητής Γκάρντνερ σκέπασε με τα χέρια τα μάτια του και είπε, «Είμαι πολύ κουρασμένος. Όταν ήμουν εδώ χτες βράδυ πρόσεξα ότι μένεις στο δωμάτιό μου, Λερντ... Γι' αυτό λέω να κοιμηθώ στο διπλανό, αντίκρυ σ' εκείνο του Τζακ».

Ανέβηκε τις σκάλες σαν τίποτα παράξενο να μην είχε συμβεί στο διάστημα από την τελευταία φορά που είχε μείνει εδώ μέχρι σήμερα.

5

Το υπόλοιπο τούτης της νύχτας — και το αποκορύφωμα εκείνης της συνταρακτικής νύχτας — θα το δούμε αργότερα.

Δε θα πρέπει να είχα κοιμηθεί για πάνω από μια

ώρα — ήταν μία μετά τα μεσάνυχτα — όταν με ξύπνησε ο Λερντ. Στεκόταν δίπλα στο κρεβάτι μου ντυμένος κανονικά, και με τεταμένη φωνή με πρόσταξε να σηκωθώ, να ντυθώ, να μαζέψω ό,τι πράγματά μου έκρινα απαραίτητα, και να είμαι έτοιμος για οτιδήποτε. Μου απογόρευσε ν' ανάψω φως όση ώρα θα ετοιμαζόμουν, αν και ο ίδιος κρατούσε ένα μικρό φακό τσέπης που τον άναβε επιφυλακτικά πότε πότε. Σε όλες τις ερωτήσεις μου, μου έλεγε να κανω υπομονή.

Όταν τέλειωσα, μου έγνεψε να τον ακολουθήσω ψιθυρίζοντας, «Έλα».

Μόλις βγήκαμε στο διάδρομο, ο Λερντ προχώρησε και μπήκε αδίσταχτα στο δωμάτιο όπου είχε διαλέξει ο καθηγητής Γκάρντνερ. Στο φως του φακού του ήταν φανερό ότι στο κρεβάτι δεν είχε πλαγιάσει κανείς. Εξάλλου, από τα χνάρια στο λεπτό στρώμα σκόνης στο πάτωμα, φαινόταν ότι ο καθηγητής Γκάρντνερ είχε περπατήσει εκεί μέσα, είχε φτάσει μέχρι μια καρέκλα δίπλα στο παράθυρο, και από κει είχε πάλι βγει.

«Βλέπεις; Ούτε που ξάπλωσε στιγμή στο κρεβάτι», ψιθύρισε ο Λερντ.

«Ναι, αλλά γιατί;».

Ο Λερντ μου έσφιξε το μπράτσο, πολύ δυνατά. «Θυμάσαι τα υπονοούμενα του Παρτιέ... τα όσα είδαμε στο δάσος... την άμορφη πρωτοπλασμική οντότητα; Και το μήνυμα της μαγνητοφώνησης»;

«Μα ο Γκάρντνερ μας είπε—», άρχισα να λέω.

Δίχως δεύτερη λέξη, ο Λερντ έκανε μεταβολή και βγήκε από το δωμάτιο. Τον ακολούθησα κάτω στο ισόγειο. Εκεί κοντοστάθηκε στο τραπέζι, όπου δουλεύαμε κι έριξε πάνω του το φως του φακού του. Μια κραυγή έκπληξης πήγε να βγει από τα χείλη μου, αλλά ο Λερντ πρόλαβε και μου έκλεισε το στόμα. Γιατί στο τραπέζι δεν είχε απομείνει παρά μονάχα το αντίτυπο

από το *Ο Παρείσακτος και Άλλα Διηγήματα* και τρία τεύχη του *Αλλόκοτες Ιστορίες*. Το τελευταίο ήταν ένα περιοδικό που δημοσίευε διηγήματα τα οποία συμπλήρωναν εκείνα που υπήρχαν στο βιβλίο του εκκεντρικού, ιδιοφυούς συγγραφέα από την Πρόβιντενς, του Λάβκραφτ. Όλες οι σημειώσεις του Γκάρντνερ, όλες οι δικές μας και τα φωτοαντίγραφα από το πανεπιστήμιο Μισκατόνικ — το καθετί είχε εξαφανιστεί.

«Εκείνος τα πήρε», είπε ο Λερντ. «Κανένας άλλος δε θα μπορούσε να το κανει».

«Και πού μπορεί να πήγε;»

«Πίσω στον κόσμο απ' όπου ήρθε». Ο φίλος μου γύρισε προς το μέρος μου, με τα μάτια του ν' αστράφτουν στη λάμψη του φακού. «Καταλαβαίνεις τι σημαίνει αυτό, Τζακ;».

Κούνησα απορημένος το κεφάλι μου.

«*Εκείνοι* ξέρουν ότι πήγαμε εκεί, ξέρουν ότι είδαμε και μάθαμε πολλά...»

«Μα, πώς;»

«Εσύ τους το είπες».

«Εγώ; Μα τι λες άνθρωπέ μου! Τρελάθηκες! Πώς θα μπορούσα να τους το 'χω πει εγώ!»

«Εδώ, σε τούτο το σπίτι, απόψε — εσύ ο ίδιος τους αποκάλυψες τι κάναμε, κι ούτε που τολμώ να σκεφτώ ποιες μπορεί να 'ναι τώρα οι συνέπειες. Πρέπει να του δίνουμε από δω».

Για μια στιγμή όλα τα γεγονότα των τελευταίων λίγων ημερών μου φάνηκε να συγχωνεύονται σ' ένα ακατανόητο συνονθύλευμα. Η βιάση του Λερντ να φύγουμε ήταν ολοφάνερη, κι ωστόσο αυτό που είχε αφήσει να εννοηθεί ήταν τόσο απίστευτο που η πιθανότητα και μόνο έκανε το κεφάλι μου να στροβιλιστεί. Ο Λερντ συνέχισε να μιλά.

«Δεν το βρίσκεις παράξενο... το πώς γύρισε πίσω!

Το πώς ήρθε από τη μεριά του δάσους *μετά* από κείνο το δαιμονικό πλάσμα που είδαμε εκεί... όχι πιο πριν; Και οι ερωτήσεις που έκανε... η τροπή που έδινε στην κουβέντα του... Και πρόσεξες πώς κατάφερε να καταστρέψει τον κύλινδρο του ντικταφόν, τη μόνη επιστημονική απόδειξη ότι συμβαίνει κάτι; Και τώρα, η εξαφάνιση όλων των σημειώσεων... του κάθε στοιχείου που θα μπορούσε να στηρίξει εκείνα που αποκάλεσε "ανοησίεςτου Παρτιέ"».

«Μα αν πιστέψουμε τα όσα μας είπε—»

Με διέκοψε πριν προλάβω να ολοκληρώσω. «Ένας από τους δύο έλεγε την αλήθεια. Είτε εκείνος που με καλούσε στο ντικταφόν... είτε ο άνθρωπος που ήταν εδώ απόψε».

«Ο άνθρωπος—»

Αλλά πάλι δεν πρόλαβα να πω εκείνο που ήθελα, γιατί με διέκοψε ο βραχνός ψίθυρος του Λερντ.

«Άκου!»

Απέξω, από τα βάθη εκείνου του φρικαλέου δάσους, το γήινο λημέρι του Κάτοικου του Σκοταδιού, ακουγόταν για μια ακόμη φορά, τη δεύτερη εκείνη τη νύχτα, η απόκοσμα μαγευτική και ωστόσο κακόφωνη μουσική από αυλούς ή φλάουτα. Δυνάμωνε κι έπεφτε, στη συνοδεία μιας άναρθρης ψαλμωδίας και ενός φτεροκοπήματος από πελώριες φτερούγες.

«Ναι, ακούω», ψιθύρισα.

«Άκου προσεκτικά!»

Την ίδια στιγμή που το ' λεγε κατάλαβα. Υπήρχε και κάτι άλλο: οι ήχοι του δάσους δε δυνάμωναν κι έπεφταν απλώς... *αλλά και πλησίαζαν.*

«Με πιστεύεις τώρα;» ρώτησε ο Λερντ. «*Έρχονται για μας!*»

Γύρισε με κοίταξε. «Η επίκληση!»

«Ποια επίκληση;» ψέλλισα χαζά.

«Η επίκληση του Κθούγκα — τη θυμάσαι;»

«Την κατέγραψα. Εδώ την έχω».

Για μια στιγμή φοβήθηκα ότι μπορεί να μας την είχαν πάρει κι αυτή· αλλά, ευτυχώς, ήταν εκεί, στην τσέπη μου όπου την είχα φυλάξει. Με χέρια που έτρεμαν, ο Λερντ άρπαξε το χαρτί από τα δάχτυλά μου.

«Φ' νγκλούι μγκλου 'ναφ Κθούγκα Φόμλωτ ν' γκαγκαα ναφ' λ θαγκν. Ια! Κθούγκα!» διάβασε δυνατά τρέχοντας στη βεράντα, με μένα στο κατόπι του.

Πέρα από το δάσος έφτανε η κτηνώδης κραυγή του Κατοίκου του Σκοταδιού. «Εε-για-για-χααχααaχααα. Υγκνάιι! Υγκνάιι!».

«Φ'νγκλούι μγκλου' ναφ Κθούγκα Φόμλωτ ν'γκαγκαα ναφ'λ θαγκν. Ια! Κθούγκα!», επανέλαβε ο Λερντ για δεύτερη φορά.

Η αποτρόπαιη οχλαγωγία από το δάσος συνέχιζε ν' ακούγεται, δίχως να μειώνεται στο ελάχιστο. Απεναντίας, τώρα κορυφωνόταν σ' έναν παροξυσμό μανίας, με τη κτηνώδη φωνή του πλάσματος από την πλάκα να προστίθεται στην ξέφρενη, τρελή μουσική των αυλών και τα τιτάνια φτεροκοπήματα.

Και τότε, για μια ακόμη φορά, ο Λερντ επανέλαβε τα πανάρχαια λόγια της επίκλησης.

Τη στιγμή που ο τελευταίος λαρυγγώδης ήχος ξέφυγε από τα χείλη του, άρχισαν να συμβαίνουν πράγματα που ποτέ δεν προορίζονταν να τα δει ανθρώπινο μάτι. Γιατί ξαφνικά το σκοτάδι χάθηκε, δίνοντας τη θέση του σε μια φοβερή κεχριμπαρένια ανταύγεια. Ταυτόχρονα οι αυλισμοί σταμάτησαν και αμέσως αντήχησαν κραυγές οργής και τρόμου. Ύστερα μυριάδες μικροσκοπικά σημεία φωτός έκαναν την εμφάνισή τους — όχι μονάχα πάνω κι ανάμεσα στα δέντρα, αλλά και στην ίδια τη γη, στο περίπτερο και στο αυτοκίνητο που ήταν σταθμευμένο μπροστά του. Για μια ακόμη φορά

μείναμε εκεί σαν ριζωμένοι επιτόπου, και τότε συνειδητοποιήσαμε ότι τα μυριάδες φωτεινά σημεία ήταν *ζωντανές οντότητες από φλόγα!* Γιατί, ό,τι κι αν άγγιζαν, φωτιά ξεπηδούσε από κει. Βλέποντάς το αυτό ο Λερντ όρμησε μέσα στο περίπτερο για να μαζέψει όσα πράγματά μας προλάβαινε, πριν το επερχόμενο ολοκαύτωμα μας εμπόδιζε να ξεφύγουμε από τη Λίμνη του Ρικ.

Βγήκε τρέχοντας — οι σάκκοι μας ήταν στο ισόγειο — φωνάζοντας λαχανιασμένα ότι ήταν πολύ αργά για να πάρουμε το ντικταφόν ή οτιδήποτε άλλο. Ύστερα ορμήσαμε μαζί κάτω προς το αυτοκίνητο, προστατεύοντας τα μάτια μας από το εκτυφλωτικό φως που έλουζε τον τόπο. Αλλά, αν και είχαμε σκεπασμένα τα μάτια, ήταν αδύνατο να μη δούμε τις πελώριες άμορφες οντότητες που υψώνονταν γοργά προς τον ουρανό, μακριά από τούτο τον καταραμένο τόπο, καθώς και το εξίσου πελώριο πλάσμα που αιωρείτο σαν σύννεφο ζωντανής φωτιάς πάνω από τα δέντρα. Αυτά προλάβαμε να δούμε πριν ο φοβερός αγώνας να ξεφύγουμε από το φλεγόμενο δάσος μας αναγκάσει — ευτυχώς — να ξεχάσουμε τις άλλες λεπτομέρειες εκείνης της τρομερής, ξέφρενης φυγής.

Όσο φρικαλέα κι αν ήταν τα όσα ήδη είχαν συμβεί σ' εκείνο το σκοτάδι της Λίμνης του Ρικ, συνέβη και κάτι ακόμη πιο κατακλυσμικό, κάτι τόσο βλάσφημα τελεσίδικο, που ακόμη και τώρα ανατριχιάζω και τρέμω σύγκορμος όταν το συλλογίζομαι. Γιατί σ' εκείνη τη σύντομη τρεχάλα ώς το αυτοκίνητο, είδα κάτι που εξηγούσε τις αμφιβολίες του Λερντ· είδα τι τον έκανε να πιστέψει στα λόγια της μαγνητοφώνησης και όχι σ' εκείνα του πλάσματος που μας παρουσιάστηκε σαν καθηγητής Γκάρντνερ. Τα κλειδιά υπήρχαν από πριν, αλλά δεν είχα καταλάβει. Ακόμη κι ο Λερντ δεν το 'χε

πιστέψει ολότελα. Ή αλήθεια ήταν μπροστά μας — αλλά δεν τη βλέπαμε.

«Αλλά οι Παλιοί δε θέλουν ο απλός άνθρωπος να γνωρίζει πολλά», είχε πει ο Παρτιέ. Και εκείνη η τρομερή φωνή στο ντικταφόν είχε προστάξει ακόμη πιο καθαρά: *Πήγαινε με τη μορφή του ή με οποιαδήποτε μορφή διαλέξεις με την αμφίεση ανθρώπου και κατάστρεψε ό,τι μπορεί να τους οδηγήσει σε μας...*

Κατάστρεψε ό,τι μπορεί να τους οδηγήσει σε μας! Την εγγραφή του ντικταφόν, τις σημειώσεις μας, τα φωτοαντίγραφα από το πανεπιστήμιο Μισκατόνικ, ναι, ακόμη και τον Λερντ και μένα! Και το πλάσμα είχε ξεκινήσει να κάνει πράξη την εντολή, γιατί ήταν ο Νυαρλαθοτέπ, ο Αγγελιαφόρος της Νύχτας, ο Κάτοικος του Σκοταδιού αυτός που είχε ξεκινήσει να το κάνει και ο οποίος μετά είχε επιστρέψει στο δάσος για να στείλει τις λεγεώνες του στο κατόπι μας. Ήταν αυτός που είχε έρθει από το διαστρικό κενό, όπως είχε έρθει και ο Κθούγκα, η φλογερή οντότητα από τον Φόμλωτ, στο άκουσμα της εντολής που τον είχε ξυπνήσει από τον προαιώνιο ύπνο του κάτω από τον κεχριμπαρένιο ήλιο του κόσμου του· της εντολής που ο αληθινός Γκάρντνερ, ο νεκροζώντανος αιχμάλωτος του τρομερού Νυαρλαθοτέπ, είχε ανακαλύψει στο φανταστικό ταξίδι του στο χωροχρόνο. Και ήταν αυτός, ο Νυαρλαθοτέπ, που είχε επιστρέψει εκεί απ' όπου ήρθε, έχοντας χάσει για πάντα τούτο το προγεφύρωμά του στη Γη, αχρηστευμένο από τον όλεθρο που έσπειραν οι λεγεώνες του Κθούγκα!

Το ξέρω, όπως το ξέρει και ο Λερντ. Αλλά ποτέ δε μιλάμε γι' αυτό.

Αν μας απόμενε καμιά αμφιβολία, παρά τα όσα είχαν συμβεί, ποτέ δε θα μπορούσαμε να ξεχάσουμε εκείνη την τελική συγκλονιστική αποκάλυψη, αυτό που

είδαμε καθώς σκεπάζαμε τα μάτια μας από εκείνα τα πλάσματα στον ουρανό. Ήταν μια σειρά από πατημασιές που ξεκινούσαν από το περίπτερο και τραβούσαν προς την κατεύθυνση της αποτρόπαιης πλάκας στα βάθη του μαύρου δάσους... *τις πατημασιές που άρχιζαν σαν ανθρώπινες στο μαλακό χώμα πέρα από τη βεράντα, και με το κάθε βήμα άλλαζαν σταδιακά στο αποκρουστικό χνάρι ενός όντος με απίστευτο σχήμα και βάρος. Άλλαζαν συνέχεια σε περίγραμμα και μέγεθος με τρόπο που θα φαινόταν απίστευτος σε όποιον δεν είχε δει με τα μάτια του εκείνο το πλάσμα στην πλάκα. Και δίπλα τους,* σκισμένα και κουρελιασμένα από την εσωτερική πίεση, πέφτοντας κομμάτι κομμάτι σ' εκείνη την εφιαλτική διαδρομή, υπήρχαν τα ρούχα που κάποτε ανήκαν στον καθηγητή Γκάρντνερ. Τα χνάρια πήγαιναν πίσω προς το δάσος και έδειχναν το δρόμο που είχε ακολουθήσει εκείνο το έκτρωμα της κόλασης που είχε ξεράσει η νύχτα, ο Κάτοικος του Σκοταδιού που μας είχε επισκεφθεί με τη μορφή του καθηγητή Γκάρντνερ!

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΛΟΪΓΚΟΡ

του Κόλιν Ουίλσον

Τούτο το διήγημα δεν είναι ίσως το πιο τρομακτικό αυτής της συλλογής, αλλά οπωσδήποτε είναι το σπουδαιότερο, κι αυτό για δύο βασικούς λόγους: πρώτο, γράφτηκε από ένα μεγάλο συγγραφέα και, δεύτερο, είναι το πιο αληθινό απ' όλα· σχεδόν τα εννιά στα δέκα στοιχεία που αναφέρονται σ' αυτό είναι αληθινά.

Ο Κόλιν Ουίλσον γεννήθηκε το 1931 στο Λέστερ της Αγγλίας και από τα 25 του χρόνια, με το βιβλίο **Ο Παρείσακτος,** *απόκτησε τον τίτλο ενός από τα «τρομερά παιδιά» της αγγλικής λογοτεχνίας. Σήμερα ο Ουίλσον θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα και πιο πολύπλευρα συγγραφικά ταλέντα της εποχής μας. Έχει γράψει μ' εκπληκτική επιτυχία βιβλία ιστορικά, κριτικής, φιλοσοφίας, αποκρυφισμού, μελέτες πάνω στο έγκλημα και τις σεξουαλικές διαστροφές, καθώς και αρκετά μυθιστορήματα.*

Η **Επιστροφή των Λοϊγκόρ,** *είναι κάτι παραπάνω από ένα απλό μυθιστόρημα. Μεταξύ άλλων, προδίδει ένα από τα χαρακτηριστικά του Ουίλσον, το γεγονός ότι είναι πρώτα ερευνητής και στοχαστής και μετά μυθιστοριογράφος. Το μυθιστήρημα γι' αυτόν είναι μάλλον μέσο παρά σκοπός. Είναι εργαλείο για να δώσει με πιο εύπεπτο τρόπο στον αναγνώστη πράγματα που ίσως θα ήταν δύσκολο να δοθούν με άλλο τρόπο. Αξί-*

ζει να σημειώσουμε εδώ ότι ο ήρωας του διηγήματος ακολουθεί παρόμοια πορεία μ' εκείνη που ακολούθησε ο συγγραφέας αναζητώντας την αλήθεια πίσω από το **Νεκρονομικόν**. Πάντως, χρόνια αργότερα, ο Ουίλσον θ' αποτολμήσει να δημοσιεύσει φανερά πλέον σαν μελέτη — ίσως και την καλύτερη του είδους — την αναζήτηση του **Νεκρονομικόν** και της αλήθειας πίσω από τη «Μυθολογία του Κθούλου».

Το διήγημα **Η Επιστροφή των Λοϊγκόρ** είναι ουσιαστικά μια γνήσια έρευνα κρυμμένη πίσω από το προσωπείο ενός μυθιστορήματος. Όπως είπα και στην αρχή, εννιά στα δέκα απ' όσα στοιχεία αναφέρονται είναι αληθινά. Ακόμη και ο «συνταγματάρχης Έρκαρτ» δεν είναι άλλος από τον αληθινό συνταγματάρχη Τσέρτσγουορντ... Δε θα σας βοηθήσω άλλο, διευκρινίζοντας τι είναι αληθινό και τι δεν είναι. Όμως επειδή υπάρχει κάποια σχετική αναφορά στο κείμενο που ίσως θα τη βρίσκατε ακατανόητη, πρέπει να εξηγήσω κάτι:

Όλα τα ουαλικά ονόματα που στη μετάφραση αρχίζουν με «Λ», γράφονται με δύο LL στο πρωτότυπο: Lloigor, Llandalffen κ.τ.λ. Η ουαλική είναι βέβαια εντελώς άλλη γλώσσα από την αγγλική. Ένας Άγγλος ή Αμερικανός θα τα πρόφερε Λοϊγκόρ και Λαντάλφεν, αλλά η γνήσια ουαλική προφορά τους είναι κυριολεκτικά «απόκοσμη», κάτι μεταξύ «θλ» και «χλ»...

Γ.Μ.

Ονομάζομαι Πωλ Ντάνμπαρ Λανγκ και σε τρεις βδομάδες γίνομαι εβδομήντα δύο χρονών. Η υγεία μου είναι εξαιρετική, αλλά εφόσον κανένας δεν ξέρει πόσα χρόνια ζωής μου απομένουν ακόμη, έκρινα καλό να καταγράψω τούτη την ιστορία στο χαρτί. Μπορεί και να την τυπώσω κάποτε, αν το κρίνω σκόπιμο. Στα νιάτα μου ήμουν φανατικός οπαδός της θεωρίας ότι τα έργα του Σαίξπηρ γράφτηκαν στην πραγματικότητα από τον Φράνσις Μπέηκον, αλλά φρόντιζα ποτέ να μην κάνω λόγο γι' αυτές τις απόψεις μου στο χαρτί, για το φόβο των ακαδημαϊκών συναδέλφων μου. Αλλά τα γεράματα έχουν κι ένα πλεονέκτημα: σε διδάσκουν ότι η γνώμη των άλλων δεν έχει ιδιαίτερη σημασία· ο θάνατος είναι κάτι πολύ πιο πραγματικό. Έτσι, αν ποτέ τυπώσω αυτό το κείμενο, δε θα είναι επειδή θέλω να πείσω κανένα για την αλήθεια του, αλλ' απλώς γιατί δε νοιάζομαι πια αν γίνω πιστευτός ή όχι.

Αν και γεννήθηκα στην Αγγλία — στο Μπρίστολ για την ακρίβεια — ζω στην Αμερική από δώδεκα χρονών. Και για σχεδόν σαράντα ολόκληρα χρόνια δίδασκα αγγλική λογοτεχνία το πανεπιστήμιο της Βιρτζίνια, στο Σάρλοτσβιλ. Το δοκίμιό μου *Η Ζωή στο Τσάττερτον* εξακολουθεί να είναι το κλασικό έργο στο θέμα, ενώ τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια έχω αναλάβει και τη σύνταξη του περιοδικού *Μελέτες στον Πόε*.

Πριν δύο χρόνια στη Μόσχα είχα την ευχαρίστηση να συναντηθώ με το Ρώσο συγγραφέα Ιράκλι Αντρόνικοφ, κυρίως γνωστό για τα «διηγήματα λογοτεχνικής

έρευνας», ένα είδος γραφής που μάλλον αυτός πρωτοδημιούργησε. Ήταν ο Αντρόνικοφ που με ρώτησε αν είχα ποτέ γνωρίσει τον Ου. Ρομαίν Νιούμπολντ, το όνομα του οποίου είχε αναμειχθεί με το Χειρόγραφο Βούνιτς. Όχι μόνον δεν είχα γνωρίσει τον καθηγητή Νιούμπολντ, που πέθανε το 1927, αλλά ούτε καν είχα ακουστά αυτό το χειρόγραφο. Έτσι ο Αντρόνικοφ μου αφηγήθηκε με λίγα λόγια την ιστορία του. Καταγοητεύτηκα. Όταν επέστρεψα στις Ηνωμένες Πολιτείες βιάστηκα να προμηθευτώ και να μελετήσω *Το Κρυπτογράφημα του Ρότζερ Μπέηκον* του Νιούμπολντ — έκδοση Φιλαδέλφειας, 1928 — καθώς και τα δύο άρθρα του καθηγητή Μάνλυ επί του θέματος.

Η ιστορία του Χειρογράφου Βούνιτς είναι με λίγα λόγια η εξής. Ανακαλύφθηκε σ' ένα παλιό σεντούκι σε κάποιο ιταλικό κάστρο από τον έμπορο σπάνιων βιβλίων Ουίλφρεντ Βούνιτς, και μεταφέρθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες το 1912. Μαζί με το χειρόγραφο ο Βούνιτς βρήκε και μια επιστολή σύμφωνα με την οποία το χειρόγραφο ανήκε σε δύο φημισμένους σοφούς του 17ου αιώνα και είχε γραφτεί από τον Ρότζερ Μπέηκον, το γνωστό Φραγκισκανό μοναχό που πέθανε περί το 1294. Το χειρόγραφο είχε 116 σελίδες και κατά τα φαινόμενα ήταν γραμμένο κρυπτογραφικά. Ήταν προφανώς κάποιο είδος επιστημονικού ή μαγικού κειμένου, γιατί μπορούσε κανείς να δει στις σελίδες του ζωγραφικές από ρίζες και φυτά. Από την άλλη μεριά, περιείχε επίσης σκίτσα που θύμιζαν εκπληκτικά τις εικόνες κυττάρων και μικροοργανισμών — όπως, για παράδειγμα, σπερματοζωάρια — που βλέπει κανείς σε σύγχρονα βιβλία βιολογίας. Υπήρχαν ακόμη και αστρονομικά διαγράμματα.

Επί εννέα χρόνια καθηγητές, ιστορικοί και κρυπτογράφοι προσπαθούσαν να σπάσουν τον κώδικα. Τελι-

κά, το 1921, ο Νιούμπολντ ανακοίνωσε στην Αμερικάνικη Φιλοσοφική Εταιρία στη Φιλαδέλφεια ότι είχε καταφέρει ν' αποκρυπτογραφήσει ορισμένα αποσπάσματα. Το ενδιαφέρον που προκάλεσε η ανακοίνωση υπήρξε τεράστιο και το γεγονός θεωρήθηκε σαν τρανό κατόρθωμα της αμερικανιακής επιστημοσύνης. Το ενδιαφέρον εντάθηκε ακόμη περισσότερο όταν ο Νιούμπολντ αποκάλυψε το περιεχόμενο του χειρογράφου. Γιατί τα γραφόμενα εκεί έδειχναν ότι ο Ρότζερ Μπέηκον πρέπει να ήταν αιώνες μπροστά από την εποχή του. Προφανώς είχε εφεύρει το μικροσκόπιο τέσσερις αιώνες πριν από τον Λέιβενχουκ, και είχε επιδείξει μια επιστημονική οξυδέρκεια που ξεπερνούσε ακόμη κι εκείνη του συνονόματού του Φράνσις Μπέηκον ο οποίος έζησε τον 16ο αιώνα.

Ο Νιούμπολντ πέθανε πριν ολοκληρώσει το έργο του, αλλά οι «ανακαλύψεις» του εκδόθηκαν από το φίλο του Ρόλαντ Κεντ. Ήταν σ' αυτό το σημείο που ο καθηγητής Μάνλυ ανέλαβε τη μελέτη του χειρογράφου και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο ενθουσιασμός του Νιούμπολντ τον είχε οδηγήσει στην αυταπάτη. Εξετάζοντας το χειρόγραφο στο μικροσκόπιο, ο Μάνλυ διαπίστωσε ότι το παράξενο σχήμα των γραφικών χαρακτήρων δεν οφειλόταν αποκλειστικά σε κάποια απόπειρα κρυπτογραφίας. Απλώς η περγαμηνή είχε ξεραθεί, και το μελάνι της είχε ξεφλουδίσει, έτσι ώστε η «στενογραφική» γραφή ήταν στην πραγματικότητα αποτέλεσμα της συνηθισμένης φθοράς από το πέρασμα τόσων αιώνων. Όταν το 1931 ο Μάνλυ ανακοίνωσε την ανακάλυψή του, το ενδιαφέρον για το «πιο μυστηριώδες χειρόγραφο του κόσμου» (έκφραση του ίδιου του Μάνλυ) έσβησε. Η φήμη του Ρότζερ Μπέηκον επίσης καταποντίστηκε, και γενικά η όλη υπόθεση ξεχάστηκε γρήγορα.

Αφού γύρισα από τη Ρωσία επισκέφθηκα το πανεπιστήμιο της Πενσυλβάνια και εξέτασα το ίδιο το χειρόγραφο. Μου δημιούργησε μια παράξενη αίσθηση. Δεν είχα ξεκινήσει προκατειλημμένος να το δω ρομαντικά. Βέβαια, όταν ήμουν νεότερος, ομολογώ ότι είχα νιώσει αρκετές φορές τις τρίχες μου να σηκώνονται αγγίζοντας κάποια πρωτότυπη επιστολή από το χέρι του Πόε, και είχα ξοδέψει ώρες καθισμένος στο δωμάτιο του συγγραφέα στο πανεπιστήμιο της Βιρτζίνια προσπαθώντας να επικοινωνήσω με το πνεύμα του. Όσο ωρίμαζα όμως, άρχισα να γίνομαι πιο προσγειωμένος. Κατάλαβα κάποτε ότι οι μεγαλοφυΐες δε διαφέρουν βασικά από τους κοινούς ανθρώπους, και σταμάτησα έτσι να φαντάζομαι ότι τα άψυχα αντικείμενα προσπαθούσαν κατά κάποιο τρόπο να μου «μεταδώσουν κάποιο μήνυμα».

Παρ' όλα αυτά, αμέσως μόλις πήρα στα χέρια μου το Χειρόγραφο Βόυνιτς ένιωσα μια αίσθηση απέχθειας. Δεν μπορώ να την περιγράψω με περισσότερη σαφήνεια. Δεν ήταν αίσθηση κακού, φρίκης ή τρόμου — απλώς ένιωσα μια απέχθεια. Ήταν κάπως σαν εκείνο που ένιωθα μικρός όταν περνούσα μπροστά από το σπίτι μιας γυναίκας που οι φήμες λέγαν ότι είχε φάει την αδελφή της. Με έκανε να σκέφτομαι για εγκλήματα και φόνους. Αυτή η εντύπωση δε με άφησε διόλου στη διάρκεια των δύο ωρών που εξέταζα το χειρόγραφο· πλανιόταν επίμονα στην ατμόσφαιρα σαν δυσάρεστη μυρωδιά. Προφανώς η βιβλιοθηκάριος δε συμμεριζόταν αυτή μου την εντύπωση. Δίνοντάς της πίσω το χειρόγραφο, παρατήρησα με εύθυμο τόνο: «Δεν το πολυκάνω κέφι αυτό το πράγμα». Η αντίδρασή της ήταν απλώς να με κοιτάξει απορημένα· ήταν φανερό ότι δεν είχε ιδέα, για τι πράγμα μιλούσα.

Δυο βδομάδες αργότερα έφτασαν στο Σάρλοτσβιλ οι δυο φωτοκόπιες που είχα παραγγείλει. Έστειλα τη μια στον Αντρόνικοφ, όπως του το είχα υποσχεθεί, ενώ φρόντισα να βιβλιοθετηθεί η άλλη για την πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη. Εκείνη η αίσθηση της «απέχθειας» δεν ξαναγύρισε. Αλλά, μήνες αργότερα, όταν πήρα τον ανιψιό μου και τον πήγα να δει το χειρόγραφο, ξανάνιωσα πάλι στην ίδια εντύπωση. Ο ανιψιός μου δεν ένιωσε το παραμικρό.

Ενώ βρισκόμαστε στη βιβλιοθήκη, κάποιος γνωστός μου με συνέστησε στον Άβερελ Μέριμαν, ένα νεαρό φωτογράφο που η δουλειά του απαντιέται συχνά σε ακριβά βιβλία τέχνης σαν εκείνα που τυπώνει ο οίκος Τέημς και Χάντσον. Ο Μέριμαν μου είπε ότι μόλις πρόσφατα είχε τραβήξει με έγχρωμο φιλμ μια φωτογραφία του Χειρογράφου Βόυνιτς, και τον ρώτησα αν θα μπορούσα να τη δώ. Αργότερα το ίδιο απόγευμα τον επισκέφθηκα στο δωμάτιο του ξενοδοχείου του και είδα τη φωτογραφία.

Ποιο ήταν το κίνητρό μου; Νομίζω ότι ήταν κάποια αρρωστημένη περιέργεια να εξακριβώσω κατά πόσο θα μου μετέδιδε την ίδια «απέχθεια» μια έγχρωμη φωτογραφία. Δε συνέβη τίποτα τέτοιο. Ωστόσο συνέβη κάτι άλλο, πιο ενδιαφέρον. Συμπτωματικά έτυχε να θυμάμαι καλά τη σελίδα που ο Μέριμαν είχε φωτογραφήσει. Τώρα, κοιτάζοντας την προσεκτικά, ένιωσα σίγουρος ότι — κατά κάποιο ακαθόριστο τρόπο — διέφερε από το πρωτότυπο. Την κοίταζα προσεκτικά για κάμποση ώρα πριν καταλάβω σε τι οφειλόταν η διαφορά. Το χρώμα της φωτογραφίας, που είχε εμφανιστεί με ιδιαίτερη τεχνική του ίδιου του Μέριμαν, ήταν ελαφρά πιο «πλούσιο» από εκείνο του πρωτότυπου χειρογράφου. Και όταν κοιτούσα έμμεσα σε ορισμένα σύμβολα — με το βλέμμα εστιασμένο στην πιο πάνω γραμμή — αυτά φαίνονταν κατά κάποιο τρόπο να συμ-

πληρώνονται. Ήταν σαν τ' αποχρωματισμένα ίχνη του ξεφλουδισμένου μελανιού να γίνονταν έτσι ορατά.

Προσπάθησε να μη δείξω τον ενθουσιασμό μου. Ένιωθα μια έντονα μυστικοπαθή διάθεση, σαν ο Μέριμαν μόλις να μου είχε δώσει άθελά του του κλειδί κάποιου κρυμμένου θησαυρού. Με κυρίεψε ένα συναίσθημα «Κυρίου Χάυντ» — μια καχύποπτη πανουργία μαζί με κάτι σαν ένοχη λαχτάρα. Τον ρώτησα τάχα αδιάφορα πόσο θα κόστιζε για να φωτογραφήσει ολόκληρο το χειρόγραφο με τον ίδιο τρόπο. Μου είπε ένα ποσό μερικών εκατοντάδων δολαρίων. Τότε μου κατέβηκε μια ιδέα. Τον ρώτησα, αν για πολύ μεγαλύτερο ποσό — ας πούμε χίλια δολάρια — θα μπορούσε να μου κάνει μεγεθύνσεις των σελίδων, ίσως στο τετραπλάσιο μέγεθος από το φυσικό. Συμφώνησε με την πρόταση, και αμέσως του υπόγραψα το σχετικό τσεκ. Για μια στιγμή μπήκα στον πειρασμό να του ζητήσω να μου στέλνει τις φωτογραφίες μία μία, αμέσως μόλις τυπώνονταν, αλλά μετά σκέφτηκα ότι έτσι μπορεί να του κινούσα την περιέργεια. Φεύγοντας δικαιολογήθηκα στον ανιψιό μου Τζούλιαν ότι δήθεν τις φωτογραφίες τις είχε ζητήσει η βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου της Βιρτζίνια — ένα άσκοπο ψέμα που μ' έκανε ν' απορήσω κι ο ίδιος. Τι με είχε σπρώξει να το πω; Μήπως το χειρόγραφο είχε κάποια δυσάρεστη επιρροή της οποίας είχα πέσει θύμα;

Ένα μήνα αργότερα έφτασε το συστημένο πακέτο με τις φωτογραφίες. Κλείδωσα την πόρτα του γραφείου μου και κάθισα στην πολυθρόνα δίπλα στο παράθυρο να σκίσω το περιτύλιγμα. Από τη μέση της στοίβας τράβηξα στην τύχη μια φωτογραφία και την περιεργάστηκα στο φως. Μου ήρθε να φωνάξω από χαρά, μ' αυτό που αντίκρισαν τα μάτια μου. Πολλά από

τα σύμβολα στην περγαμηνή φαίνονταν «συμπληρωμένα», σαν οι ξεθωριασμένες άκρες τους να είχαν ενωθεί από μια ελαφρά σκούρα γραμμή. Εξέτασα τη μια φωτογραφία μετά την άλλη. Δεν υπήρχε αμφιβολία πια. Οι έγχρωμες φωτογραφίες αποκάλυπταν τα σχήματα που ήταν αόρατα ακόμη και στο μικροσκόπιο.

Αυτό που επακολούθησε ήταν δουλειά ρουτίνας, αν και μου πήρε πολλούς μήνες. Οι φωτογραφίες κολλήθηκαν η μια δίπλα στην άλλη σ' ένα φαρδύ τραπέζι σχεδιαστηρίου και μετά ξεσηκώθηκαν σε διαφανές χαρτί. Τα σχέδια αυτά μεταφέρθηκαν μ' εξαιρετική φροντίδα σε χοντρό χαρτί σχεδίου. Ύστερα, δουλεύοντας αργά και μεθοδικά, πέρασα με μελάνι τις «αόρατες» γραμμές των συμβόλων, συμπληρώνοντάς τα. Όταν τέλειωσα το σύνολο, το έδεσα σ' ένα μεγάλο ντοσιέ και κάθισα να το μελετήσω. Είχα συμπληρώσει πάνω από τα μισά σύμβολα, που είχαν βέβαια το τετραπλάσιο μέγεθος από το φυσικό. Τώρα, με μια κοπιαστική προσπάθεια που θύμιζε δουλειά ντετέκτιβ, κατάφερα να συμπληρώσω σχεδόν και όλα τα υπόλοιπα.

Μονάχα τότε, ύστερα από δέκα μήνες δουλειάς, επέτρεψα στον εαυτό μου ν' ασχοληθεί με το κυρίως μέρος της δουλειάς: το πρόβλημα της αποκρυπτογράφησης.

Κατά πρώτο, βρισκόμουν εντελώς στο σκοτάδι. Τα σύμβολα ήταν πλήρη — αλλά τι σήμαιναν; Έδειξα μερικά απ' αυτά σ' έναν συνάδελφό που είχε γράψει ένα βιβλίο σχετικά με τη μετάφραση αρχαίων γλωσσών. Είπε ότι έμοιαζαν κάπως με τα μεταγενέστερα αιγυπτιακά ιερογλυφικά, της εποχής που είχαν πάψει να έχουν «εικονικό» χαρακτήρα. Σπατάλησα έτσι ένα μήνα, ακολουθώντας αυτό το λανθασμένο δρόμο. Αλλά

η μοίρα ήταν στο πλευρό μου...

Ο ανιψιός μου ήταν να γυρίσει στην Αγγλία και μου ζήτησε να του δώσω τις φωτογραφίες μερικών σελίδων του Χειρογράφου Βόυνιτς. Η πρώτη μου αντίδραση ήταν μια έντονη απροθυμία, αλλά δεν υπήρχε εύσχημος τρόπος να πω όχι. Εξακολουθούσα να είμαι εξαιρετικά μυστικοπαθής σχετικά με την όλη δουλειά, δικαιολογώντας αυτή τη στάση στον εαυτό μου ότι δήθεν το 'κανα για να μη μου κλέψει κανένας τις ιδέες.

Τελικά αποφάσισα ότι ο καλύτερος ίσως τρόπος για να μην εξάψω την περιέργεια του Τζούλιαν για τη δουλειά που έκανα θα ήταν να μη φέρω καμία αντίρρηση. Έτσι δυο μέρες πριν σαλπάρει για την Αγγλία του έδωσα τη φωτογραφία μιας σελίδας του χειρογράφου και, μαζί της, το συμπληρωμένο αντίγραφο μιας άλλης. Αυτό το έκανα δήθεν αδιάφορα, σαν το όλο θέμα να μην είχε ιδιαίτερη σημασία.

Δέκα μέρες αργότερα πήρα από τον Τζούλιαν ένα γράμμα που μ' έκανε να συγχαρώ τον εαυτό μου γι' αυτή την απόφαση. Φαίνεται ότι στο πλοίο είχε γνωριστεί μ' ένα νεαρό του Αραβικού Πολιτιστικού Συνδέσμου, ο οποίος πήγαινε στο Λονδίνο ν' αναλάβει κάποιο πόστο όπου τον είχαν διορίσει. Τυχαία ένα βράδυ ο Τζούλιαν του έδειξε τη φωτογραφία. Η φωτογραφία της γνήσιας σελίδας του χειρογράφου δεν έλεγε τίποτα στον Άραβα, αλλά μόλις είδε το συμπληρωμένο αντίγραφο, φώναξε αμέσως, «Α, μα αυτό είναι κάποιο είδος αραβικής!» Σίγουρα δεν ήταν σύγχρονα αραβικά, και δεν μπορούσε να τα διαβάσει. Αλλά δεν είχε καμιά αμφιβολία ότι το χειρόγραφο είχε προέλθει από κάπου από τη Μέση Ανατολή.

Δίχως να χάσω στιγμή έτρεξα στην πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη και βρήκα ένα αραβικό κείμενο. Με την πρώτη ματιά κατάλαβα ότι ο Άραβας είχε δίκιο. Το

μυστήριο του Χειρογράφου Βόυνιτς είχε λυθεί: φαινόταν να 'ναι γραμμένο σε μεσαιωνικά αραβικά.

Μου πήρε δυο βδομάδες να μάθω να διαβάζω αραβικά — εννοείται δίχως να καταλαβαίνω το νόημα. Έτσι βάλθηκα να μελετήσω τη γλώσσα. Υπολόγισα ότι αν αφιερωνόμουνα έξι ώρες τη μέρα, θα μπορούσα να τη μιλάω άπταιστα σε τέσσερις μήνες. Ωστόσο η προσπάθεια αυτή αποδείχτηκε περιττή. Μόλις έμαθα αρκετά καλά τη γλώσσα για να μπορώ ν' αποδώσω ηχητικά λίγες προτάσεις με αγγλικά γράμματα, κατάλαβα ότι δεν ήταν γραμμένο στ' αραβικά αλλά σ' ένα μείγμα λατινικής και ελληνικής.

Η πρώτη σκέψη μου ήταν ότι κάποιος είχε μπει στο μεγάλο κόπο να γράψει έτσι για να κρύψει τις σκέψεις του από περίεργα μάτια. Μετά κατάλαβα ότι η υποψία αυτή ήταν μάλλον αβάσιμη. Οι Άραβες ήταν ασφαλώς οι πιο ικανοί γιατροί στην Ευρώπη κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα. Αν ένας Άραβας γιατρός της εποχής ήθελε να γράψει κάτι, τι πιο φυσικό από το να το γράψει στα λατινικά και τα ελληνικά χρησιμοποιώντας απλώς τους αραβικούς χαρακτήρες;

Με είχε συνεπάρει τόσο η όλη υπόθεση που δύσκολα θυσίαζα χρόνο στο φαγητό ή τον ύπνο. Η οικονόμος μου δεν κουραζόταν να επαναλαμβάνει ότι είχα ανάγκη να κάνω λίγες διακοπές. Τελικά μ' έπεισε να ακολουθήσω τη συμβουλή της και να κάνω ένα θαλάσσιο ταξίδι. Αποφάσισα να πάω πίσω στο Μπρίστολ να δω τους δικούς μου. Θα έπαιρνα και το χειρόγραφο μαζί μου στο πλοίο, όπου θα είχα όλη την άνεση να το μελετώ ανενόχλητος από το πρωί ίσαμε το βράδυ.

Δυο μέρες πριν αναχωρήσει το καράβι, ανακάλυψα τον τίτλο του χειρογράφου. Η σελίδα τίτλου έλειπε, αλλά υπήρχε μια σχετική αναφορά στη δέκατη τέταρ-

τη σελίδα. Ο τίτλος του χειρογράφου ήταν *Νεκρονομικόν*.

Την επόμενη ήμουν καθισμένος στο φουαγιέ του ξενοδοχείου *Αλγκόνκιν* της Νέας Υόρκης πίνοντας ένα μαρτίνι πριν από το δείπνο, όταν άκουσα μια γνώριμη φωνή. Ήταν ο παλιός μου φίλος Φόστερ Ντέημον από το πανεπιστήμιο Μπράουν της Πρόβιντενς. Είχαμε γνωριστεί πριν από χρόνια όταν συγκέντρωνε δημοτικά τραγούδια της Βιρτζίνια. Ο θαυμασμός μου για την ποίησή του, καθώς και για τις μελέτες του στο έργο του Μπλέηκ, είχαν γίνει αιτία να διατηρήσουμε αρκετά στενή επαφή από τότε. Χάρηκα που τον συναντούσα στη Νέα Υόρκη. Έμενε κι αυτός στο *Αλγκόνκιν*, και, φυσικά, δειπνήσαμε παρέα. Κάποια στιγμή, εκεί που τρώγαμε με ρώτησε με τι ασχολιόμουν εκείνη την περίοδο.

«Έχεις ακουστά για το *Νεκρονομικόν;*» τον ρώτησα χαμογελώντας.

«Ασφαλώς».

Τον κοίταξα με γουρλωμένα μάτια. «Σοβαρά; Πού;»

«Στον Λάβκραφτ. Αυτόν δεν εννοούσες;»

«Και ποιος στο δαίμονα είναι αυτός ο Λάβκραφτ;»

«Δεν ξέρεις; Ένας ντόπιος συγγραφέας από την Πρόβιντενς. Πέθανε πριν τριάντα χρόνια περίπου. Καλά, δεν έτυχε ν' ακούσεις πουθενά το όνομά του;»

Τώρα που το 'λεγε, κάτι νομίζω ότι είχα ακουστά. Όταν ερευνούσα το σπίτι του κυρίου Γουίτμαν στην Πρόβιντενς — για το βιβλίο μου Η *Σκιά του Πόε* — ο Φόστερ είχε αναφέρει το όνομά του Λάβκραφτ. Είχε παρατηρήσει κάτι σαν, «Θα 'πρεπε να διαβάσει Λάβκραφτ. Είναι ο καλύτερος Αμερικάνος συγγραφέας έργων φρίκης μετά τον Πόε». Θυμάμαι ν' απάντησα ότι αυτός ο τίτλος ανήκε μάλλον στον Μπηρς, αλλά

μετά ξέχασα το όλο θέμα.

«Θέλεις να πεις ότι η λέξη *Νεκρονομικόν* αναφέρεται πραγματικά στα έργα του Λάβκραφτ;» ρώτησα.

«Όπως σε βλέπω και με βλέπεις».

«Και από πού φαντάζεσαι να την πήρε ο Λάβκραφτ;»

«Πάντοτε είχα την εντύπωση ότι ο ίδιος την επινόησε».

Κάθε ενδιαφέρον μου για το φαγητό εξανεμίστηκε στη στιγμή. Αυτό ήταν μια νέα εξέλιξη που κανένας δε θα μπορούσε να προβλέψει. Γιατί, απ' όσο ήξερα, ήμουν ο πρώτος που είχε μπορέσει να διαβάσει το Χειρόγραφο Βόυνιτς. Ή μπας και δεν ήμουν; Κι εκείνοι οι δύο σοφοί του 17ου αιώνα στους οποίους ανήκε; Μήπως κάποιος από αυτούς είχε καταφέρει να το αποκρυπτογραφήσει και ν' αναφέρει το όνομα σε κάποιο από τα γραπτά του;

Προφανώς το πρώτο που όφειλα να κάνω ήταν να διαβάσω τον Λάβκραφτ, και να εξακριβώσω κατά πόσο τον Φόστερ δεν τον γελούσε η μνήμη του. Έπιασα τον εαυτό μου να προσεύχεται ο φίλος μου να έκανε λάθος. Μετά το φαγητό πεταχτήκαμε μ' ένα ταξί ώς ένα βιβλιοπωλείο του Γκρένιτζ Βίλατζ, κι εκεί μπόρεσα να βρω ένα βιβλίο τσέπης με διηγήματα του Λάβκραφτ. Πριν καν βγούμε από το μαγαζί, ο Φόστερ ξεφύλλισε το βιβλίο και έδειξε με το δάχτυλο σε μια σελίδα του.

«Ορίστε, το αναφέρει: "*Νεκρονομικόν*, γραμμένο από τον τρελό Άραβα Αμπντούλ Αλχαζρέντ"».

Ήταν στ' αλήθεια γραμμένο, καμιά αμφιβολία γι' αυτό. Στο ταξί κατά τη διαδρομή της επιστροφής, προσπάθησα να μη δείξω τη συντριβή που ένιωθα. Αμέσως μόλις γυρίσαμε πίσω, ζήτησα συγνώμη από το φί-

λο μου, τον άφησα και ανέβηκα στο δωμάτιό μου. Εκεί προσπάθησα να διαβάσω τον Λάβκραφτ, αλλά μου ήταν αδύνατο να συγκεντρωθώ.

Την άλλη μέρα πριν από τον απόπλου, έψαξα στο βιβλιοπωλείο του Μπρεντάνο για βιβλία του Λάβκραφτ και κατάφερα να βρω δύο δεμένα καθώς και μερικά της τσέπης. Τα δεμένα ήταν *Το Σφαλιστό Δωμάτιο* και *Η Υπερφυσική Φρίκη στη Λογοτεχνία*. Στην εισαγωγή του πρώτου από αυτά βρήκα μια εκτεταμένη αναφορά στο *Νεκρονομικόν*, μαζί με μερικά αποσπάσματα αλλά στην εισαγωγή έγραφε, «Αν και το ίδιο το βιβλίο, καθώς και ο Άραβας συγγραφέας του και οι περισσότεροι από τους αναφερόμενους μεταφραστές του, είναι δημιουργήματα της φαντασίας, ο Λάβκραφτ χρησιμοποίησε... *την τεχνική της εισαγωγής πραγματικών ιστορικών στοιχείων μαζί με τη μεγάλη μάζα μιας καθαρά φανταστικής παράδοσης*».

Καθαρά φανταστικής; Θα μπορούσε άραγε να είναι μια τυχαία σύμπτωση ονοματων; *Νεκρονομικόν* — το βιβλίο των νεκρών ονομάτων... Δεν ήταν δύσκολος τίτλος να τον επινοήσει κανείς. Όσο περισσότερο το συλλογιζόμουν τόσο πιο πιθανό μου φαινόταν να είναι αυτή η σωστή εξήγηση. Και πριν επιβιβαστώ στο πλοίο εκείνο το απόγευμα είχα ήδη αρχίσει να νιώθω κάποια ανακούφιση από τη σκέψη. Το βράδυ έφαγα ένα καλό δείπνο, και αργότερα άφησα να με πάρει ο ύπνος διαβάζοντας Λάβκραφτ.

Δεν ξέρω πόσες μέρες πέρασαν πριν αρχίσω να συνειδητοποιώ μια συνεχώς αυξανόμενη γοητεία που ασκούσε πάνω μου τούτη η νέα λογοτεχνική ανακάλυψη. Ξέρω ότι η πρώτη μου εντύπωση ήταν ότι ο Λάβκραφτ ήταν απλώς ένας καλός μάστορας διηγημάτων τρόμου. Ίσως ήταν η δουλειά μου με το Χειρόγραφο Βόυνιτς που είχε αλλάξει τον τρόπο που τον αντιμε-

τώπιζα. Ή πιθανώς ήταν η συνειδητοποίηση ότι στον Λάβκραφτ είχε γίνει μοναδικά έμμονη ιδέα αυτός ο παράξενος κόσμος που είχε πλάσει η φαντασία του. Και λέω μοναδικά, ακόμη κι αν τον συγκρίνουμε με συγγραφείς σαν τον Γκόγκολ ή τον Πόε. Ταυτόχρονα ο Λάβκραφτ μου θύμιζε και ορισμένους συγγραφείς έργων ανθρωπολογίας που, αν και δε διέθεταν λογοτεχνικό ταλέντο, έγραψαν εντυπωσιακά κείμενα χάρη στην ίδια την ακλόνητη αυθεντικότητα του υλικού τους.

Διαθέτοντας αρκετές ώρες τη μέρα για δουλειά, τέλειωσα γρήγορα με τη μετάφραση του Χειρογράφου Βόυνιτς. Πολύ πριν φτάσω στο τέλος, είχα καταλάβει ότι το χειρόγραφο ήταν αποσπασματικό, και ότι υπήρχαν εδώ μυστήρια που ξεπερνούσαν το θέμα της απλής κρυπτογράφησης. Το κείμενο, κατά κάποιο τρόπο, ήταν σαν ένας κώδικας μέσα σε κώδικα. Αλλά εκείνο που μου έκανε την πιο μεγάλη εντύπωση — τόσο που μου ερχόταν να βγω τρέχοντας στο διάδρομο και να το φωνάξω στον πρώτο που θα έβρισκα μπροστά μου — ήταν η απίστευτη επιστημονική γνώση που αποκάλυπτε το χειρόγραφο. Τελικά ο Νιούμπολντ δεν είχε πέσει και πολύ έξω στο σημείο αυτό. Ήταν σαφές ότι ο συγγραφέας του ήξερε πολύ περισσότερα απ' όσα θα δικαιολογείτο να ξέρει οποιοσδήποτε μοναχός του 13ου αιώνα ή — για τον ίδιο λόγο — οποιοσδήποτε Μωαμεθανός σοφός της εποχής.

Υπήρχε, λόγου χάρη, ένα μακρύ και δυσνόητο απόσπασμα για ένα «θεό» ή δαίμονα που, κατά κάποιο τρόπο, το σώμα του είναι μια δίνη από άστρα. Σ' ένα άλλο σημείο πάλι, η στοιχειώδης βάση της ύλης περιγράφεται ως ενέργεια (αναφέρεται με τις ελληνικές λέξεις *δύναμις* και *ενέργεια*, καθώς και τη λατινική *vis*) που έχει τη μορφή *μονάδων συγκεκριμενου μεγέ-*

θους. Η εικόνα θα μπορούσε άνετα να θεωρηθεί ως μια προφητική περιγραφή της θεωρίας των κβάντα.

Κάπου αλλού πάλι, το ανθρώπινο πλάσμα περιγράφεται σαν φτιαγμένο από μονάδες δύναμης, που η καθεμιά τους προικίζει τον άνθρωπο με χαρακτηριστικά που διαρκούν για όλη του τη ζωή. Αυτό σίγουρα μοιάζει φοβερά με περιγραφή των γονιδίων. Σ' ένα άλλο σημείο, στο μέσο ενός κειμένου που αναφέρεται στο *Σεφέρ Γεζίρα*, το Βιβλίο της Δημιουργίας της Καμπάλα, υπάρχει το σχεδιάγραμμα ενός ανθρώπινου σπερματοζωάριου. Εξάλλου, μερικές περιφρονητικές νύξεις για το βιβλίο *Αρς Μάγκνα* του Ραϋμόνδου Λουλ φαίνεται να στηρίζουν την άποψη ότι ο συγγραφέας του έργου ήταν πράγματι ο Ρότζερ Μπέηκον, σύγχρονος του Ισπανού μαθηματικού μύστη, αν και σ' ένα σημείο του κειμένου αναφέρεται στον εαυτό του με τ' όνομα Μαρτίνους Χορτουλάνους, που σήμερα θα τον λέγαμε Μάρτιν Γκάρντνερ ή Μαρτίνος Κηπουρός.

Τι, σε τελευταία ανάλυση, είναι το Χειρόγραφο Βόυνιτς; Προφανώς είναι το απόσπασμα ενός έργου που πρεσβεύει ότι αποτελεί μια πλήρη επιστημονική περιγραφή του σύμπαντος: της προέλευσης, της ιστορίας, της γεωγραφίας (αν μου επιτρέπεται εδώ αυτός ο όρος), της μαθηματικής δομής του και των μυστικών του όψεων. Οι σελίδες που είχα στην κατοχή μου περιείχαν μια προεισαγωγική περίληψη αυτού του υλικού. Σε μερικά σημεία του έδειχνε φοβερές γνώσεις του σύμπαντος· σε άλλα ήταν μια τυπική μεσαιωνική σαλάτα μαγείας, θεολογίας και προ-Κοπερνίκιων θεωριών.

Σχημάτισα την εντύπωση ότι το κείμενο μπορεί να ήταν έργο διαφόρων συγγραφέων ή, τουλάχιστον, το μέρος του που κατείχα να ήταν η περίληψη κάποιου άλλου βιβλίου όχι απόλυτα κατανοητού από τον Μαρ-

τίνο τον Κηπουρό. Περιείχε τις συνήθεις παραπομπές στον Ερμή τον Τρισμέγιστο και τον Σμαράγδινο Πίνακά του, στο *Χρυσοποιία*, το αλχημιστικό βιβλίο της Κλεοπάτρας για την κατασκευή χρυσού, στο ερπετό Ουροβόρος των Γνωστικών, καθώς και σ' ένα μυστηριώδη πλανήτη ή άστρο ονόματι Τορμάντιους, που υποτίθεται ότι ήταν η πατρίδα κάποιων φοβερών θεοτήτων. Επίσης σε πολλά σημεία γινόταν λόγος για κάποια «Χιανή γλώσσα», που από το κείμενο ήταν φανερό ότι δεν είχε καμία σχέση με τη νήσο Χίο, τη γενέτειρα του Ομήρου.

Ήταν η λεπτομέρεια αυτή που με οδήγησε στο δεύτερο στάδιο της ανακάλυψής μου. Στο βιβλίο *Η Υπερφυσική Φρίκη στη Λογοτεχνία* του Λάβκραφτ, σε μια σύντομη ανάλυση για το συγγραφέα Άρθουρ Μάχεν, βρήκα να γίνεται λόγος για τη «χιανή γλώσσα» που κατά κάποιο τρόπο συνδεόταν με μια μορφή μαγικής λατρείας. Εκεί αναφέρονταν ακόμη τα ονόματα «ντολς», τα «βούλας» και κάποια «γράμματα Άλκο». Τα τελευταία μου τράβηξαν το μάτι· και στο Χειρόγραφο Βόυνιτς υπήρχε κάποια αναφορά στις «επιγραφές Άλκο». Στην αρχή είχα υποθέσει ότι ήταν κάποια παραφθορά του καμπαλιστικού όρου «Άγκλα» ή «Άγλα», μια λέξη που χρησιμοποιείται στους εξορκισμούς. Τώρα ανασκεύασα αυτή μου την άποψη.

Πέρα από ένα σημείο, το ν' αποδίδει κανείς το καθετί στη σύμπτωση είναι σημάδι καθαρής βλακείας. Η υπόθεση που έτεινα να καταλήξω τώρα ήταν η εξής:

Το Χειρόγραφο Βόυνιτς πρέπει να ήταν απόσπασμα ή περίληψη ενός πολύ μεγαλύτερου έργου που ονομαζόταν *Νεκρονομικόν*, ίσως καμπαλιστικής προέλευσης. Πλήρη αντίγραφα αυτού του βιβλίου υπάρχουν ή υπήρχαν κάποτε, και η προφορική παράδοση μπορεί να διατηρήθηκε ζωντανή από μυστικές εται-

ρίες σαν την κακόφημη Εκκλησία του Καρμέλ του Νάουντορφ ή την Αδελφότητα του Τλεν που περιγράφει ο Χόρχε Λ. Μπόρχες. Ο Άρθουρ Μάχεν είχε ζήσει για κάμποσο καιρό στο Παρίσι στη δεκαετία του 1880 και ήταν σχεδόν σίγουρο ότι είχε έρθει σ' επαφή με το μαθητή του Νάουντορφ, τον αββά Μπουλάν, που είναι γνωστό ότι ασκούσε μαύρη μαγεία. (Ο Μπουλάν εμφανίζεται στο *Λα Μπα* του Χόισμανς). Αυτό θα μπορούσε να εξηγήσει και τα ίχνη του *Νεκρονομικόν* που βρίσκονται στο έργου του Μάχεν. Όσον αφορά στον Λάβκραφτ... αυτός μπορεί να έμαθε από κάπου τις σχετικές προφορικές παραδόσεις, είτε από μόνος του είτε μέσω του Μάχεν.

Αν έτσι είχαν τα πράγματα, μπορεί να υπήρχαν πλήρη αντίγραφα του έργου κρυμμένα σε κάποια σοφίτα ή σε κάποιο άλλο σεντούκι ιταλικού κάστρου. Τι θρίαμβος θα ήταν αν μπορούσα να το εντοπίσω, και να το εκδόσω μαζί με τη μετάφρασή μου του Χειρογράφου Βόυνιτς! Ή έστω αν μπορούσα ν' αποδείξω οριστικά ότι τέτοιο βιβλίο υπήρχε.

Αυτές ήταν οι ονειροπολήσεις που με απασχολούσαν στη διάρκεια των πέντε ημερών μου στον Ατλαντικό. Καθώς διάβαζα και ξαναδιάβαζα το χειρόγραφο, έλπιζα ν' ανακαλύψω κάποιο στοιχείο που μπορεί να με οδηγούσε στα ίχνη του πλήρους έργου. Σε μια πρώτη ανάγνωση είχα διαισθανθεί ότι όλα στηρίζονταν σ' ένα γενικότερο πλαίσιο, κάποια σκοτεινή μυθολογία, που ποτέ δεν αναφερόταν στα ίδια αλλά έβγαινε συμπερασματικά από διάφορα υπονοούμενα. Ξαναδιαβάζοντας το έργο άρχισα ν' αναρωτιέμαι μήπως όλα αυτά ήταν τελικά της φαντασίας μου. Και με τη σκέψη αυτή το βιβλίο φαινόταν να διαλύεται έτσι σε άσχετα μεταξύ τους κομμάτια.

Στο Λονδίνο ξόδεψα μια άκαρπη βδομάδα στο Βρε-

τανικό Μουσείο αναζητώντας στοιχεία για το *Νεκρονομικόν* στα διάφορα μαγικά κείμενα, από το *Αζόθ* του Μπέηζιλ Βαλεντάιν ώς τα έργα του Άλειστερ Κρόουλυ. Το μόνο ελπιδοφόρο στοιχείο ήταν σε μια υποσημείωση στο βιβλίο *Παρατηρήσεις επί της Αλχημείας* του Α. Ε. Χίτσκοκ, έκδοση 1865. Εκεί γινόταν λόγος για «τις τώρα απρόσιτες πινακίδες Άκλο». Όμως τι μπορεί να σήμαινε η λέξη «απρόσιτες»; Μήπως ότι ήταν γνωστό πως οι πινακίδες αυτές είχαν καταστραφεί; Και αν ναι, πώς το είχε μάθει ο Χίτσκοκ;

Ο μουντός λονδρέζικος Οκτώβρης και η εξάντληση που μου είχε προκαλέσει ένας επίμονος πονόλαιμος με είχαν σχεδόν πείσει να γυρίσω αεροπορικώς στη Νεα Υόρκη, όταν η τύχη μου άλλαξε. Σ' ένα βιβλιοπωλείο του Μαίηντστόουν συνάντησα τον αδελφό Άντονυ Κάρτερ, Φραγκισκανό μοναχό και εκδότη ενός μικρού φιλολογικού περιοδικού. Ο Κάρτερ είχε συναντήσει τον Μάχεν το 1944 — τρία χρόνια πριν από το θάνατο του συγγραφέα — και είχε αφιερώσει ένα τεύχος του περιοδικού του στη ζωή και το έργο του.

Συνόδεψα τον αδελφό Κάρτερ ώς τη μονή του, κοντά στο Σέβενοκς, και ενώ οδηγούσε συντηρητικά το μικρό Ώστιν με πενήντα χιλιόμετρα την ώρα, μου διηγόταν πολλά και διάφορα για τον Μάχεν. Τελικά τον ρώτησα αν, απ' όσο ήξερε, είχε ποτέ ο Μάχεν διασυνδέσεις με μυστικές εταιρίες, ή πάρε δώσε με τη μαύρη μαγεία.

«Ω, δε νομίζω», αποκρίθηκε, και η καρδιά μου πάγωσε από απογοήτευση. Άλλος ένας λανθασμένος δρόμος... «Αλλά υποψιάζομαι ότι έμαθε για διάφορες παράξενες παραδόσεις στη γενέτειρά του, το Μέλινκορτ. Στην αρχαιότητα ήταν το ρωμαϊκό Ίσκα Σιλούρουμ, ξέρετε», συνέχισε ο αδελφός Κάρτερ.

«Παραδόσεις;» ρώτησα προσπαθώντας να μην αφήσω να φανεί το ενδιαφέρον στη φωνή μου. «Τι είδους παραδόσεις;»

«Α, ξέρετε, Σαν εκείνες που περιγράφει στο Λόφο των *Ονείρων*. Σχετικά με ειδωλολατρικές μορφές λατρείας και τα παρόμοια».

«Νόμιζα ότι ήταν απλώς της φαντασίας του».

«Α, κάθε άλλο. Κάποτε άφησε, μάλιστα, να εννοηθεί ότι είχε δει ένα βιβλίο που αποκάλυπτε τα πιο φρικαλέα πράγματα για εκείνη την περιοχή της Ουαλίας».

«Πού το βρήκε; Τι είδους βιβλίο;»

«Δεν έχω ιδέα: Δεν είχα δώσει και μεγάλη σημασία. Νομίζω ότι το είδε στο Παρίσι... ή μπορεί και στη Λυών. Αλλά θυμάμαι το όνομα του ανθρώπου που του το έδειξε. Λεγόταν Στανισλά ντε Γκαϊτά».

«Ο Γκαϊτά!» φώναξα πριν μπορέσω να συγκρατηθώ, και ο αδελφός Κάρτερ λίγο έλειψε να βγει από το δρόμο έτσι που γκάρισα.

«Ακριβώς», με διαβεβαίωσε. «Ήταν ανακατωμένος σε κάποια περίεργη αδελφότητα μαύρης μαγείας. Ο Μάχεν έκανε δήθεν ότι τα έπαιρνε όλα στα σοβαρά, αλλά είμαι σίγουρος ότι αστειευόταν μαζί μου...»

Ο Γκαϊτά ήταν αναμεμειγμένος στον κύκλο μαύρης μαγείας του Μπουλάν και του Νάουντορφ. Αποτελούσε κι αυτός μια ακόμη ψηφίδα στο όλο μωσαϊκό.

«Πού πέφτει το Μέλινκορτ;» ρώτησα.

«Στο Μόνμουθσερ, νομίζω. Κάπου κοντά στο Σάουθπορτ. Σκέφτεστε να πάτε εκεί;»

Ο ειρμός των σκέψεών μου θα πρέπει να ήταν γραμμένος στο πρόσωπό μου. Δεν είδα γιατί να το αρνηθώ.

Ο κληρικός δεν έβγαλε άλλη λέξη μέχρι που το αυτοκίνητο σταμάτησε στη σκιερή αυλή πίσω από τη μο-

νή. Ύστερα με κοίταξε και είπε με σιγανή φωνή. «Αν ήμουν στη θέση σας, δε θα έμπλεκα περισσότερο μ' αυτά τα πράγματα».

Η απάντησή μου ήταν ένα ακαθόριστο γρύλισμα, και αμέσως αλλάξαμε θέμα. Αλλά λίγες ώρες αργότερα, όταν βρέθηκα πίσω στο δωμάτιο του ξενοδοχείου μου, θυμήθηκα τη συμβουλή του και μου φάνηκε πολύ περίεργη. Αν πίστευε ότι ο Μάχεν αστειευόταν μαζί του όταν του μιλούσε για τις «ειδωλολατρικές λατρείες» του, γιατί να με προειδοποιήσει να μην ανακατευτώ περισσότερο; Μήπως πίστευε στ' αλήθεια αυτές τις ιστορίες, αλλά προτιμούσε να μην το παραδεχτεί; Δεν αποκλείεται. Σαν Καθολικός, βέβαια, ήταν υποχρεωμένος να πιστεύει στην ύπαρξη του υπερφυσικού κακού...

Πριν πάω για ύπνο είχα τσεκάρει στο ξενοδοχείο τον οδηγό σιδηροδρομικών δρομολογίων. Υπήρχε ένα τρένο για το Νιούπορτ που ξεκινούσε από το σταθμό του Πάντινγκτον στις 9:55, με αλλαγή για το Κέρλιον στις 2:30. Στις δέκα και πέντε το άλλο πρωί ήμουν καθισμένος στο βαγκόν-ρεστοράν, πίνοντας καφέ και χαζεύοντας τα μουντά, μαυρισμένα σπίτια του Ήλιγκ να δίνουν τη θέση τους στους πράσινους αγρούς του Μιντλέσεξ. Μέσα μου ένιωθα μια ευχάριστη έξαψη τόσο βαθιά και τόσο ζωηρή που ήταν στ' αλήθεια πρωτόγνωρη για μένα. Είχα ένα έντονο προαίσθημα ότι μόλις τώρα άρχιζαν τα πραγματικά γεγονότα. Μέχρι τότε, παρά τις όποιες προκλήσεις που πρόσφερε το Χειρόγραφο Βόυνιτς, με βασάνιζε μια ελαφριά κατάθλιψη. Όμως, ίσως γι' αυτό έφταιγε το είδος του θέματος του χειρογράφου.

Παραδέχομαι ότι είμαι ρομαντικός όσο ο καθένας — και νομίζω ότι οι περισσότεροι άνθρωποι κρύβουν έναν υγιή ρομαντισμό μέσα τους — αλλά υποθέτω ότι

όλα αυτά τα περί μαύρης μαγείας μου φαινόνταν πάντα σαν εξευτελιστική ανοησία· κάτι που υποτιμούσε τόσο την ανθρώπινη νοημοσύνη οσο και τη δυνατότητά της για εξέλιξη. Αλλά τούτο το γκρίζο πρωινό του Οκτώβρη, ένιωθα κάτι άλλο — σαν εκείνο το αναρρίγημα στις τρίχες του σβέρκου του που ένιωθε ο Γουώτσον όταν ο Σέρλοκ Χολμς τον ξυπνούσε με τα λόγια, «Το παιχνίδι άρχισε να ζεσταίνεται, Γουώτσον». Εξακολουθούσα να μην έχω ιδέα τι ακριβώς ήταν αυτό το παιχνίδι... Αλλά άρχιζε να με κυριεύει το παράξενο προαίσθημα ότι ήταν κάτι πολύ σοβαρό.

Όταν βαρέθηκα να κοιτάζω το τοπίο από το παράθυρο, άνοιξα το σάκκο με τα βιβλία μου κι έβγαλα έναν Οδηγό της Ουαλίας, καθώς και δυο τόμους του Άρθουρ Μάχεν με μερικά ανθολογημένα διηγήματα και το αυτοβιογραφικό του, το *Απόμακρα Πράγματα*. Αυτό το τελευταίο μ' έκανε να περιμένω να βρω κάτι σαν μαγική γη στα μέρη της Ουαλίας που ήταν η ιδιαίτερη πατρίδα του Μάχεν. Όπως γράφει χαρακτηριστικά ο ίδιος:

«Πάντοτε θα θεωρώ ως τη μεγαλύτερη εύνοια της τύχης μου το γεγονός ότι γεννήθηκα στην καρδιά του Γκουέντ».

Οι ποιητικές περιγραφές του για το «μυστηριακό τύμβο», το «γιγάντιο στρογγυλεμένο κύμα» του Βουνού της Πέτρας, τα πυκνά δάση και το φιδογυριστό ποτάμι, όλα έκαναν την περιοχή να φαντάζει σαν χώρα ονείρου. Και, πράγματι, το Μέλινκορτ υπήρξε η θρυλική έδρα του βασιλιά Αρθούρου, και εκεί ο Τένυσον τοποθετεί το έργο του *Τα Ειδύλλια του Βασιλιά*.

Ο *Οδηγός της Ουαλίας*, που τον είχα αγοράσει μεταχειρισμένο από ένα βιβλιοπωλείο του Τσάρινγκ Κρος, περιέγραφε το Σάουθπορτ σαν μια μικρή επαρχιακή κωμόπολη «ανάμεσα σ' ένα ευχάριστο, κυματι-

στό και καταπράσινο τοπίο από δάση και λιβάδια». Είχα μισή ώρα να σκοτώσω στο ενδιάμεσο της αλλαγής σειρμών, και αποφάσισα να ρίξω μια ματιά στην πόλη. Τελικά, δέκα λεπτά έφταναν και περίσσευαν. Όποια κι αν ήταν η γραφικότητά της το 1900 (τότε είχε κυκλοφορήσει ο Οδηγός), τώρα δεν ήταν παρά μια χαρακτηριστική βιομηχανική πόλη με γερανούς να ορθώνονται στον ουρανό, με σειρήνες τρένων και βαποριών. Ήπια ένα διπλό ουίσκι στο ξενοδοχείο δίπλα στο σταθμό, έτσι για να τονωθώ για το ενδεχόμενο μιας ανάλογης απογοήτευσης στο Κέρλιον.

Αλλά ακόμη κι αυτό δεν έφτασε για ν' απαλύνει το σοκ που με περίμενε μια ώρα αργότερα όταν, ύστερα από μια σύντομη διαδρομή μέσα από τα προάστια του Σάουθπορτ, αντίκρισα να με περιμένει μια θλιβερή μοντερνοποιημένη κωμόπολη. Στην πόλη δέσποζε ένα τεράστιο τερατούργημα από τούβλα, που, όπως μάντεψα σωστά, ήταν άσυλο ψυχοπαθών. Και ο Ασκ του Τσέστερτον, «ο Ασκ των σαγηνευτικών ψιθύρων», δεν ήταν παρά ένα λασπόρεμα, που την εμφάνισή του δε βελτίωνε διόλου η βροχή που έπεφτε τώρα από το μολυβόγκριζο ουρανό.

Έφτασα στο ξενοδοχείο που είχα κλείσει δωμάτιο — ένα κτίριο δίχως πολλές αξιώσεις και χωρίς κεντρική θέρμανση — στις τρεις και μισή. Όταν αντίκρισα τη λουλουδάτη ταπετσαρία της κρεβατοκάμαρας — να που επιζούσε και κάτι από το 1900! — προτίμησα να βγω για έναν περίπατο στη βροχή.

Καμιά εκατοστή μέτρα πιο κάτω στον κεντρικό δρόμο, πέρασα από ένα γκαράζ με μια χειροποίητη πινακίδα που έγραφε «Ενοικιάζονται Αυτοκίνητα». Ένας κοντός τύπος με γυαλάκια ήταν σκυμμένος πάνω από τη μηχανή ενός αυτοκινήτου. Σταμάτησα και τον ρώτησα αν υπήρχε διαθέσιμο αμάξι με οδηγό.

«Α, μάλιστα, κύριέ μου».

«Και γι' απόψε κιόλας;»

«Αν θέλετε. Για πού λέτε να πάτε;»

«Έτσι, μια βόλτα στην εξοχή».

Φάνηκε σαν να μην πίστευε στ' αφτιά του. «Τουρίστας είστε;»

«Ναι, κατά κάποιο τρόπο»

«Μια στιγμούλα κι έφτασα».

Ο τρόπος που σκούπιζε τα χέρια του μαρτυρούσε ότι σκεφτόταν πώς τούτη ήταν πολύ καλή ευκαιρία για να τη χάσει. Πέντε λεπτά αργότερα ήταν έτοιμος μπροστά στο κτίριο, φορώντας ένα δερμάτινο μπουφάν αυτοκινητιστή της δεκαετίας του '20, καθισμένος στο βολάν ενός αυτοκινήτου της ίδιας περίπου εποχής με το μπουφάν. Τα φανάρια του κυριολεκτικά έπαιζαν πάνω κάτω στο ρυθμό ταρακουνήματος της μηχανής.

«Για πού;»

«Για οπουδήποτε. Κάπου προς το βορρά... προς τη μεριά του Μόνμουθ».

Καθόμουν μαζεμένος πίσω, χαζεύοντας τη βροχή και νιώθοντας να με γυροφέρνει ένα σίγουρο πούντιασμα. Αλλά μετά από κάνα δευτερόλεπτο, το εσωτερικό του αμαξιού ζεστάθηκε αρκετά, και το τοπίο βελτιώθηκε. Παρά τον εκμοντερνισμό και το οκτωβριάτικο ψιλοβρόχι, η κοιλάδα του Ασκ εξακολουθούσε να είναι εξαιρετικά όμορφη. Το πράσινο των αγρών ήταν εντυπωσιακό, ακόμη και σε σύγκριση μ' εκείνων της Βιρτζίνια. Τα δάση ήταν όπως τα είχε περιγράψει ο Μάχεν, μυστηριώδη και σκοτεινά, ενώ το τοπίο φαινόταν σχεδόν υπερβολικά γραφικό για να 'ναι αληθινό. Ήταν σαν ένα από κείνα τα μεγαλόπρεπα ρομαντικά τοπία στους πίνακες του Άσερ Ντιούραντ. Στα βόρεια και τα βορειανατολικά εκτείνονταν τα βουνά, που μόλις και αχνοφαίνονταν πίσω από τα μουντά σύννεφα. Ήταν το χαρακτηριστικό ερημικό τοπίο του *Λευκού Λαού* και της *Νουβέλας της Μαύρης Σφραγίδας* του Μάχεν — και τα δυο διηγήματα πολύ ζωντανά στο μυαλό μου. Ο κύριος Έβανς, ο οδηγός μου, είχε το τακτ να μη μιλάει, αλλά να με αφήνει να ρουφώ την αίσθηση του τοπίου.

Κάποια στιγμή ρώτησα τον οδηγό κατά πόσο είχε δει ποτέ τον Μάχεν, αλλά χρειάστηκε να του συλλαβίσω τ' όνομα πριν καν καταλάβει για ποιον ρωτούσα. Απ' ό,τι συμπέρανα, ο Μάχεν φαινόταν ολότελα ξεχασμένος στη γενέτειρά του.

«Τον μελετάτε· έτσι, κύριέ μου;»

Χρησιμοποίησε τη λέξη «μελετάτε», σαν να ήταν καμιά εξωτική και τελετουργική δραστηριότητα. Παραδέχτηκα ότι έτσι ήταν. Μάλιστα, υπερέβαλα λίγο, λέγοντας ότι σκόπευα να γράψω ένα βιβλίο για τον Μάχεν. Αυτό ξύπνησε το ενδιαφέρον του· άσχετα ποια ήταν η στάση του για τους μακαρίτες συγγραφείς, σίγουρα ένιωθε μεγάλο σεβασμό για τους ζωντανούς. Του εξήγησα ότι μερικές από τις ιστορίες του Μάχεν διαδραματίζονταν σε τούτους τους ερημικούς λόφους μπροστά μας, και πρόσθεσα με αδιάφορο ύφος:

«Αυτό που θέλω στ' αληθεια να εξακριβώσω είναι από πού έμαθε τους θρύλους που χρησιμοποιούσε στα διηγήματά του. Είμαι αρκετά σίγουρος ότι δεν τους έβγαλε από το μυαλό του. Ξέρεις κανέναν εδώ γύρω που ίσως να γνωρίζει κάτι γι' αυτούς; — ο εφημέριος, για παράδειγμα»

«Μπα, όχι. Ο εφημέριος αποκλείεται να ξέρει κανένα θρύλο». Το είπε με ύφος σαν οι θρύλοι να ήταν αποκλειστικά ειδωλολατρική δραστηριότητα.

«Δε φαντάζεσαι κανέναν που μπορεί να ξέρει;»

«Για να σκεφτώ... Υπάρχει ο συνταγματάρχης, αν μπορέσετε να τον πλησιάσετε με το σωστό τρόπο. Είναι περίεργος ο συνταγματάρχης. Έτσι και σε πάρει από κακό μάτι, δεν του βγάζεις κουβέντα».

Προσπάθησα να μάθω περισσότερα γι' αυτόν το συνταγματάρχη, κατά πόσο ήταν αρχαιοδύφης ή οτιδήποτε. Αλλά οι απαντήσεις του Έβανς ήταν χαρακτηριστικά αόριστες, όπως θ' άρμοζε σ' έναν καθαρόαιμο Κέλτη. Άλλαξα θέμα και γύρισα την κουβέντα στο τοπίο. Το αποτέλεσμα ήταν να υποστώ για κάμποσο ένα συνεχή βομβαρδισμό με πληροφορίες που έφταναν ώς τα νιάτα του Μέλινκορτ. Ύστερα από πρόταση του κυρίου Έβανς τραβήξαμε βόρεια ώς το Ράγκλαν και μετά στραφήκαμε δυτικά και πίσω, με τα Μαύρα Βουνά στα δεξιά μας. Από τόσο κοντά φάνταζαν πιο παγερά και απειλητικά απ' όσο φαίνονταν από τα πράσινα καμποτόπια γύρω από το Μέλινκορτ. Στο Πόντυπουλ σταματήσαμε και αγόρασα ένα βιβλίο για τα ρωμαϊκά αρχαία του Μέλινκορτ, καθώς και ένα μεταχειρισμένο αντίτυπο των χρονικών του Τζιράλντους Καμπρένσις, του Ουαλού ιστορικού και γεωγράφου που υπήρξε σύγχρονος του Ρότζερ Μπέηκον.

Η αμοιβή ξενάγησης του κυρίου Έβανς αποδείχτηκε απρόσμενα λογική, και συμφωνήσαμε να επωφεληθώ ξανά από τις υπηρεσίες του για μια ολόκληρη μέρα αμέσως μόλις θα έφτιαχνε ο καιρός. Ύστερα με άφησε πίσω στο ξενοδοχείο μου, όπου παράγγειλα ένα ποτό που το λένε γκρογκ· το φτιάχνουν με σκούρο ρούμι, καυτό νερό, χυμό λεμονιού και ζάχαρη. Αφού διάβασα τις λονδρέζικες εφημερίδες, έκανα μετά μερικές διακριτικές ερωτήσεις για το συνταγματάρχη. Η προσπάθειά μου αποδείχτηκε άκαρπη — οι Ουαλοί δεν ξανοίγονται εύκολα με τους ξένους — και τελικά αναγκάστηκα να τον ψάξω στον τηλεφωνικό κατάλο-

γο. Τον βρήκα: συνταγματάρχης Λάιονελ Έρκαρτ, Λήζοους, Μέλινκορτ. Ύστερα, τονωμένος από το γκρογκ, μπήκα στον παγωμένο τηλεφωνικό θάλαμο και πήρα το νούμερο. Μια γυναικεία φωνή με σχεδόν ακατανόητη ουαλική προφορά με πληροφόρησε ότι ο συνταγματάρχης δεν ήταν σπίτι, αλλά μετά διόρθωσε ότι μπορεί και να 'ταν και ότι θα πήγαινε να κοιτάξει.

Ύστερα από κάμποση ώρα μια τραχιά φωνή με αριστοκρατική βρετανική προφορά γρύλισε στο ακουστικό. «Ναι, ποιος είναι;» Έδωσα τ' όνομά μου, αλλά πριν προλάβω ν' αποτελειώσω, η φωνή δήλωσε κοφτά, «Λυπάμαι, αλλά ποτέ δε δίνω συνεντεύξεις». Βιάστηκα να εξηγήσω ότι δεν ήμουν δημοσιογράφος αλλά καθηγητής της φιλολογίας.

«Α, της φιλολογίας. Τί είδους φιλολογίας;»

«Προς το παρόν, μ' ενδιαφέρουν οι τοπικοί θρύλοι. Κάποιος ανέφερε τ' όνομά σας λέγοντας ότι έχετε πολλές γνώσεις σ' αυτό το θέμα».

«Α, έτσι είπαν, ε; Λοιπόν, ναι, μάλλον έχω. Ποιο είπατε πως είναι τ' όνομά σας;»

Το επανέλαβα, και ανέφερα το πανεπιστήμιο της Βιρτζίνια καθώς και μερικές από τις κυριότερες δημοσιεύσεις μου. Από την άλλη μεριά της γραμμής ακούστηκαν κάτι παράξενοι μουρμουριστοί ήχοι σαν να μασούσε το μουστάκι του και δυσκολευόταν να το καταπιεί. Τελικά, είπε:

«Κοιτάξτε... θα μπορούσατε να έρθετε από δω κάποια ώρα απόψε, ας πούμε γύρω στις εννιά; Μπορούμε να πιούμε ένα ποτό και να κουβεντιάσουμε».

Τον ευχαρίστησα και γύρισα στο φουαγιέ, όπου στο τζάκι τριζοβολούσε μια καλή φωτιά, και παράγγειλα ένα ακόμη γκρογκ. Ένιωθα ότι μου άξιζαν συγχαρητήρια ύστερα από τις προειδοποιήσεις του κυρίου Έβανς για το δύσκολο χαρακτήρα του συνταγ-

ματάρχη. Μονάχα ένα πράγμα με ανησυχούσε. Εξακολουθούσα να μην έχω ιδέα για το τι σόι άνθρωπος ήταν ή τις είδους θρύλοι τον ενδιέφεραν. Μπορούσαν μόνο να μαντέψω ότι θα ήταν ο τοπικός αρχαιοδύφης.

Στις οχτώμισι, ύστερα από ένα γερό αλλά στερούμενο φαντασίας δείπνο με αρνίσια παϊδάκια, βραστές πατάτες και κάποια ακαθόριστα λαχανικά, ξεκίνησα για το σπίτι του συνταγματάρχη. Οδηγίες για το δρόμο πήρα από τον υπάλληλο της ρεσεψιόν και ήταν φανερό ότι του κέντρισα πολύ την περιέργεια. Εξακολουθούσε να βρέχει και φύσαγε, αλλά με το βοήθεια του γκρογκ πρόβαλα σθεναρή αντίσταση στο πούντιασμα.

Το σπίτι του συνταγματάρχη ήταν έξω από την πόλη, στα μισά της πλαγιάς ενός απότομου λόφου. Μπροστά υπήρχε μια σκουριασμένη καγκελόπορτα και μετά ένα δρομάκι γεμάτο νεολακούβες που οδηγούσε ώς την πόρτα του σπιτιού. Όταν χτύπησα το κουδούνι, δέκα σκυλιά άρχισαν να γαβγίζουν ταυτόχρονα, ενώ ένα ζύγωσε από την άλλη μεριά γρυλίζοντας απειλητικά. Μια παχουλή Ουαλή μου άνοιξε την πόρτα, κλοτσώντας πέρα ένα Ντόμπερμαν Πίνσερ που γρύλιζε και μου έδειχνε τα δόντια του. Η γυναίκα με πέρασε ανάμεσα από μια θορυβώδη αγέλη σκυλιών — μερικά από τα οποία ήταν γεμάτα ουλές και είχαν σκισμένα αφτιά — και με οδήγησε σε μια αμυδρά φωτισμένη βιβλιοθήκη που μύριζε καπνό από κάρβουνα.

Δεν είμαι σίγουρος τι είδους άνθρωπο περίμενα να συναντήσω· πάντως τον φανταζόμουν ψηλό και πολύ Εγγλέζο, με ηλιοκαμένο πρόσωπο και φουντωτά μουστάκια. Η πραγματικότητα με αιφνιδίασε. Ήταν κοντός, με παραμορφωμένο κορμί — ένα παλιό πέσιμο

από τ' άλογο είχε σπάσει το δεξί γοφό του — και με μαυριδερό δέρμα που πρόδινε ανάμεικτη καταγωγή. Εξάλλου, το μαζεμένο σαγόνι του του έδινε μια κάπως φιδίσια εμφάνιση. Εκ πρώτης όψεως φαινόταν σαφώς αποκρουστικός τύπος. Τα μάτια του ήταν λαμπερά και έξυπνα, αλλά γεμάτα καχυποψία. Μου έδωσε την εντύπωση ανθρώπου που μπορούσε να είναι φοβερά μνησίκακος. Μου έσφιξε το χέρι και μου πρόσφερε κάθισμα. Βολεύτηκα κοντά στη φωτιά. Αμέσως ένα σύννεφο καπνού ξεπήδησε από κει και με τύλιξε, προκαλώντας μου σπασμωδικό βήχα.

«Η καπνοδόχος θέλει καθάρισμα», εξήγησε ο οικοδεσπότης μου. «Καλύτερα να καθίσετε στην άλλη πολυθρόνα». Λίγες στιγμές αργότερα κάτι έπεσε από την καμινάδα μαζί με κάμποση καπνιά, και πριν οι φλόγες το εξαφανίσουν μου φάνηκε ότι ήταν ένας σκελετός νυχτερίδας. Μάντεψα — σωστά όπως αποδείχτηκε — ότι ο συνταγματάρχης Έρκαρτ είχε ελάχιστους επισκέπτες κι έτσι σπάνια χρησιμοποιούσε τη βιβλιοθήκη.

«Ποιο από τα βιβλία μου σας έπεσε στα χέρια;» με ρώτησε.

«Α... ε.. για να' μαι απόλυτα ειλικρινής, τα ξέρω μονάχα από φήμης».

Ανακουφίστηκα οταν τον άκουσα να λέει ξερά, «Όπως και οι περισσότεροι. Ωστόσο είναι ενθαρρυντικό να ξέρω ότι ενδιαφέρεστε».

Στο σημείο εκείνο, κοιτάζοντας πίσω του, το βλέμμα μου έπεσε στον τίτλο της ράχης ενός βιβλίου. Φαινόταν να έχει έναν μάλλον φανταχτερό εξώφυλλο, και ο τίτλος ήταν *Τα Μυστήρια της Μου* , τυπωμένος με μεγάλα κόκκινα γράμματα. Έτσι βιάστηκα να πω:

«Βέβαια, δε ξέρω και πολλά για τη Μου. Θυμάμαι, ένα βιβλίο του Σπενς που διάβασα...»

«Σκέτος τσαρλατάνος!» γρύλισε απότομα ο Έρκαρτ, και μου φάνηκε ότι τα μάτια του πήραν μια κοκκινωπή απόχρωση στο φως από τη φωτιά.

«Αλλά βέβαια», βιάστηκα να προσθέσω, «ο Ρόμπερτ Γκρέηβς έχει μερικές περίεργες θεωρίες για την Ουαλία και τους Ουαλούς...»

«Σιγά μην είναι οι Ουαλοί μια από τις χαμένες φυλές του Ισραήλ! Δεν έχω ξανακούσει πιο βλακώδη και παράλογη θεωρία! Ο καθένας θα μπορούσε να καταλάβει ότι είναι ανοησία. Εξάλλου, έχω αποδείξει οριστικά ότι οι Ουαλοί κατάγονται από κείνους που επέζησαν από τη χαμένη ήπειρο της Μου. Έχω αδιάσειστα στοιχεία γι' αυτό. Σίγουρα θα έχετε ήδη υπόψη μερικά».

«Όχι, όσα θα ήθελα», αποκρίθηκα διπλωματικά, και αναρωτήθηκα με τι είχα έρθει γυρεύοντας να μπλέξω.

Στο σημείο εκείνο ο συνταγματάρχης με διέκοψε για να μου προσφέρει ένα ουίσκι, και έπρεπε να πάρω μια γοργή απόφαση: να δικαιολογηθώ ότι είχα κάποια επείγουσα δουλειά και να πάρω δρόμο ή να μείνω και να τον υποστώ ώς το τέλος; Ο θόρυβος της νεροποντής στα παράθυρα μ' έκανε να διαλέξω τη δεύτερη λύση.

Καθώς μου σερβίριζε το ουίσκι, ο οικοδεσπότης μου παρατήρησε, «Νομίζω ότι μαντεύω τι σκέπτεσθε. Αναρωτιέστε, γιατί από τη Μου, και όχι από την Ατλαντίδα;»

«Ναι ακριβώς», συμφώνησα μην καταλαβαίνοντας τίποτα. Στο στάδιο εκείνο της κουβέντας μας δεν ήξερα καν ότι η Μου υποτίθεται πως βρισκόταν κάποτε στον Ειρηνικό.

«Σωστή απορία. Το ίδιο ακριβώς ειχα αναρωτηθεί κι εγώ πριν είκοσι χρόνια, όταν πρωτόκανα τις ανακαλύψεις μου. Γιατί από τη Μου, όταν τα σημαντικότερα αρχαία ευρήματα βρίσκονται στη νότια Ουαλία και την Πρόβιντενς;»

«Την Πρόβιντενς; Ποια Πρόβιντενς;»

«Της πολιτείας του Ρόουντ Άιλαντ. Έχω αποδείξεις ότι εκεί ήταν το θρησκευτικό κέντρο των επιζώντων της Μου».

«Μιλήσατε για ευρήματα...» παρατήρησα.

«Ναι, ευρήματα. Όπως αυτό, για παράδειγμα»

Μου έδωσε να εξετάσω ένα κομμάτι πράσινης πέτρας, σχεδόν ασήκωτα βαρύ για το χέρι. Ποτέ μου δεν είχα ξαναδεί τέτοια πέτρα, αν και δεν ξέρω πολλά από γεωλογία. Ούτε είχα ξαναδεί κάτι παρόμοιο με το ανάγλυφο και την επιγραφή που ήταν σκαλισμένα στην επιφάνειά της, εκτός κάποτε σ' έναν ναό στις ζούγκλες της Βραζιλίας. Η επιγραφή ήταν με καμπύλους χαρακτήρες, κάπως σαν τα στενογραφικά σύμβολα της Πίτμαν. Το πρόσωπο ανάμεσα τους θα μπορούσε να είναι μάσκα δαίμονα ή θεός — φίδι ή θαλάσσιο τέρας. Καθώς το κοιτούσα ένιωσα την ίδια αηδία — την αίσθηση *απέχθειας* — που είχα αισταvθεί όταν αντίκρισα για πρώτη φορά το Χειρόγραφο Βόυνιτς. Ρούφηξα νευρικά μια γερή γουλιά από το ουίσκι μου. Ο Έρκαρτ έδειξε με το δάχτυλο το «θαλάσσιο τέρας».

«Το σύμβολο των κατοίκων της Μου», εξήγησε. «Το Γιαμπί. Τούτη η πέτρα είναι το χρώμα τους. Είναι ένας από τους τρόπους για να μάθεις από πού πέρασαν — όπου υπάρχει νερό αυτού του χρώματος».

Τον κοίταξα χαζά, μην έχοντας καταλάβει. «Πώς, δηλαδή;»

«Όταν καταστρέφουν ένα μέρος, τους αρέσει ν' αφήνουν πίσω τους λάκους με νερό... μικρές λίμνες, αν είναι δυνατό. Μπορείς πάντοτε να τις διακρίνεις γιατί διαφέρουν ελαφρά από τις συνηθισμένες. Έχουν αυ-

τό το χρωματιστό συνδυασμό του πράσινου του λιμνάσματος και του γκριζογάλανου που βλέπετε εδώ».

Γύρισε προς ένα ράφι βιβλιοθήκης και πήρε από κει ένα ακριβό βιβλίο τέχνης με τίτλο *Η Αισθητική των Ερειπίων*. Το άνοιξε και μου έδειξε μια φωτογραφία. Ήταν σε χρώμα.

«Κοιτάξτε εδώ... είναι από τη Σιδώνα του Λιβάνου. Το ίδιο πράσινο νερό. Και δείτε αυτή...η Ανουραντα-πούρα στην Κεϋλάνη. Το ίδιο πράσινο και γαλάζιο. Χρώματα σαπίλας και θανάτου. Και οι δυο τόποι υπέστησαν κάποια καταστροφή κάποτε. Υπάρχουν άλλα έξι σημεία που γνωρίζω».

Παρά την προηγούμενη αρνητική στάση μου, ένιωσα να γοητεύομαι και να εντυπωσιάζομαι από τα λόγια του· ίσως έφταιγε και η πέτρα γι' αυτό.

«Μα πώς το κατάφεραν;»

«Κάνετε το συνηθισμένο λάθος — να τους θεωρείτε πλάσματα σαν κι εμάς. Δεν ήταν. Με την ανθρώπινη ορολογία, ήταν άμορφοι και αόρατοι».

«Αόρατοι;»

«Σαν τον άνεμο ή τον ηλεκτρισμό. Πρέπει να καταλάβετε ότι ήταν *δυνάμεις* μάλλον παρά υλικά πλάσματα. Δεν είχαν καν ξεχωριστή οντότητα όμως εμείς. Αυτό αναφέρεται στις πινακίδες Νaακάλ του Τσέρτσγουορντ».

Συνέχισε να μιλά, και δε θα επιχειρήσω να μεταφέρω όλα όσα είπε. Πολλά μου έδωσαν την εντύπωση ότι ήταν σκέτες ανοησίες. Αλλά υπήρχε μια τρελή λογική σε όλα αυτά. Κάθε τόσο άρπαζε βιβλία από τα ράφια και μου διάβαζε αποσπάσματα — γραμμένα τα περισσότερα, απ' όσο μπορούσα να δω, από όλων των ειδών του παλαβούς. Αλλά μετά κατέβαζε και κάποιο σοβαρό κείμενο ανθρωπολογίας ή παλαιοντολογίας που φαινόταν να υποστηρίζει τα όσα μόλις είχε πει.

Τα όσα μου είπε ήταν, με λίγα λόγια, τα εξής. Η ήπειρος της Μου υπηρχε στο Νότιο Ειρηνικό μέχρι πριν δώδεκα με είκοσι χιλιάδες χρόνια. Την κατοικούσαν δύο ράτσες, μονάχα η μία από τις οποίες έμοιαζε με το σημερινό άνθρωπο. Την άλλη την αποτελούσαν «οι αόρατοι από τ' άστρα», όπως τους αποκαλούσε ο Έρκαρτ. Αυτοί οι τελευταίοι, εξήγησε, ήταν σίγουρα ξένοι στη Γη, και ο αρχηγός τους λεγόταν Γκατανοθόα, ο Σκοτεινός. Μερικές φορές τα όντα αυτά έπαιρναν συγκεκριμένη μορφή, όπως το τέρας στην πέτρινη πινακίδα — που απεικόνιζε τον Γκατανοθόα — αλλά στη φυσική τους κατάσταση ήταν «δίνες» από ενέργεια.

Τα όντα αυτά δεν ήταν καλοκάγαθα, με τη δική μας έννοια, γιατί τα ένστικτα και οι επιθυμίες τους ήταν εντελώς διαφορετικά από τα δικά μας. Σύμφωνα με μια παράδοση των πινακίδων Νaακάλ, ήταν τα όντα αυτά που δημιούργησαν τον άνθρωπο. Αυτό όμως πρέπει να ήταν λάθος, είπε ο Έρκαρτ, γιατί τ' αρχαιολογικά στοιχεία αποδείκνυαν ότι ο άνθρωπος είχε πίσω του μια εξέλιξη εκατομμυρίων χρόνων. Ωστόσο, οι άνθρωποι της Μου ήταν σίγουρα σκλάβοι τους, και προφανώς ήταν θύματα μιας απίστευτα βάρβαρης μεταχείρισης. Οι Λοϊγκόρ, ή αστρο-πλάσματα, μπορούσαν ν' ακρωτηριάσουν μέλη δίχως να προκαλούν το θάνατο, και στο παραμικρο σημάδι αντίδρασης αυτό ακριβώς έκαναν. Μπορούσαν ακόμη να κάνουν καρκινοειδή πλοκάμια να φυτρώσουν από το κορμί των ανθρώπινων σκλάβων τους, και το χρησιμοποιούσαν κι αυτό σαν μια μορφή τιμωρίας. Μια εικόνα στις πινακίδες Νaακάλ δείχνει έναν άνθρωπο με πλοκάμια να φυτρώνουν από τα μάτια του.

Αλλά η θεωρία του Έρκαρτ για τη Μου είχε και μια εξαιρετικά πρωτότυπη πινελιά. Όπως εξήγησε, υπήρ-

χε μια σημαντική διαφορά ανάμεσα στους Λοϊγκόρ και τ' ανθρώπινα πλάσματα. Οι Λοϊγκόρ ήταν βαθιά και απόλυτα απαισιόδοξοι. Ο Έρκαρτ υπογράμμισε ότι εμείς δύσκολα μπορούμε να συλλάβουμε τι ακριβώς σημαίνει αυτό. Οι άνθρωποι πάντοτε ζουν με τη μια ή την άλλη ελπίδα. Ξέρουμε ότι ο θάνατος είναι αναπόφευκτος. Δεν έχουμε ιδέα ούτε από πού ήρθαμε ούτε πού πηγαίνουμε. Ξέρουμε ότι την κάθε στιγμή κινδυνεύουμε από ατυχήματα και αρρώστιες. Ξέρουμε ότι σπάνια πετυχαίνουμε αυτό που θέλουμε· και ότι, αν το πετύχουμε, έχει πάψει να μας ενδιαφέρει. Τα ξέρουμε όλα αυτά, και ωστόσο παραμένουμε αθεράπευτα αισιόδοξοι. Δε διστάζουμε, μάλιστα, ακόμη και να εξαπατάμε τον εαυτό μας με την αστήρικτη και φανερά παράλογη πεποίθηση ότι υπάρχει ζωή μετά θάνατο.

«Γιατί σας τα λέω όλα αυτά;» έκανε ο Έρκαρτ. «Γιατί αφού ξέρω πολύ καλά ότι κανένας καθηγητής δε διαθέτει ανοιχτό μυαλό και όλοι όσους συνάντησα με πρόδωσαν; Το κάνω γιατί νομίζω ότι μπορεί τελικά εσείς ν' αποτελείτε εξαίρεση — γιατί ίσως μπορέσετε να πιάσετε την αλήθεια των όσων σας λέω. Αλλά γιατί να θέλω να γίνει γνωστή αυτή η αλήθεια, αφού κι εγώ θα πεθάνω μια μέρα όπως όλοι; Παράλογο, δεν είναι; Αλλά, βλέπετε, *δεν* είμαστε λογικά πλάσματα. Τη ζωή και τις πράξεις μας υπαγορεύει το παράλογο αντανακλαστικό της αισιοδοξίας... ναι, ένα απλό αντανακλαστικό, όπως τινάζεται το γόνατό σας όταν το χτυπήσει κάποιος στην κλείδωση. Είναι προφανώς κάτι εντελώς ηλίθιο. Και ωστόσο εκεί στηρίζεται όλη μας η ύπαρξη».

Έπιασα τον εαυτό μου να έχει εντυπωσιαστεί από τα λόγια του, παρά τη βεβαιότητά μου ότι ήταν λιγάκι τρελός. Οπωσδήποτε, όμως, ήταν και έξυπνος.

Συνέχισε εξηγώντας μου ότι οι Λοϊγκόρ, αν και ασύγκριτα πιο ισχυροί από τους ανθρώπους, γνώριζαν ότι η αισιοδοξία ήταν κάτι εντελώς παράλογο σε τούτο το σύμπαν. Η διάνοιά τους αποτελούσε ενότητα· δεν ήταν χωρισμένη σε διάφορα τμήματα όπως η δική μας. Δεν υπήρχε καμία διαφορά στους Λοϊγκόρ μεταξύ συνείδησης, υποσυνειδήτου και υπερσυνειδήτου. Έτσι έβλεπαν τα πάντα και την κάθε στιγμή ακριβώς όπως ήταν, μην έχοντας τη δυνατότητα ν' αποστρέφουν τη σκέψη τους από την αλήθεια ή να ξεχνούν. Μιλώντας μεταφορικά, το πλησιέστερο που θα τους παρομοίαζε κανείς είναι μ' εκείνους τους αυτόχειρες ρομαντικούς του 19ου αιώνα, τους βυθισμένους στην κατάθλιψη, σίγουροι ότι η ζωή είναι μια κόλαση δυστυχίας, και αποδεχόμενοι αυτή την αλήθεια σαν βάση της καθημερινής ζωής.

Ο Έρκαρτ αρνήθηκε ότι υπήρχε καμία ομοιότητα ανάμεσα στην έσχατη απαισιοδοξία των Βουδιστών και σ' εκείνη των Λοϊγκόρ. Όχι μόνο επειδή οι πρώτοι είχαν την ιδέα της Νιρβάνα, μια σύλληψη του Απολύτου αντίστοιχη με το Θεό των Χριστιανών, αλλά και επειδή κανένας Βουδιστής δε ζει ποτέ βυθισμένος στο συνεχή διαλογισμό της απαισιοδοξίας του. Την αποδέχεται εγκεφαλικά, αλλά δεν την αισθάνεται με τα νεύρα του και το κορμί του. Απεναντίας, οι Λοϊγκόρ *βίωναν* την απαισιοδοξία τους.

Δυστυχώς — και εδώ δυσκολεύτηκα να καταλάβω τι εννοούσε ο Έρκαρτ — η Γη, σε επίπεδο υποατομικών σωματιδίων, δεν ήταν ο ιδανικός κόσμος για μια τέτοια απαισιοδοξία. Είναι ένας νεαρός πλανήτης. Όλες οι ενεργειακές διαδικασίες της βρίσκονται, θα λέγαμε, σε ανοδική πορεία. Είναι εξελικτικές, τείνοντας από το απλούστερο προς το πιο σύνθετο και, συνεπώς, προς την εξουδετέρωση των αρνητικών δυνάμε-

ων. Ένα απλό παράδειγμα αυτής της αλήθειας είναι το γεγονός ότι οι περισσότεροι ρομαντικοί πέθαιναν νέοι· απλώς η Γη δεν ανεχόταν υπονομευτικές δυνάμεις στον κόρφο της.

Από κει προήλθε και ο θρύλος ότι οι Λοϊγκόρ δημιούργησαν τους ανθρώπους για να τους έχουν σκλάβους. Αλλά γιατί τόσο πανίσχυρα όντα θα χρειάζονταν σκλάβους; Ακριβώς επειδή υπήρχε αυτή η ενεργή, θα λέγαμε, εχθρότητα της ίδιας της Γης απέναντί τους. Προκειμένου να εξουδετερώσουν αυτή την εχθρότητα, προκειμένου να φέρουν σε πέρας ακόμη και τους πιο απλούς σκοπούς τους, χρειάζονταν πλάσματα που να λειτουργούν σε πλαίσιο αισιοδοξίας. Και έτσι δημιουργήθηκαν οι άνθρωποι, σκόπιμα κοντόφθαλμα πλάσματα, ανίκανα ν' αποδεχτούν σε μόνιμη βάση την οφθαλμοφανή αλήθεια για το σύμπαν.

Αυτό που συνέβη στη συνέχεια ήταν παράλογο. Οι Λοϊγκόρ εξασθενούσαν συνεχώς εξαιτίας της ζωής τους στη Γη. Ο Έρκαρτ είπε ότι τα ντοκουμέντα δεν αναφέρουν τους λόγους που οι Λοϊγκόρ εγκατέλειψαν τον κόσμο τους, που πιθανώς βρισκόταν στο νεφέλωμα της Ανδρομέδας. Όπως και να 'χει, γίνονταν βαθμιαία ολοένα και πιο αδρανείς. Και κάποτε οι σκλάβοι τους πήραν στα χέρια τους την εξουσία και έγιναν οι άνθρωποι όπως τους ξέρουμε σήμερα. Οι πινακίδες Ναακάλ και τ' άλλα ντοκουμέντα που μας άφησε κληρονομιά η Μου ήταν δημιουργήματα εκείνων των ανθρώπων, όχι των αρχικών «θεών». Η Γη είχε ευνοήσει την εξέλιξη των ασουλούπωτων αλλά αισιόδοξων παιδιών της, και είχε εξασθενίσει τους Λοϊγκόρ.

Παρ' όλα αυτά, αυτές οι αρχαίες δυνάμεις επιζούν ακόμη. Έχουν αποσυρθεί στα έγκατα της γης και τα βάθη της θάλασσας, για να συγκεντρώσουν τη δύναμή τους στις πέτρες και τα βράχια, το φυσικό μεταβο-

λισμό των οποίων μπορούν ν' αντιστρέψουν. Αυτό τους επέτρεψε να παραμείνουν προσκολλημένοι στη Γη για πολλές χιλιάδες χρόνια. Κατά καιρούς καταφέρνουν να συγκεντρώσουν αρκετή ενέργεια για να ξεπηδήσουν για μια ακόμη φορά στον κόσμο των ανθρώπων, και το αποτέλεσμα είναι πόλεις ολόκληρες να ισοπεδώνονται. Κάποτε αυτή συνέβη σε μια ολόκληρη ήπειρο — την ίδια τη Μου — και αργότερα στην Ατλαντίδα.

Οι Λοϊγκόρ ήταν ανέκαθεν ιδιαίτερα μοχθηροί όταν μπορούσαν να βρουν ίχνη παρουσίας των πρώην σκλάβων τους. Αυτοί κρύβονταν πίσω από πολλά αρχαιολογικά μυστήρια — τις μεγάλες ερειπωμένες πόλεις στη Νότια Αμερική, την Καμπότζη, τη Βιρμανία, την Κεϋλάνη, τη Βόρεια Αφρική, ακόμη και την Ιταλία. Έτσι χάθηκαν, σύμφωνα πάντα με τον Έρκαρτ, και δυο μεγάλες πόλεις της Βόρειας Αμερικής: η Κρουντέν Ιτζά, τώρα βυθισμένη κάτω από τα βοσκοτόπια της Νέας Ορλεάνης, και η Ναμ-Εργκέστ, μια ακμάζουσα πόλη που κάποτε στεκόταν εκεί που τώρα χάσκει το φαράγγι του Γκραντ Κάνυον. Το Γκραντ Κάνυον, εξήγησε ο Έρκαρτ, δε δημιουργήθηκε από τη διάβρωση του εδάφους, αλλα από μια τρομακτική υπόγεια έκρηξη ακολουθούμενη από ένα «χαλάζι φωτιάς». Υποψιάζεται ότι, όπως και η μεγάλη έκρηξη της Σιβηρίας, προκλήθηκε από κάποια ατομική βόμβα. Όταν τον ρώτησα γιατί δεν υπήρχαν σημάδια έκρηξης γύρω από το Γκραντ Κάνυον, ο Έρκαρτ είχε δύο απαντήσεις: Πρώτο, η έκρηξη είχε γίνει πριν τόσα πολλά χρόνια που κάθε ίχνος της είχε σβήσει από τις δυνάμεις της φύσης· δεύτερο, ο κάθε απροκατάλυπτος παρατηρητής θα μπορούσε να δει καθαρά ότι το Γκραντ Κάνυον είναι κατά βάση ένας πελώριος, ακανόνιστος κρατήρας.

Ύστερα από δυο ώρες τέτοιας κουβέντας, και κάμποσα ποτηράκια από το εξαίρετο ουίσκι του, είχα ζαλιστεί τόσο που ξέχασα κάθε ερώτηση που σκόπευα αρχικά να κάνω. Εξήγησα ότι έπρεπε να γυρίσω να ξαπλώσω και να τα σκεφτώ με την ησυχία μου όλα αυτά, και ο συνταγματάρχης προσφέρθηκε να με πετάξει πίσω με το αμάξι του. Το «αποκλείεται να δεχτώ» μου ήρθε ενώ ήδη καθόμουν στη θέση του συνοδηγού μιας αρχαίας Ρολς Ρόις.

«Τι εννοούσατε λέγοντας ότι οι Ουαλοί είναι οι επιζώντες από τη Μου;» ρώτησα.

«Αυτό που είπα. Είμαι σίγουρος — και έχω τα στοιχεία να το αποδείξω — ότι είναι απόγονοι των σκλάβων των Λοϊγκόρ».

«Τι είδους στοιχεία;»

«Πολλά και διάφορα. Θα χρειαζόμαστε άλλη μια ώρα να τα αναφέρω».

«Δε θα μπορούσατε να μου αναφέρετε ένα δείγμα;»

«Σύμφωνοι. Ρίξτε μια ματιά στην πρωινή τοπική εφημερίδα. Μετά πείτε μου τι θα σας κάνει εντύπωση».

«Όμως για τι πράγμα να κοιτάξω;»

Φάνηκε να τον διασκεδάζει η ανυπομονησία και η άρνησή μου να «περιμένω και να δω». Θα 'πρεπε να ξέρει ότι οι γέροι είναι πιο ανυπόμονοι από τα παιδιά.

«Τα ποσοστά εγκληματικότητας», μου εξήγησε τελικά.

«Δεν μπορείτε να γίνετε πιο σαφής;»

«Εντάξει». Είχαμε σταματήσει έξω από το ξενοδοχείο τώρα, και η νεροποντή συνεχιζόταν αμείωτη. Η ώρα ήταν πολύ προχωρημένη· δεν ακουγόταν άλλος θόρυβος από τον ήχο της βροχής και το γουργουρητό του νερού στα αυλάκια των πεζοδρομίων. «Θα δείτε ότι τα ποσοστά εγκληματικότητας σε τούτη την περιο-

χή είναι τριπλάσια από κείνα της υπόλοιπης Αγγλίας. Οι αριθμοί είναι τόσο υψηλοί που σπάνια ανακοινώνονται. Φόνοι, πράξεις ωμότητας, βιασμοί, κάθε είδους σεξουαλικές διαστροφές — γενικά η περιοχή παρουσιάζει τη μεγαλύτερη εγκληματικότητα σ' όλη τη Βρετανία».

«Ναι, αλλά γιατί;» επέμεινα.

«Σας εξήγησα. Οι Λοϊγκόρ βρίσκουν κατά καιρούς τη δύναμη για να εμφανίζονται στον κόσμο μας». Ύστερα, για να δείξει ότι ήθελε πια να γυρίσει σπίτι του, έγειρε στο πλάι και μου άνοιξε την πόρτα. Πριν καν προλάβω να περάσω το κατώφλι του ξενοδοχείου, το αυτοκίνητο του Έρκαρτ είχε κιόλας απομακρυνθεί στο βάθος του δρόμου.

Ρώτησα το νυχτερινό υπάλληλο αν θα μπορούσα να δανειστώ μια τοπική εφημερίδα· μου έδωσε μία από τον πάγκο του, λέγοντάς μου ότι μπορούσα να την κρατήσω. Ανέβηκα στο παγερό μου δωμάτιο, ξεντύθηκα, ξάπλωσα στο κρεβάτι — υπήρχε μια ζεστή θερμοφόρα εκεί — και άρχισα να ξεφυλλίζω την εφημερίδα. Στην αρχή δεν μπορούσα να δω τίποτα που να επαληθεύει τον ισχυρισμό του Έρκαρτ. Το κύριο πρωτοσέλιδο άρθρο αφορούσε κάποια απεργία στα εκεί ναυπηγεία, ενώ τα υπόλοιπα αναφέρονταν το ένα σε μια τοπική έκθεση βοοειδών της οποίας οι κριτές είχαν κατηγορηθεί για δωροδοκία, και το άλλο σε μια κοπέλα του Σάουθπορτ που είχε σχεδόν σπάσει το ρεκόρ κολύμβησης της Μάγχης. Στη μέση σελίδα το κυρίως άρθρο ήταν για κάποιο θέμα της κυριακάτικης λειτουργίας. Όλα φαίνονταν αρκετά αθώα.

Αλλά μετά άρχισα να παρατηρώ τις μικρές ειδήσεις, σκόρπιες και στριμωγμένες δίπλα στις διαφημίσεις ή ανάμεσα στ' αθλητικά νέα. Ένα ακέφαλο πτώμα είχε βρεθεί να επιπλέει στο υδραγωγείο του Μπρυν

Μωρ και είχε, μ' επιφυλάξεις, αναγνωριστεί ότι ανήκε σε μια νεαρή αγρότισσα του Λαντάλφεν. Ένα δεκατετράχρονο αγόρι είχε καταδικαστεί με εγκλεισμό στο αναμορφωτήριο επειδή είχε βασανίσει ένα πρόβατο μ' ένα μικρό τσεκούρι. Ένας αγρότης είχε ζητήσει διαζύγιο με το αιτιολογικό ότι η γυναίκα του είχε ερωτευτεί τον ηλίθιο πρόγονό της. Ένας εφημέριος είχε καταδικαστεί σε ενός χρόνου φυλάκιση για προσπάθεια αποπλάνησης αγοριών της εκκλησιαστικής χορωδίας. Ένας πατέρας είχε δολοφονήσει την κόρη του και το φίλο της για λόγους ερωτικής αντιζηλίας. Ένας άντρας του γηροκομείου είχε κάψει ζωντανούς δυο συγκατοίκους του περιβρέχοντας με πετρέλαιο τα κρεβάτια τους και βάζοντάς τους φωτιά. Ένα δωδεκάχρονο αγόρι είχε προσφέρει στις εφτάχρονες, δίδυμες αδελφές του παγωτό με ποντικοφάρμακο, και μετά στο δικαστήριο γελούσε ασταμάτητα. (Ευτυχώς τα δυο κοριτσάκια τη γλίτωσαν με κάμποσο στομαχόπονο). Τέλος, υπήρχε μια σύντομη είδηση ότι η αστυνομία είχε απαγγείλει κατηγορία σε κάποιον για τους τρεις φόνους της Αλέας των Εραστών.

Μαρκάριζα την κάθε περίπτωση με τη σειρά που τη διάβαζα. Ήταν στ' αλήθεια ένας εντυπωσιακός απολογισμός για μια ήσυχη αγροτική περιοχή, ακόμη κι αν λάβουμε υπόψη ότι οι πόλεις του Σάουθπορτ και του Κάρντιφ με υψηλότερα ποσοστά εγκληματικότητας, βρίσκονταν αρκετά κοντά. Ομολογουμένως το πρόβλημα δεν ήταν τόσο σοβαρό σε σύγκριση με τις περισσότερες περιοχές της Αμερικής. Ακόμη και η Σάρλοτσβιλ θα μπορούσε να παρουσιάσει μια εικόνα που θα θεωρείτο κύμα εγκληματικότητας με τα κριτήρια της Αγγλίας. Πριν κοιμηθώ, φόρεσα τη ρόμπα μου, κατέβηκα στο φουαγιέ όπου είχα δει μια έκδοση του *Άλμανακ* και έψαξα για τα ποσοστά εγκληματικότη-

τας της Αγγλίας. Μονάχα 166 φόνοι το 1967 — τρεις ανά ένα εκατομμύριο κατοίκων. Τα ποσοστά της Αμερικής είναι περίπου εικοσαπλάσια. Κι ωστόσο, σε ένα και μόνο φύλλο μιας μικρής τοπικής εφημερίδας είχα βρει ν' αναφέρονται εννιά φόνοι, έστω κι αν μερικοί είχαν γίνει πολύ παλιότερα. (Οι φόνοι της Αλέας των Εραστών κάλυπταν ένα διάστημα δεκαοχτώ μηνών).

Κοιμήθηκα πολύ άσκημα εκείνη τη νύχτα, με τα όνειρά μου γεμάτα αόρατα τέρατα, φοβερούς κατακλυσμούς, σαδιστές δολοφόνους και δαιμονικούς τινέιτζερ. Ήταν ανακούφιση να ξυπνήσω μ' ένα λαμπρό ήλιο και βρίσκοντας να με περιμένει ένα φλιτζάνι πρωινό τσάι. Αλλά και πάλι έπιασα τον εαυτό μου να κοιτάζει κλεφτά την καμαριέρα — ένα χλωμό πλασματάκι με θολά μάτια και κολλημένα μαλλιά — και ν' αναρωτιέται τι είδους αφύσικη ένωση την είχε γεννήσει. Ζήτησα να μου σερβίρουν πρωινό και να μου στείλουν την πρωινή εφημερίδα στο δωμάτιό μου, που την ξεκοκάλισα με νοσηρό ενδιαφέρον.

Και πάλι τα μακάβρια νέα ήταν υποτονισμένα σε σκόρπιες μικροειδησούλες. Δυο εντεκάχρονοι μαθητές είχε κατηγορηθεί για ανάμειξη στο φόνο του αποκεφαλισμένου κοριτσιού, αλλά είχαν ισχυριστεί ότι ένα αλήτης «με άγρια μάτια» ήταν εκείνος που της είχε κόψει το κεφάλι. Ένας φαρμακοποιός του Σάουθπορτ είχε αναγκαστεί να παραιτηθεί από το δημοτικό συμβούλιο όταν τον κατηγόρησαν ότι είχε σεξουαλικές σχέσεις με το δεκατετράχρονο βοηθό του. Υπήρχαν ενδείξεις ότι μια μακαρίτισσα μαμή έκανε επιτυχημένο εμπόριο βρεφών στο στιλ της περιβόητης κυρίας Ντάινερ του Ρήντινγκ. Μια γριά από το Λάγκουμ είχε τραυματιστεί σοβαρά από κάποιον που την είχε κατηγορήσει για μάγισσα, και ότι με τα μάγια της έκανε τα μωρά να γεννιούνται παραμορφωμένα. Μια από-

πειρα κατά της ζωής του δημάρχου του Τσέπστοου είχε γίνει από κάποιον που είχε κάτι ακαθόριστα προηγούμενα μαζί του... Και παραλείπω πάνω από τα μισά συμβάντα της λίστας, γιατί τα εγκλήματα είναι τόσο ανιαρά όσο και νοσηρά.

Δίχως αμφιβολία όλη αυτή η ενασχόληση με το έγκλημα και τη διαφθορά είχε αρχίσει να επηρεάζει την αντίληψη που είχα για τα πράγματα. Ανέκαθαν συμπαθούσα τους Ουαλούς, με το μικρό τους μπόι, τα μαύρα μαλλιά και τη χλωμή επιδερμίδα. Τώρα άρχιζα να τους βλέπω σαν να ήταν πιθηκάνθρωποι των σπηλαίων, και προσπαθούσα να βρω ενδείξεις για κρυφά κουσούρια και βίτσια στο βλέμμα τους. Και όσο περισσότερο έψαχνα, τόσο περισσότερα έβρισκα. Πρόσεξα πόσες λέξεις της γλώσσας τους άρχιζαν με διπλό Λ, από την Τράπεζα Λόιντ ώς το Λαντούντνο, και αναλογίστηκα τους Λοϊγκόρ ανατριχιάζοντας. (Μια και το 'φερε η κουβέντα, η λέξη μου φάνηκε γνώριμη, και αναζητώντας τη τη βρήκα στη σελίδα 258 του βιβλίου *Το Σφαλιστό Δωμάτιο* του Λάβκραφτ. Αναφερόταν στο θεό «που βαδίζει στους ανέμους ανάμεσα στους αστρικούς χώρους». Επίσης ανακάλυψα ότι εκεί αναφερόταν και ο Γκατανοθόα, ο Σκοτεινός Θεός, αλλά όχι σαν ο αρχηγός των «αστρο-πλασμάτων»).

Ήταν σχεδόν ανυπόφορο να περπατώ στους ηλιόλουστους δρόμους, βλέποντας τους επαρχιώτες να πηγαίνουν στις καθημερινές δουλειές τους, να κανουν τα ψώνια τους και να καλολογούν ο ένας το μωρό του άλλου, και μέσα μου να με πνίγει αυτό το φοβερό μυστικό, μη βρίσκοντας τρόπο να ξεσπάσει. Ήθελα να ξεχάσω το όλο θέμα, να το βγάλω από το νου μου εξηγώντας το σαν εφιάλτη ή σαν το δημιούργημα ενός μισότρελου μυαλού. Αλλά πάλι ήμουν αναγκασμένος να παραδεχτώ ότι όλα είχαν ακολουθήσει μια λογική

σειρά από το Χειρόγραφο Βόυνιτς και τους Θεούς του Λάβκραφτ. Ναι, ήταν σχεδόν πέρα από κάθε αμφιβολία: τόσο ο Λάβκραφτ όσο και ο Μάχεν πρέπει να είχαν αντλήσει στοιχεία από κάποια αρχαία παράδοση που μπορεί να προϋπήρχε κάθε γνωστού πολιτισμού της Γης.

Η μόνη εναλλακτική εξήγηση θα ήταν η όλη υπόθεση να έκρυβε κάποια περίπλοκη απάτη οργανωμένη μεταξύ Μάχεν, Λάβκραφτ και Βόυνιτς. Και στην περίπτωση αυτή ο τελευταίος θα έπρεπε τότε να θεωρηθεί πλαστογράφος. Όμως κάτι τέτοιο ήταν εκ των πραγμάτων αδύνατο. Αλλά και η άλλη εξήγηση! Πώς θα μπορούσα να την πιστεύω και να εξακολουθώ να αισθάνομαι ισορροπημένος, εδώ σε τούτο τον ηλιόλουστο δρόμο, με την παράξενα τραγουδιστή ουαλική γλώσσα ν' αντηχεί στ' αφτιά μου; Ένας διαβολικός, σκοτεινός δρόμος, τόσο ξένος προς το δικό μας, που ο άνθρωπος ούτε κατά προσέγγιση δεν μπορεί να τον καταλάβει... Παράξενες οντότητες που οι πράξεις τους μας φαίνονται απίστευτα σαδιστικές κι εκδικητικές, και που ωστόσο διέπονταν από αφηρημένους νόμους της φύσης τους εντελώς ακατανόητους για μας... Ο Έρκαρτ, με το φιδίσιο μούτρο και το δύστροπο αλλά κοφτερό μυαλό του... Και πάνω απ' όλα, αόρατες δυνάμεις που επηρέαζαν τις σκέψεις αυτών των προφανώς αθώων ανθρώπων γύρω μου, σπρώχνοντάς τους στη διαφθορά και την εξαχρείωση.

Είχα ήδη αποφασίσει ποιο θα ήταν το πρόγραμμά μου εκείνη τη μέρα. Θα ζητούσα από τον κύριο Έβανς να με πάει ώς τους «Γκρίζους Λόφους» που ανέφερε ο Μάχεν, να τραβήξω εκεί μερικές φωτογραφίες και να κάνω μερικές διακριτικές έρευνες. Θα έπαιρνα ακόμη και μια πυξίδα μαζί μου — που συνήθως την είχα στο αμάξι μου στην Αμερική — για την περίπτωση που

θα κατόρθωνα να *χάσω* το δρόμο μου.

Ένα μικρό πλήθος ήταν μαζεμένο έξω από το γκαράζ του κυρίου Έβανς και ένα νοσοκομειακό ήταν σταθμευμένο στο πεζοδρόμιο. Καθώς πλησίαζα, δυο νοσοκόμοι βγήκαν από κει μεταφέροντας ένα φορείο. Είδα τον κύριο Έβανς να στέκεται σκυθρωπός στο μικρό του μαγαζί δίπλα στο γκαράζ, κοιτάζοντας αφηρημένα το πλήθος. Πλησίασα και τον ρώτησα.

«Τι έγινε;»

«Ένας τύπος στο πάνω πάτωμα αυτοκτόνησε με γκάζι απόψε τη νύχτα».

Καθώς το νοσοκομειακό αναχωρούσε, παρατήρησα, «Σαν πολλά τέτοια δεν έχετε στα μέρη σας;»

«Σαν πολλά... τι πράγμα;»

«Αυτοκτονίες, φόνους και τα παρόμοια. Το τοπικό σας φύλλο βρίθει από δαύτα»

«Ναι, υποθέτω πως έχετε δίκιο. Είναι η νεολαία που έχει χαλάσει στην εποχή μας. Κάνουν ό,τι τους καπνίσει».

Κατάλαβα ότι δεν έβγαινε τίποτα επιμένοντας στο θέμα. Έτσι περιορίστηκα να τον ρωτήσω αν ήταν ελεύθερος να με πάει ώς τους Γκρίζους Λόφους. Ο Έβανς κούνησε αρνητικά το κεφάλι του.

«Υποσχέθηκε να μη φύγω, για να δώσω κατάθεση στην αστυνομία. Όμως μπορείτε ελεύθερα να πάρετε το αμάξι μου αν το θέλετε».

Έτσι αγόρασα ένα χάρτη της περιοχής και ξεκίνησα οδηγώντας ο ίδιος. Σταμάτησα για κάνα τέταρτο να θαυμάσω τη μεσαιωνική γέφυρα που αναφέρει ο Μάχεν και μετά συνέχισα με το πάσο μου προς το βορρά. Φυσούσε γερά εκείνο το πρωί αλλά δεν έκανε κρύο, και η λιακάδα έδινε στο τοπίο εντελώς διαφορετική όψη από το χτεσινό απόγευμα. Αν και κοίταζα προσεκτικά να εντοπίσω τους Γκρίζους Λόφους, δεν εί-

δα τίποτα στο ευχάριστο κυματιστό τοπίο που να ταιριάζει με την περιγραφή του Μάχεν. Σύντομα συνάντησα μια πινακίδα που πληροφορούσε ότι το Αμπεργκαβένυ ήταν δεκάξι χιλιόμετρα μπροστά, και αποφάσισα να του ρίξω μια ματιά.

Ώσπου να φτάσω εκεί, η λιακάδα είχε διαλύσει τις ομίχλες της χτεσινής νύχτας που σκότιζαν το μυαλό μου, και έκανα μια βόλτα με το αυτοκίνητο στην πόλη. Ήταν μάλλον αδιάφορη αρχιτεκτονικά, και παράτησα κάπου το αυτοκίνητο για ν' ανηφορίσω με τα πόδια ώς το ερειπωμένο κάστρο που δέσποζε σ' ένα λόφο. Εκεί έπιασα κουβέντα με ένα ζευγάρι που μου φάνηκαν περισσότερο Εγγλέζοι παρά Ουαλοί. Και, πράγματι, η πόλη δεν απέχει πολύ από την κοιλάδα του Σέβερν και το Σρόπσερ του Α.Ε. Χάουσμαν.

Αλλά θυμήθηκα πάλι το θρύλο των Λοϊγκόρ από κάτι λίγες αράδες που διάβασα στον τοπικό τουριστικό οδηγό. Αναφέρονταν στον Ουίλιαμ ντε Μπράος, το Λόρδο του Μπρεχεϊνιόγκ (του Μπρέκον, όπως το λέμε στ' αγγλικά), «του οποίου η σκιά απλώνεται σκοτεινή στο παρελθόν του Αμπεργκαβένυ». Φαίνεται ότι οι «αποτρόπαιες πράξεις» του Λόρδου είχαν καταφέρει να σοκάρουν ακόμη και τους αχαλίνωτους Άγγλους του 12ου αιώνα. Έκανα μια νοερή σημείωση να ρωτήσω τον Έρκαρτ από πότε οι Λοϊγκόρ ήταν παρόντες στη νότια Ουαλία και πόσο μακριά εκτεινόταν η επιρροή τους.

Συνέχισα το δρόμο μου προς τα βορειοδυτικά μέσα από την πιο όμορφη περιοχή της κοιλάδας του Ασκ. Στο Κρικχάουελ σταμάτησα σ' ένα παλιό γραφικό παμπ για να πιω ένα κρύο ποτήρι μπίρα κι έπιασα κουβέντα με ένα ντόπιο που αποδείχτηκε ότι είχε διαβάσει Μάχεν. Τον ρώτησα πού φανταζόταν να βρίσκονταν οι «Γκρίζοι Λόφοι», και μου είπε εμπιστευτικά ότι

βρίσκονταν ίσια προς το βορρά, στα Μαύρα Βουνά, στους ψηλούς, άγριους ρεικότοπους ανάμεσα στις κοιλάδες του Ασκ και του Γουάι. Με βάση τις πληροφορίες του συνέχισα για άλλο ένα μισάωρο ώς την κορφή της διάβασης που λέγεται Μπουλχ. Εκεί ξανοίγεται ένα τοπίο από τα πιο υπέροχα της Ουαλίας, με τους Φάρους του Μπρέκον στα δυτικά, με δάση και λόφους στα νότια, και με τμήματα του Ασκ ν' αστράφτουν εδώ κι εκεί κάτω από τον ήλιο. Αλλά τα Μαύρα Βουνά στ' ανατολικά δεν μου φαίνονταν καθόλου απειλητικά και δε θύμιζαν καθόλου την περιγραφή του Μάχεν, που είχα σαν οδηγό μου. Έτσι γύρισα πάλι νότια, διέσχισα το Αμπεργκαβένυ (όπου τσίμπησα ένα ελαφρό μεσημεριανό) και μετά, μέσω αγροτικών δρόμων έφτασα στο Λαντάλφεν όπου ο δρόμος γινόταν πάλι πολύ ανηφορικός.

Ήταν στο σημείο αυτό που κάτι άρχισε να μου λέει ότι πλησίαζα στον αντικειμενικό μου σκοπό. Υπήρχε μια ξεραΐλα στους γύρω λόφους που θύμιζε την ατμόσφαιρα της *Νουβέλας της Μαύρης Σφραγίδας*. Αλλά κράτησα ανοιχτό μυαλό, γιατί το απομεσήμερο είχε αρχίσει να συννεφιάζει, και δεν αποκλειόταν η εντύπωση να ήταν της φαντασίας μου. Σταμάτησα το αυτοκίνητο στο πλάι του δρόμου, κοντά σε μια πέτρινη γέφυρα, και βγήκα έξω ν' ακουμπήσω λίγο στο παραπέτο. Ένα ορμητικό ρυάκι έτρεχε από κάτω, και η κρυστάλλινη δύναμη του ρεύματος με μαγνήτισε μέχρι που κόντεψα να υπνωτιστώ κοιτάζοντάς το. Κατηφόρισα από το πλάι της γέφυρας, κοντράροντας με τα τακούνια μου στην απότομη πλαγιά της όχθης, και πήγα να καθίσω σ'ένα επίπεδο βραχάκι δίπλα στο νερό. Αυτή ήταν σχεδόν μια πράξη παλικαρισμού, γιατί ένιωθα σαφώς άσκημα, και ήξερα ότι ήταν εν μέρει από δικό μου φταίξιμο. Ένας άνθρωπος της ηλικίας

μου τείνει να νιώθει κούραση και κατάθλιψη μετά το φαγητό, ιδίως όταν έχει πιει κι από πάνω.

Είχα τη μηχανή Πολαρόιντ κρεμασμένη γύρω από το λαιμό μου. Το πράσινο της χλόης και το γκρίζο του ουρανού έφτιαχναν μια τέτοια αντίθεση στο μπροστινό μέρος της μηχανής και σημάδεψα με το φακό ανηφορικά προς το ρεύμα. Όταν τράβηξα τη φωτογραφία, την έβαλα κάτω από το σακάκι μου ώσπου να εμφανιστεί. Περίμενα ένα λεπτό και μετά ξεφλούδισα το αρνητικό χαρτί. Η φωτογραφία ήταν κατάμαυρη. Προφανώς από κάπου είχε πάρει φως. Σήκωσα πάλι τη μηχανή και τράβηξα μια δεύτερη φωτογραφία, πετώντας την πρώτη στο νερό. Καθώς έβγαζα τη δεύτερη φωτογραφία, από τη μηχανή είχε ένα ξαφνικό προαίσθημα ότι θα ήταν κι αυτή μαύρη.

Κοίταξα νευρικά γύρω μου και λίγο έλειψε να πέσω στο ρυάκι μπερδεύοντας τα πόδια μου, καθώς αντίκριζα ένα πρόσωπο να με κοιτάζει ψηλά από τη γέφυρα. Ήταν ένας έφηβος ή νεαρός, που στεκόταν ακουμπισμένος στο παραπέτο και με παρακολουθούσε. Την άλλη στιγμή ο χρονοδιακόπτης της φωτογραφικής μηχανής σταμάτησε το βουητό του. Μη δίνοντας σημασία στο αγόρι, ξεφλούδισα το χαρτί από τη φωτογραφία. Ήταν μαύρη. Βλαστήμησα μέσα από τα δόντια μου και την πέταξα κι αυτή στο ρυάκι. Ύστερα κοίταξα στην πλαγιά της όχθης υπολογίζοντας ποια θα ήταν η ευκολότερη διαδρομή ν' ανέβω πάλι στο δρόμο, και τότε πρόσεξα ότι το αγόρι στεκόταν στην κορφή της. Ήταν ντυμένο με κάτι καφετιά παλιόρουχα, εντελώς ακαθόριστα. Το πρόσωπό του ήταν αδύνατο και μαυριδερό, θυμίζοντας τους τσιγγάνους που είχα δει στο σταθμό του Νιούπορτ. Τα καστανά μάτια του ήταν ανέκφραστα. Του ανταπόδωσα το βλέμμα δίχως

χαμόγελο, νιώθοντας μόνο απορία στην αρχή για το τι μπορεί να ήθελε.

Αλλά ο νεαρός δεν έκανε καμιά απολογητική κίνηση, και ξαφνικά άρχισα να φοβάμαι ότι ίσως ήθελε να με ληστέψει — να με ξαλαφρώσει από τη φωτογραφική μηχανή ή τα ταξιδιωτικά μου τσεκ που είχα στο πορτοφόλι μου. Ρίχνοντάς του άλλη μια πιο προσεκτική ματιά πείστηκα ότι δε θα ήξερε καν τι να τα κάνει. Το άδειο βλέμμα και τα πεταχτά αφτιά του μου έδωσαν να καταλάβω ότι είχα να κάνω με διανοητικά καθυστερημένο άτομο.

Και ξαφνικά, με μια απόλυτη σιγουριά, κατάλαβα τι είχε κατά νου, τόσο καθαρά όσο κι αν μου το είχε πει ο ίδιος. Σκόπευε να χιμήξει κάτω στην πλαγιά της όχθης και να με πετάξει στο νερό. Αλλά γιατί; Έριξα μια ματιά στο ρέμα. Ήταν αρκετά ορμητικό και ίσως έφτανε ώς τη μέση μου — μπορεί και κάτι παραπάνω — αλλά οπωσδήποτε όχι αρκετά βαθύ για να πνιγεί ένας άντρας. Υπήρχαν βότσαλα και πέτρες στην κοίτη, αλλά κι αυτά δεν ήταν αρκετά μεγάλα για να μου κάνουν ζημιά αν έπεφτα πάνω τους.

Πρώτη φορά μου συνέβαινε κάτι τέτοιο, τουλάχιστον στα τελευταία πενήντα χρόνια. Ένιωσα να με κυριεύουν αδυναμία και φόβος, και μου ήρθε μια διάθεση να καθίσω στο χώμα. Μονάχα η αποφασιστικότητά μου να μη δείξω το φόβο που ένιωθα με κράτησε στα πόδια μου. Έκανα μια προσπάθεια και αγριοκοίταξα το νεαρό με αυστηρό ύφος, όπως έκανα πότε πότε με τους φοιτητές μου. Προς μεγάλη μου έκπληξη, μου χαμογέλασε — αν και ήταν μάλλον χαμόγελο μοχθηρίας παρά ευθυμίας — και γύρισε ν' απομακρυνθεί. Δεν έχασα στιγμή και άρχισα να σκαρφαλώνω με βιάση την ανηφοριά για να φτάσω σε πιο ασφαλές μέρος.

Όταν μερικές στιγμές αργότερα έφτασα στο ίσιωμα, το αγόρι είχε εξαφανιστεί. Το μόνο σημείο σε ακτίνα πενήντα μέτρων που θα μπορούσε να κρυφτεί ήταν η άλλη πλευρά της γέφυρας ή πίσω από το αυτοκίνητο. Έσκυψα να κοιτάξω κάτω από το αυτοκίνητο, μήπως διακρίνονταν τα πόδια του, αλλά δεν είδα τίποτα. Κατανικώντας τον πανικό μου πλησίασα και το άλλο παραπέτο της γέφυρας και κοίταξα κάτω. Δεν ήταν ούτε εκεί. Η μονο άλλη πιθανότητα ήταν να έχει γλιστρήσει κάτω από τη γέφυρα, αν και το ρέμα φαινόταν πολύ ορμητικό. Όπως και να 'χε, δε σκόπευα να κατέβω να κοιτάξω κι εκεί. Γύρισα πίσω στο αυτοκίνητο, ζορίζοντας τα πόδια μου να μη βιάζονται, και δεν ένιωσα πάλι ασφαλής παρά μονάχα όταν έβαλα μπροστά και πήρα ξανά το δρόμο.

Στην κορφή του λόφου συνειδητοποίησα ότι δε θυμόμουν προς ποια κατεύθυνση πήγαινα. Με το φόβο μου είχα ξεχάσει από ποια μεριά είχα πλησιάσει τη γέφυρα, και είχα παρκάρει κάθετα στο δρόμο. Σταμάτησα σε ένα ερημικό σημείο του δρόμου και συμβουλεύτηκα την πυξίδα μου. Αλλά η μαύρη βελόνα έκοβε αργά κύκλους, αδιαφορώντας εντελώς για την κατεύθυνση. Χτύπησα μερικές φορές την πυξίδα, αλλά δίχως αποτέλεσμα. Ωστόσο δεν ήταν ξεχαρβαλωμένη· η βελόνα στηριζόταν κανονικά στον άξονά της. Απλώς είχε απομαγνητιστεί.

Συνέχισα το δρόμο μου μέχρι που βρήκα μια οδική πυξίδα, εξακρίβωσα ότι είχα πάρει τη σωστή κατεύθυνση, και έτσι μπόρεσα να φτάσω πίσω στο Πόντυπουλ. Το θέμα της πυξίδας με προβλημάτιζε ακόμη, αλλά όχι πολύ. Μονάχα αργότερα, όταν το σκέφτηκα πάλι, κατάλαβα ότι ήταν αδύνατο ν' απομαγνητίσεις μια πυξίδα δίχως να βγάλεις τη βελόνα της και να τη θερμάνεις ή να τη σφυροκοπήσεις. Ωστόσο δούλευε το μεσημέρι, όταν της είχα ρίξει μια ματιά. Τότε μου

πέρασε απ' το μυαλό η υποψία ότι η υπόθεση με την πυξίδα, όπως και με το αγόρι, αποτελούσαν ένα είδος προειδοποίησης. Μια αόριστη, αδιάφορη προειδοποίηση, κάτι σαν την κίνηση ενός κοιμισμένου να διώξει μια μύγα που τον ενοχλεί.

Όλα αυτά ακούγονται παράλογα και φανταστικά, και ομολογώ ότι μπήκα στον πειρασμό να τ' απορρίψω κι ο ίδιος. Αλλά είμαι από τους ανθρώπους που εμπιστεύονται τη διαίσθησή τους.

Όταν έφτασα πίσω στο ξενοδοχείο μου ένιωθα ακόμη αρκετά ταραγμένος για να πιω με γερή γουλιά μπράντυ από το φλασκί μου. Ύστερα τηλεφώνησα στη ρεσεψιόν και παραπονέθηκα για την παγωνιά που επικρατούσε στο δωμάτιό μου. Πριν περάσουν δέκα λεπτά, μια καμαριέρα άναβε κάρβουνα σ' ένα τζάκι που ούτε καν είχα προσέξει ότι υπήρχε. Λίγο αργότερα, όταν κάθισα μπροστά στη φωτιά, άναψα την πίπα μου και ήπια μερικές γουλιές μπράντυ, άρχισα να νιώθω πολύ καλύτερα. Στο κάτω κάτω, δεν υπήρχε καμιά απόδειξη ότι οι «δυνάμεις» αυτές — αν, βέβαια, αποδεχόμαστε για μια στιγμή την ύπαρξή τους — ήταν ενεργά εχθρικές απέναντι στον άνθρωπο. Όταν ήμουν νεαρός κορόιδευα κάθε ιδέα υπερφυσικού, αλλά τώρα που γέρασα, η παλιά σαφής γραμμή ανάμεσα στο πιστευτό και το απίστευτο τείνει μάλλον να ξεθωριάσει. Έχω αρχίσει να συνειδητοποιώ ότι, τελικά, ολόκληρος ο κόσμος είναι κάτι το σχεδόν απίστευτο.

Στις έξι αποφάσισα ξαφνικά να πάω να δω τον Έρκαρτ. Δεν μπήκα στον κόπο να του τηλεφωνήσω, γιατί είχα αρχίσει να τον βλέπω σαν σύμμαχο μάλλον παρά σαν ξένο. Έτσι περπάτησα στο ψιλοβρόχι ώς το σπίτι του και χτύπησα το κουδούνι. Σχεδόν αμέσως η πόρτα άνοιξε και ένας άντρας βγήκε από το σπίτι. «Αντίο, γιατρέ», άκουσα λέει η Ουαλή οικ[illegible] πίσω του. Για

μια στιγμή κοκάλωσα κι έμεινα κοιτάζοντάς τη με ξαφνικό φόβο.

«Είναι καλά ο συνταγματάρχης;» ρώτησα.

Την απάντηση μου την έδωσε ο γιατρός.

«Αρκετά καλά, αν προσέξει τον εαυτό του. Αν είστε φίλος του, μη μείνετε μαζί του για πολύ. Του χρειάζεται ύπνος».

Η Ουαλή με άφησε να περάσω δίχως να κάνει καμιά ερώτηση.

«Τι συνέβη;» τη ρώτησα.

«Ένα μικροατύχημα. Γλίστρησε κι έπεσε στις σκάλες του κελαριού και δεν τον βρήκαμε παρά δυο ώρες αργότερα»

Καθώς ανέβαινα πάνω πρόσεξα μερικά από τα σκυλιά στην κουζίνα. Η μεσόπορτα ήταν ανοιχτή κι ωστόσο δεν είχαν γαβγίσει ακούγοντας τη φωνή μου. Ο πάνω διάδρομος ήταν κακοστρωμένος και όλο υγρασία. Το Ντόμπερμαν ήταν ξαπλωμένο έξω από μια πόρτα. Με κοιταξε μ' έναν κουρασμένο, δειλό τρόπο, και δε σάλεψε καθώς περνούσα από δίπλα του.

«Α, εσύ είσαι, φίλε μου», φώναξε ο Έρκαρτ βλέποντάς με. «Πολύ ευγενικό που ήρθες να με δεις. Ποιος σ' το είπε;»

«Κανένας. Ερχόμουν να σε δω να κουβεντιάσουμε. Τι ακριβώς έγινε;»

Ο Έρκαρτ περίμενε μέχρι η οικονόμος του να φύγει κλείνοντας πίσω της την πόρτα.

«Μ' έσπρωξαν στα σκαλιά του κελαριού».

«Μα... ποιος;»

«Εσύ, τουλάχιστον, δε θα 'πρεπε να το ρωτά αυτό».

«Μα τι συνέβη;»

«Κατέβαινα στο κελάρι να βρω κάτι εργαλεία για τον κήπο. Στα μισά της σκάλας ένιωσα ένα απαίσιο, αποπνιχτικό αίσθημα — νομίζω ότι μπορούν να παρά-

γουν κάποιο είδος αερίου. Ύστερα ένιωσα μια σαφή σκουντιά προς το πλάι. Το σημείο ήταν αρκετά πιο ψηλά από το πάτωμα. Πέφτοντας στραμπούληξα τον αστράγαλό μου και μου φάνηκε ότι έσπασα ένα πλευρό. Ύστερα η πόρτα έκλεισε και έπεσε το μάνταλο. Δυο ώρες γκάριζα σαν τρελός, πριν με ακούσει ο κηπουρός και τρέξει».

Δεν αμφέβαλα για τα λόγια του τώρα, ούτε τον θεώρησα παλαβό.

«Μα είναι φανερό ότι κινδυνεύεις εδώ. Θα σε συμβούλευα να μετακομίσεις σε κάποια άλλη περιοχή της χώρας».

«Όχι. Είναι πολύ πιο δυνατοί απ' όσο φανταζόμουν. Αλλά βέβαια, ήμουν κάτω από το επίπεδο του εδάφους στο κελάρι. Αυτό μπορεί να είναι η εξήγηση. Μπορούν να δράσουν και πάνω από το επίπεδο του εδάφους, αλλά τους κοστίζει περισσότερη ενέργεια απ' όσο αξίζει τον κόπο. Όπως και να 'χει, δεν έγινε καμιά σπουδαία ζημιά. Ένα απλό στραμπούληγμα στον αστράγαλο, γιατί το πόδι μου δεν είχε σπάσει, όπως νόμιζα. Ήταν μια μικρή προειδοποίηση... επειδή σου μίλησα χτες βράδυ. Τι συνέβη σε σένα;»

«Ώστε αυτό ήταν»! Τώρα καταλάβαινα τι σήμαινε εκείνο το επεισόδιο στο δρόμο. Αφηγήθηκα στον Έρκαρτ τι είχε συμβεί.

Με διέκοψε για να παρατηρήσει. «Είχες κατεβεί μια απότομη όχθη, βλέπεις, όπως κι εγώ ένα κελάρι. Κάτι που καλό είναι ν' αποφεύγεται». Ύστερα, όταν του ανέφερα για την πυξίδα, γέλασε σκυθρωπά. «Αυτό είν' εύκολο για δαύτους. Σου είχα πει ότι μπορούν να διαχέονται στην ύλη όπως το νερό στο σφουγγάρι. Θα πιεις κάτι;»

Δέχτηκα, και γέμισα ένα ποτήρι και για κείνον. Ρούφηξε μια γουλιά και μετά είπε. «Εκείνο το αγόρι που

ανέφερες... Νομίζω ότι ξέρω ποιο είναι. Ο εγγονός του Μπεν Τσίκνο. Το έχω δει στη γειτονιά».

«Ποιος είναι ο Τσίκνο;»

«Ένας τσιγγάνος. Οι μισοί στη φαμίλια του είναι εκ γενετής ηλίθιοι. Παντρεύονται μονάχα μεταξύ τους. Ένας από τους γιους του έφαγε πέντε χρόνια φυλακή για ανάμειξη σε φόνο — ένα από τα πιο στυγερά εγκλήματα που έγιναν στα μέρη μας. Κάποιοι είχαν βασανίσει ένα ηλικιωμένο ζευγάρι για να μάθουν πού έκρυβε τα λεφτά του, και μετά τους σκότωσαν. Βρήκαν μερικά από τα κλοπιμαία στο τροχόσπιτο του γιου, αλλά ισχυρίστηκε ότι τα είχε αφήσει εκεί κάποιος άλλος φυγόδικος. Ήταν τυχερός που γλίτωσε την κατηγορία της συνεργίας σε φόνο. Και, κατά σύμπτωση, ο δικαστής που τον καταδίκασε πέθανε μια εβδομάδα αργότερα. Από καρδιακή προσβολή».

Ήξερα τα έργα του Μάχεν καλύτερα από τον Έρκαρτ, και η υποψία που γεννήθηκε μέσα μου ήταν πολύ φυσική. Γιατί και ο Μάχεν είχε κάνει λόγο για διασυνδέσεις μεταξύ ορισμένων μισο-ηλίθιων χωρικών και των παράξενων δυνάμεων του κακού. Έτσι ρώτησα τον Έρκαρτ:

«Το αποκλείεις αυτός ο γέρος...Τσίκνο, να έχει σχέσεις με τους Λοΐγκόρ;»

«Εξαρτάται από το τι εννοείς λέγοντας σχέσεις. Δε νομίζω να είναι αρκετά σπουδαίο πρόσωπο για να ξέρει πολλά γι' αυτούς. Αλλά είναι από τ' άτομα εκείνα που οι Λοΐγκόρ εκμεταλλεύονται και χρησιμοποιούν... ένα έκφυλο, γέρικο γουρούνι. Μπορείς να ρωτήσεις και τον επιθεωρητή Ντέηβισον για δαύτον· είναι ο τοπικός διοικητής της αστυνομίας. Ο Τσίκνο έχει μια σειρά καταδίκες στη ράχη του, όσες δε φαντάζεσαι: εμπρησμούς, βιασμούς, βίαιες ληστείες, κτηνοβασία, αιμομειξία... Εντελώς διεφθαρμένο άτομο σου λέω».

Στο σημείο εκείνο η κυρία Ντόγκελυ έφερε το φαγητό του Έρκαρτ, και άφησε να εννοηθεί ότι ήταν καιρός να πηγαίνω. Στην πόρτα κοντοστάθηκα και ρώτησα, «Είναι πουθενά εδώ κοντά αυτό το τροχόσπιτο του τύπου;»

«Κάνα δύο χιλιόμετρα μακριά από τη γέφυρα που μου είπες. Δε φαντάζομαι να σκέπτεσαι να πας εκεί, ε;»

Ούτε που μου είχε περάσει από το νου τέτοια σκέψη, και τον καθησύχασα σχετικά.

Το ίδιο βράδυ έγραψα ένα μακρύ γράμμα στον καθηγητή Τζωτζ Λώερντέηλ στο πανεπιστήμιο Μπράουν. Ο Λώερντέηλ γράφει αστυνομικά μυθιστορήματα με ψευδώνυμο, και έχει εκδόσει και δύο ανθολογίες σύγχρονης ποίησης. Ήξερα ότι τώρα έγραφε ένα βιβλίο για τον Λάβκραφτ και χρειαζόμουν τα φώτα του. Ήδη η διαίσθησή μου έλεγε ότι ήμουν για τα καλά μπλεγμένος σε τούτη την υπόθεση. Ρωτούσα τον Λώερντέηλ να υπήρχαν ενδείξεις των Λοϊγκόρ στην περιοχή της Πρόβιντενς. Μετά ήθελα να μάθω αν είχε καμιά θεωρία για το πώς ή από πού ο Λάβκραφτ είχε αντλήσει τις βασικές γνώσεις του. Πού είχε δει ή ακούσει για το *Νεκρονομικόν*;.

Στο γράμμα μου προς τον Λώερντέηλ φρόντισα να κρύψω την πραγματική μου ανάμειξη στην υπόθεση. Ανέφερα απλώς ότι είχα καταφέρει να μεταφράσω ένα μεγάλο μέρος του Χειρογράφου Βόυνιτς, πως είχα λόγους να πιστεύω ότι ήταν το *Νεκρονομικόν* που ανέφερε ο Λάβκραφτ και ρωτούσα τον Λώερντέηλ αν είχε κάποια γνώμη επ' αυτού. Στη συνέχεια ανέφερα ότι υπήρχαν ενδείξεις πως ο Μάχεν είχε χρησιμοποιήσει πραγματικούς θρύλους του Μόνμουθαερ στα διηγήματά του και ότι υποψιαζόμουν πως παρόμοιους

θρύλους είχε χρησιμοποιήσει κι ο Λάβκραφτ. Μήπως τυχόν γνώριζε για την ύπαρξη τέτοιων τοπικών θρύλων; Για παράδειγμα, υπήρχαν τίποτα σκοτεινές φήμες που να συνδεόταν μ' εκείνο το «απλησίαστο σπίτι» της οδού Μπένεφιτ της Πρόβιντενς, το οποίο ανέφερε ο Λάβκραφτ;

Κάτι περίεργο συνέβη την επομένη μέρα μετά το ατύχημα του Έρκαρτ· θα το αναφέρω πολύ σύντομα, γιατί δεν είχε συνέχεια. Ήδη έχω κάνει λόγο για την καμαριέρα, μια χλωμή κοπέλα με κολλητά μαλλιά κι αδύνατα πόδια. Μετά το πρωινό, ανέβηκα στο δωμάτιό μου και τη βρήκα προφανώς λιπόθυμη πάνω στο χαλάκι του τζακιού. Προσπάθησαν να τηλεφωνήσω στη ρεσεψιόν αλλά δεν το σήκωνε κανένας. Φαινόταν μικροκαμωμένη κι ελαφριά, έτσι αποφάσισα να την ξαπλώσω στο κρεβάτι ή σε μια πολυθρόνα. Αυτό αποδείχτηκε εύκολο, αλλά στην προσπάθεια να τη σηκώσω κατάλαβα ότι δεν φορούσε τίποτα κάτω από την ολόσωμη καφετιά φόρμα της. Αυτό μ' έβαλε σε σκέψεις, γιατί ο καιρός ήταν πολύ κρύος. Καθώς την ξάπλωνα στο κρεβάτι, άνοιξε τα μάτια της και με κοίταξε με μια πανούργα ικανοποίηση που μ' έπεισε αμέσως ότι η λιποθυμία της ήταν προσποιητή. Την άλλη στιγμή το χέρι της μου άρπαξε τον καρπό καθώς έκανα να τραβηχτώ πίσω, με την ολοφάνερη πρόθεση να με τραβήξει πιο κολλητά επάνω της.

Όμως η όλη προσπάθεια ήταν πολύ αδέξια και κατάφερα να ξεφύγω και να τραβηχτώ πίσω. Δεν είχα σηκωθεί καλά καλά, όταν άκουσα ένα βήμα απέξω και η πόρτα άνοιξε απότομα. Ένας τραχύς τύπος με τσιγγάνικο παρουσιαστικό στεκόταν εκεί, και φάνηκε να ξαφνιάζεται βλέποντάς με. Άρχισε να λέει, «Έψαχνα για...» όταν είδε την κοπέλα στο δωμάτιο.

«Τη βρήκα λιπόθυμη στο πάτωμα», βιάστηκα να ε-

ξηγήσω, «Θα καλέσω γιατρό».

Σκοπός μου ήταν να ξεφύγω προς το ισόγειο, αλλά η κοπέλα με άκουσε και πετάχτηκε πάνω λέγοντας, «Δε χρειάζεται».

Ο άντρας γύρισε κι απομακρύνθηκε, και μερικές στιγμές αργότερα τον ακολούθησε και η κοπέλα, δίχως καν να προσπαθήσει να δικαιολογηθεί. Δε χρειαζόταν ιδιαίτερη εξυπνάδα για να καταλάβω ποιο ήταν το σχέδιό τους. Υποτίθεται ότι εκείνος θ' άνοιγε την πόρτα και θα μ' έπιανε στα πράσα να κάνω έρωτα μαζί της. Εκείνο που δεν μπορώ να μαντέψω είναι ποια θα ήταν η πιθανή συνέχεια. Μπορεί ο τύπος να μου ζητούσε λεφτά.... Αλλά τελικά, νομίζω ότι μάλλον θα μου ριχνόταν να με χτυπήσει. Η φάτσα του μαρτυρούσε σαφή συγγενική ομοιότητα με το νεαρό της γέφυρας. Πάντως δεν τον ξαναείδα από τότε· όσο για την κοπέλα, αυτή με απόφευγε από κει κι έπειτα.

Αυτό το επεισόδιο μ' έπεισε περισσότερο από καθετί ότι η τσιγγάνικη φαμίλια είχε περισσότερες σχέσεις με τους Λοΐγκορ απ' όσο φανταζόταν ο Έρκαρτ. Τηλεφώνησα σπίτι του, αλλά μου είπαν ότι κοιμόταν. Πέρασα την υπόλοιπη μέρα μου γράφοντας γράμματα και κάνοντας μια βόλτα στα ρωμαϊκά ερείπια της πόλης.

Εκείνο το βράδυ είδα τον Τσίκνο για πρώτη φορά. Πηγαίνοντας προς το σπίτι του Έρκαρτ, ο δρόμος μου περνούσε μπροστά από ένα μικρό πάμπ με μια πινακίδα στο παράθυρο: Δε δεχόμαστε τσιγγάνους. Ωστόσο στην πόρτα του παμπ στεκόταν ένας γέρος ντυμένος με φαρδιά ρούχα. Είχε αγαθή εμφάνιση και στεκόταν με τα χέρια στις τσέπες παρακολουθώντας με καθώς περνούσα. Κάπνιζε ένα τσιγάρο, που κρεμόταν χαλαρά από τα χείλη του. Δεν υπήρχε καμία αμφιβολία ότι ήταν τσιγγάνος.

Διηγήθηκα στον Έρκαρτ το επεισόδιο με την καμαριέρα, αλλά δε φάνηκε να το θεωρεί ιδιαίτερης σημασίας. Το πολύ, ήταν η γνώμη του, να ήθελαν να μ' εκβιάσουν. Αλλά όταν του έκανα λόγο για το γέρο, το ενδιαφέρον του ξύπνησε και μου ζήτησε να του τον περιγράψω με περισσότερες λεπτομέρειες.

«Αυτός ήταν ο Τσίκνο, σίγουρα», με διαβεβαίωσε. «Αναρωτιέμαι τι στο διάβολο να θέλει».

«Μου φάνηκε άκακος τύπος», παρατήρησα.

«Άκακος όσο και μια φαρμακερή αράχνη».

Η συνάντηση με τον Τσίκνο με ανησύχησε. Φαντάζομαι ότι δεν είμαι περισσότερο δειλός στη σωματική βία από τον καθένα, αλλά το επεισόδιο με το νεαρό στη γέφυρα και με την καμαριέρα μ' έκαναν να συνειδητοποιήσω πόσο σωματικά ευάλωτοι είμαστε όλοι. Αν εκείνος ο αγαπητικός της καμαριέρας — ή αδερφός ή ότι άλλο της ήταν — είχε θελήσει να μου δώσει μια γερή στο στομάχι, θα μπορούσε να με ρίξει αναίσθητο ή να μου σπάσει όλα τα παΐδια δίχως να μπορώ να βγάλω άχνα. Και κανένα δικαστήριο δε θα καταδίκαζε κάποιον που θέλησε να προστατέψει την «τιμή» μιας κοπέλας, ιδίως όταν αυτή ήταν λιπόθυμη και είχε συνέλθει βρίσκοντας κάποιον να προσπαθεί να τη βιάσει... Η σκέψη αυτή προκάλεσε ένα πολύ δυσάρεστο πετάρισμα στο στομάχι μου και με κυρίεψε ένας αληθινός φόβος ότι, τελικά, έπαιζα με τη φωτιά.

Αυτός ο φόβος εξηγεί το επόμενο συμβάν που πρέπει να το περιγράψω. Προηγουμένως θα πρέπει να αναφέρω ότι ο Έρκαρτ σηκώθηκε από το κρεβάτι την τρίτη μέρα και ότι πήγαμε μαζί ώς τους Γκρίζους Λόφους. Σκοπός μας ήταν να εξακριβώσουμε κατά πόσο υπήρχαν οι σπηλιές που ανέφερε ο Μάχεν, όπου υποτίθεται ότι ζούσαν οι διαβολικοί τρωγλοδύτες του. Ρωτ[illegible] σχετικά τον εφημέριο του Λαντάλφεν και

σε δύο γειτονικά χωριά, και μιλήσαμε με μερικούς αγρότες στο δρόμο μας, εξηγώντας ότι μας ενδιέφερε η σπηλαιολογία. Κανένας δεν αμφισβήτησε την απίθανη δικαιολογία μας, αλλά και κανένας δεν ήξερε τίποτα σχετικά. Μονάχα ο εφημέριος του Λαντάλφεν παραδέχτηκε ότι *κάτι* φήμες είχε ακουστά γι' ανοίγματα σπηλαίων στις γύρω λοφοπλαγιές κρυμμένα πίσω από βράχους.

Ο Έρκαρτ είχε εξαντληθεί ύστερα από τόσα τρεχάματα μαζί μου, και κατά τις έξι γύρισε σπίτι του με σκοπό να πέσει νωρίς για ύπνο. Επιστρέφοντας στο ξενοδοχείο μου είδα — ή φαντάστηκα — ότι ένας τύπος με γύφτικη εμφάνιση με ακολουθούσε από απόσταση λίγων εκατοντάδων μέτρων. Κάποιος άλλος, που έμοιαζε με το νεαρό στη γέφυρα, τριγύριζε έξω από το ξενοδοχείο, αλλά απομακρύνθηκε μόλις έκανα την εμφάνισή μου. Άρχισα να αισθάνομαι σαν σημαδεμένος. Αλλά μετά το δείπνο, νιώθωντας κάπως καλύτερα, αποφάσισα να κάνω μια επίσκεψη στο παμπ όπου είχα δει το γέρο-Τσίκνο, και να ρωτήσω διακριτικά κατά πόσο ήταν γνωστός εκεί.

Απείχα ακόμη καμιά τετρακοσαριά μέτρα από το παμπ, όταν τον είδα να στέκεται στην πόρτα ενός γαλακτοκομείου και να με κοιτάζει δίχως καν να νοιάζεται να το κρύψει. Ήξερα ότι αν τον αγνοούσα, το συναίσθημα ανασφάλειας θα γινόταν ακόμη πιο έντονο. Έτσι, έκανα αυτό που κάνω κάποτε με τα τέρατα στους εφιάλτες — τον πλησίασα και τον αντιμετώπισα στα ίσια. Είχα την ικανοποίηση να δω ότι για μια στιγμή αιφνιδιάστηκε. Τα τσιμπλιάρικα μάτια του τραβήχτηκαν βιαστικά πέρα, η τυπική αντίδραση ανθρώπου με ένοχη συνείδηση.

Όταν τον πλησίασα κατάλαβα ότι αν του μιλούσα έξω από τα δόντια θα έχανα τον καιρό μου. Αν τον ρω-

τούσα στα ίσια, «Γιατί με παρακολουθείς;» θ' αντιδρούσε με την ενστικτώδικη καχυποψία του ανθρώπου που συνήθως βρίσκεται στην άλλη μεριά του νόμου, και θα το αρνιόταν αμέσως. Έτσι, χαμογέλασα απλώς και του είπα, «Καλησπέρα».

«Σπέρα», είπε κι αυτός, κάνοντας μια γκριμάτσα. Ύστερα στάθηκα πλάι του, σαν να χάζευα δήθεν την κίνηση στο δρόμο. Τότε είχα μια ακόμη ενστικτώδη διαίσθηση. Κατάλαβα ότι ο Τσίκνο δεν ένιωθε άνετα στο ρόλο του κυνηγού, όταν ήταν συνηθισμένος μια ζωή να είναι μάλλον αυτός το θήραμα.

Ύστερα από λίγες στιγμές είπε, «Φαίνεσαι ξένος στα μέρη μας». Η προφορά του δεν ήταν ουαλική, αλλά πιο τραχιά, πιο βόρεια.

«Ναι, είμαι Αμερικανός», αποκρίθηκα. Κοντοστάθηκα μια στιγμή και μετά πρόσθεσα, «Κι ελόγου σου πρέπει να είσαι ξένος, αν κρίνω από την προφορά».

«Ναι. Από το Λάνκασερ».

«Από ποιο μέρος του;»

«Το Ντάουναμ».

«Α, το χωριό των μαγισσών». Είχα δώσει μια σειρά μαθημάτων με θέμα τους βικτωριανούς διηγηματογράφους, και θυμόμουν τις *Μάγισσες του Λάνκασερ* του Αίηνσγουορθ.

Έκανε πάλι μια γκριμάτσα προς το μέρος μου, και είδα ότι δεν είχε ούτε ένα γερό δόντι στο στόμα του· μονάχα κάτι απομεινάρια μαυριδερά και σπασμένα. Από κοντά μπορούσα να δω πόσο είχα πέσει έξω λέγοντας στο συνταγματάρχη ότι έδειχνε εντελώς άκακος τύπος. Η παρομοίωση του Έρκαρτ με μια φαρμακερή αράχνη δεν απείχε και πολύ από την πραγματικότητα. Κατά πρώτο, ήταν πολύ πιο γέρος απ' όσο έδειχνε από μακριά — πρέπει να είχε περάσει τα ογδό[illegible] 'λεγα. (Οι φήμες λέγαν ότι ήταν πάνω από

εκατό, και σίγουρα η μεγάλη κόρη του ήταν εξηνταπεντάρα). Αλλά τα γεράματα δεν τον είχαν γλυκάνει ούτε τον έκαναν να δείχνει πιο καλοσυνάτος. Υπήρχε κάτι το ιδιαίτερα πρόστυχο και έκφυλο στο παρουσιαστικό του, ένα είδος κακόβουλης ζωτικότητας, σαν να έβρισκε απολαυστικό το να προκαλεί πόνο ή να εμπνέει τρόμο στους άλλους. Ακόμη και το να κουβεντιάζεις μαζί του ήταν μια αρκετά δυσάρεστη εμπειρία, σαν να χάιδευες σκυλί που το υποψιαζόσουν για λυσσασμένο. Ο Έρκαρτ μου είχε επαναλάβει μερικές πολύ αποκρουστικές φήμες για δαύτον, αλλά τώρα μπορούσα να τις πιστέψω όλες. Θυμήθηκα μια ιστορία για τη μικρή κόρη ενός αγρότη που είχε δεχτεί τη φιλοξενία του μια βροχερή νύχτα, και δυσκολεύτηκα να κρύψω την απέχθεια που με πλημμύρισε.

Σταθήκαμε έτσι για κάμποσα λεπτά ακόμη, κοιτάζοντας προς το φωτισμένο δρόμο και μια μικρή παρέα νεαρών με τρανζίστορ στο χέρι που πέρασαν δίχως να μας δώσουν καμιά σημασία.

«Απλωσέ μου το χέρι σου», μου είπε ξαφνικά.

Το άπλωσα. Το περιεργάστηκε μ' ενδιαφέρον. Ύστερα πέρασε το δάχτυλό του στις γραμμές ώς τη βάση του αντιχειρά μου.

«Μακριά γραμμή ζωής», μουρμούρισε.

«Χαίρομαι που τ' ακούω. Βλέπεις τίποτ' άλλο;»

Με κοίταξε και γέλασε μοχθηρά. «Τίποτα που θα σ' ενδιέφερε».

Υπήρχε κάτι το εξωπραγματικό σ' αυτή τη συζήτηση. Κοίταξα το ρολόι μου. «Ώρα για ένα ποτό», είπα και άρχισα να απομακρύνομαι.

Ύστερα, μόλις να το 'χα σκεφτεί, κοντοστάθηκα και γύρισα το κεφάλι. «Θες να μου κάνεις παρέα;»

«Δε θα 'λεγα όχι». Αλλά το χαμόγελό του ήταν τόσο προσβλητικό που οποιοσδήποτε δεν είχε τα δικά μου

κίνητρα θα πειραζόταν.

Μάντευα τι σκεφτόταν — ότι τον φοβόμουν και ήθελα να τον καλοπιάσω για να κερδίσω τη συμπάθειά του. Υπήρχε κάποια αλήθεια ως προς το πρώτο σημείο, αλλά καμιά ως προς το δεύτερο. Σκέφτηκα ότι η αδυναμία του να καταλάβει γιατί το 'κανα μου έδινε ένα μικρό πλεονέκτημα.

Περπατήσαμε μαζί ώς το παμπ που σκόπευα να επισκεφθώ. Ύστερα είδα την ταμπέλα στο παράθυρο και δίστασα.

«Μη σ' απασχολεί. Δεν ισχύει για μένα», με διαβεβαίωσε.

Μια στιγμή αργότερα κατάλαβα γιατί. Το μπαρ ήταν μισογεμάτο. Κάμποσοι εργάτες έπαιζαν βελάκια. Ο Τσίκνο τράβηξε ίσια για την καρέκλα κάτω από το στόχο για τα βελάκια και θρονιάστηκε εκεί. Μερικοί από τους παίχτες φάνηκαν να θυμώνουν, αλλά κανένας δεν είπε λέξη. Άφησαν τα βελάκια τους στο περβάζι του παραθύρου και γύρισαν στο μπαρ. Ο Τσίκνο μόρφασε ειρωνικά. Κατάλαβα ότι απολάμβανε να κάνει επίδειξη της δύναμής του.

Μου είπε ότι πολύ θα έκανε κέφι ένα ρούμι. Πλησίασα στο μπαρ και ο ιδιοκτήτης του με σερβίρισε δίχως να με κοιτάξει στο πρόσωπο. Οι άλλοι θαμώνες αποτραβήχτηκαν διακριτικά στη άλλη άκρη του πάγκου, ή τουλάχιστον όσο πιο μακριά μας μπορούσαν δίχως να φανεί ότι το έκαναν σκόπιμα. Ήταν φανερό ότι όλοι φοβούνταν τον Τσίκνο. Ίσως τους είχε επηρεάσει ο θάνατος του δικαστή που είχε καταδικάσει το γιο του· αργότερα ο Έρκαρτ μου ανέφερε και άλλες αιτίες.

Ένα πράγμα μ' έκανε να πάρω θάρρος. Ο Τσίκνο δεν άντεχε το ποτό. Του είχα φέρει ένα απλό ρούμι, για να μη νομίσει ότι προσπαθούσα να τον μεθύσω. Το κοίταξε και είπε, «Σαν λίγο είναι»· έτσι παράγγειλα

και δεύτερο. Και δέκα λεπτά αργότερα τα μάτια του είχαν χάσει κάτι από τη λάμψη και την πανουργία τους.

Αποφάσισα ότι δεν είχα να χάσω τίποτα με την ειλικρίνεια. «Έχω ακούσει πολλά για σένα, κύριε Τσίκνο. Και ήθελα πολύ να σε γνωρίσω».

«Ναι, αυτό το κατάλαβα», απάντησε. Ήπιε σκεφτικά το δεύτερο ρούμι του και πιπίλισε ένα κούφιο δόντι του. «Φαίνεσαι ξύπνιος τύπος. Γιατί επιμένεις να μένες εκεί που δε σε κάνουν κέφι;»

Δεν προσποιήθηκα ότι δεν κατάλαβα τι εννοούσε.

«Θα φύγω σύντομα... μπορεί στο τέλος της εβδομάδας. Αλλά ήρθα εδώ προσπαθώντας να βρω κάτι. Έχεις ακούσει ποτέ για το Χειρόγραφο Βόυνιτς;». Προφανώς πρώτη φορά το άκουγε. Έτσι, παρά την εντύπωση ότι άδικα κόπιαζα — κοιτούσε με απλανές βλέμμα πέρα — του εξήγησα με λίγα λόγια για μένα, το χειρόγραφο και πώς το είχα μεταφράσει.

Τέλειωσα λέγοντας ότι και ο Μάχεν φαινόταν να ξέρει για το έργο και υποψιαζόμουν ότι το κομμάτι που έλειπε, ή ίσως άλλο αντίγραφό του, βρισκόταν κάπου σε τούτα τα μέρη. Όταν άνοιξε πάλι το στόμα του, κατάλαβα ότι είχα πέσει έξω θεωρώντας τον βλάκα ή αφηρημένο.

«Και θέλεις να πιστέψω ότι ήρθες εδώ γυρεύοντας κάποιο χειρόγραφο; Αυτό μόνο;»

Ο τόνος του ήταν ο σταράτος του Λάνκασερ, αλλά όχι εχθρικός.

«Αυτός είναι ο μόνος λόγος που μ' έφερε εδώ», τον διαβεβαίωσα.

Έγειρε πάνω από το τραπέζι προς το μέρος μου, με την ανάσα του γεμάτη ατμούς από το ρούμι. «Κοίτα να δεις, φίλε. Ξέρω πολύ περισσότερα απ' όσα νομίζεις. Ξέρω τα πάντα για την αφεντιά σου. Γι' αυτό, ας

αφήσουμε τις τσιριμόνιες. Μπορεί να 'σαι καθηγητής, αλλά μένα δε μ' εντυπωσιάζουν κάτι τέτοια».

Καθώς μιλούσε ένιωθα σαν να 'χα απεναντί μου έναν αρουραίο ή μια νυφίτσα, κάτι επικίνδυνο που έπρεπε να εξολοθρευτεί σαν φαρμακερό φίδι. Προσπάθησα να μη φανεί στο βλέμμα μου. Ξαφνικά κατάλαβα και κάτι άλλο για δαύτον· τελικά, *είχε* εντυπωσιαστεί από το ότι ήμουν καθηγητής, και απολάμβανε το γεγονός ότι μπορούσε να μου κάνει κουμάντο, όπως νόμιζε.

Έτσι πήρα μια βαθιά ανάσα και είπα ευγενικά. «Πίστεψέ με, κύριε Τσίκνο, το μόνο που μ' ενδιαφέρει είναι αυτό το χειρόγραφο. Αν μπορούσα να το βρω, δεν θα ήθελα τίποτε άλλο».

Άδειασε το ρούμι του και για μια στιγμή νόμισα ότι ήταν έτοιμος να σηκωθεί και να φύγει. Αλλ' απλώς ήθελε κι άλλο. Πήγα στο μπαρ και γύρισα μ' ένα διπλό, καθώς και μ' ένα ουίσκι για μένα. Όταν κάθισα πάλι, τράβηξε μια γερή γουλιά από το ρούμι του.

«*Ξέρω* γιατί μας κουβαλήθηκες εδώ, φίλε. Ξέρω και για το βιβλίο σου. Δεν είμαι εκδικητικός άνθρωπος εγώ. Το μόνο που σου λέω είναι ότι κανένας δεν ενδιαφέρεται για την αφεντιά σου. Γιατί λοιπόν δε γυρνάς πίσω στην Αμέρικα; Δε θα βρεις το υπόλοιπο βιβλίο σου εδώ, αυτό μπορώ να στο υπογράψω».

Κανείς μας δεν είπε λέξη για λίγα λεπτά. Ύστερα αποφάσισα να μιλήσω ακόμη πιο σταράτα. «Γιατί θέλουν να φύγω;»

Για μια στιγμή δε φάνηκε να πιάνει τι είχα πει. Ύστερα το πρόσωπό του έγινε απότομα νηφάλιο και σοβαρό... αλλά μονάχα για μια στιγμή.

«Καλύτερα να μη μιλάμε γι' αυτό», μουρμούρισε. Αλλά μια στιγμή αργότερα φάνηκε ν' αλλάζει γνώμη. Τα μάτια του έλαμψαν πάλι μοχθηρά και έσκυψε προς

το μέρος μου. «Δε νοιάζονται για ελόγου σου, φίλε. Πεντάρα δε δίνουν για την αφεντιά σου. Τον άλλο είναι που δε γουστάρουν». Έδειξε αόριστα με το κεφάλι, και υπέθεσα ότι εννοούσε τον Έρκαρτ. «Είναι ηλίθιος. Αρκετές προειδοποιήσεις είχε ίσαμε τώρα. Μπορείς να του εγγυηθείς από μένανε ότι την άλλη φορά δε θα μπουν στον κόπο να τον προειδοποιήσουν».

«Δεν πιστεύει ότι διαθέτουν αρκετή δύναμη. Πάντως όχι αρκετή για να τον βλάψουν».

Ο Τσίκνο φάνηκε σαν να μη μπορούσε ν' αποφασίσει αν έπρεπε να χαμογελάσει ή να σαρκάσει. Το πρόσωπό του συσπάστηκε, και για μια στιγμή είχα την ψευδαίσθηση ότι τα μάτια του έγιναν κόκκινα σαν αράχνης. Ύστερα γρύλισε τραχιά, «Τότε δεν είναι παρά ένα σκέτο ζωντόβολο του κερατά και θα 'ναι άξιος της τύχης του».

Αν και ένιωσα ένα δάγκωμα φόβου, ταυτόχρονα ένιωσα κι ένα μικρό θρίαμβο. Είχε αρχίσει να μιλάει. Η ειλικρίνειά μου είχε φέρει αποτέλεσμα. Εκτός κι αν γινόταν πάλι καχύποπτος, ήμουν κοντά στο να μάθω μερικά από τα πράγματα που ήθελα.

Ο Τσίκνο συγκρατήθηκε και μετά συνέχισε με πιο ήρεμη φωνή, «Πρώτα απ' όλα, είναι ηλίθιος, γιατί πραγματικά δεν ξέρει τίποτα. Πέρα για πέρα τίποτα.». Για έμφαση με χτύπησε στον καρπό με το δάχτυλό του.

«Το είχα υποψιαστεί αυτό», απάντησα.

«Ώστε το 'χες υποψιαστεί, ε; Λοιπόν είχες δίκιο. Όλες αυτές οι χαζομάρες περί Ατλαντίδας...». Δεν υπήρχε αμφιβολία ότι η περιφρόνησή του δεν ήταν προσποιητή. Αλλά αυτό που είπε μετά με συγκλόνισε περισσότερο από το καθετί που είχε αναφέρει ώς τότε. Έσκυψε μπροστά και δήλωσε με παράξενη ειλικρίνεια: «Αυτά τα πράγματα δεν έχουν βγει από κάνα πα-

ραμύθι, ξέρεις. Δεν αστειεύονται».

Και τότε κατάλαβα κάτι που δεν ήταν τόσο σαφές ώς τώρα. Ήξερε για «Εκείνους»· τους ήξερε με την αδιάφορη εξοικείωση ενός επιστήμονα που μιλούσε για την ατομική βόμβα. Νομίζω ότι μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν είχα στ' αλήθεια πιστέψει σ' «Εκείνους». Κατά βάθος ήλπιζα ότι δεν ήταν παρά μια περίεργη φαντασία ή ότι, όντας κάτι σαν άυλα φαντάσματα, δεν μπορούσαν να επέμβουν ουσιαστικά στον ανθρώπινο κόσμο. Τα λόγια του όμως μ' έκαναν να συνειδητοποιήσω το λάθος μου. «Αυτά τα πράγματα», είχε πει. Ένιωσα τις τρίχες μου να σηκώνονται και μια παγερή ανάσα να μου διαπερνά το κορμί.

«Τότε τι ακριβώς κάνουν;»

Άδειασε το ποτήρι του και μετά είπε αδιάφορα. «Αυτό δεν αφορά ούτε σένα ούτε μένα, φίλε. Ούτε και μπορείς να κάνεις τίποτα για να το εμποδίσεις. Κανένας δεν μπορεί». Άφησε κάτω το ποτήρι του. «Βλέπεις, τούτος δω είν' ο κόσμος τους, έτσι κι αλλιώς. Εμείς δεν είμαστε παρά ένα λάθος. Και τον γυρεύουν πίσω». Έπιασε το μάτι του μπάρμαν και του έκανε νόημα για άλλο ένα ποτό.

Πήγα ώς τον πάγκο και γύρισα με ένα ακόμη ρούμι. Τώρα ηθελα να φύγω όσο γινόταν πιο γρήγορα, για να μιλήσω με τον Έρκαρτ. Αλλά θα ήταν δύσκολο να το καταφέρω δίχως να τον προσβάλω.

Ο Τσίκνο έλυσε ο ίδιος το πρόβλημά μου. Μετά το τρίτο διπλό ρούμι, τα λόγια του έγιναν απότομα ακατάληπτα. Άρχισε να μουρμουρίζει σε μια γλώσσα που σκέφτηκα ότι θα ήταν η τσιγγάνικη. Ανέφερε κάμποσες φορές τις λέξεις «Λιζ Σάδερν», προφέροντάς το «Σάουδερν», και μονάχα αργότερα θυμήθηκα ότι αυτό ήταν το όνομα μιας από τις μάγισσες του Λάνκασερ που είχαν εκτελεστεί το 1612.

Ποτέ δεν ανακάλυψα τι έλεγε ή αν πράγματι αναφερόταν στη μάγισσα. Τα μάτια του έγιναν θολά, αν και προφανώς νόμιζε ότι εξακολουθούσα να καταλαβαίνω τι μου 'λεγε. Ξαφνικά με κυρίεψε ένα ανατριχιαστικό συναίσθημα ότι δεν ήταν πια ο γέρο-Τσίκνο που μου μιλούσε, αλλά κάποιο άλλο πλάσμα που κατείχε το κορμί του. Μισή ώρα αργότερα κοιμόταν με το κεφάλι στο τραπέζι. Τότε σηκώθηκα και πλησίασα τον μπάρμαν.

«Λυπάμαι γι' αυτό», είπα δείχνοντας προς το γέρο-Τσίκνο.

«Δεν τρέχει τίποτα», απάντησε. Νομίζω ότι είχε ήδη καταλάβει πώς δεν ήμουν φίλος του τσιγγάνου. «Θα τηλεφωνήσω στον έγγονό του να 'ρθει να τον πάρει σπίτι», με διαβεβαίωσε.

Από τον κοντινότερο θάλαμο τηλεφώνησα στο σπίτι του Έρκαρτ. Η οικονόμος του μου είπε ότι κοιμόταν. Μπήκα στον πειρασμό να πεταχτώ ώς εκεί και να τον ξυπνήσω, αλλά μετά συμπέρανα ότι δεν θα 'ταν σωστό. Γύρισα στο ξενοδοχείο μου, βλαστημώντας που δεν είχα κάποιον να μιλήσω.

Προσπάθησα να βάλω σε μια τάξη τις σκέψεις μου, να βγάλω κάποιο νόημα από όσα είχει πει ο Τσίκνο. Αν δεν αρνιόταν την πραγματικότητα των Λοϊγκόρ, τότε πού είχε πέσει τόσο έξω ο Έρκαρτ; Όμως είχα πιει πολύ και ένιωθα εξαντλημένος. Με πήρε ο ύπνος κατά τα μεσάνυχτα, αλλά κοιμήθηκα άσχημα, έναν ύπνο γεμάτο εφιάλτες. Ξύπνησα απότομα στις δύο το πρωί με μια φρικτή αίσθηση της διαβολικής πραγματικότητας των Λοϊγκόρ, αν και στο μυαλό μου ήταν ανάκατη με εφιάλτες για τον Μαρκήσιο ντε Σαντ και τον Τζακ τον Αντεροβγάλτη. Η αίσθηση του κινδύνου ήταν τόσο έντονη, που άναψα το φως. Αυτό βελτίωσε τα πράγματα. Τότε αποφάσισα να καταγράψω τη στι-

χομυθία μου με τον Τσίκνο και να τη δώσω στον Έρκαρτ να τη διαβάσει, μήπως αυτός μπορούσε να συμπληρώσει κάποιο από τα κομμάτια του παζλ. Κάθισα και την έγραψα με κάθε λεπτομέρεια.

Έπεσα για ύπνο με τα δάχτυλά μου μουδιασμένα από το κρύο, αλλά με ξύπνησε πάλι ένα αχνό τρέμουλο των τοίχων. Ήταν σαν μια σεισμική δόνηση που είχα νιώσει κάποτε στο Μεξικό. Ύστερα με πήρε πάλι ο ύπνος ώς το πρωί.

Πριν κατέβω για πρωινό, ρώτησα στη ρεσεψιόν αν είχα κανένα γράμμα. Είχε έρθει η απάντηση του Λώερντέηλ από το Μπράουν, και τη διάβασα στο τραπέζι τρώγοντας.

Ένα μεγάλο μέρος της επιστολής ήταν φιλολογικό, μια ανάλυση του Λάβκραφτ και της ψυχολογίας του. Αλλά υπήρχαν και σελίδες που παρουσίαζαν περισσότερο ενδιαφέρον για μένα. Ο Λώερντέηλ έγραφε: «Προσωπικά τείνω να πιστέψω, με βάση τα γράμματά του, ότι μια από τις πιο σημαντικές εμπειρίες στα πρώτα χρόνια της ζωής του Λάβκραφτ ήταν μια επίσκεψή του στο Κοχάσετ, ένα μισοερειπωμένο ψαράδικο χωριό μεταξύ Κουονοκοντώγκ και Γουικαπώγκ στο νότιο Ρόουντ Άιλαντ. Όπως και το "Ίνσμουθ" του Λάβκραφτ, το χωριό αυτό εξαφανίστηκε αργότερα από τους χάρτες. Έχω περάσει από κει, και η περιγραφή του ταιριάζει πολύ μ' εκείνη του "Ίνσμουθ", που ο Λάβκραφτ τοποθετεί στη Μασαχουσέτη: Με περισσότερα άδεια σπίτια παρά κατοίκους, ατμόσφαιρα παρακμής και αποσύνθεσης, και πολυκαιρισμένη μυρουδιά ψαρίλας να πλανιέται στον αέρα. Και υπήρχε πράγματι κάποιος τύπος γνωστός ως πλοίαρχος Μαρς που ζούσε στο Κοχάσετ το 1915, όταν ο Λάβκραφτ ήταν εκεί, και ο οποίος είχε ζήσει κάμποσο καιρό σ[illegible]τιες θάλασσες. Μπορεί να ήταν αυτός που

αφηγήθηκε στο νεαρό Λάβκραφτ τις ιστορίες για το φοβερό πολυνησιακό ναό και τα υδρόβια πλάσματα. Ο βασικός από τους θρύλους αυτούς — όπως αναφέρουν και οι Καρλ Γιουγκ και Λιούις Σπένς — μιλάει για θεούς (ή δαίμονες) από τ' άστρα που κάποτε ήταν κύριοι της Γης, αλλά έχασαν τη δύναμή τους επειδή καταπιάνονταν με μαύρη μαγεία, αλλά θα ξαναγυρίσουν μια μέρα για να κάνουν πάλι δική τους τη Γη.

«Κατά τη γνώμη μου, ο Λάβκραφτ άντλησε τα υπόλοιπα στοιχεία της ''μυθολογίας'' του από τον Μάχεν, και ίσως κι από τον Πόε, που κάνει σποραδικά κάτι τέτοιες νύξεις, όπως, λόγου χάρη στο *Χειρόγραφο που Βρέθηκε σε Μπουκάλι*. Δε διαπίστωσα να κυκλοφόρησαν ποτέ κακές φήμες για το ''απλησίαστο σπίτι'' της οδού Μπένεφιτ ή και για οποιοδήποτε άλλο σπίτι της Πρόβιντενς. Θα μ' ενδιέφερε πολύ να μου γράψεις τι έμαθες για τις πηγές πληροφοριών του Μάχεν. Αν και δεν αποκλείεται ο Μάχεν ν' άκουσε κάποια ιστορία για κάποιο ''απόκρυφο'' έργο σαν αυτό που αναφέρεις, δε βρήκα καμιά ένδειξη ότι ο Λάβκραφτ είχε προσωπική γνώση από ένα τέτοιο βιβλίο. Είμαι σίγουρος ότι η όποια ομοιότητα υπάρχει ανάμεσα στο *Νεκρονομικόν* του και το Χειρόγραφο Βόυνιτς είναι, όπως κι εσύ υποθέτεις, εντελώς συμπτωματική».

Ανατρίχιασα διαβάζοντας τα λόγια του για τους θεούς που «θα ξαναγυρίσουν μια μέρα για να κάνουν πάλι δική τους τη Γη», όπως και για την αναφορά στους θρύλους της Πολυνησίας. Γιατί, όπως είχε γράψει και ο Τσέρτσγουορντ: «Το νησί του Πάσχα, η Ταϊτή, οι Σαμόες... η Χαβάη και οι Μαρκίζες είναι τα θλιβερά απομεινάρια εκείνης της μεγάλης ηπείρου, που στέκονται σήμερα σαν φρουροί ενός σιωπηλού τάφου». Η Πολυνησία είναι ό,τι απομένει από τη Μου.

Όλα αυτά δεν πρόσθεταν πολλά στα όσα ήδη ήξε-

ρα ή είχα μαντέψει. Αλλά από τη συναντησή μου με τον Τσίκνο είχε προκύψει ένα πολύ πιο ουσιαστικό ερώτημα: Πόσο σοβαρά κινδύνευε ο Έρκαρτ; Μπορεί να είχε δίκιο λέγοντας ότι οι Λοϊγκόρ δε διέθεταν από μόνοι τους καμία δύναμη, ή διέθεταν ελάχιστη, αλλά ο Τσίκνο και η φαμίλια του ήταν άλλη ιστορία. Ακόμη κι αν δεχόμουν την πιο ρεαλιστική άποψη, ότι δηλαδή όλα ήταν φαντασίες και προλήψεις, ο Τσίκνο και οι δικοί του δεν έπαυαν ν' αντιπροσωπεύουν έναν πολύ αληθινό κίνδυνο. Γιατί, για κάποιο λόγο, μισούσαν τον Έρκαρτ.

Ο υπάλληλος της ρεσεψιόν με άγγιξε στο μανίκι. «Σας ζητούν στο τηλέφωνο».

Ήταν ο Έρκαρτ.

«Δόξα τω Θεώ που με πήρες!» φώναξα. «Πρέπει να σου μιλήσω».

«Τα έμαθες λοιπόν;»

«Τι να μάθω;»

«Για την έκρηξη. Ο Τσίκνο είναι νεκρός»

«Τι! Είσαι σίγουρος;»

«Απόλυτα σίγουρος. Αν και δε φαίνεται να έμειναν πολλά από δαύτον».

«Έρχομαι αμέσως από κει».

Αυτή ήταν η πρώτη φορά που άκουσα για τη μεγάλη έκρηξη του Λαντάλφεν. Στο γραφείο μου έχω ένα βιβλίο με τίτλο *Πιο παράξενα κι από τη Λογική*, γραμμένο από το μακαρίτη Φρανκ Εντουαρντς. Είναι μια από εκείνες τις κάπως αναξιόπιστες συλλογές από μυστηριώδη συμβάντα και παράξενα φαινόμενα, και ένα κεφάλαιο έχει τίτλο «Η Μεγάλη Έκρηξη του Λαντάλφεν». Εκεί ο συγγραφέας υποστηρίζει ότι η έκρηξη ήταν ατομική, και μάλλον από τη βλάβη των κινητήρων κάποιου «άγνωστης ταυτότητας ιπτάμενου αντικειμένου». Εξάλλου, αναφέρει τη γνώμη του

πυραυλικού επιστήμονα Βίλυ Λέυ, ότι η σιβηριανή έκρηξη του 1908 μπορεί να οφειλόταν σε αντιύλη, και παραλληλίζει την έκρηξη του Λαντάλφεν μ' εκείνη της Ποντκαμένάγια Τουνγκούσκα της Σιβηρίας. Την ερμηνεία αυτή τη βρίσκω εντελώς παράλογη. Είδα το σημείο της καταστροφής, και η ζημιά ήταν ελάχιστη, για να συγκριθεί με ατομική έκρηξη, έστω και μικρή.

Όμως, μάλλον προτρέχω της ιστορίας. Ο Έρκαρτ με συνάντησε στα μισά του δρόμου προς το σπίτι του, και πήγαμε με το αυτοκίνητό του ώς το Λαντάλφεν. Κοντολογίς, μια τρομερή έκρηξη είχε σημειωθεί γύρω στις τέσσερις το πρωί· ίσως αυτή ήταν η δόνηση που με ξύπνησε τις πρωινές ώρες. Ευτυχώς η περιοχή είναι ερημική, γιατί η έκρηξη ήταν αρκετά ισχυρή, για να πετάξει από το κρεβάτι του έναν εργάτη αγροκτήματος που κοιμόταν πέντε χιλιόμετρα πιο πέρα. Το πιο παράξενο χαρακτηριστικό του όλου φαινομένου ήταν ο πολύ μικρός θόρυβος της έκρηξης· ο εργάτης νόμισε ότι ήταν απλή σεισμική δόνηση, και ξανάπεσε για ύπνο. Δύο χωρικοί που γύριζαν στα σπίτια τους από κάποιο γλέντι είπαν ότι άκουσαν την έκρηξη σαν υπόκωφο ήχο, κάπως σαν μακρινή βροχή, ή φουρνέλο, και αναρωτήθηκαν αν είχε πέσει κανένα αεροπλάνο φορτωμένο με βόμβες.

Το άλλο πρωί στις εφτά ο εργάτης πήγε με το ποδήλατο να δει τι είχε συμβεί, αλλά δεν είδε τίποτα. Ωστόσο ανέφερε το γεγονός στο αφεντικό του, και οι δύο μαζί ξεκίνησαν λίγο μετά τις εννιά με το αυτοκίνητο του τελευταίου. Τούτη τη φορά ο αγρότης έστριψε σ' ένα μικρότερο χωματόδρομο και κατευθύνθηκε προς τον καταυλισμό των τσιγγάνων, κάπου τρία χιλιόμετρα πιο πέρα. Το πρώτο τους εύρημα δεν ήταν ένα διαμελισμένο ανθρώπινο κορμί, όπως αναφέρει ο Φρανκ

Έντουαρντς, αλλά το μπροστινό πόδι ενός γαϊδουριού εκτιναγμένο στο μέσο του δρόμου. Πιο πέρα ανακάλυψαν ότι πέτρινοι τοίχοι και δέντρα είχαν ισοπεδωθεί. Κομμάτια από τα τροχόσπιτα και άλλα απομεινάρια ήταν σκορπισμένα σε ακτίνα εκατοντάδων μέτρων από το επίκεντρο της έκρηξης, στον αγρό των δέκα στρεμμάτων όπου βρισκόταν ο τσιγγάνικος καταυλισμός.

Είδα τον αγρό από κοντά· ο αστυνομικός επιθεωρητής του Λαντάλφεν γνώριζε τον Έρκαρτ και μας επέτρεψε να πλησιάσουμε. Η πρώτη μου εντύπωση ήταν ότι είχε γίνει σεισμός μάλλον παρά συνηθισμένη έκρηξη. Μια έκρηξη αφήνει κρατήρα ή ισοπεδώνει λίγο πολύ μια περιοχή, αλλά το έδαφος εδώ ήταν κομματιασμένο και ανοιγμένο σαν από κάποια υπόγεια αναταραχή. Ένα ρυάκι διέσχιζε τον αγρό, και τώρα τον είχε μετατρέψει σε λίμνη. Ωστόσο, υπήρχαν και ίχνη που είναι χαρακτηριστικά μιας έκρηξης. Μερικά δέντρα ήταν ξεριζωμένα, άλλα είχαν απομείνει σκέτα κούτσουρα και άλλα είχαν μείνει ανέπαφα. Το προστατευτικό τοιχάκι ανάμεσα στον αγρό και τον κεντρικό δρόμο ήταν σχεδόν ανέπαφο, αν και ήταν εκτεθειμένος κατά μήκος ενός υπερυψωμένου αναχώματος. Απεναντίας, ένας τοίχος πολύ πιο μακριά στο διπλανό αγρό είχε διαλυθεί και σκορπίσει σε μεγάλη ακτίνα ολόγυρα.

Υπήρχαν ακόμη, όπως αναμενόταν, διαμελισμένα λείψανα ανθρώπων και ζώων, σάρκες και κόκαλα. Ελάχιστα ήταν δυνατό ν' αναγνωριστούν. Η έκρηξη φαινόταν να έχει κομματιάσει κάθε ζωντανό πλάσμα στον αγρό. Το πόδι του γαϊδάρου που είχε βρεθεί από τον αγρότη ήταν και το μεγαλύτερο απομεινάρι που βρέθηκε.

Σύντομα με κατέλαβε μια φοβερή ναυτία από το θέ-

αμα και αναγκάστηκα να γυρίσω να καθίσω στο αυτοκίνητο. Ο Έρκαρτ συνέχισε να τριγυρίζει κουτσαίνοντας πάνω κάτω για περισσότερο από μια ώρα, εξετάζοντας τα διάφορα απομεινάρια. Άκουσα έναν αρχιφύλακα να τον ρωτάει τι έψαχνε, και ο Έρκαρτ αποκρίθηκε ότι δεν ήξερε. Αλλά ήξερα εγώ· έλπιζε να βρει σαφείς αποδείξεις που συνέδεαν τους τσιγγάνους με τη Μου. Και για κάποιο λόγο ήμουν σίγουρος ότι δε θα τις έβρισκε.

Στο μεταξύ θα πρέπει να είχαν μαζευτεί καμιά χιλιάδα περίεργοι γύρω από την περιοχή και προσπαθούσαν να πλησιάσουν αρκετά για να καταλάβουν τι έγινε. Το αυτοκίνητό μας σταματήθηκε πάνω από δέκα φορές καθώς προσπαθούσαμε ν' απομακρυνθούμε από κει. Ο Έρκαρτ επαναλάμβανε σε όλους όσοι τον ρωτούσαν ότι μάλλον είχε εκραγεί ένας ιπτάμενος δίσκος.

Η αλήθεια ήταν ότι και οι δυο είμαστε αρκετά σίγουροι για το τι είχε συμβεί. Πιστεύω ότι ο γέρο-Τσίκνο είχε ξεπεράσει τα επιτρεπτά όρια — ότι μου είχε πει περισσότερα από όσα έπρεπε. Ο Έρκαρτ νομίζει ότι το βασικό του λάθος ήταν να θεωρεί τους Λοϊγκόρ λίγο-πολύ ανθρώπινους, και τον εαυτό του σαν υπηρέτη τους, με κάποια παραπάνω δικαιώματα αδιακρισίας. Δεν είχε καταλάβει ότι γι' αυτούς η ζωή του δεν μέτραγε καθόλου, και ότι η αφελής τάση του να κομπάζει και να μοστράρεται σαν πρεσβευτής των Λοϊγκόρ τον είχε καταστήσει επικίνδυνο.

Σ' αυτό το συμπέρασμα καταλήξαμε αφού περιέγραψα στον Έρκαρτ τη συζήτησή μου με τον Τσίκνο. Όταν τελείωσα με την ανάγνωση των σημειώσεών μου, ο Έρκαρτ είπε, «Δεν με παραξενεύει που τον σκότωσαν τελικά».

«Όμως, στην ουσία, δεν είπε και πολλά».

«Είπε αρκετά. Και ίσως σκέφτηκαν ότι θα μπορούσαμε να μαντέψουμε περισσότερα από τα λόγια του».

Γευματίσαμε στο ξενοδοχείο, και το μετανιώσαμε πικρά. Όλοι φαίνονταν να ξέρουν πού είχαμε πάει. Δε μας άφηναν στιγμή από τα μάτια τους και έστηναν αφτί να πιάσουν τι λέγαμε. Ο σερβιτόρος γυρόφερνε συνέχεια στο τραπέζι μας, έτσι που τελικά ο διευθυντής αναγκάστηκε να του κάνει παρατήρηση. Φάγαμε όσο πιο γρήγορα γινόταν και φύγαμε για το σπίτι του Έρκαρτ. Εκεί μας περίμενε αναμμένο το τζάκι στη βιβλιοθήκη, και η κυρία Ντόλγκελυ μας σερβίρισε καφέ.

Θυμάμαι ακόμη την κάθε στιγμή εκείνου του απομεσήμερου. Μια αίσθηση υπερέντασης, ακαθόριστης απειλής και σωματικού κινδύνου πλανιόταν στον αέρα. Αυτό που κυρίως είχε προβληματίσει το συνταγματάρχη ήταν η περιφρονητική αντίδραση του γέρο-Τσίκνο όταν του είπα πως ο Έρκαρτ πίστευε ότι «Εκείνοι» δε διέθεταν αρκετή δύναμη. Θυμόμουν ακόμη το περιφρονητικό του υβρεολόγιο που είχε κάνει αρκετούς θαμώνες του παμπ να γυρίσουν το κεφάλι. Και είχε αποδειχτεί πως ο Τσίκνο είχε δίκιο. «Εκείνοι» διέθεταν πολλή δύναμη— κάμποσα είδη δύναμης, γιατί είχαμε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η καταστροφή του τσιγγάνικου καταυλισμού δεν οφειλόταν ούτε σε σεισμό ούτε σε έκρηξη, αλλά σε κάτι που είχε στοιχεία και των δύο. Μια συνηθισμένη έκρηξη αρκετά ισχυρή για να διαλύσει τα τροχόσπιτα θα είχε ακουστεί καθαρά ώς το Σάουθπορτ και το Μέλινκορτ, και σίγουρα ώς το Λαντάλφεν, οχτώ χιλιόμετρα μακρύτερα.

Τα σπασίματα και οι ρωγμές του εδάφους έδειχναν κάποια αναστάτωση της γης. Αλλά μια τέτοια αναστάτωση από μόνη της δεν θα μπορούσε να κομματιάσει έτσι το κάθε τι στον καταυλισμό. Ο Έρκαρτ πίστευε — και τελικά συμφώνησα μαζί του — ότι τα τροχόσπι-

τα και οι ιδιοκτήτες τους είχαν κυριολεκτικά και σκόπιμα διαμελιστεί. Αλλά στην περίπτωση αυτή, τι νόημα είχε το ταρακούνημα της γης;

Υπήρχαν δύο πιθανές ερμηνείες στο φαινόμενο. Μπορεί να ήταν αποτέλεσμα της προσπάθειας «Εκείνων» να αναδυθούν μέσα από το έδαφος. Ή, ίσως, ο «σεισμός» ήταν απλώς κάτι με μοναδικό σκοπό να μας ρίξει στάχτη στα μάτια. Και, αν ήταν σωστός ο τελευταίος συλλογισμός, τα συμπεράσματα που προέκυπταν ήταν τόσο τρομακτικά που μας έκαναν να γεμίσουμε τα ποτήρια μας με ουίσκι, μολονότι ήταν πολύ νωρίς ακόμη. Γιατί σήμαινε πως «Εκείνοι» προσπαθούσαν να κάνουν να φανεί σαν φυσικό φαινόμενο το όλο συμβάν. Και αυτό, με τη σειρά του, σήμαινε ότι είχαν λόγους γι' αυτή την προσπάθεια παραπλάνησης. Και οι μόνοι λόγοι που μπορούσαμε να φανταστούμε είναι ότι είχαν σχέδια... σχέδια για το μέλλον. Θυμήθηκα τα λόγια του Τσίκνο: «Τούτος είναι ο κόσμος τους, έτσι κι αλλιώς... Και τον γυρεύουν πίσω».

Το πιο εκνευριστικό ήταν ότι, σε όλα τα βιβλία του Έρκαρτ περί αποκρυφισμού και ιστορίας της Μου, δεν υπήρχε τίποτα που να προσφέρει κάποια λύση. Είναι δύσκολο να καταπολεμήσεις αυτό το παραλυτικό σχεδόν συναίσθημα της αδυναμίας να κάνεις κάτι, το να μην ξέρεις καν από πού ν' αρχίσεις.

Η βραδινή εφημερίδα χειροτέρεψε αυτή την κατάθλιψη, γιατί ο αρθρογράφος της διαβεβαίωνε με κάθε σιγουριά ότι η έκρηξη οφειλόταν σε νιτρογλυκερίνη! Οι «ειδικοί» είχαν σκαρφιστεί μια θεωρία που φαινόταν να εξηγεί τα γεγονότα. Ο γιος και ο γαμπρός του Τσίκνο είχαν δουλέψει σε λατομεία του βορρά, και είχαν πείρα από τη χρήση εκρηκτικών. Στα λατομεία αυτά γινόταν κατά καιρούς χρήση νιτρογλυκερίνης επειδή είναι φτηνή και εύκολο να κατασκευαστεί. Σύμφωνα με την εφημερίδα, υπήρχε η υποψία ότι οι γιοι του Τσίκνο είχαν κλέψει κάποια ποσότητα νιτρογλυκερίνης καθώς και κάμποσο νιτρικό και θειικό οξύ. Σκοπός τους, σύμφωνα με το άρθρο, ήταν να τα χρησιμοποιήσουν στη διάρρηξη χρηματοκιβωτίων. Θα πρέπει να είχαν φτιάξει αρκετές ποσότητες νιτρογλυκερίνης όταν κάποια σεισμική δόνηση έγινε αιτία να εκραγεί.

Ήταν μια παράλογη εξήγηση, εντελώς τραβηγμένη από τα μαλλιά. Θα χρειαζόταν τουλάχιστον ένας τόνος νιτρογλυκερίνης για να κάνει τόση ζημιά. Εξάλλου, μια έκρηξη νιτρογλυκερίνης αφήνει πάντοτε χαρακτηριστικά ίχνη, και δεν υπήρχαν τέτοια ίχνη στην περιοχή της καταστροφής. Τέλος, μια έκρηξη νιτρογλυκερίνης γίνεται ακουστή, ενώ κανένας δεν είχε ακούσει τούτη εδώ.

Και ωστόσο αυτή η εξήγηση ποτέ δεν αμφισβητήθηκε σοβαρά, αν και αργότερα έγινε επίσημη έρευνα για τα αίτια της καταστροφής. Φαίνεται ότι ο άνθρωπος φοβάται τα ανεξήγητα μυστήρια, και το μυαλό του έχει ανάγκη από κάποια απλή λύση, άσχετα πόσο παρατραβηγμένη, για να βρει την ηρεμία του.

Υπήρχε και κάποια άλλη είδηση στη βραδινή εφημερίδα που εκ πρώτης όψεως φαινόταν άσχετη. Ο τίτλος έγραφε: «Μυστηριώδη αέρια απελευθερώθηκαν από την έκρηξη;» Δεν ήταν παρά μονάχα λίγες αράδες, σύμφωνα με τις οποίες πολλοί κάτοικοι της περιοχής είχαν ξυπνήσει το πρωί με δυνατό πονοκέφαλο και αίσθηση αδυναμίας, που αρχικά θεωρήθηκαν σαν προμηνύματα γρίπης. Αλλά τα συμπτώματα πέρασαν αργότερα τη ίδια μέρα. Μήπως η έκρηξη, αναρωτιόταν ο συντάκτης, είχε δημιουργήσει αέρια που προκαλούσαν τέτοια συμπτώματα; Ο «επιστημονικός συνεργάτης» της εφημερίδας πρόσθεσε κι αυτός τα δικά του, εξηγώντας ότι το διοξείδιο του θείου προκα-

λεί ακριβώς αυτά τα συμπτώματα, και ότι κάμποσοι είχαν προσέξει μια τέτοια μυρωδιά τη νύχτα. Και επειδή, βέβαια, η νιτρογλυκερίνη περιέχει μια μικρή ποσότητα θειικού οξέος που θα μπορούσε να εξηγήσει τη μυρωδιά...

«Αυτό μπορούμε να το εξακριβώσουμε εύκολα», είπε ο Έρκαρτ, και αμέσως τηλεφώνησε στη μετεωρολογική υπηρεσία του Σάουθπορτ. Σε δέκα λεπτά είχαμε την απάντηση: Ο άνεμος φυσούσε από τα βορειοανατολικά στη διάρκεια της νύχτας. Και το Λαντάλφεν βρίσκεται στα βόρεια του σημείου της έκρηξης.

Αλλά κανείς μας ακόμη δεν είχε καταλάβει τη σημασία της πληροφορίας. Σπαταλήσαμε ώρες ψάχνοντας στη μετάφρασή μου του Χειρογράφου Βόυνιτς για τυχόν παρόμοιες αναφορές, και μετά σε τριάντα τόσα βιβλία σχετικά με τη Μου και παρεμφερή θέματα.

Και τότε, καθώς ήμουν έτοιμος, να κατεβάσω έναν ακόμη τόμο για τη Λεμουρία και την Ατλαντίδα, το μάτι μου έπεσε στο βιβλίο *Πολτεργκάιστ* του Σάτσβερελ Σίτγουελ. Κοντοστάθηκα και το κοίταξα. Κάτι μου θύμιζε που σχεδόν το είχα ξεχάσει... Και μετά μου ήρθε!

«Έρκαρτ», φώναξα. «Μόλις σκέφτηκα κάτι. Από πού αντλούν ενέργεια αυτά τα πλάσματα;» Με κοίταξε σαν να μην είχε καταλάβει τι του έλεγα. «Είναι η δική τους φυσική ενέργεια; Χρειάζεσαι ένα υλικό σώμα για να παράγεις σωματική ενέργεια. Αλλά, αν θυμηθούμε το φαινόμενο των πολτεργκάιστ...» Τώρα ο Έρκαρτ κατάλαβε τι εννοούσα.

Τα «πολτεργκάιστ» αντλούν ενέργεια από τ' ανθρώπινα πλάσματα, συνήθως από κορίτσια της εφηβίας. Η μια σχολή σκέψης πιστεύει ότι τα πολτεργκάιστ δεν έχουν ανεξάρτητη ύπαρξη· αποτελούν κάποια μορφή ψυχικής εκδήλωσης του ασυνείδητου των εφήβων, μια έκρηξη εσωτερικών πιέσεων ή μια έντονη

επιθυμία να τραβήξουν την προσοχή των γύρω τους. Η άλλη σχολή πιστεύει ότι είναι «πνεύματα» που χρειάζονται να δανειστούν ενέργεια από ένα συναισθηματικά ταραγμένο άτομο· ο Σίτγουελ αναφέρει σχετικά περιπτώσεις φαινομένων πολτεργκάιστ σε σπίτια που είχαν παραμείνει άδεια για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Μήπως γι' αυτό τόσοι κάτοικοι της περιοχής ένιωθαν κουρασμένοι και αδιάθετοι το άλλο πρωί, επειδή ακριβώς η ενέργεια της έκρηξης είχε αντληθεί *από τους ίδιους* .

Αν έτσι είχε το πράγμα, τότε ο κίνδυνος δεν ήταν τόσο σοβαρός όσο είχαμε πιστέψει. Θα σήμαινε ότι οι Λοϊγκόρ δε διέθεταν δική τους ενέργεια και ότι ήταν αναγκασμένοι να την αντλούν από τους ανθρώπους — και μάλλον από ανθρώπους που κοιμούνταν. Συνεπώς οι δυνάμεις τους ήταν περιορισμένες.

Η ίδια σκέψη πέρασε ταυτόχρονα από το νου και των δύο μας. Αλλά πάλι, έπρεπε να λάβουμε υπόψη ότι ο κόσμος είναι γεμάτος ανθρώπους...

Όπως και να 'χε, νιώσαμε ξαφνικά πιο αισιόδοξοι και οι δύο. Και με τη νέα αυτή διάθεση, στρέψαμε την προσοχή μας προς το βασικό μας στόχο: Να κάνουμε τους ανθρώπους να συνειδητοποιήσουν την παρουσία των Λοϊγκόρ. Δεν ήταν άτρωτοι, αλλιώς δε θα είχαν μπει στον κόπο να εξοντώσουν τον Τσίκνο μόνο και μόνο επειδή μίλησε γι' αυτούς. Ίσως να ήταν δυνατό να τους καταστρέψουμε με μια υπόγεια πυρηνική έκρηξη. Το γεγονός ότι είχαν παραμείνει σε νάρκη για τόσους αιώνες σήμαινε ότι οι δυνάμεις τους ήταν περιορισμένες. Αν μπορούσαμε να παρουσιάσουμε αδιάσειστες αποδείξεις της ύπαρξής τους, τότε υπήρχαν μεγάλες πιθανότητες να εξουδετερωθεί η απειλή τους.

Το σημείο εκκίνησης ήταν η έκρηξη του Λαντάλφεν. Έπρεπε να πείσουμε το κοινό ότι η έκρηξη αποτελούσε απόδειξη της ύπαρξης αυτών των κρυφών δυνάμεων. Από μια άποψη, ο θάνατος του Τσίκνο ήταν το καλύτερο που θα μπορούσε να συμβεί· έτσι είχαν κάνει γνωστή την παρουσία τους. Ο Έρκαρτ κι εγώ αποφασίσαμε να επισκεφθούμε πάλι το άλλο πρωί το σημείο της έκρηξης και ν' αρχίσουμε να συγκεντρώνουμε ένα φάκελο με στοιχεία. Θα κουβεντιάζαμε με τους κατοίκους του Λαντάλφεν και θα εξακριβώναμε κατά πόσο είχαν στ' αλήθεια μυρίσει διοξείδιο του θείου τη νύχτα, και κατά πόσο θα επέμεναν σ' αυτό όταν τους τονίζαμε ότι ο άνεμος φυσούσε προς αντίθετη κατεύθυνση. Ο Έρκαρτ γνώριζε μερικούς δημοσιογράφους μεγάλων εφημερίδων του Λονδίνου που είχαν εκδηλώσει κάποιο ενδιαφέρον για το απόκρυφο και το υπερφυσικό· θα ερχόταν σ' επαφή μαζί τους κάνοντας νύξη για μεγάλο λαυράκι.

Όταν αργά το βράδυ γύρισα στο ξενοδοχείο μου, ένιωθα ευτυχής όσο δεν είχα νιώσει καιρό τώρα. Και κοιμήθηκα βαθιά εκείνη τη νύχτα. Όταν ξύπνησα είχε περάσει προ πολλού η ώρα του πρωινού, κι ένιωθα εξαντλημένος. Αυτό το απέδωσα στον πολύωρο ύπνο, μέχρι που σηκώθηκα να πάω στο μπάνιο και ανακάλυψα ότι το κεφάλι μου πονούσε σαν να με τριγύριζε γρίπη. Πήρα δύο ασπιρίνες, ξυρίστηκα και κατέβηκα κάτω. Ανακουφίστηκα όταν είδα ότι κανένας άλλος δεν έδειχνε σημάδια παρόμοιας εξάντλησης. Ένας καφές και λίγη φρυγανιά με βούτυρο με τόνωσαν κάπως. Συμπέρανα ότι θα υπέφερα από απλή υπερένταση των νεύρων. Ύστερα τηλεφώνησα στον Έρκαρτ.

«Δυστυχώς, δε σηκώθηκε ακόμη», με πληροφόρησε η κυρία Ντόλγκελυ. «Δεν ένιωθε και τόσο καλά σήμερα το πρωί».

«Τι του συμβαίνει;»

«Τίποτα το ιδιαίτερο. Απλώς φαίνεται πολύ κουρασμένος».

«Έρχομαι από κει», της φώναξα πριν κατεβάσω το ακουστικό. Ζήτησα από τον υπάλληλο να μου καλέσει ένα ταξί· ένιωθα πολύ κουρασμένος για να πάω με τα πόδια.

Είκοσι λεπτά αργότερα ήμουν καθισμένος στην κρεβατοκάμαρα του Έρκαρτ. Φαινόταν κι ένιωθε πολύ χειρότερα από μένα.

«Δε μου αρέσει που το λέω», του είπα, «έτσι χάλια που νιώθουμε κι οι δύο, αλλά νομίζω ότι καλά θα κάνουμε ν' απομακρυνθούμε το ταχύτερο από δω».

«Δε γίνεται να το αναβάλουμε ώς αύριο;» αντιπρότεινε.

«Αύριο θα είναι χειρότερα. Θα μας εξαντλήσουν ως το σημείο να πεθάνουμε με την πρώτη αδιαθεσία που θα μας βρει».

«Σαν να 'χεις δίκιο σ' αυτό».

Αν και όλα φαίνονταν πολύ κοπιαστικά, κατάφερα να γυρίσω στο ξενοδοχείο, να μαζέψω τα πράγματά μου και να καλέσω ένα ταξί να μας πάει ώς το σταθμό του Κάρντιφ, όπου στις τρεις θα μπορούσαμε να πάρουμε το τρένο για το Λονδίνο. Ο Έρκαρτ αντιμετώπισε περισσότερες δυσκολίες από μένα· η κυρία Ντόλγκελυ έδειξε απρόσμενα ανυποχώρητη και αρνήθηκε να του ετοιμάσει έστω και μια βαλίτσα. Ο Έρκαρτ μου τηλεφώνησε και αναγκάστηκα να συρθώ πάλι ίσαμ' εκεί, αν και δεν ήθελα τίποτε περισσότερο στον κόσμο από το να πέσω σ' ένα κρεβάτι. Αλλά η προσπάθεια με αναζωογόνησε κάπως· ο πονοκέφαλος μου πέρασε πριν από τα μεσάνυχτα και η εξάντληση μειώθηκε λίγο, αν και ένιωθα ακόμη μια περίεργη ζαλάδα. Η κυρία

Ντόλγκελυ πίστεψε τη δικαιολογία μου για ένα επείγον τηλεγράφημα που έκανε το ταξίδι μας ζήτημα ζωής ή θανάτου, αν και ήταν σίγουρη ότι ο Έρκαρτ θα κατέρρεε πριν φτάσουμε στο Λονδίνο.

Τη νύχτα κοιμηθήκαμε στο ξενοδοχείο Ρήτζεντ Πάλας, και το πρωί ξυπνήσαμε και οι δύο νιώθοντας τελείως καλά. «Νομίζω ότι κερδίζουμε τον αγώνα, παλιόφιλε», παρατήρησε ο Έρκαρτ καθώς περιμέναμε να μας σερβίρουν αβγά με μπέηκον για πρωινό.

Αλλά κανείς από τους δυο μας δεν το πίστευε στ' αλήθεια.

Από το σημείο αυτό και μετά η ιστορία μου παύει ν' αποτελεί μια συνεχή αφήγηση και γίνεται μια σειρά αποσπασματικών συμβάντων και μια καταγραφή απογοητεύσεων και απόγνωσης. Ξοδέψαμε βδομάδες στο Βρετανικό Μουσείο ψάχνοντας για χρήσιμα στοιχεία, και το ίδιο επαναλήφθηκε αργότερα στη Μπιμπλιοτέκ Νασιονάλ του Παρισιού. Τα βιβλία περί μορφών λατρείας στις Νότιες Θάλασσες δείχνουν ότι πολλές παραδόσεις για τους Λοΐγκόρ επιζούν εκεί, και από τους ντόπιους θεωρείται δεδομένο ότι μια μέρα θα ξαναγυρίσουν για ν' απαιτήσουν πίσω τον κόσμο τους.

Ένα κείμενο που παραθέτουν οι Λεντύκ και Πουατιέ αναφέρει ότι θα σκορπίσουν μια «κατασπαραχτική τρέλα» μεταξύ εκείνων που θέλουν να εξοντώσουν, και στην υποσημείωση των συγγραφέων διευκρινίζεται ότι το «κατασπαραχτική» εδώ σημαίνει κάτι που σε κάνει ν' αποσπάς σάρκες με τα δόντια, όπως όταν κάποιος ξεκοκαλίζει ένα μπούτι από κοτόπουλο. Ο Βαν Στορχ, εξάλλου, αναφέρει για μια φυλή της Αϊτής οι άντρες της οποίας καταλαμβάνονται από ένα δαίμονα που τους κάνει να σκοτώνουν τις γυναίκες και τα παιδιά τους, σκίζοντάς τους με τα δόντια το λαιμό.

Ο Λάβκραφτ, επίσης, μας έδωσε ένα σημαντικό στοιχείο. Στο *Κάλεσμα του Κθούλου* αναφέρεται σε μια συλλογή αποκομμάτων, που όλα τους δείχνουν ότι οι «ενταφιασμένοι Παλιοί» έχουν αρχίσει να επαναδραστηριοποιούνται στον κόσμο μας. Αργότερα την ίδια μέρα, έτυχε να γνωριστώ με μια κοπέλα που δούλευε σ' ένα γραφείο επιλογής αποκομμάτων. Όπως μου είπε, η δουλειά της ήταν απλώς να διαβάζει δεκάδες εφημερίδες κάθε μέρα ψάχνοντας για σημεία όπου αναφέρονταν τα ονόματα των πελατών τους. Τη ρώτησα αν θα μπορούσε να κοιτάξει για θέματα «ασυνήθους» ενδιαφέροντος — για οτιδήποτε είχε κάποια απόχρωση μυστηριώδους ή υπερφυσικού — και δέχτηκε να το κάνει. Της έδωσα μάλιστα κι ένα αντίτυπο του *Ιδού!* του Τσάρλς Φορτ για να πάρει μια ιδέα του τι ακριβώς μας ενδιέφερε.

Δυο βδομάδες αργότερα λάβαμε ένα λεπτό καφετί φάκελο με καμιά δεκαριά αποκόμματα εφημερίδων μέσα. Τα περισσότερα ήταν άνευ σημασίας — μωρά με δύο κεφάλια και άλλα τέτοια ιατρικά περίεργα, ένας άντρας που είχε σκοτωθεί στη Σκωτία από ένα τεράστιο χαλάζι, και αναφορές για εμφανίσεις του Χιονάνθρωπου στις πλαγιές του Έβερεστ — αλλά μερικά είχαν άμεση σχέση με εκείνο που ψάχναμε. Αυτό μας έκανε να έρθουμε αμέσως σε επαφή με άλλα γραφεία επιλογής αποκομμάτων στην Αγγλία, την Αμερική και την Αυστραλία.

Το αποτέλεσμα ήταν να συγκεντρωθεί ένας τεράστιος όγκος υλικού, που τελικά γέμισε δύο πελώριους τόμους. Το υλικό ήταν ταξινομημένο σε διάφορες κατηγορίες: εκρήξεις, φόνοι, μαγεία (και γενικά το υπερφυσικό), παραφροσύνη, επιστημονικές παρατηρήσεις και διάφορα. Οι λεπτομέρειες της έκρηξης κοντά στο Ελ Καζιμίγια του Ιράκ ήταν τόσο παρόμοιες μ' εκείνες

του Λαντάλφεν — ακόμη και ως προς το φαινόμενο της εξάντλησης των γύρω κατοίκων — που δεν αμφιβάλλω διόλου ότι στην περιοχή εκείνη υπήρχε άλλο ένα προπύργιο των Λοϊγκόρ. Μια άλλη έκρηξη , που άλλαξε το ρου του Τούλα Γκολ κοντά στο Ουλάν της Μογγολίας ήταν τέτοια που έκανε τους Κινέζους να κατηγορήσουν τους Ρώσους ότι είχαν ρίξει ατομική βόμβα. Η παράξενη επιδημία τρέλας που αφάνισε το ενενήντα τοις εκατό των κατοίκων στο νότιο νησί της Ζαφοράς στο Κρητικό Πέλαγος εξακολουθεί ν' αποτελεί ένα μυστήριο που αρνείται να σχολιάσει η ελληνική στρατιωτική κυβέρνηση των συνταγματαρχών. Οι πρώτες επίσημες αναφορές απέδωσαν το μακελειό της 29ης Μάρτη 1968 στο Παναγκιουρίστε της Βουλγαρίας σε μια «βρικολακίσια θρησκευτική αδελφότητα», που τα μέλη της υποστήριζαν πως το νεφέλωμα της Ανδρομέδας ήταν η αληθινή τους πατρίδα...

Αυτά ήταν μερικά από τα κυριότερα συμβάντα που μας έπεισαν ότι οι Λοϊγκόρ σχεδιάζουν μια μεγάλη επίθεση κατά των κατοίκων της Γης.

Αλλά υπήρχαν κυριολεκτικά δεκάδες — κι αργότερα εκατοντάδες — λιγότερο σημαντικά συμβάντα που ταιριάζουν στην όλη εικόνα. Το υδρόβιο πλάσμα που ψάρεψε κάποιος στο Λοχ Άιλαντ έγινε αιτία να γραφτούν κάμποσα άρθρα στις εφημερίδες για «ζωντανά απολιθώματα» αλλά η *Νταίηλη Εξπρές* (18 Μαΐου 1968), στην έκδοση της Γλασκώβης, δημοσίευσε μια είδηση για μια μαγική οργάνωση που λάτρευε ένα θαλασσινό διάβολο με ανυπόφορη μπόχα σαπίλας, μια περιγραφή που θύμιζε το Ίνσμουθ του Λάβκραφτ. Μια είδηση για το στραγγαλιστή του Μέλκααμ με έκανε να πάω για λίγες μέρες ως εκεί, και έχω μια ενυπόγραφη δήλωση του ντεντέκτιβ αρχιφύλακα Μπράντλυ ότι τα λόγια που επανέλαβε κάμποσες φο-

ρές ο φονιάς πριν ξεψυχήσει ήταν «Γκατανοθόα», «Ναγκ» (άλλη μια οντότητα που περιγράφει ο Λάβκραφτ) και «Ραντεγκόζ». Ο τελευταίος πρέπει μάλλον να ήταν ο Ραν Τεγκόθ, ο κτηνώδης θεός που επίσης αναφέρει ο Λάβκραφτ. Ο ίδιος ο Ρόμπινς, ο στραγγαλιστής, ισχυρίστηκε ότι τον κατείχε «μια δύναμη από τα έγκατα της γης», όταν σκότωσε τις τρεις γυναίκες και τους έκοψε τα πόδια.

Δε θα 'χε νόημα να συνεχίσω με περισσότερες τέτοιες περιπτώσεις. Σκοπεύουμε να τυπώσουμε μια επιλεγμένη σειρά τους —καμιά πεντακοσαριά περιπτώσεις— σ' ένα τόμο που θα αποσταλεί σε όλα τα μέλη του Κονγκρέσου καθώς και σ' εκείνα της Βουλής των Κοινοτήτων.

Υπάρχουν μερικά συμβάντα που δε θα συμπεριληφθούν σ' αυτό τον τόμο, αν και είναι ίσως τα πιο ανησυχητικά. Στις 7:45 της 7ης του Δεκέμβρη 1967 ένα μικρό ιδιωτικό αεροπλάνο με πιλότο τον Ρ. Ντ. Τζόουνς αναχώρησε από το Φορτ Λώερντέηλ για τον Κίνγκστον της Τζαμάικα. Στο αεροσκάφος υπήρχαν τρεις επιβάτες. Η διαδρομή είναι 500 χιλιομέτρων και θα 'πρεπε να γίνει σε δύο ώρες. Όταν η ώρα πήγε 10, η γυναίκα του Τζόουνς που περίμενε στο αεροδρόμιο άρχισε να ανησυχεί και ζήτησε να γίνει κάποια έρευνα. Όλες οι προσπάθειες επαφής μέσω ασυρμάτου απέτυχαν. Στις 1:15 ο Τζόουνς κάλεσε με τον ασύρματο τον πύργο ελέγχου ζητώντας άδεια να προσγειωθεί, προφανώς αγνοώντας την αναταραχή που είχε δημιουργήσει. Όταν ρωτήθηκε πού βρισκόταν τόσες ώρες, φάνηκε ν' απορεί. «Στον αέρα, πού αλλού;», αποκρίθηκε. Όταν του είπαν την ώρα, έμεινε εμβρόντητος. *Το δικό του ρολόι έδειχνε 10:15*. Εξήγησε ότι το περισσότερο διάστημα πετούσε μέσα σε χαμηλή νέφωση, αλλά ότι αυτό δεν ήταν λόγος για ν' ανησυχή-

σει. Οι καιρικές συνθήκες έδειχναν εξαιρετικά αίθρια μέρα για Δεκέμβρη, και πουθενά δεν έπρεπε να έχει συναντήσει συννεφιά. (Από την *Γκλήνερ*, 8 Δεκέμβρη 1967).

Οι άλλες τέσσερις περιπτώσεις για τις οποίες έχουμε λεπτομέρειες είναι παρόμοιες με την προηγούμενη, εκτός από μια που συνέβη όχι σε αεροπλάνο αλλά σε σκάφος της ακτοφυλακής, το *Τζήνυ*, στ' ανοιχτά των δυτικών ακτών της Σκωτίας. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, οι τρεις άντρες του πληρώματος ανέφεραν ότι έπεσαν σε πυκνή «ομίχλη» και ανακάλυψαν ότι ο ασύρματος δε λειτουργούσε ενώ, για κάποιο λόγο, και τα ρολόγια τους είχαν σταματήσει. Υπέθεσαν ότι θα έφταιγε καμιά περίεργη μαγνητική ανωμαλία. Ωστόσο τα υπόλοιπα όργανα λειτουργούσαν κανονικά και κάποτε κατάφεραν να φτάσουν στο Στόρνογουέυ της νήσου Λιούις. Αλλά τους είχε πάρει είκοσι δύο ώρες, αντί για τις τρεις ή τέσσερις που είχαν υπολογίσει οι ίδιοι. Το ρεκόρ όμως φαίνεται να το έχει το *Μπλάκτζακ*, εκπαιδευτικό αεροπλάνο του πολεμικού ναυτικού, έξω από τη χερσόνησο Μπάχια, της νότιας Καλιφόρνια. Το Μπλάκτζακ εξαφανίστηκε για τρεις μέρες και πέντε ώρες. Για το πλήρωμα είχαν περάσει μονάχα εφτά ώρες.

Δεν μπορέσαμε να εξακριβώσουμε ποια εξήγηση δόθηκε από το αμερικανικό ναυτικό για το περίεργο επεισόδιο του αεροσκάφους, ή από τη βρετανική ακτοφυλακή για το συμβάν με το *Τζήνυ*. Πιθανόν υπέθεσαν ότι το πλήρωμα μέθυσε στη θάλασσα και το πήρε ο ύπνος. Αλλά υπάρχει ένα πράγμα που σύντομα το εξακριβώσαμε πέρα από κάθε αμφιβολία: ότι ο άνθρωπος δε θέλει να ξέρει για πράγματα που απειλούν την αίσθηση ασφάλειας και «φυσιολογικότητας» που έχει για τον κόσμο του.

Την ίδια ανακάλυψη είχε κάνει και ο μακαρίτης Τσαρλς Φορτ, και αφιέρωσε τη ζωή του αναλύοντάς την. Υποθέτω ότι τα βιβλία του Φορτ αποτελούν κλασικό παράδειγμα αυτού που ο Ουίλλιαμ Τζέημς αποκάλεσε «μια αναμφισβήτητη εθελοτύφλωση των ανθρωπίνων πλασμάτων». Γιατί πρέπει να σημειωθεί ότι ο Φορτ πάντοτε έδινε τα ακριβή στοιχεία των εφημερίδων από τις οποίες αντλούσε τ' απίστευτα γεγονότα του. Γιατί κανένας δεν μπήκε στον κόπο να ελέγξει τις αναφορές του — μερικές τουλάχιστον — και μετά να δημοσιεύσει μια δήλωση που ή να παραδέχεται την εντιμότητα του συγγραφέα ή να τον καταγγέλλει ως απατεώνα;

Ο Τίφφανυ Θάγιερ μου είπε κάποτε ότι οι δύσπιστοι αναγνώστες βαυκαλίζονται με την ιδέα ότι πάντοτε υπάρχουν κάποιες «ειδικές συνθήκες» στην κάθε περίπτωση που αναφέρει ο Φορτ — αναξιόπιστοι μάρτυρες, παραμυθάδες ρεπόρτερ και τα παρόμοια — που ανατρέπουν τα λεγόμενά του. Και ποτέ δεν κάνει εντύπωση σε κανέναν τους ότι το να χρησιμοποιούν αυτή την εξήγηση για να διαψεύσουν χίλιες σελίδες τεκμηριωμένων γεγονότων αποτελεί τη μεγαλύτερη απάτη απ' όλες.

Όπως και οι περισσότεροι, πάντοτε θεωρούσα ως δεδομένο ότι οι συνάνθρωποί μου είναι σχετικά έντιμοι, σχετικά ανοιχτόμυαλοι και σχετικά περίεργοι. Αν είχα αμφιβολίες γι' αυτό, δεν είχα παρά να κοιτάξω σε οποιοδήποτε κιόσκι με τις ντουζίνες από βιβλία τσέπης του Φραν Έντουαρντς, όλα με τίτλους σαν *Ο Κόσμος του Παράξενου*, *Εκατό Γεγονότα Πιο Παράξενα από τη Φαντασία* και άλλους παρόμοιους. Ήταν αληθινό σοκ όταν ανακάλυψα ότι όλα αυτά δεν αποτελούν καμιά απόδειξη ότι το αναγνωστικό κοινό αντιμετωπίζει με γνήσια ανοιχτό μυαλό το «υπερφυσικό».

Απλώς δείχνουν μια διάθεση αυτο-σκανδαλισμού και αυτο-σοκαρίσματος. Όσο για τα βιβλία, αυτά αποτελούν απλώς ένα είδος πορνογραφίας του απόκρυφου, ένα μέρος του παιχνιδιού «ας προσποιηθούμε τάχα πως ο κόσμος δεν είναι τόσο βαρετός όσο πραγματικά είναι».

Στις 19 Αυγούστου του 1968 ο Έρκαρτ και εγώ προσκαλέσαμε δώδεκα «φίλους» στο διαμέρισμα που είχαμε νοικιάσει στην Οδό Γκάουερ 83 — το σπίτι όπου έζησε ο Δαρβίνος αμέσως μετά το γάμο του. Σκεφτήκαμε ότι ο συσχετισμός με τον Δαρβίνο θα ήταν ταιριαστός για την περίπτωση, επειδή δεν αμφιβάλλαμε ότι δύσκολα οι παρόντες θα ξεχνούσαν ποτέ αυτή την ημερομηνία. Δε θα μπω σε λεπτομέρειες, αλλά θα περιοριστώ, να πω ότι παρόντες ήταν τέσσερις καθηγητές — τρεις από το Λονδίνο και ένας από το Καίμπριτζ — δύο δημοσιογράφοι από σοβαρές εφημερίδες και εφτά άλλοι επιστήμονες, μεταξύ των οποίων κι ένας γιατρός.

Ο Έρκαρτ έκανε τις συστάσεις, και άρχισα να διαβάζω από ένα προετοιμασμένο κείμενο, επεξηγώντας όπου το έκρινα απαραίτητο. Ύστερα από δέκα λεπτά ο καθηγητής του Καίμπριτζ ξερόβηξε, είπε, «εμένα να με συγχωρείτε», και αναχώρησε από το δωμάτιο. Όπως έμαθα αργότερα, έμεινε με την εντύπωση ότι είχε πέσει θύμα φάρσας. Οι άλλοι άκουσαν την ομιλία μου ώς το τέλος, και για κάμποση ώρα μετά — ήταν φανερό — αναρωτιόνταν κι αυτοί αν η όλη ιστορία ήταν μια φάρσα. Όταν κατάλαβαν ότι δεν ήταν, η στάση τους έγινε σαφώς εχθρική. Ένας από τους δημοσιογράφους, νεαρός που μόλις είχε τελείωσει το πανεπιστήμιο, διέκοπτε συνέχεια με αντιρρήσεις όπως, «Μα θέλετε τώρα να πιστέψουμε ότι...» Μια από τις κυρίες σηκώθηκε γιατί μόλις είχε ανακαλύψει ότι είμαστε δε-

κατρείς στο δωμάτιο, αριθμό που τον θεωρούσε γρουσούζικο. Ο νεαρός δημοσιογράφος κρατούσε δύο από τα βιβλία του Έρκαρτ περί Μου, και διάβαζε από δαύτα με καταστροφικό αποτέλεσμα. Ο Έρκαρτ σίγουρα δεν είναι και σπουδαίος λογοτέχνης, και σ' άλλες εποχές, κι εγώ θα έβρισκα στα κείμενά του υλικά για σαρκαστικά σχόλια.

Αλλά εκείνο που με κατέπληξε πραγματικά ήταν ότι κανένας από τους παρόντες δε φάνηκε να δέχεται τη «διάλεξή» μας σαν σαφή *προειδοποίηση*. Την κουβέντιασαν σαν να ήταν κάποια ενδιαφέρουσα θεωρία ή έστω ένα παράξενο διηγηματάκι. *Τελικά, αφού λεπτολόγησαν* δικολαβίστικα *για καμιά ώρα, σχολιάζοντας* τα διάφορα αποκόμματα, *ένας δικηγόρος σηκώθηκε και έβγαλε ένα λόγο που σίγουρα απηχούσε τα γενικά συναισθήματα, αρχίζοντας:*

«Νομίζω ότι ο κύριος Χάου (ο δημοσιογράφος) εξέφρασε τις επιφυλάξεις όλων μας...». Η βασική του θέση, που δεν έπαψε να την επαναλαμβάνει, ήταν ότι δεν υπήρχαν *ακλόνητες αποδείξεις*. Η έκρηξη του Λαντάλφεν θα μπορούσε να οφείλεται σε νιτρογλυκερίνη ή ακόμη και σε βροχή μετεωριτών. Όσο για τα βιβλία του δύστυχου του Έρκαρτ, τα σχολίασε με τρόπο που θα μου φαινόταν σκληρός ακόμη και στις μέρες του πιο άκρατου σκεπτικισμού μου.

Δεν υπήρχε λόγος να συνεχίσω εδώ. Μαγνητοφωνήσαμε την όλη συνάντηση, τη δακτυλογραφήσαμε και βγάλαμε αντίτυπο, ελπίζοντας ότι μια μέρα θα εθεωρείτο σαν ένα απίστευτο μνημείο της ανθρώπινης τυφλότητας κι ανοησίας. Και μετά δε δόθηκε καμιά συνέχεια. Οι δυο δημοσιογράφοι αποφάσισαν να μη δημοσιεύσουν ούτε καν αρνητική κριτική στα επιχειρήματά μας. Κάμποσοι άνθρωποι που πήραν είδηση για τη συζήτηση ήρθαν να μας βρουν — εύσωμες κυ-

ρίες που μιλούσαν με πνεύματα, ένας λιγνός τύπος που πίστευε ότι το τέρας του Λοχ Νες ήταν ρωσικό υποβρύχιο και κάμποσοι άλλοι παλαβοί όλων των αποχρώσεων. Τότε ήταν πού αποφασίσαμε να φύγουμε για την Αμερική. Εξακολουθούσαμε να έχουμε κάποια παράλογη ελπίδα πως οι Αμερικανοί θ' αποδεικνύονταν πιο ανοιχτόμυαλοι από τους Άγγλους.

Δε χρειάστηκε πολύς καιρός για ν' απογοητευτούμε — αν και είναι αλήθεια ότι βρήκαμε δύο ανθρώπους που τουλάχιστον δέχτηκαν να μη μας βγάλουν *α πριόρι* τρελούς. Αλλά γενικά τα αποτελέσματα υπήρξαν αρνητικά. Περάσαμε μια ενδιαφέρουσα μέρα στο σχεδόν εγκαταλειμμένο ψαροχώρι του Κοχάσερ — το Ίνσμουθ του Λάβκραφτ — αρκετή για να βεβαιωθούμε ότι το χωριό ήταν κέντρο έντονης δραστηριότητας των Λοϊγκόρ όσο και το Λαντάλφεν, κι ίσως ακόμη περισσότερο. Οπωσδήποτε ο κίνδυνος θα ήταν μεγάλος αν παραμέναμε για περισσότερο εκεί. Παρ' όλα αυτά, καταφέραμε να εντοπίσουμε κάποιον Τζόζεφ Κάλλεν Μαρς, εγγονό του πλοιάρχου Μαρς του Λάβκραφτ, που τώρα ζούσε στο Ποπασκουάς. Αυτός μας πληροφόρησε ότι ο παππούς του είχε πεθάνει τρελός, και πιστευόταν ότι κατείχε ορισμένα «απόκρυφα» βιβλία και χειρόγραφα τα οποία τελικά είχε καταστρέψει η χήρα του. Ίσως εκεί ο Λάβκραφτ να είχε δει το *Νεκρονομικόν*. Εξάλλου μας είπε ότι ο πλοίαρχος Μαρς αναφερόταν στους Αρχαίους ή Παλιούς ως «Κυρίους του Χρόνου», μια ενδιαφέρουσα πληροφορία αν τη συσχετίσουμε με τις περιπτώσεις του *Τζήνυ*, του *Μπλακτζακ* και τις άλλες.

Ο Έρκαρτ είναι πεπεισμένος ότι τα χειρόγραφα του Μαρς δεν καταστράφηκαν. Αυτό το στηρίζει στην περίεργη αντίληψη ότι αυτά τα αρχαία έργα, έχουν ένα δικό τους χαρακτήρα, και με κάποιο τρόπο-καταφέρνουν πάντοτε ν' αποφεύγουν την καταστροφή. Έχει ήδη ανοίξει μια τεράστια αλληλογραφία με τους απόγονους του πλοιάρχου Μαρς και τους δικηγόρους της οικογένειας, σε μια προσπάθεια να εντοπίσει τα ίχνη του *Νεκρονομικόν*.

Στο παρόν στάδιο...

Σημείωση του επιμελητή της έκδοσης. Τα ανωτέρω λόγια έγραφε ο θείος μου λίγα λεπτά πριν λάβει ένα τηλεγράφημα από το γερουσιαστή Τζέημς Ρ. Πίνκνυ της Βιρτζίνια, παλιό του συμμαθητή και πιθανόν έναν από εκείνους που «δέχτηκαν να μην τους βγάλουν α πριόρι τρελούς». Το τηλεγράφημα έγραφε: «Έλα στην Ουάσινγκτον το συντομότερο δυνατό, έχοντας μαζί σου τα αποκόμματα. Ζήτησε με σπίτι μου. Πίνκνυ». Ο γερουσιαστής Πίνκνυ μου επιβεβαίωσε ότι ο υπουργός άμυνας είχε συμφωνήσει να συζητήσει το θέμα με το θείο μου, και ότι αν τον έπειθε, υπήρχε περίπτωση να του κλείσει μια προσωπική συνάντηση με τον ίδιο τον πρόεδρο.

Ο θείος μου και ο συνταγματάρχης Έρκαρτ δεν μπόρεσαν να προλάβουν την πτήση της 3:15 από το Σάρλοτσβιλ προς Ουάσινγκτον· έτσι πήγαν στο αεροδρόμιο ελπίζοντας να υπάρξουν κάποιες ακυρώσεις θέσεων από άλλους επιβάτες. Υπήρξε μονάχα μια τέτοια ακύρωση, και μετά από κάποια συζήτηση, ο συνταγματάρχης Έρκαρτ, συμφώνησε με το θείο μου ότι καλύτερα να έμεναν μαζί παρά να πάνε στην Ουάσινγκτον με διαφορετικά αεροπλάνα. Στο σημείο αυτό ο κάπταιν Χάρβυ Νίκολς δέχτηκε να τους πετάξει ώς την Ουάσινγκτον με ένα Κέσνα 311, του οποίου ήταν συνιδιοκτήτης.

Το αεροπλάνο απογειώθηκε από βοηθητικό διάδρομο στις 3:43 της 19ης Φεβρουαρίου 1969. Ο ουρα-

νός ήταν εντελώς αίθριος και οι καιρικές προβλέψεις εξαιρετικές. Δέκα λεπτά αργότερα, το αεροδρόμιο έλαβε το ακατανόητο μήνυμα ότι είχαν «πέσει σε χαμηλή νέφωση». Την ώρα εκείνη θα πρέπει να πετούσαν κάπου πάνω από την περιοχή της Γκόρντονσβιλ, και ο ουρανός εκεί ήταν απόλυτα αίθριος. Οι επόμενες προσπάθειες επαφής με τον ασύρματο απέτυχαν. Στις πέντε η ώρα με πληροφόρησαν ότι η επαφή με τον ασύρματο είχε χαθεί. Αλλά στη διάρκεια των επομένων λίγων ωρών οι ελπίδες αναπτερώθηκαν, γιατί οι εκτεταμένες έρευνες δεν εντόπισαν πουθενά ίχνη πτώσης αεροσκάφους. Ώς τα μεσάνυχτα όμως, όλοι είχαμε πειστεί ότι απλώς ήταν θέμα χρόνου το πότε θα βρίσκονταν τα συντρίμμια.

Ποτέ δε βρέθηκαν τα συντρίμμια. Στους δύο μήνες που μεσολάβησαν από τότε, κανένα νεότερο στοιχείο δεν ήρθε στο φως για την τύχη του θείου μου ή του αεροσκάφους. Κατά τη γνώμη μου — που την υποστηρίζουν και πολλοί έμπειροι πιλότοι — θα πρέπει να σημειώθηκε βλάβη στα όργανα του προσανατολισμού, και το αεροπλάνο βρέθηκε έτσι πάνω από τον Ατλαντικό, όπου και θα έπεσε τελικά.

Ο θείος μου είχε ήδη κανονίσει για την έκδοση του βιβλίου με τα επιλεγμένα αποκόμματα από τον οίκο Μπλακ Κόκερελ Πρες της Σάρλοτσβιλ, και έκρινα σωστό αυτές οι σημειώσεις να συμπεριληφθούν εν είδει προλόγου.

Στα άρθρα των εφημερίδων που γράφτηκαν για το θείο μου στη διάρκεια των τελευταίων δύο μηνών, συχνά αφήνεται να εννοηθεί ότι ήταν παράφρονας ή τουλάχιστον ότι κατεχόταν από έμμονες ιδέες. Σ' αυτό δε συμφωνώ. Συνάντησα τον συνταγματάρχη Έρκαρτ σε πολλές περιστάσεις και τον έκρινα απόλυτα αναξιόπιστο άτομο. Η μητέρα μου τον [illegible] «εξαι-

ρετικά ύπουλο χαρακτήρα». Ακόμη και η περιγραφή του θείου μου — στην πρώτη τους συνάντηση — φαίνεται να συμφωνεί σ' αυτό. Η επιείκεια απαιτεί να υποθέσω ότι ο Έρκαρτ πίστευε αληθινά σε όσα έγραφε στα βιβλία του, αλλά αυτό είναι κάτι που δυσκολεύομαι να το πιστέψω. Είναι φτηνά αναγνώσματα που αποβλέπουν στον εντυπωσιασμό, ενώ ορισμένα σημεία τους αποτελούν σαφώς μυθεύματα. (Λόγου χάρη, πουθενά δεν αναφέρει το όνομα του ιδανικού μοναστηριού — ή έστω καν την τοποθεσία του — όπου έκανε τις εκπληκτικές «ανακαλύψεις» του για τη Μου. Ούτε και αναφέρει το όνομα του ιερέα που υποτίθεται οτι τον δίδαξε να διαβάζει τη γλώσσα των επιγραφών).

Ο θείος μου ήταν απλοϊκός και καλόβολος άνθρωπος, σχεδόν καρικατούρα του τυπικού αφηρημένου καθηγητή. Αυτό αποκαλύπτεται και από την αφελή περιγραφή της συνάντησης της οδού Γκάουερ 83, και την αντίδραση των ακροατών του. Δεν είχε συνείδηση της ανθρώπινης υποκρισίας και δολιότητας που, κατά τη γνώμη μου, χαρακτηρίζουν τα γραπτά του συνταγματάρχη Έρκαρτ. Και είναι χαρακτηριστικό ότι ο θείος μου δεν αναφέρει ποιος πλήρωσε τα ναύλα του συνταγματάρχη για να έρθει στην Αμερική ή για το διαμέρισμα της οδού Γκάουερ 83. Το εισόδημα του συνταγματάρχη ήταν εξαιρετικά πενιχρό, ενώ ο θείος μου ήταν, υποθέτω, σχετικά ευκατάστατος.

Και, ωστόσο, νομίζω ότι υπάρχει και μια άλλη πιθανότητα που πρέπει να ληφθεί υπόψη — που βγαίνει από τα όσα έγραψε ο φίλος του θείου μου, ο Φόστερ Ντέιμον. Ο θείος μου ήταν αγαπητός σε φοιτητές και συναδέλφους του από την αίσθηση ενός ξερού χιούμορ που τον χαρακτήριζε, και το οποίο έχει παρομοια-

στεί πολλές φορές μ' εκείνο του Μαρκ Τουαίην. Κι αυτή η ομοιότητα δεν τελειώνει εκεί· τον διέκρινε και η βαθιά απαισιοδοξία του Τουαίην για ό,τι αφορά στην ανθρώπινη φυλή.

Είχα γνωρίσει καλά το θείο μου τα τελευταία χρόνια της ζωής του, και τον έβλεπα συχνά στη διάρκεια των τελευταίων μηνών. Ήξερε ότι δεν πίστευα στις ιστορίες του για τους «Λοΐγκόρ» και ότι θεωρούσα τον Έρκαρτ τσαρλατάνο. Ένας φανατικός θα προσπαθούσε να με πείσει, και ίσως θ' αρνιόταν να μου ξαναμιλήσει όταν έβλεπε ότι δεν ήμουν διατεθειμένος να πειστώ. Ωστόσο ο θείος μου συνέχισε να με αντιμετωπίζει με την ίδια καλή διάθεση όπως πάντα, και η μητέρα μου κι εγώ προσέχαμε ότι συχνά τα μάτια του σπίθιζαν εύθυμα καθώς με κοιτούσε. Μήπως έδινε συγχαρητήρια στον εαυτό του που είχε έναν ανιψιό πολύ πραγματιστή για να πέσει θύμα μιας πολύπλοκης και καλοστημένης φάρσας του;

Τουλάχιστον αυτό μου αρέσει να πιστεύω, γιατί ήταν ένας καλός και ειλικρινής άνθρωπος, που το θάνατό του θρήνησαν αναρίθμητοι φίλοι.

Τζούλιαν Φ. Λανγκ. 1969.

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΦΑΝΤΑΣΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΑΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΜΟΥ

Ωγκαστ Ντέρλεθ — Ο ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΟΥ ΣΚΟΤΑΔΙΟΥ

Ρόμπερτ Χάουαρντ — Η ΦΩΤΙΑ ΤΟΥ ΑΣΣΟΥΡΜΠΑΝΙΠΑΛ

Ρόμπερτ Μπλακ — Η ΣΚΙΑ ΣΤΟ ΚΩΔΟΝΟΣΤΑΣΙ

Χ. Φ. Λάβκραφτ — ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΗΣ ΜΑΓΙΣΣΑΣ

Κόλιν Ουίλσον — Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΛΟΪΓΚΟΡ

Υπάρχει άραγε μια μυστική παράδοση; Μια παράδοση για φοβερές οντότητες, για πλάσματα πέρα από το χώρο και το χρόνο που από χιλιάδες χρόνια τώρα προσπαθούν να κυριαρχήσουν στη Γη... τον κόσμο που ήταν κάποτε δικός τους;

Υπάρχουν μυστικές αδελφότητες που λατρεύουν αυτά τα πλάσματα στους σκοτεινούς τόπους της Γης, και με αποτρόπαιες τελετουργίες επιζητούν να τα φέρουν πίσω, ξαναδίνοντάς τους τον παλιό θρόνο τους;

Όταν αρχίσουν να σας βασανίζουν τα *Όνειρα του Σπιτιού της Μάγισσας* και αρχίσετε να περιπλανιέστε σ' έναν κόσμο όπου λάμπει η *Φωτιά του Ασσουρμπανιπάλ*, προσέξτε μήπως άθελά σας ξυπνήσετε τον *Κάτοικο του Σκοταδιού* που κρύβεται στη *Σκιά στο Κωδωνοστάσι*. Γιατί ίσως αυτό να σημάνει και την *Επιστροφή των Λοϊγκόρ*.

Δρχ. 300